

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BUGÜNKÜ ÇİN HANGİ YOLU İZLİYOR?

ÇKP On Birinci Merkez Komitesi
3. Genel Toplantısı

Hua Guofeng ve Ye Cienying'in
Önemli Konuşmaları

Diğer Belgeler

AYDINLIK
YAYINLARI

BUGÜNKÜ ÇİN HANGİ YOLU İZLİYOR?

ÇKP On Birinci Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı;
Hua Guofeng ve Ye Cienying'in Önemli Konuşmaları;
Diğer Belgeler

Birinci Baskı : Ocak 1980

AYDINLIK
YAYINLARI
No : 75

Kapak Düzeni
Esat, Tekand

Yönetim Yeri
Alayköşkü Cad. No : 12/A, Kat 2
Cağaloğlu - İstanbul

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>
Dizgi - Baskı
Özal Matbaası

İ Ç İ N D E K İ L E R

Bu Derleme Hakkında	7
Çin Komünist Partisi On Birinci Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısının Bildirisi	11
Hua Guofeng, Hükümetin Çalışma Raporu	29
Ye Cienying, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Otuzuncu Kuruluş Yıldönümünde Yapılan Konuşma	87
Cu Yang, «Düşünceyi Özgürleştirmek İçin Üçüncü Hareket»	133
«Çin'de Proletarya Demokrasisi ve Proletarya Diktatörlüğü»	145
«Çin'in Sosyalist Hukuk Sistemi»	153
«Etkin Yargı Çevreleri»	166
«Sömürücüleri Yeniden Kalıba Dökme Siyasetinin Zaferi»	170
«Milli Burjuvaziye İlişkin Siyaset Üzerine»	177
Renmin Ribao (Halkın Gazetesi) Özel Yorumcusu, «Aydınlara İlişkin Siyaset Üzerine»	139
Renmin Ribao (Halkın Gazetesi) Özel Yorumcusu, «Parti İçinde Tam Demokrasinin Güvence Altına Alınması»	201
«Parti Komitelerinde Kollektif Önderlik İlkesini Yüksekte Tutalım»	211
«Dört Modernleşmeyi Gerçekleştirmek En Önemli Siyasi Görevdir»	221

BU DERLEME HAKKINDA

Mao Zedung'un ölümünden bu yana, Çin Komünist Partisinin izlediği çizgi üzerine çok şey söylendi. Bazıları, Çin'de sosyalizmin zaferinin samimi taraftarları görünümüne bürünerek, geçmişte Mao'nun desteklediğini öne sürdükleri «radikal» unsurların tasfiye edilmesinden yakınıyorlar. Böyleleri, Çin Halk Cumhuriyeti'nde artık devrimin sürdürülmesiyle ilgilenilmediğini, ekonomik kalkınmanın siyasetin ve sınıf mücadelesinin üzerinde tutulduğunu iddia ediyorlar. Onlar, ÇKP'nin bu ekonomik kalkınma çabalarında kendi gücüne güvenme ilkesini terkederek emperyalistlere bel bağladığından ve kapitalist yöntemleri benimsediğinden de dem vuruyorlar. Buna bağlı olarak, karşı-devrimcilerin artık kovuşturulmadığı, sosyalizm düşmanı faaliyetlere sınırsız özgürlük tanındığı bile söyleniyor. Bu noktada burjuva basını özellikle milli burjuvazi meselesini diline doluyor ve Çin'de milli burjuvaziye iktisadi faaliyet ve sömürü olanaklarının sözümona yeniden tanındığına insanları inandırmak için aklına gelen her şeyi yazıp çizerek, milli burjuvazi ile bu şekilde «uzlaşılmasını» Çin Komünist Partisinin «sosyalizm dışı» bir çizgi izlediğinin belli başlı kanıtları arasında sayıyor. Geçmişte Kültür Devriminin aydınları horladığından ve kültür-sanat hayatını körelttiğinden şikayet edenler, şimdi «Çin'in tarihsel aydın-bürokrateknokrat zümresinin» emekçiler üzerinde tekrar tahakküm kurduğu ve «burjuva sanatına tapıldığı» yolunda büyük bir yaygara kopartıyorlar. Çin gençliği, «aşk yozluğu»na kendini kaptırmış olarak tasvir ediliyor. Ve bütün bunlar, Çin Halk Cumhuriyeti'nin artık sosyalizm yolunu ter-

kettiği, sosyalist bir ülke olmaktan çıktığı, hattâ sosyal-emperyalist bir süper devlet haline geldiği gibi teorilere dayanak yapılmak isteniyor.

Çin'e karşı yürütülen bu kampanyanın çok ilginç bir özelliği, herhangi bir kanıt ya da belgeden hareket etmemesidir. Oysa içinde bulunduğumuz dönemde Çin toplumu hakkında sağlam belgelere sahip olmak kamuoyu için özellikle gereklidir, çünkü yukarıda aktardığımız iddialar bir yana, dünyanın bu en kalabalık ülkesinde gerçekten büyük değişiklikler oluyor ve sözkonusu gelişmeler, süper devlet hegemonyacılığına ve savaş tehlikesine karşı dünya birleşik cephesinin durumunu, dolayısıyla da ülkemizin kaderini yakından ilgilendiriyor. Sosyalizmin ne demek olduğu ve bugünkü Çin'in hangi yolu izlediği, sadece devrimciler tarafından değil, bütün Türkiye halkı tarafından tartışılabilir ve öğrenilmelidir. Okuyucu, olup biteni kendi kafasıyla düşünüp değerlendirebilmelidir. Biz, bu çabaya yardımcı olmak amacıyla çeşitli resmî Çin metinlerini bir araya getirdik ve bunların esaslı bir şekilde inceleneceğini umuyoruz.

Çin Komünist Partisinin ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin yüksek organlarının 1978 sonundan bu yana yayınladıkları en önemli üç belgeyi, tarih sırasıyla bu kitabın başına aldık. Tarih sırasını korunmamızın nedeni, ÇKP On Birinci Merkez Komitesinin 22 Aralık 1978 tarihli 3. Genel Toplantı Bildirisinin önemli bir dönüm noktası olması ve sonraki bütün yazı ve konuşmaların tekrar tekrar bu metne atıfta bulunmasıdır. Burjuva basınında «Mao Zedung'a karşı en şiddetli saldırı» diye takdim edilen, Ye Cienying'in 29 Eylül 1979 konuşması, kitaptaki en yeni unsur olmakla birlikte, bu yüzden üçüncü sırada yer alıyor. İlk üç belgede değinildiği kadarı dışında, ekonomik sorunları bu kitaba almadık. Bunlara ilişkin belgeleri ayrı bir kitapta sunacağız. Bu yüzden derlememizi, bugünkü Çin'in siyaset alanı —ideolojisi, devlet sistemi, hukuku, çeşitli sınıf ve zümrelere ilişkin siyasetleri, Parti hayatı, ülkenin izlediği merkezî siyaset— ile ilgili on yazı tamamlıyor. Bun-

lardan bazılarının, ÇKP merkez organlarında yayınlanmış başyazılar olduğunu kaydedelim.

Çin'in sosyalizm yolunu mu kapitalizm yolunu mu, Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesini mi revizyonizmi mi izlediği sorusunun cevabını, önyargısız olarak okuyucuya bırakıyoruz.

AYDINLIK

ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ
ON BİRİNCİ MERKEZ KOMİTESİ
3. GENEL TOPLANTISININ BİLDİRİSİ

22 Aralık 1978

Çin Komünist Partisi On Birinci Merkez Komitesinin 3. Genel Toplantısı, 18-22 Aralık 1978 tarihleri arasında Pekin'de yapıldı. Genel toplantıya, Merkez Komitesinin 169 asıl, 112 yedek üyesi katıldı. ÇKP Merkez Komitesi Başkanı Hua Guofeng ve Başkan Yardımcıları Ye Cienying, Deng Siaoping, Li Siennien, Cen Yun ve Vang Dungsing toplantıda hazır bulundular. Hua Guofeng yoldaş toplantıya başkanlık ederek önemli konuşmalar yaptı.

Daha önce toplanan bir merkezi çalışma konferansı, genel toplantı için yapılması gereken bütün hazırlıkları tamamlamıştı.

2. Genel Toplantıdan sonra Merkez Komitesinin çalışmaları düzgün bir şekilde ilerlediği ve Lin Biao ile Dörtlü Çeteyi eleştirme ve teşhir etme yönündeki ülke çapında büyük kitle hareketi esas olarak zaferle tamamlandığı için, genel toplantı 1979'da Partinin çalışmasında ağırlığın sosyalist modernleşmeye verilmesini kararlaştırdı. Genel toplantı, uluslararası durumu ve dış politika sorunlarının ele alınışını tartışarak, Partinin ve hükümetin dış politikasının doğru ve başarılı olduğu görüşüne vardı. Genel toplantı, aynı zamanda, tarım üretiminin gelişme hızının artırılması konu-

sunu ve 1979 ile 1980 yıllarının milli ekonomi planlarına ilişkin düzenlemeleri ele aldı ve ilgili belgeleri ilke olarak kabul etti. Genel toplantı, geçmişten kalan bazı önemli sorunları ve bazı önemli önderlerin katkıları ve hataları, doğruları ve yanlışları sorununu da inceledi ve çözüme bağladı. Sosyalist modernleşmenin ihtiyaçlarına cevap verebilmek için genel toplantı, Parti yaşamında, demokrasinin güçlendirilmesine, Partinin ideolojik çizgisinin berrak bir şekilde ortaya konmasına, Partinin yönetici organlarının güçlendirilmesine ve bir Merkezi Disiplin Denetim Komisyonu kurulmasına karar verdi. Genel toplantı Cen Yun yoldaşı Merkez Komitesi Siyasi Bürosu üyeliğine, Merkez Komitesi Siyasi Bürosu Daimi Komitesi üyeliğine ve Merkez Komitesi Başkan Yardımcılığına; Deng Yingcao, Hu Yaobang ve Vang Cen yoldaşları da Merkez Komitesi Siyasi Bürosu üyeliklerine seçti. Parti yaşamında, 11. Milli Kongreden sonra yer alan durum değişikliğini ve Parti çalışmasının acil ihtiyaçlarını dikkate alan genel toplantı, geçici bir önlemle ve Partinin 12. Milli Kongresinin onayına sunulması kaydıyla, Merkez Komitesine dokuz yeni üye olarak Huang Keceng, Sung Cenciung, Hu Ciaomu, Si Cungsun, Vang Cencung, Huang Huocing, Cen Zaytao, Han Kuang ve Cu Huy yoldaşları seçti. Genel toplantı Cen Yun yoldaşı Merkezi Disiplin Denetim Komisyonu Birinci Sekreterliğine, Deng Yingcao yoldaşı İkinci Sekreterliğe, Hu Yaobang yoldaşı Üçüncü Sekreterliğe, Huang Keceng yoldaşı Daimi Sekreterliğe ve Vang Hoşu ile diğer yoldaşları Sekreter Yardımcılıklarına getirdi. Komisyonun daimi üyeleri ile üyeleri de seçildiler.

Genel toplantı, bu toplantının ve bundan önceki merkezi çalışma konferansının, Partimizin tarihinde büyük bir öneme sahip olduğunu belirtir. Her iki toplantıya katılanlar Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesi temelinde özgürce düşündüler ve düşüncelerini serbest bir şekilde açıkladılar. Parti içi demokrasiyi ve gerçeği olgularda aramak, kitle çizgisi, eleştiri - özeleştiri şeklindeki Partinin iyi geleneklerini tam olarak canlandırıp uyguladılar ve birliklerini

daha da pekiştirdiler. Toplantılar gerçekten Mao Zedung yol-
daşın savunduğu gibi, «hem merkezîyetçiliğin hem demok-
rasinin, hem disiplinin hem özgürlüğün, hem irade birliği-
nin hem de kişisel gönül rahatlığı ve canlılığın bulunduğu
bir siyasi ortam» yarattı. Genel toplantı bu havanın bütün
Parti, ordu ve bütün milliyetlerden halkımız arasında yayıl-
masını kararlaştırdı.

I

Genel toplantı, Merkez Komitesinin 2. Genel Toplantı-
sından sonraki on aylık çalışmasından duyduğu memnunlu-
ğu belirtir. Lin Biao ve Dörtlü Çeteyi eleştirmek ve teşhir
etmek için ülke çapında yürütülen son derece önemli siyasi
devrimde büyük zafer kazanılmış, milli ekonomimizin eski
durumuna getirilmesine ve gelişmesine katkıda bulunul-
muş, ülke çapında siyasi istikrar ve birlik sağlanmış ve dış
politikada önemli başarılar elde edilmiştir. Bütün bunlar,
Partinin tümünün çalışmasındaki ağırlığı sosyalist modern-
leşmeye kaydırması için elverişli bir ortam yaratmak-
tadır.

Toplantı, ülkemizin, hegemonyacılığa karşı uluslararası
birleşik cepheyi geliştirme ve dünyanın her yanındaki ül-
kelerle dostça ilişkiler kurma konusunda yeni ve önemli
başarılar kazandığına işaret eder. Devlet önderlerimizin bu
yıl Kore, Romanya, Yugoslavya, Kamboçya, İran, Burma,
Nepal, Filipinler, Bengaldeş, Japonya, Tayland, Malezya ve
Singapur'a ve Asya, Afrika, Latin Amerika ve Avrupa'daki
diğer ülkelere yaptıkları geziler, Çin-Japon Barış ve Dost-
luk Antlaşmasının imzalanması ve Çin ile Birleşik Amerika
arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi konusunda yapılan
görüşmelerin sonuca bağlanması, Asya'da ve bütün dünyada
barışa önemli katkıları ifade etmektedir. Ne var ki, savaş
tehlikesi ciddiyetini hâlâ korumaktadır. Milli savunmamızı
güçlendirmeli ve her yandan gelecek saldırıları püskürtme-
ye her an hazır olmalıyız. Genel toplantı, Çin ile Birleşik

Amerika arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesinin, kutsal toprağımız Tayvan'ın anavatanın kucağına dönmesi ve yüce birleşme davasının gerçekleştirilmesi hedefini bir kere daha önümüze koyduğunu belirtir. Genel toplantı, Tayvan, Hongkong, Makao ve denizaşırı ülkelerdeki Çinli yurttaşları, aynı aileye mensup yurtseverler olarak, anavatanlarının yeniden birleştirilmesi ve inşası için yaptıkları ortak ve olumlu katkıları sürdürmeye çağırır.

Halk Cumhuriyetinin kurulmasından hemen sonraki yıllarda, özellikle sosyalist dönüşümün esas olarak tamamlanmasından sonra, Mao Zedung yoldaş bütün Partiye defalarca, çalışmamızın ağırlık noktasının ekonomik ve teknik devrim alanına kaydırılması talimatını verdi. Mao Zedung ve Çu Enlay yoldaşların önderliğinde Partimiz, sosyalist modernleşme yolunda çok şey yaptı ve önemli başarılar kazandı. Ama bu çalışma daha sonra Lin Biao ve Dörtlü Çete tarafından kesintiye uğratıldı ve baltalandı. Bunun yanı sıra, yönetsel çalışmamızda da sosyalist inşadaki tecrübesizliğimizden doğan bazı hatalar ve eksiklikler vardı; bu da, Parti çalışmasının ağırlık noktasının değiştirilmesini engelledi. Lin Biao ile Dörtlü Çeteyi eleştirmek ve teşhir etmek için ülke çapında yürütülen kitle hareketinin, bu hareket az sayıdaki yerde ve bölümde daha az geliştiği ve tamamlanması için zaman gerektiği için her yerde aynı anda bitirilemediği halde, esas olarak başarıyla tamamlanmasından bu yana, bir bütün olarak bu değişikliğin gerçekleştirilmesi için her türlü şart mevcuttur. İşte bu yüzden genel toplantı, Hua Guofeng yoldaşın Merkez Komitesi Siyasi Bürosu adına sunduğu, ülke içindeki ve dışındaki gelişmelere cevap verebilmek açısından Lin Biao ile Dörtlü Çeteyi eleştirmek ve teşhir etmek amacıyla ülke çapında yürütülen büyük kitle hareketini sona erdirmek ve Parti çalışmasının ağırlık noktası ile bütün ülke halkının dikkatini sosyalist modernleşmeye kaydırmak için zamanın şimdi uygun olduğunu belirten siyasi karar önerisini, oybirliğiyle kabul etti. Bu karar, milli ekonominin gelişmesi için üç yıllık ve sekiz yıllık programlar ile yirmi üç yıllık taslağın gerçekleştirilmesi; tarı-

mın, sanayinin, milli savunmanın, bilim ve teknolojinin modernleştirilmesi, ülkemizdeki proletarya diktatörlüğünün sağlamlaştırılması açısından büyük önem taşımaktadır. Yeni dönem için Partimizin tespit ettiği genel görev, tarihin ihtiyaçlarını ve halkın özlemlerini yansıtmakta ve onların temel çıkarlarını temsil etmektedir. Bu genel görevi sonuna kadar götürüp tamamlamak, sosyalist modernleşmeyi hızlandırmak, üretimin hızla artırılması temelinde halkın geçim düzeyini önemli ölçüde yükseltmek ve milli savunmamızı güçlendirmek, bütün halkımızı çok yakından ilgilendiren ve dünya barışı ve ilerleme davası açısından büyük önem taşıyan temel bir sorundur. Dört modernleşmeyi yürütmek, üretici güçlerde büyük bir gelişmeyi gerektirmektedir; bu da karşılığında, üretim ilişkilerinin ve üstyapının üretici güçlerin gelişmesine ayak uyduramayan yanlarında çeşitli değişmelere ve bu gelişmenin yolunu kapayan her türlü yönetim biçiminin, eylemlerin ve düşüncelerin değiştirilmesine ihtiyaç göstermektedir. Bu nedenle sosyalist modernleşme, derin ve geniş kapsamlı bir devrimdir. Ülkemizde hâlâ, sosyalist modernleşmemizden nefret eden ve onu baltalamaya çalışan bir avuç karşı-devrimci unsur ve canı vardır. Onlara karşı yürüttüğümüz sınıf mücadelesini gevşetmemeli, proletarya diktatörlüğünü zayıflatmamalıyız. Ne var ki, Mao Zedung yoldaşın da belirttiği gibi, kitlesel bir nitelik taşıyan büyük ve çalkantılı sınıf mücadeleleri esas olarak sona ermiştir. Sosyalist toplumda sınıf mücadelesi, iki farklı türde gelişmenin kesin olarak ayırılması ve bu gelişmelerin Anayasada ve yasalarda öngörülen kurallara uygun olarak doğru bir şekilde ele alınması ilkesi temelinde yürütülmelidir. İki farklı türde gelişmeyi birbirine karıştırmak ve sosyalist modernleşme için gerekli olan siyasi istikrara ve birliğe zarar vermek hoş görülemez. Genel toplantı, bütün Partiyi, bütün orduyu ve bütün milliyetlerden halkımızı, tek bir yürek ve tek bir kafa halinde çalışmaya, siyasi istikrarı ve birliği güçlendirmeye, derhal vargüçleriyle harekete geçmeye, bilgilerini ve çabalarını birleştirerek bu yüzyıl sona ermeden önce Çin'i modern ve

güçlü bir sosyalist ülkeye dönüştürecek olan yeni Uzun Yürüyüşü gerçekleştirmeye çağırır.

II

Sosyalist modernleşme büyük görevine hazırlanırken toplantı, Halk Cumhuriyetinin kurulmasından bu yana ekonomik inşada edinilen tecrübeleri ve dersleri gözden geçirdi. Toplantı, Mao Zedung yoldaşın 1956'da sunduğu ve Çin'in ekonomik inşa tecrübesini özetleyen «On Başlıca İlişki Üzerine» adlı raporunda ortaya koyduğu temel siyasetin, ekonomik yasaların nesnel bir yansıması ve aynı zamanda toplumun siyasi istikrarı açısından önemli bir güvence olduğunu belirtir. Bu rapor bugün de önemli bir rehberdir. Pratik bize, toplumun gerekli siyasi istikrarını koruduğumuz ve nesnel, ekonomik yasalara uygun bir şekilde hareket ettiğimiz zaman milli ekonomimizin de sürekli ve hızlı bir şekilde ilerlediğini, bunun aksine hareket ettiğimiz zaman ise milli ekonomimizin yavaş geliştiğini, hatta duraklayarak gerilediğini göstermiştir. Siyasi istikrar ve birliğe ulaşmış bulunmanın ve uzun bir süre boyunca geçerliğini kanıtlamış ekonomik siyasetleri yeniden yürürlüğe koyup uyguluyor olmanın yanı sıra, şimdi aynı zamanda yeni tarihi şartlar ve yeni pratik tecrübeler ışığında bir dizi yeni temel ekonomik önlemler alıyor, ekonomik yönetim biçimlerini ve sistemini bilinçli bir şekilde değiştiriyor, kendi gücüne güvenmeyi esas alırken eşitlik ve karşılıklı yarar ilkeleri temelinde diğer ülkelerle ekonomik işbirliğini etkin bir şekilde geliştiriyor, dünyadaki ileri teknikleri ve donatıyı benimsemek için çaba harcıyor, modernleşmenin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla bilimsel ve eğitsel çalışmayı büyük ölçüde güçlendiriyoruz. Dolayısıyla, ülkemizin ekonomik inşasının bir kere daha hızla ve sürekli bir şekilde ilerleyeceğine kuşku yoktur.

Genel toplantı, 1979 ve 1980 yılları için milli ekonomik planlarla ilgili düzenlemeleri tartıştı ve ilke olarak kabul

etti; gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra Devlet Konseyinin* bu belgeleri, tartışılmak ve onaylanmak üzere, gelecek yıl toplanacak olan Milli Halk Meclisinin 2. Toplantısına sunmasını önerdi. Toplantı bu düzenlemelerin hem ileriye dönük, hem de uygulanabilir olduğunu düşünmektedir. Toplantı, Dörtlü Çetenin yıkılmasından bu yana milli ekonomimizin hızla eski haline geldiğini ve geliştiğini, 1978 yılındaki toplam sanayi ve tarım üretimi ve gelirinde önemli artışlar olduğunu beirtir. Ancak, Lin Biao ile Dörtlü Çetenin uzun bir dönem boyunca süren baltalamalarının sonucu olarak milli ekonomimizde hâlâ bazı sorunların varolduğunu, bazı önemli dengesizliklerin tümüyle düzeltilmediğini ve üretimde, inşada, dolaşımda ve bölüşümde görülen bazı bozuklukların tam anlamıyla giderilemediğini gözden kaçırmamak gerekir. Yıllardır askıda kalan, şehir ve köylerdeki halkın geçim düzeyine ilişkin bir dizi sorun, uygun bir şekilde çözülmelidir. Bu sorunları, önümüzdeki birkaç yıl içinde bilinçli bir şekilde çözmeli ve etkili bir yolla kapsamlı bir dengeye ulaşmalı, böylece hızlı gelişme için sağlam bir temel yaratmalıyız. Altyapı yatırımlarını etkili ve sürekli bir şekilde sürdürmek amacıyla olanaklarımız ölçüsünde yoğun çaba harcamalı ve insangücü ve malzeme kaybına meydan vermemek için işleri aceleyle getirmemeliyiz.

Toplantı, ülkemizdeki ekonomik yönetim yapısının ciddi zaaflarından birinin aşırı yetki yoğunlaştırılması olduğuna ve yetkinin cesur bir şekilde, önderliğin rehberliği altında daha aşağı kademelere kaydırılması ve böylece yerel otoritelerin ve sanayi ve tarım girişimlerinin, birleşik devlet planlamasının rehberliğinde yönetimde daha fazla karar yetkisi sahibi olmaları gerektiğine işaret eder. Çeşitli kademe-lerde ekonomik yönetimle uğraşan kuruluşların yapısının basitleştirilmesi için çaba harcanmalı ve bunların görevlerinin çoğu, uzmanlaşmış şirketlere ya da kombinalara devredilmelidir. Kesin olarak ekonomik yasalara uygun bir şe-

* Çin Halk Cumhuriyeti'nde Bakanlar Kurulu, Devlet Konseyi adıyla anılmaktadır. — Aydınlık Yayınlarının notu

kilde davranmak, değer yasasının rolüne önem vermek, ideolojik ve siyasi çalışmayı bilinçli bir şekilde ekonomik yöntemlerle birleştirmek ve kadrolar ile işçilerin üretim konusundaki coşkularını tam olarak ortaya koymalarına fırsat tanımak zorunludur. Partinin merkezi önderliği altında, Parti, hükümet ve işletme arasında ayırım yapmama hatasını doğru bir şekilde ele almak ve hükümetin yerine Partinin, işletme yönetiminin yerine de hükümetin konması durumuna son vermek gerekir; aynı şekilde, farklı kademeler, farklı çalışma alanları, ve farklı kişiler arasında sorumluluğun bölüştürülmesi gerçekleştirilmeli, idari organların ve idari personelin yetki ve sorumluluğu artırılmalı, iş verimliliğini yükseltmek amacıyla toplantı sayısı ve kırtasiye işleri azaltılmalı, sınav, ödüllendirme ve cezalandırma, terfi ettirme ve indirme yöntemleri bilinçli bir şekilde uygulanmalıdır. Bu önlemler dört kademeden, merkezi bölümlerin, yerel otoritelerin, işletmelerin ve işçilerin inisiyatifini, coşkusunu ve yaratıcılığını ortaya koymalarına yol açacak ve sosyalist ekonominin bütün dalları ile halkalarını canlandıracaktır.

Toplantı, tarımla ilgili sorunları ayrıntılı bir biçimde tartıştı ve «Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin Tarımın Geliştirilmesinin Hızlandırılmasına İlişkin Bazı Sorunlar Üzerine Kararları (Taslak)» ve «Köylük Bölgelerdeki Halk Komünlerinin Çalışması İle İlgili Yönetmelik (Deneme İçin Taslak)» adlı belgeleri, tartışılmak ve deneme amacıyla uygulanmak üzere eyaletlere, eyalet düzeyindeki şehirlere ve özerk bölgelere yollamaya karar verdi.

Genel toplantı, bütün Partinin esas enerjisini ve çabalarını tarımın mümkün olduğu kadar hızlı bir şekilde geliştirilmesi konusunda yoğunlaştırması gerektiğini belirtir; çünkü milli ekonomimizin temeli olan tarım son yıllarda ciddi ölçüde zarar görmüştür ve genel olarak hâlâ çok zayıftır. Bir bütün olarak milli ekonominin hızla gelişmesi ve bütün ülke halkının geçim düzeyinin sürekli olarak yükseltilmesi, çiftlik tarımının canlı bir şekilde eski durumunu kazanmasına ve gelişmesine; çiftçiliğin, ormancılığın, hayvancılığın,

yan üretim faaliyetlerinin ve balıkçılığın uyumlu bir biçimde geliştirilmesi siyasetinin kararlı ve tam olarak uygulanmasına; tahıl esas halka alarak çok yönlü bir gelişme sağlama siyasetine; yerel şartlara uyma ve belli bölgelerde belli ürünlere ağırlık verme siyasetine ve tarımsal çalışmanın adım adım modernleştirilmesine bağlıdır. Bu, her şeyden önce, ekonomik açıdan maddi refahlarına tam anlamıyla özen göstererek ve siyasi açıdan da demokratik haklarını etkin bir şekilde koruyarak ülkemizdeki yüz milyonlarca köylünün sosyalizm uğrundaki coşkusunu seferber etmeyi gerektirmektedir. Bunu kendisine rehber edinen genel toplantı, bugünkü tarım üretimini artırıcı bir dizi siyaset ve ekonomik önlem tespit etti. Bunların en önemlileri şunlardır: Halk komünlerinin, üretim tugaylarının ve üretim ekiplerinin mülkiyet hakları ve karar yetkileri devlet yasalarınca etkin bir şekilde korunmalıdır; herhangi bir üretim ekibinin insan gücü, fon, ürün ve malzemelerine el konması yasaktır; halk komününün çeşitli kademelerindeki ekonomik örgütler, «herkese çalışmasına göre» sosyalist ilkesini bilinçli bir şekilde uygulamalı, verilecek ücreti yapılan işin niceliğine ve niteliğine göre belirlemeli ve mutlak eşitlikçiliği altetmelidirler; komün üyelerinin özel kullanımına ayrılmış küçük toprak parçaları, evlerinde sürdürdükleri yan üretim faaliyetleri ve köy pazarları sosyalist ekonominin gerekli unsurlarıdır ve bunlara müdahale edilmemelidir; halk komünleri, üretim ekibinin temel muhasebe birimi olarak alındığı üç kademeli mülkiyet sistemini kararlılıkla uygulamalı ve bu değiştirilmemelidir. Halk komününün çeşitli kademelerindeki örgütler, kesin olarak, kadroların demokratik yönetimi ve seçimi ilkesini uygulamalı ve hesaplarını halka açıklamalıdır. Toplantı, önümüzdeki uzunca bir zaman dönem boyunca, tarım vergisinin ve devlet tahıl alım miktarının 1971-75 kotaları temel alınarak hesaplanması ve tahıl alımının hiç bir zaman aşırı olmaması gerektiğine işaret eder. Sanayi ve tarım ürünlerinin fiyatları arasındaki eşitsizliği gidermek amacıyla genel toplantı Bakanlar Kurulunun tahıl alım fiyatını, 1979 yaz ürününün pazarlanmasından başlayarak

yüzde 20 oranında ve kotanın üzerindeki alımların fiyatını da ek olarak yüzde 50 oranında artırmasını, aynı zamanda pamuk, yağlı ve şekerli ürünler, hayvansal yan ürünler, su ve orman ürünleri ve diğer tarımsal yan ürünlerin alım fiyatını da, somut şartlara bağlı olarak adım adım artırmasını önerdi. Tarım makinaları, kimyasal gübre, tarımsal mücadele ilaçları, plastik ve tarımda kullanılan diğer mamul maddelerin fabrika ve piyasa fiyatları 1979 ve 1980 yıllarında, üretim maliyetlerinin düşürülmesi temelinde yüzde 10-15 oranında indirilecek ve bu kazançlar genel olarak köylülere aktarılacaktır. Tarım ürünlerinin alım fiyatı yükseltildikten sonra şehirdeki işçilerin geçim düzeyinin düşmemesi sağlanmalıdır. Bütün yemeklik tahılların piyasa fiyatı değişmeyecektir; günlük yaşam için gerekli olan diğer tarım ürünlerinin satış fiyatı da değişmemelidir. Eğer bazı fiyatların yükseltilmesi gerekirse, tüketicinin kaybı uygun bir şekilde karşılanacaktır. Genel toplantı, aynı zamanda, tarım eğitiminin güçlendirilmesi, tarımı, ormancılığı ve hayvancılığı geliştirmek için bölgesel program taslaklarının hazırlanması; modern tarım, hayvancılık ve balıkçılık merkezlerinin kurulması; halk komünleri ve üretim tugaylarının yürüttüğü köylük bölge sanayilerinin ve yan üretim faaliyetlerinin etkin bir şekilde genişletilmesi sorunlarını ve diğer önemli sorunları da ele alarak ilgili önlemler konusunda kararlar almıştır.

Genel toplantı, köylük bölgelerdeki ve şehirlerdeki halkın geçim düzeyinin, üretimin artırılması temelinde, adım adım yükseltilmesinin zorunlu olduğunu belirtir. Halkın geçim düzeyinin acil sorunlarına hiç önem vermeme şeklindeki bürokratik tutumlara kararlı bir şekilde karşı çıkılmalıdır. Öte yandan, ekonomimiz hâlâ çok geri olduğundan halkın geçim düzeyini çok hızlı bir biçimde yükseltmek mümkün değildir; bu konuda halka bilgi vermeli, gençliği ve halkın diğer kesimlerini kendi gücüne güvenme ve çetin bir şekilde mücadele etme devrimci bilinciyle eğitmeyi yoğunlaştırmalıyız. Bütün kademelerdeki önder yoldaşlar bu konuda örnek olmalıdırlar.

III

Toplantı, Büyük Kültür Devrimi sırasında yer alan bazı önemli siyasi olaylar ve daha önceki dönemden kalan bazı tarihi sorunlar üzerinde ciddi bir tartışma yaptı. Toplantı, bu sorunların tatmin edici bir şekilde çözülmesinin istikrarın ve birliğin pekiştirilmesi, bütün Partinin çalışmasının ağırlık noktasının değiştirilmesinin kolaylaştırılması ve dört modernleşmenin gerçekleştirilmesi çalışması için bütün olumlu etkenlerin harekete geçirilmesi amacıyla bütün Partinin, bütün ordunun ve bütün milliyetlerden halkımızın tek bir vücut halinde birleşerek ileriye bakması açısından son derece önemli olduğu düşüncesindedir.

Toplantı, 1975 yılında Deng Siaoping yoldaşa Mao Zedung yoldaş tarafından Merkez Komitesinin çalışmasına başkanlık etme sorumluluğu verildiği zaman, bütün çalışma alanlarında bütün Parti, bütün ordu ve bütün ülke halkının memnurlukla karşıladığı başarıların kazanıldığına işaret eder. Mao Zedung yoldaşın talimatlarına uygun olarak Deng Siaoping yoldaş ve Merkez Komitesindeki diğer önder yoldaşlar, Dörtlü Çetenin müdahalesine ve baltalamasına karşı dişe diş bir mücadele verdiler. Dörtlü Çete, 1975 yılında kazanılan başarıları ve siyasi çizgiyi kasıtlı bir şekilde «doğru kararları iptal etmeyi amaçlayan sağ sapmacı rüzgar» olarak tanımladı. Tarihin bu tersyüz edilişi yeniden tersyüz edilmelidir. Toplantı, 5 Nisan 1976'daki Tien An Men olaylarının tamamen devrimci eylemler olduğunu belirtir. Tien An Men olayları etrafında gelişen ve ülkenin dört bir yanında milyonlarca ve milyonlarca halkın Çu Enlay yoldaşın ölümünden duyduğu acıyı ifade ettiği ve Dörtlü Çeteyi öfkeyle lanetlediği büyük devrimci kitle hareketi, Dörtlü Çetenin yerle bir edilmesinde Partimizin kazandığı zaferin kitle temelini oluşturmuştur. Genel toplantı, «doğru kararları iptal etmeyi amaçlayan sağ sapmacı rüzgara karşı çıkma» hareketi ve Tien An Men olayları ile ilgili olarak Merkez Komitesinin yayınladığı çeşitli hatalı belgeleri iptal etmeyi kararlaştırmıştır.

Toplantı Peng Dehuay, Tao Cu, Po Yipo, Yang Şangkun ve diğer yoldaşlar hakkında verilen hatalı kararları inceledi, düzeltti ve bu yoldaşların Partiye ve halka yaptıkları katkıları onayladı. Toplantı, tarihi sorunların, Mao Zedung yoldaşın ısrarla savunduğu, gerçeği olgularda aramak ve hataları ortaya çıktıklarında düzeltmek ilkesi uyarınca çözülmesi gerektiğini belirtir. Partinin ve halkın birliğinin sağlamlaştırılması, Partinin ve Mao Zedung yoldaşın büyük prestijinin yüksekte tutulması, ancak, sahte suçlamaların kararlılıkla reddedilmesi, hatalı cezalandırmaların düzeltilmesi ve hayali suçlamaların kurbanlarının itibarının iade edilmesiyle mümkün olabilir. Bu görev, Dörtlü Çetenin eleştirilmesi ve teşhir edilmesi için yürütülen kitle mücadelesinin sona ermesinden sonra, savsaklanmadan ve kararlılıkla yerine getirilmelidir. Toplantı, bu adımların atılmasının bizzat Máo Zedung Düşüncesinin bilimsel sisteminin doğru ve kapsamlı bir şekilde kavranmasının ve Başkan Mao'nun bayrağının yüksekte tutulmasının bir örneği olduğunu oybirliğiyle kabul eder.

Toplantı, kadroları Partinin ve kitlelerin denetimi olmaksızın incelemeye tabi tutan özel görev grupları kurulması şeklindeki geçmiş uygulamanın büyük zararları olduğunu ve bunların bir daha kurulmamak üzere kaldırılmaları gerektiğini belirtir.

Toplantı, demokrasi ve hukuk sistemi konusunda ciddi bir tartışma yapmıştır ve sosyalist modernleşmenin, merkezi önderliği ve çeşitli kural ve yönetmeliklerin kesinlikle uygulanmasını ve çalışma disiplinine uyulmasını gerektirdiğine işaret eder. Burjuva hizipçiliğine ve anarşizme kesinlikle karşı çıkılmalıdır. Ancak, fikirlerin doğru bir şekilde yoğunlaştırılması, yalnızca tam bir demokrasi ortamında mümkün olabilir. Geçmişte bir dönem demokratik merkezîyetçilik gerçek anlamıyla uygulanmadığından, merkezîyetçilik demokrasiden koparıldığından ve demokrasi pek az uygulandığından, bugün demokrasiye ve demokrasi ile merkezîyetçilik arasındaki diyalektik ilişkiye özellikle ağırlık verilmeli, böylece kitle çizgisi Partinin merkezi önderliği-

nin ve üretim örgütlerinin etkili yönetiminin temeli haline getirilmelidir. Halkın saflarında ideolojik ve siyasi hayatta baskıya ve eziyete değil, yalnızca demokrasiye yer olabilir. «Üç hayır ilkesi»ni bir kere daha belirtmek zorunludur: Başkalarının hatalarına sarılmayalım, insanlara yaftalar asmayalım ve sopa sallamayalım. Her kademedeki önderlik, kitlelerin fikirlerini yoğunlaştırmada ustalaşmalı ve yanlış fikirleri ele alırken açıklayıcı ve ikna edici olmalıdır. Yurttaşların anayasal hakları kararlılıkla korunmalı ve kimsenin bunları çiğnemesine izin verilmemelidir.

Halk demokrasisini güvence altına almak amacıyla sosyalist hukuk sistemini sağlamlaştırmak zorunludur. Böylelikle demokratik sistem ile yasaların istikrarı, sürekliliği ve kesin otoritesi sağlanacak şekilde demokrasi sistemleştirilecektir. İnsanların izleyeceği yasalar olmalı, bu yasalara uyulmalı, bunların kesin yaptırımları bulunmalı ve yasaları çiğneyenler cezalandırılmalıdır. Bundan böyle hukuksal çalışma, Milli Halk Meclisi ve onun Daimi Komitesinin gündeminde önemli bir yer tutmalıdır. Soruşturma ve yargılama örgütleri, uygun olduğu üzere, bağımsızlıklarını korumalıdırlar; kesin olarak yasalara, kurallara ve yönetmeliklere dayanmalı, halkın çıkarlarına hizmet etmeli, gerçeklere bağılı kalmalı, bütün halkın halk yasaları önünde eşitliğini güvence altına almalı ve hiç kimseye yasaların üzerinde kalma ayrıcalığını tanımamalıdırlar.

IV

Toplantı, Mao Zedung yoldaşın savunduğu Marksist inceleme tarzını, yani materyalist bir ideolojik çizgiyi devralmak ve tam anlamıyla uygulamak konusunda kapsamlı bir tartışma yaptı. Toplantı, bütün Partili yoldaşların ve bütün ülke halkının, ancak Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesi rehberliğinde düşüncülerini özgür kıldıkları, kendilerini yeni şartların, yeni olguların ve yeni sorunların incelenmesine adanmış ve gerçeği olgulara aramak, gerçek-

lerden yola çıkmak ve teori ile pratiği birleştirmek ilkelerini yüksekte tuttukları zaman Partimizin çalışmasının ağırlık noktasının düzgün bir şekilde değiştirilebileceğini, dört modernleşmenin gerçekleştirilmesi için somut yolun, siyasetlerin, yöntemlerin ve önlemlerin doğru bir şekilde ortaya konabileceğini ve üretim ilişkileri ile üstyapının hızla değişen üretici güçlerin gelişmesine ayak uyduramayan yönlerinin doğru bir şekilde dönüştürülebileceğini oybirliğiyle kabul eder.

Son iki yılda, Lin Biao ile Dörtlü Çeteyi eleştirme ve teşhir etme mücadelesinin derinleştirilmesi yoluyla, ideoloji ve teori konusunda onların tersyüz etmiş oldukları birçok doğru-yanlış sorunu düzgün bir şekilde sonuca bağlandı. Ne var ki, pek çok yoldaş hâlâ, sorunları ortaya getirmeye ya da bunları açıkça ele almaya cesaret edememektedir. Bu, belirli tarihi şartlar altında ortaya çıkmış olan bir durumdur. Genel toplantı, bütün Partili yoldaşları ve bütün ülke halkını, Lin Biao ile Dörtlü Çetenin zorla kabul ettirdiği zihinsel engellerden kendilerini kurtarmaya devam etmeye ve aynı zamanda aşırı yetki yoğunlaştırılmasından, gereken ödüllendirme ve cezalandırma uygulamasının yapılmamasından ve küçük üretici zihniyetinin varlığından kaynaklanan bürokrasinin kararlı bir şekilde üstesinden gelmeye çağırır. Böylelikle, halkın düşüncesinin özgür kılınmasına yardımcı olunacak ve «çarklar harekete geçebilecektir».

Toplantı, pratiğin doğruyu sınamada tek ölçüt olup olmadığı konusundaki tartışmaya da büyük önem verdi ve bunun, bütün Partili yoldaşların ve bütün ülke halkının düşüncesini özgür kılma ve doğru bir ideolojik çizgi izleme açısından derin bir tarihi öneme sahip olduğuna işaret etti. Eğer her şey kitaplara göre yapılırdı ve düşünce kemikleşseydi bir parti, bir ülke ya da bir millet için ilerleme olanaksız hale gelir, hayat durur ve Parti ile ülke yok olurdu.

Toplantı, Mao Zedung yoldaşın uzun süreli devrimci mücadele içinde gerçekleştirdiği büyük başarıların unutulmaz olduğunu özellikle belirtir. Onun olağanüstü önderliği

ve Mao Zedung Düşüncesi olmasaydı, Çin devrimini büyük bir olasılıkla bugüne kadar zaferlerle gelemezdi. Çin halkı hâlâ emperyalizmin, feodalizmin ve bürokrat-kapitalizmin gerici boyunduruğu altında yaşıyor ve Partimiz de hâlâ karanlıklar içinde mücadele ediyor olurdu. Mao Zedung yoldaş büyük bir Marksistti. O, kendisi de dahil olmak üzere herkese karşı «birin ikiye bölünmesi» şeklindeki bilimsel tutumu benimserdi. Devrimci bir önderin her türlü hata-dan ve eksiklikten arınmış olduğunu düşünmek Marksist bir tutum olamaz. Bu, aynı zamanda, Mao Zedung yoldaşın kendi kendisi hakkında her zaman yaptığı değerlendirmeye de bağdaşmaz. Parti Merkez Komitesinin teorik alandaki büyük görevi, Mao Zedung yoldaşın büyük başarılarını tarihi ve bilimsel bir perspektif içinde değerlendirmelerini, Mao Zedung Düşüncesinin bilimsel sistemini doğru bir şekilde kavramalarını ve Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesinin evrensel ilkelerini sosyalist modernleşmenin somut pratiği ile birleştirmelerini ve onu yeni tarihi şartlar altında geliştirmelerini sağlamak amacıyla bütün Partiyi ve bütün ülke halkını eğitmek ve bu konuda onlara önderlik etmektir.

Toplantı, Büyük Proleter Kültür Devriminin de tarihi, bilimsel ve gerçekçi bir bakış açısıyla değerlendirilmesi gerektiğini belirtir. Mao Zedung yoldaş bu büyük devrimi, esas olarak, Sovyetler Birliği'nin revizyonist olmasının ışığında ve revizyonizme karşı koyma ve ortaya çıkmasını önleme amacıyla başlatmıştı. Bu devrimin pratik süreci içinde ortaya çıkan hatalara ve zaafılara gelince, bunlar bütün Parti ve bütün ülke halkını görüş birliğine ulaştırmak amacıyla, uygun bir zamanda, tecrübeler ve dersler biçiminde özetlenmelidir. Ancak bu konuda acele edilmemelidir. Bu sorunun bir süre ertelenmesi, bizi, geçmişten kalan bütün diğer sorunları gerçekçi bir biçimde çözmekten alıkoymayacağı gibi, günümüzün en önemli tarihi görevi olan dört modernleşmeyi hızlandırma çabalarımızı yoğunlaştırmamızı da etkilemeyecektir.

Partimizin tarihindeki tecrübeler ve derslere dayanan genel toplantı, Parti içinde demokratik merkezîyetçilik uygulamasını geliştirme, Partinin kural ve yönetmeliklerini geliştirme ve Parti içinde sıkı disiplini gerçekleştirme kararını aldı.

Toplantıda Hua Guofeng yoldaş, Parti Merkez Komitesinde ve Partinin her kademedeki komitelerinde kollektif önderliğin önemi üzerinde durdu. Ülkedeki gazete, yayın, edebiyat ve sanat ürünlerinin işçi-köylü-asker kitlelerine, Partiye ve eski kuşaktan devrimcilere daha fazla itibar etmelerini, herhangi bir bireye ise daha az yer vermelerini önerdi. Genel toplantı, Hua Guofeng yoldaşın önerisini tümüyle benimsedi, buna büyük önem verdi ve Parti içinde demokratik yaşamın ilerletilmesi açısından bunu önemli bir adım olarak değerlendirdi. Genel toplantı, Mao Zedung yoldaşın daima savunduğu, Partililerin birbirlerine resmi sıfatlarıyla değil de «yoldaş» diye hitap etmeleri gerektiği şeklindeki görüşüne bir kere daha dikkat çekti. Sorumlu görevlerdeki Parti üyelerinin hiç bir kişisel görüşü, Merkez Komitesindeki önder yoldaşlar da dahil olmak üzere, «talimat» olarak adlandırılmaz. Toplantı, Parti üyelerinin Merkez Komitesi Siyasi Büro Daimi Komitesi üyelerine kadar Parti içinde yüksek kademelerdeki önderlere eleştiri yöneltme hakkının güvence altına alınması gerektiğine ve Partinin demokratik merkezîyetçiliğine ve kollektif önderlik ilkesine uygun olmayan her türlü uygulamanın kararlılıkla düzeltilmesi gerektiğine işaret eder.

Toplantı, bir ülkenin yasaları olduğu gibi Partinin de kendi kural ve yönetmeliklerinin olması gerektiğini belirtir. Bütün Parti üyeleri ve kadrolarının Parti disiplinine uymaları, Parti ve devlet içindeki normal siyasi yaşamı yeniden gerçekleştirmek için asgari bir zorunluluktur. Her kademedeki önder Parti kadroları, Parti disiplinine sıkı sıkıya uyma konusunda önderlik etmelidirler. Parti disiplinini çiğneyen istisnasız herkese karşı, disiplin önlemleri uygu-

lanmalıdır, böylece iyi davranışlar ile hatalı davranışlar, ödüller ile cezalar arasında kesin bir çizgi çekilebilecek, dü-rüstlük hakim olacak ve kötü eğilimler ortadan kaldırılacaktır.

Genel toplantı, Cen Yun yoldaş başkanlığında yüz üyeli bir Merkezi Disiplin Denetim Komisyonu seçti. Bu, Partinin siyasi çizgisinin uygulanmasını güvence altına alacak önem-
li bir önlemdir. Komisyonun temel görevi, Parti kural ve yönetmeliklerinin uygulanmasını sağlamak ve iyi bir Parti tarzını geliştirmektir.

Genel toplantı, Dörtlü Çetenin yıkılmasından bu yana geçen iki yıl içinde harcanan çabaların birliği büyük ölçüde güçlendirdiğine ve bütün Parti, bütün ordu ve Çin'in bütün milliyetlerden halkının siyasi bilincini yükselttiğine işaret eder. Hua Guofeng yoldaşın, «durumu istikrara kavuştururken sorunları çözme» ve «düşünüşümüzü daha da özgürleştirme, daha cesur ve daha üretken olma ve yürüyüşümüzü hızlandırma» yolundaki çağrılarını halk tarafından sıcak bir ilgiyle karşılandı. Bütün Parti kendisini Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesini incelemeye ve sosyalist modernleşme için gerekli teknik bilgiyi öğrenmeye verdiği sürece, gerçeği olgularda aramayı ve kitle çizgisini savunmayı sürdürdüğü sürece, cesur yeniliklerde bulunduğu ve aynı zamanda alçak gönüllülüğü ve ihtiyatı elden bırakmadığı sürece, kapsamlı araştırmalar yaptığı, titiz bir yönetim sağladığı sürece, iyi hazırlanmadan ve zaferi yeterince güvence altına almadan herhangi bir çarpışmaya girmedığı sürece, yeni dönem için belirlenen genel görevi gerçekleştirmeyi kesinlikle hızlandırabiliriz ve o zaman Parti ile halkın zafer dolu ilerleyişini hiç bir güçlük durduramaz.

Önümüzdeki yıl, yüce Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun otuzuncu yıldönümüdür. On Birinci Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı bütün Partili yoldaşlara, ordudaki komutan ve savaşçılara, ülkedeki bütün milliyetlerden işçi, köylü ve aydınlarla, bütün siyasi partilerdeki halka ve bütün demokrat yurtseverlere şu çağrısı yapar: Halk Cumhuriyetinin kuruluşunun otuzuncu yıldönümüne en iyi katkı,

Çalışmamızın ağırlık noktasını sosyalist modernleşmeye kaydırmak ve gelecek yıl için öngörölen başarıya ulaşmak olacaktır. Mao Zedung Düşüncesinin bayrağı altında saflarımızı daha da sıklaştıralım, Hua Guofeng yoldaşın başkanlığındaki Parti Merkez Komitesi etrafında birleşelim ve büyük, modern, sosyalist bir devlet haline gelmesini sağlamak amacıyla, ölkemizin geri durumunda köklü bir değişme yaratmak üzere cesaretle ileri atılabım.

Peking Review

29 Aralık 1978, Sayı 52

Hua Guofeng*

HÜKÜMETİN ÇALIŞMA RAPORU

(5. Milli Halk Meclisinin 2. Oturumuna Sunuldu)

18 Haziran 1979

Değerli milletvekilleri!

Devlet Konseyi tarafından bana verilen görevi yerine getirerek, sizlere hükümetin çalışma raporunu sunuyorum.

I

TARİHİ BİR DÖNÜM NOKTASI

5. Milli Halk Meclisinin geçtiğimiz yıl Mart ayında kapanan 1. Oturumu ile bugün toplanan oturum arasında tam on beş ay geçmiştir. Bu on beş ay, birlik içinde mücadeleyle, dipdiri bir atılımla ve pırıl pırıl başarılarla dolu bir on beş aydır. Tüm yurttan Lin Biao'yu ve Dörtlü Çeteyi açığa çıkarmak ve eleştirmek için yürüttüğümüz kitle hareketi, bu dönemde harcanan sürekli çabalar sonucunda esas olarak başarıyla tamamlanmıştır. Bu hareketi esas halka olarak kavrayarak, ülkemizi düzene koymada hatırı sayılır başarılar kazanılmıştır. Geçen yılın Aralık ayında yapılan

* Hua Guofeng, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Başkanı ve Çin Halk Cumhuriyeti Başbakanıdır (Devlet Konseyi Başkanı). — Aydınlık Yayınlarının notu

**Çin Komünist Partisi On Birinci Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısında alınan siyaset kararına uygun olarak, Devlet Konseyi bu yılın başından itibaren tüm ulusun çalışmaları-
nın ağırlık noktasını sosyalist modernleşmeye kaydırmıştır. Bu, tarihi bir dönüm noktasıdır.**

Geçen oturumda, Dörtlü Çetenin ezilmesinden bu yana kazandığımız başarıların bir değerlendirmesini yapmıştık. Arada geçen zaman içinde ise, o oturumda saptanmış olan mücadele görevlerini hayata geçirerek bu başarılarımızı, her alanda daha da artırdık. Düşünceyi özgürleştirme, «çarkları harekete geçirme», gerçeği olgularda arama, birleşme ve gözlerimizi geleceğe çevirme ilkeleri ile bir dizi önemli siyasi, ekonomik ve örgütsel önlemin benimsendiği Parti On Birinci Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı, bize bu konuda ışık tuttu.

Siyaset ve ideoloji alanında, Çin Komünist Partisi önderliğindeki tüm Çin halkı, Lin Biao ve Dörtlü Çete hizbi konusunda ciddi araştırmalar yürüttü ve on yıldır ortalığı toza dumana katarak halka büyük acılar çektiren bu karşı-devrimci siyasi gücün başını büyük ölçüde ezdi. Partide, hükümette ve orduda yapılan yeni örgütsel düzenlemeler sayesinde, şimdi önderlik genel olarak halkın güvenini kazanmış kadroların elindedir. Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin karşı-devrimci çizgisi her alanda derinlemesine eleştirilmiştir. Gerçeğin ölçütünün ne olduğu konusunda tüm ülkede sürdürülen tartışma, hem kadroların hem de halk kitlelerinin düşüncesini özgürleştirmiş, Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin zihinlere vurmuş olduğu zincirleri kırmış ve Mao Zedung yoldaşın öteden beri savunduğu inceleme tarzını, yani gerçeği olgularda arama, somut dan yola çıkma ve teoriyle pratiği birleştirme gelenegini yeniden canlandırarak daha da geliştirmiştir. Lin Biao ile Dörtlü Çetenin iktidarda olduğu sırada insanların haksız, asılsız ve yanlış olarak suçlandığı veya hüküm giydiği sayısız durum düzeltilmiştir. En üst kademedен tabana kadar çok sayıda kadro ile bütün çalışma alanlarından emek kahramanlarına, uzmanlara ve diğer insanlara itibarları geri verilmiştir ve

ya halen verilmektedir. Kültür Devrimi sırasında ortaya  ık-mış olan bir dizi önemli siyasi sorunda neyin doğru, neyin yanlış olduğu esas olarak açıklığa kavuşturulmuştur. Kadrolara, aydınlara, milliyetlere, dine, yabancı ülkelerde yaşayan Çinlilere, eski sanayici ve işadamlarına, ayrıca bizim saflarımıza geçmiş olan eski Guomintang görevlilerine ilişkin siyasetler gibi, Lin Biao ve Dörtlü  ete tarafından ya ciddi bir biçimde tahrif edilmiş ya da çöpe atılmış olan siyasetlerin hepsi, hükümetin aldığı uygun önlemler sayesinde peşpeş yeniden uygulanmaya başlanmıştır. Geçmişte sağcı olarak nitelenmiş bulunan insanların bu sıfatını kaldırma işlemi sona ermiş bulunuyor; haksız yere bu şekilde damgalanmış olanların ise çoğunlukla itibarı geri verilmiştir. Eskiden toprakağası ve zengin köylü olup da, uzun zamandır üretime katılan ve yasalara uygun davrananların yasal konumunu değiştirme çabaları sürmektedir. Halkın birliği genişlemiş ve güçlenmiştir. Sosyalist demokrasi uygulanmakta, sosyalist hukuk sistemi geliştirilmektedir. Her kademedен devlet organında ve taban örgütlerinde demokratik merkeziet ilik ve kitle çizgisi diye bilinen çalışma tarzı yeniden canlandırılmakta ve daha da geliştirilmektedir. Böylece, uzun zamandır süregelen siyasi kargaşalığın ve bölünmenin temel kaynağını kurutmuş bulunuyoruz; şimdi, halkın nicedir özlemini çektiği istikrar ve birlik temelinde canlı bir siyasi ortam gerçekleşme yolundadır. Bugünkü siyasi durum, Lin Biao ile Dörtlü çetenin gemi azıya aldığı dönemdeki siyasi durumla taban tabana zıddır. Üstelik, bugün ülkenin demokratik hayatı ve insanların düşüncesinin özgürleşmesi açısından, pek çok bakımdan şimdiye kadar görmediğimiz yepyeni bir ruh doğmuştur. Bu yeni ruh, gittikçe yaygınlaşmaktadır.

Ekonomi alanında, Lin Biao'nun ve Dörtlü çetenin aşını sol çizgisini altetmemizden, Partinin ve hükümetin sapta-dığı çeşitli doğru siyasetlerini uygulamaya başlamamızdan ve gerçek duruma uygun yeni siyasetler geliştirmemizden bu yana, durum hızla düzelmektedir. Birbiri ardından gelen ağır doğal afetlere karşın, tarımda 1978 yılında zengin bir

hasat elde edilmiştir. Adam başına tahıl üretimi, Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana en yüksek miktara ulaşmıştır. Toplam tahıl üretimi ise 304 milyon 750 bin tonu bulmuştur. Bu miktar, 1977'de elde edilenden 22 milyon ton ya da yüzde 7,8 fazladır. Geçtiğimiz otuz yılda böylesine bir artış hızına ender rastlanmıştır. Yemeklik yağ, şeker, pamuk ve diğer sanayi bitkilerinin üretimi de önceki yıllara oranla önemli ölçüde yükselmiştir. Çin Komünist Partisi On Birinci Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısında kabul edilen «Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin Tarımın Gelişmesinin Hızlandırılmasına İlişkin Bazı Sorunlar Üzerine Kararları (Taslak)» ve «Köylük Bölgelerdeki Halk Komünlerinin Çalışması İle İlgili Yönetmelik (Deneme Uygulaması İçin Taslak)» adlı belgeler, köylere ulaştırıldıklarında köylüler ve köylerde çalışan kadrolar tarafından hararetle karşılanmıştır. Bugün köylük bölgelerde yıllardır görülmeyen coşkun bir hava esmektedir. Toplam sanayi üretimi gayri safi değer, 1976'ya oranla 1977'de yüzde 14,3; 1977'ye oranla 1978'de yüzde 13,5 artmıştır. Bu iki yıl içinde, çelik üretimi 20 milyon 460 bin tondan 31 milyon 780 bin tona çıkarak yüzde 55,3 oranında; kömür üretimi 483 milyon tondan 618 milyon tona çıkarak yüzde 218 oranında; ham petrol üretimi, 87 milyon tondan 104 milyon tona çıkarak, yüzde 19,5 oranında; elektrik üretimi 203 milyar kilovatsaat'ten 256 milyar kilovatsaate çıkarak yüzde 26 oranında; suni gübre (içindeki etkili madde miktarı gözönünde tutularak) 5 milyon 240 bin tondan 8 milyon 690 bin tona çıkarak yüzde 66 oranında; suni elyaf 146 bin tondan 285 bin tona çıkarak yüzde 95 oranında; demiryolu taşımacılığında taşınan yük hacmi 820 milyon tondan 1 milyar 70 milyon tona çıkarak yüzde 30,5 oranında artmıştır. Üretimin yeniden düzenlenerek canlandırılması ve geliştirilmesiyle birlikte, hem iç ve dış ticaret, hem de devletin mali gelirleri hızla büyümüş, kentte ve köyde halkın yaşam düzeyi yükselmiştir. Perakende satış hacmi, son iki yıl içinde yüzde 16 oranında, dışalım ve dışsatım hacmi yüzde 53,7 oranında büyümüş, devletin mali gelirleri ise yüzde 44,4 oranında art-

mıştır. Bütün ülkede köylülerin kolektiflerden sağladıkları ortalama gelir yüzde 17,7 oranında artmış, işçi ve memurların yüzde 60'ının ücret ve maaşları ise çeşitli derecelerde yükseltilmiştir. Altyapı yatırımlarında, bir dizi önemli proje tamamlanmış ve işletmeye açılmıştır; diğerleri ise inşa halindedir. 1978 yılında işçi ve memurlar için toplam alanı 37 milyon metrekareyi aşan konut inşa edilmiş ve kullanılmaya başlanmıştır. Bu, önceki yıla göre yüzde 33 oranında bir artıştır. Son iki yılda dışarıdan modern teknoloji alımı ile yurt dışından fon temini ve kullanımı konularında da bir atılım yaptık ve olumlu sonuçlar elde ettik. Son on yıl içersinde ekonomik durum hiç böylesine yürek-lendirici olmamış ve ekonomide böylesine bir serpilme görülmemişti. Gerçi ekonomi alanında hâlâ bir yığın güçlük-le karşı karşıyayız ve birçok sorun çözüm beklemektedir; ama Dörtlü Çetenin yıkılmasından hemen sonra kendimizi içinde bulduğumuz ciddi duruma oranla, ekonomimizi canlandırma ve geliştirmede bir hayli yol almış bulunuyoruz. Bu başarımızı herkes görüyor. Bu başarının pek kolay kazanılmadığını da belirtmek isterim.

Bilim, eğitim ve kültür alanında, Milli Bilim Konferansının toplanması ve «Milli Bilim ve Teknolojinin Geliştirilmesi İçin 1978-1985 Yıllarına İlişkin Anahtar Plan Taslağı»nın kabulü, hem bilim adamları ve teknisyenler arasında, hem de gençlerde ve bütün ülke halkında, bilimsel ve teknik çalışma yapma yönünde taze bir istek uyandırmıştır. Bunun ilk meyvalarını toplamaktayız. Yüksek öğretim kurumlarına öğrenci alımı sisteminde yapılan düzeltme ve Kültür Devriminden önceki on yedi yıl boyunca yürütülen eğitim çalışmalarına ilişkin «iki değerlendirme»nin eleştirilmesi, tüm eğitim çalışmasında genel bir sağlamlaşma yaratmış, Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin yol açmış olduğu keş-mekeş hızla giderilmiş, okullarda düzenli esas olarak temin edilmiş ve yüz milyonlarca öğrenci, üniversite öğrencisi ve öğretmenin insiyatifi harekete geçirilmiştir. «Edebiyat ve sanatta kara bir çizginin diktatörlüğü» safsatasının reddedilmesinden bu yana, yıllardır Lin Biao ve Dörtlü Çete tara-

fından yasaklanmış olan yerli veya yabancı pekçok iyi film, opera, tiyatro oyunu ve diğer sanat eserleri yeniden kitlelere sunulmuştur. Sanat ve edebiyatın çeşitli dallarında etkinlik gitgide artmakta ve kitleler tarafından beğenilen iyi eserler verilmektedir. İçinde yüz çiçeğin açtığı bir sanat ve edebiyat bahçesine kavuşmamız pek uzak değildir. Toplumsal bilimlerde, tarihi tecrübenin özetlenmesi ve sosyalist modernleşme sorunu üzerinde yoğunlaşan araştırmalar, «yüz düşünce okulu birbiriyle yarışsın» çizgisinde sürekli bir ilerleme gösteriyor. Geniş halk kitleleri teorik sorunlara, Halk Cumhuriyetinin kuruluşundan bu yana en canlı ilgiyi gösteriyorlar. Basınımızda, radyomuzda, televizyonumuzda ve yayıncılığımızda canlı bir gelişme vardır. Sağlık hizmetleri, beden eğitimi, spor ve öteki kültür alanlarında da hatırı sayılır başarılar kazandık.

Kısacası, Dörtlü Çetenin yıkılmasını izleyen iki yılı aşkın süre içindeki çabalarımız sayesinde, askeri alan ve dış siyaset de dahil tüm alanlarda büyük başarılar kazandık ve ülkemizde durum temelden değişmiştir. Çin Komünist Partisi 11. Milli Kongresinde ve 5. Milli Halk Meclisinin 1. Oturumunda yeni dönem için saptanan genel görev, bütün Partinin ve bütün milletin çalışmasında ağırlık merkezinin sosyalist modernleşmeye kaydırılacağına ilk habercisiydi. Tüm halkın birliği ve ortak çabaları sayesinde, şimdi artık bu tarihi değişikliği gerçekleştirme noktasına gelmiş bulunuyoruz.

Proletarya ve tüm emekçi halk bir kere devlet iktidarını ele geçirdikten ve kendi siyasi yönetimini kurduktan sonra, ekonomik inşa görevi öncelik kazanmalıdır. Halk Cumhuriyetinin ilk yıllarında, özellikle de üretim araçları üzerindeki mülkiyetin sosyalist dönüşümü esas olarak tamamlandıktan sonra, Mao Zedung yoldaş, ekonomik çalışmanın ve teknik devrimin merkezi görevimiz haline gelmesi gerektiğini döne döne vurguladı. Mao Zedung ve Çu Enlay yoldaşların parlak önderliği altında, bir yandan üretim araçları üzerindeki mülkiyetin sosyalist dönüşümünü, ideolojik ve siyasi cephede sosyalist devrimi ve köylük böl-

gelerde sosyalist eğitim hareketini başarıyla sürdürürken, sosyalist inşada çok önemli başarılar kazandık ve Çin'i hızla belli ölçüde gelişmiş bir sanayi-tarım ülkesine dönüştürdük. O dönemde ekonomimizin gelişme hızı, sadece eski Çin'dekinden daha yüksek olmakla kalmıyor, o günkü birçok kapitalist ülkeninkini de aşıyordu. Bunu, büyük ölçüde geri bir gelişme düzeyinden yola çıkmış olmamıza bağlamak mümkün olmakla beraber, böyle bir hız aynı zamanda sosyalist sistemin üstünlüğünün de kesin bir kanıtıdır. Gelişmiş sanayi ve tarım ülkeleriyle karşılaştırıldığında, bizim ekonomimizin ve kültürümüzün düzeyi, doğal olarak, hâlâ geridir. 1964 sonlarında, Parti Merkez Komitesinin ve Mao Zedung yoldaşın önerisi üzerine Çu Enlay yoldaş, 3. Milli Halk Meclisine sunduğu Hükümet Çalışma Raporunda, bu yüzyılın sonuna kadar tarımımızı, sanayimizi, milli savunmamızı, bilim ve teknolojimizi modernleştirmek ve ekonomimizi böylece dünyada ilk sıralara yükseltmek biçimindeki görkemli fikri halka ilk kez resmi olarak açıkladı. Ama Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin sürekli baltalaması yüzünden, bu fikrin gerçekleştirilmesi şöyle dursun, ayrıntılı bir plan olarak somutlaşması bile mümkün olmadı. 1975'teki 4. Milli Halk Meclisinde Çu Enlay yoldaş bu fikri bir kez daha vurguladı, ama Dörtlü Çete gene öfkeyle buna karşı çıktı ve ekonomimizi büyük bir keşme-keşe itti. Modernleşme düşüncesine saldırmak ve onu karamak için elinden geleni ardına koymayan Dörtlü Çete, «dört modernleşmenin gerçekleştiği gün, kapitalizmin geri geleceğini» iddia etti. Dolayısıyla, Dörtlü Çeteyi yıkmadan, Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin karşı-devrimci güçlerini ezmeden ve bunların aşırı sol çizgisini bertaraf etmeden, çalışmalarımızın ağırlık merkezini değiştirmemizin ve dört modernleşmeye girişmemizin mümkün olmayacağı ortadadır.

Sistemli ve planlı sosyalist modernleşme, bugün ve oldukça uzun bir dönem için esas görevimiz olacaktır. Ülkemizin ve halkımızın geleceğini, bu yüzyılın sonuna kadar Çin'i modernleştirme çabamızda başarıya ulaşıp ulaşmamamız belirleyecektir. Çin Komünist Partisinin ve bü-

yük önder Mao Zedung yoldaş ile onun yakın mücadele arkadaşları olan Çu Enlay yoldaş, Çu Teh yoldaş ve yaşlı kuşaktan öteki proleter devrimcilerin önderliğinde, tüm milliyetlerden halkımız yarım yüzyıl boyunca yılmadan, özveriyle savaşılarak önce yeni demokratik devrimi ve sonra da sosyalist devrimi gerçekleştirdi. Temel hedef, üretici güçleri emperyalizmin, feodalizmin, kapitalizmin ve küçük üretim sisteminin zincirlerinden kurtarmak ve onları hızla geliştirerek Çin'in modern ve güçlü bir sosyalist ülke olmasını ve tüm halkın maddi ve kültürel durumunun sürekli yükseltilmesini sağlamaktır. Halk Cumhuriyetinin kurulmasından bu yana neredeyse otuz yıl geçmesine karşın, sosyalizmin üstünlüğü hâlâ sürekli ve etkili bir biçimde harekete geçirilmemiştir. Yapmamız gerekenin çok altında şey yaptık. Bunun esas nedeni, Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin baltalama faaliyetleridir, ama çeşitli zamanlarda çalışmamızı yönlendirmede hatalar yaptığımız da bir gerçektir. Çok zaman yitirdik ve bu açığı hızla kapamalıyız. Barış içinde ve hızlı bir inşaa için elverişli iç ve dış koşulları nihayet yaratmış bulunuyoruz. Eğer bu çok değerli ve zor kazanılmış fırsatı değerlendiremez, olanca gücümüzü ortaya koymaz ve sosyalist modernleşmeyi hızlandırmak için elimizden geleni yapmazsak, ülkemize ve halkımıza layık bir kuşak olamayacağız demektir. Çin'de ve dünyada sosyalizm davasına, devrimci şehitlerimize ve geleceğe karşı görevimizi yapmamış olacağız demektir. Demek ki istikrar ve birlik içinde dört modernleşmeyi gerçekleştirmek, bütün milliyetlerden halkımızın temel çıkarlarına uygundur. Bu, bütün milletin refahını ilgilendiren bir meseledir; bugünün ve önümüzdeki oldukça uzun bir dönemin en önemli siyasi görevidir. Milli Halk Meclisinin bu oturumunun bütün ülkenin halkını bu tarihi görevi planlı bir biçimde gerçekleştirmek için tek bir yürek ve tek bir gövde gibi birleştireceğine ve seferber edeceğine inanıyorum.

Bu noktada, ülkemizdeki sınıf ilişkileri ve sınıf mücadelesi konusunda da birkaç söz söylemek yerinde olur. Bu, herkesi son derece ilgilendiren bir konudur. Tayvan Eyaleti

dışında ülkemizde, halkın büyük çoğunluğu tarafından desteklenen doğru ve mantıklı önlemler sayesinde feodal ve kapitalist sömürü sistemlerinin ortadan kaldırıldığını, küçük üretim sisteminin ise dönüşüme uğratıldığını ve sosyalist sistemin, zorlu sınavlardan geçtikten sonra sonunda sağlam bir biçimde yerleştiğini, pratik su götürmez bir biçimde kanıtlamaktadır. Toprakağaları ve zengin köylülerin bir sınıf olarak varlıkları sona ermiştir. Tarihi nedenlerle, ülkemizdeki kapitalistler halkın bir parçasını oluşturmaktadır. Hükümetimiz onları satın alma yolunda doğru bir siyaset benimsedi ve kapitalist sanayi ve ticarete başarılı bir dönüşümü gerçekleştirdi. Kapitalistler artık bir sınıf olarak mevcut değildirler. Bu sınıfların çalışabilir durumda olan üyelerinin çoğu, neredeyse otuz yıllık bir mücadele ve eğitimden sonra, sosyalist toplumda kendi geçimlerini sağlayan emekçilere dönüşmüşlerdir. Sosyalist toplumumuzun efendileri sosyalist işçiler, köylüler, aydınlar ve sosyalizmi destekleyen diğer yurtseverlerdir. Aralarında şu ya da bu türden çelişmeler vardır ama temel çıkarlara ilişkin hiç bir çatışmaları yoktur ve sosyalizmin inşası ve gelişmesi hepsinin ortak yararınadır. Bu, kazanmış olduğumuz tarihi bir zaferdir ve tartışmasız, nesnel bir olgudur. Elbette sosyalist kamu düzenini ciddi bir biçimde bozan karşı-devrimciler, düşman ajanları, suç işleyenler ve siyasi bakımdan soysuzlaşmış kimseler hâlâ mevcut olduğu gibi, ayrıca yiyicilik, zimmetine parâ geçirme, vurgunculuk gibi işler yapan yeni sömürücüler de vardır. Dörtlü Çetenin ve birkaç ıslah olmamış toprakağası ile zengin köylünün de dahil olduğu eski sömürücü sınıfların kalıntıları, gerici tutumlarında diretecek ve sosyalizm düşmanı etkinliklerini siyasi ve ekonomik alanlarda sürdüreceklerdir. Dahası, yurt içindeki sınıf mücadelesi ile yurt dışındaki sınıf mücadelesi arasında sıkı bir bağ vardır. Bu nedenlerle, Çin'de her türden sınıf düşmanı daha uzun bir süre varlığını sürdürecektir ve biz bu unsurlar üzerinde proleterya diktatörlüğü uygulamalıyız. Gerçi bunlar bir avuçtur ama biz gene de hiç bir şart altında uyanıklığımızı elden

bırakmamalı ve tetikte olmalıyız. Halkın saflarında burjuva ve feodal ideolojilerin etkisi daha uzun bir süre görülecektir. Bu etkileri gözönünde bulundurarak uzun süreli mücadeleye ve eğitime önem vermeliyiz. Dört modernleşmeyi gerçekleştirir, üretici güçlerimizi alabildiğine geliştirir ve emeğin üretkenliğini artırırken, ekonomik, siyasi ve ideolojik alanlarda sınıf mücadelesini doğru bir biçimde sürdürerek «burjuvazinin varlığını ya da yeni bir burjuvazinin ortaya çıkmasını olanaksız» kılmalıyız. Bu da tartışmasız nesnel bir olgudur. Bu iki temel olgudan yola çıkarak, şu ilkeleri savunmak gerektiğini düşünüyoruz :

Birincisi, hem sınıf mücadelesinin daha sona ermediği görüşündeyiz ve hem de kitleler tarafından yürütülecek büyük çapta ve şiddetli sınıf mücadelelerine artık gerek kalmadığı ve bu nedenle gelecekte böyle bir mücadele yürütmeye çalışmamamız gerektiği görüşündeyiz. Bugünkü aşamada, sınıf mücadelesinin yok olup gittiği görüşü de, sınıf mücadelesinin büyütülmesi gerektiği görüşü de, ülkemizin nesnel durumuna aykırıdır ve dolayısıyla bütün halkımızın arzularına ters düşmektedir. Mao Zedung yolunun öğretisine göre, sosyalist toplumda temel çelişmeler, üretim ilişkileri ile üretici güçler arasındaki ve üstyapı ile ekonomik temel arasındaki çelişmeler olmaya devam eder. Ancak sosyalist toplumda bu çelişmeler, eski toplumlardakine kıyasla temelden farklı bir tabiata sahiptirler ve değişik özellikler taşırlar. Sosyalist sistemde temel görevimiz, üretici güçlerin kurtarılmasından yeni üretim ilişkileri altında üretici güçlerin korunması ve geliştirilmesine kaymıştır. Proletarya diktatörlüğünün amacı, Çin'i modern bir tarım, sanayi, milli savunma ve bilim ve teknolojiye sahip güçlü bir sosyalist ülke haline getirmeye uğraşan halkımızın barış içinde çalışmasını güvence altına almaktır. Üretici güçlerimizin bugünkü gelişme düzeyi hâlâ çok geridir, halkın ve ülkenin ihtiyaçlarını karşılamaktan çok uzaktır. Yüzyılın sonuna kadar dört modernleşmeyi gerçekleştirmek, bugünkü düşük üretkenlik düzeyini modern bir millete uygun hale getirmek, dolayısıyla mevcut üretim iliş-

kilerin ve üstyapının modernleşmeyi engelleyen unsurlarını değiştirip düzeltmek ve dört modernleşmeye olumsuz etkisi olan bütün eski alışkanlıkların kökünü kazımak; bugünkü aşamada bütün halkımızın çözmesi gereken baş çelişme ve önündeki merkezi görev, işte budur. Bu merkezi görevi yerine getirmek için proletarya diktatörlüğünü ve sınıf mücadelesini sürdürmeliyiz. Ama sınıf mücadelesi artık toplumumuzdaki baş çelişme değildir; sınıf mücadelesini yürütürken de sosyalist modernleşme merkezi görevini esas almalı ve ona hizmet etmeliyiz. Elbette sosyalist modernleşmeyi ilerletmedeki nihai amacımız, «herkesten yeteneğine, herkese ihtiyacına göre» sözleriyle dile gelen büyük komünist ülküyü gerçekleştirmektir. Buradaki milletvekillerinin bu konuda kafalarının açık olduğunu sanıyorum.

İkincisi, sosyalist toplumda halk ile düşman arasında olduğu gibi halkın kendi içinde de çelişmeler olduğu ve bu iki tür çelişmenin kesinlikle ayırılması ve doğru ele alınması gerektiği görüşündeyiz. Düşman ile halk arasındaki çelişmeler diktatörlük yöntemiyle çözülür; halkın kendi saflarındaki çelişmeler ise demokrasi yöntemiyle, birlik-eleştiri-birlik yöntemiyle çözülür. İki tür çelişmeyi ele alırken de mutlaka kitlelere dayanmalı ve sosyalist hukuk sistemine sıkı sıkıya bağlı kalmalıyız. Böylelikle devrimci düzeni, yani istikrar ve birliği uzun bir süre koruyabilir ve sosyalist modernleşmeyi engelleyen keşmekeşi önleyebiliriz. Mao Zedung yoldaş sosyalist toplumdaki çelişmelerin, özel, yerel ve geçici örnekler dışında, kapitalist toplumdakilerin tersine, şiddetli uzlaşmazlıklar ve çatışmalar biçiminde ortaya çıkmadığını ve bunların sosyalist sistemin kendi içinde çözülebileceğini savunmuştu. Sosyalist sistemin üstünlüğünü tam olarak harekete geçirmek için halkın, özellikle de gençliğin siyasi bilinç düzeyini yükseltmeye, Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesi konusundaki kavrayışlarını geliştirmeye, sosyalist demokrasiyi ilerletmeye ve sosyalist hukuk sistemini güçlendirmeye çalışmalıyız.

Bütün bunları yapmalıyız ve pekala yapabiliriz de. Çünkü ülkemizin ve toplumumuzun efendileri, yani yaşlılar, ortayaşlılar ve gençler dahil halk ve halkın çeşitli sorumluluklarla yükümlü kıldığı personelin çoğu, hem eski, hem de yeni toplumda yaşayarak birçok alanda tecrübe kazanmışlardır. Onlar, ülkelerinin temel çıkarlarının nerede yattığını ve bunların nasıl savunulacağını ve geliştirileceğini biliyorlar. Esas tehlikelerin nerelerde yattığını ve bunlardan nasıl kaçınılabileceğini de biliyorlar. Biz, sosyalist devlet sistemini ve demokratik merkezîyetçilik siyasi sistemini geliştirmeye ve sağlamlaştırmaya devam edeceğiz. Böylelikle hiç bir azınlık hiç bir zaman hiç bir yolla çoğunluğu kendi iradesini kabul etmeye zorlayamayacak, tersine çoğunluğun sözünü dinlemek ve onun çıkarlarına ve iradesine boyun eğmek zorunda olacaktır. Son on yılın mücadeleleri, bugünkü aşamada dört modernleşmenin ülkemizin en yüksek çıkarını ifade ettiğini ve halkımız ve gençliğimizin sarsılmaz iradesini temsil ettiğini göstermiştir. Hiç bir güç bizi ve bizden sonra gelen kuşağı, büyük sosyalist modernleşme davasını ilerletmek ve savunmak için canla başla çalışmaktan alıkoyamaz.

II

DÖRT MODERNLEŞME İÇİN VERECEĞİMİZ İLK MEYDAN SAVAŞINI KAZANALIM

Çin Komünist Partisi On Birinci Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısından sonra Devlet Konseyi, ekonomik inşamanın içinde bulunduğu durumu etraflı bir biçimde tahlil etti. Devlet Konseyi, son iki yılda ekonomimizi canlandırma ve geliştirme konusunda elde edilen sağlam başarılar temelinde, 1979'dan başlayarak önümüzdeki üç yıllık dönemi milli ekonomiyi yeniden düzenleyerek, yeni bir yapıya kavuşturarak, pekiştirerek ve iyileştirerek, onu sürekli, dengeli ve hızlı gelişme yoluna adım adım sokmaya hasretmemiz gerektiği kararını verdi. Bu, çalışmamızda ağır-

lığın sosyalist modernleşmeye kaydırılması kararından sonra, dört modernleşme uğruna vereceğimiz ilk meydan savaşı olacaktır. Bu savaştan mutlaka zaferle çıkmalıyız.

Bizimki gibi, 900 milyondan fazla insanın yaşadığı büyük bir ülkede, tarımın, sanayinin, yurt savunmasının ve bilim ve teknolojinin modernleştirilmesi son derece güç ve karmaşık bir iştir. İlerdeki gelişmelerde pürüz çıkması için temeli sağlamlaştırmamız önemli bir önkoşuldur. Halk Cumhuriyetinin kuruluşundan bu yana yıllardır harcadığımız çabalarla, sanayimizin temelini atmış bulunuyoruz. Nüfusu çok, ekilebilir toprağı ise az olan ülkemizde, tarımı geliştirme yönünde de çok şey yapılmıştır. Ekonomiyi canlandırma ve geliştirme bakımından son iki yılda elde ettiğimiz sonuçlar, umduğumuzdan çok iyidir. Ancak Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin on yıllık baltalama faaliyetlerinin ağır sonuçları bugünden yarına yok edilemez. İşte bu noktayı tam olarak hesaba katmamıştık ve benimsediğimiz önlemlerden kimi de yeterince temkinli değildi. Bugün karşımızda duran en canalcı sorun, tarımımızdaki büyümenin henüz sanayinin gittikçe artan ihtiyaçlarını karşılayamaması, hatta bazen artan nüfusun taleplerine dahi ayak uyduramamasıdır. Pek çok önemli hafif sanayi ve dokumacılık ürünü hem miktar olarak azdır, hem de istenen kalitede ve çeşitlilikte değildir. Dolayısıyla, pazarlanabilir mal miktarı yetersizdir. Kömür, petrol ve enerji sanayileri, ulaşım ve iletişim hizmetleri nispeten hızlı gelişmekle birlikte, gene de ekonomik genişlemenin ihtiyaçlarının gerisinde kalmaktadırlar. Hem her sanayi dalının kendi içinde, hem de çeşitli sanayi dalları arasında birçok bakımdan eşgüdüm eksikliği vardır. Altyapı yatırımları alanında, gereğinden çok fazla projeye aynı anda başlanmıştır ve bunların çoğu daha uzun yıllar toplam üretim kapasitemize katılamayacaktır. Ekonomimizin ve tek tek işletmelerin yönetimindeki gözle görülür ve elle tutulur yetersizlikler, işletmenin işçi ve memurlarıyla genel olarak işletmelerin, yerel birimlerin ve merkezdeki dairelerin çalışma coşkusunu kırmaktadır. Bu yetersizlikler, işgücünden, tesislerden ve dö-

ner fonlardan daha iyi yararlanmamızı da engellemektedir. Ülkemizdeki kilit işletmeler tarafından üretilen en önemli sanayi ürünlerinin yüzde 43'ü, geçmişte ulaşılmış olan en yüksek kalite düzeyini, yüzde 55'i de geçmişteki en düşük hammadde ve yarı-mamul madde tüketimi düzeyini hâlâ tutturamamıştır. Devlet sanayi işletmelerimizin yüzde 24'ü hâlâ şu ya da bu ölçüde zararına çalışmaktadır. İşte bütün bu saydığımız olgular, üç yıllık bir dönemi mutlaka ekonomimizi yeniden düzenlemeye, yeni bir yapıya kavuşturmaya, pekiştirmeye ve iyileştirmeye ayırmamız gerektiğini göstermektedir.

Ekonomimizi yeniden düzenlemek derken, Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin yıllar süren müdahale ve baltalamaları yüzünden ekonomide ortaya çıkmış olan ağır orantısızlıkları düzeltmeyi, tarımın, hafif sanayinin ve ağır sanayinin büyümesi arasında ve çeşitli sanayi dallarının büyümesi arasında nispeten iyi bir eşgüdüm sağlamayı ve birikimle tüketim arasında doğru bir oran kurmayı kastediyoruz. Yeniden, düzenleme, yeni bir yapıya kavuşturma, pekiştirme ve iyileştirme görevleri birbirleriyle içiçedir ve birbirlerini tamamlarlar. Ama ekonominin tümü açısından, yeniden düzenleme hepsinin candamarıdır. Üç yıllık yeniden düzenleme çalışmamız için şu hedefleri koyuyoruz: (1) Bir yanda tahıl üretiminin ve diğer tarımsal ve yan dalların gelişmesiyle, diğer yanda nüfus artışı ve sanayinin gelişmesi arasında nispeten uyum sağlamak; (2) hafif sanayi ve dokuma sanayisi için ağır sanayinin büyüme hızına eşit ya da ondan biraz yüksek bir büyüme hızı tutturmak; belli başlı hafif sanayi ve dokumacılık ürünlerindeki artışla yurt içi satın alma gücündeki artış arasında uyum sağlamak ve dış-satımı önemli ölçüde artırmak; (3) bugün yakıt ve enerji sanayileriyle ulaşım ve iletişim hizmetlerinde görülen gerginliği, üretimi büyük ölçüde artırarak ve savurganlığı önleyerek yumuşatmak; metalürji, makine yapımı, kimya ve diğer ağır sanayi dallarında üretimi artırırken, ağırlığı kalite düzeyinin yükseltilmesine ve ürün çeşitlerinin zenginleştirilmesine vermek; (4) altyapı yatırımlarının kapsamı-

nı kesinlikle daraltmak, gücümüzü belli başlı bazı projeler üzerinde yoğunlaştırarak bunların kalitesini artırmak, maliyetlerini düşürmek ve yapım sürelerini kısaltmak; (5) köylülerin bağlı oldukları kolektiflerden sağladıkları ortalama geliri ve bütün tarım dışı işçilerle memurların ortalama ücret ve maaşlarını, üretim artışı temelinde biraz daha artırmak.

Ekonomiyi yeni bir yapıya kavuşturmak derken, ekonomik yönetimin yapısında kapsamlı bir değişiklik yapmayı kastediyoruz. Bu değişikliği adım adım ve kararlılıkla gerçekleştirmeliyiz. Bugünkü yapının esas sorunu, ekonominin nesnel gelişme yasalarını pek çok alanda ve değişik ölçülerde ihlal etmesidir. Üretim ve dolaşım alanlarında meta üretiminin değer yasası gözardı edilmekte, bölüşümde ise «herkese emeğine göre» ilkesi doğru dürüst uygulanmamaktadır. Önümüzdeki üç yıl içinde sebatla yeni yeni yollar araştırmak, denemek ve uygulamak suretiyle, yeni önlemler bulmak zorundayız. Bu önlemler, sanayi, tarım, ulaşım ve iletişim ve ticaret alanlarındaki işletmelere, kendi kararlarını verebilmek ve üretim ve yönetimde toplumun ihtiyaçlarına uygun girişimlerde bulunabilmek için gerekli yetkileri tanımaya hizmet etmelidir. Bu sayede üretim, bir yandan ham ve yarı-mamul maddeler arzıyla, öte yandan da ürünlerin pazarlanmasıyla daha yakın bir bağ içine girecek ve arz, üretim ve pazarlama arasında bugün varolan oransızlıklar ortadan kalkacaktır. «Herkesten yeteneğine, herkese emeğine göre» ilkesi kesinlikle uygulanmalıdır. Bir işletmenin kazancı ve o işletmedeki işçilerle memurların gelirleri, devlete katkılarıyla orantılı olmalıdır. İyi ve çok çalışanlarla kötü ve az çalışanlar arasında ayırım gözetmeyen mutlak eşitlikçilik eğilimine kararlılıkla karşı durmalıyız. Girişimci bir karakter taşıyan çeşitli uzmanlaşmış şirket ve kombinalar, gerekli hazırlıklar yapıldıktan sonra planlı bir biçimde kurulmalı; böylece ister «büyük ve komple», ister «küçük ama komple» olsunlar ekonomik bakımdan çok düşük randımanla çalışan pek çok işletmenin bugünkü geri durumu adım adım değiştirilmeli, ekonomiyi hantal, birbi-

riyle örtüşen ve verimsiz çok sayıda idari organ aracılığıyla yönetmek şeklindeki modası geçmiş usul tedricen terkedilmelidir. Nihayet, merkezi makamların birleşik önderliği altında, yerel makamların planlama, altyapı yatırımları, mali sorunlar, temel maddeler ve dış ticaret alanlarındaki yetkileri artırılmalı ve böylece toplumsallaşmış kitlesel üretimin ve ekonomik randıman ilkesinin gerekleriyle kendi yerel koşullarına uygun biçimlerde milli ekonominin gelişmesine katkıda bulunmaları sağlanmalıdır. Böylece üretim ilişkilerinin üretici güçlerin gelişmesine daha iyi ayak uydurmasını, üstyapının ekonomik temele daha iyi uymasını ve sosyalist sistemin üstünlüğünün daha etkili bir biçimde kendini duyurmasını sağlayacağız.

Pekiştirme derken, mevcut işletmelerin, özellikle de yönetimleri arapsaçına dönmüş olanların kararlı ve etkili bir biçimde hizaya sokulmalarını kastediyoruz. Hiç kuşkusuz, dört modernleşmeyi gerçekleştirmek için bir dizi yeni işletmenin kurulması kaçınılmazdır. Ama esas olarak, çok sayıda mevcut işletmelerin potansiyelinin sonuna kadar değerlendirilmesine, bu işletmelerin yenileştirilmesine, dönüşüme uğratılmasına ve adım adım modern standartlara kavuşturulmasına bel bağlamalıyız. Bu konuda hiç bir duraksama olmamalıdır. Bu hedefe ulaşabilmek amacıyla, mevcut işletmeleri düzene sokmak için yoğun bir çaba harcamalıyız. Üç yıl içinde her işletme, hem siyasi hem de mesleki bakımlardan yetkin olan, üstlerine düşeni hakkıyla yerine getirebilecek teknik uzmanları da içeren bir yönetici organa kavuşmalıdır. Fabrika müdürünün, Parti komitesinin önderliğinde üretimde sorumluluk taşıması sistemi kararlılıkla uygulanmalı, yani müdür hem lafta ve hem de fiiliyatta bütün fabrikanın üretimine yön veren baş yönetici olmalıdır. Halk Cumhuriyetinin kuruluşundan bu yana benimsenip yararları kanıtlanmış olan tüm yönetmelik ve kurallara yeniden işlerlik kazandırılmalı ve bunlar daha da mükemmelleştirilmelidir. Bir işletmenin kendi içinde, en yukarıdan en aşağıya kadar herkesin sorumluluğunu berrak bir biçimde tanımlayan bir sistem uygulanmalı, böy-

lece üretim sürecinin her halkasından birileri sorumlu olmalı ve akılcı, verimli ve uygar bir üretim ve çalışma düzeni kurulmalıdır. Bu yeni dönemin tecrübe ve ihtiyaçlarının ışığında, ülkedeki tüm işletmeler için geçerli olacak birleşik yasa ve yönetmelikler peşpeşe çıkarılmalıdır. Her bölge ve daire, kötü bir yönetime sahip olan işletmelerden kendilerini düzeltmeleri için somut taleplerde bulunarak onlara belli bir süre tanınmalıdır. Bu süre dolduğunda gerçek bir düzelme olmamışsa, bu gibi işletmelerin yönetici organları hiç duraksamadan değiştirilmelidir. Uzun zamandır kötü yönetilen ve zarar eden işletmeler, bu durumu bir yıl içersinde değiştirmek ve kâra geçmek zorundadırlar. Aksi takdirde üretimleri durdurulmalı ve tepeden tırnağa silkenmelidirler; bu süre boyunca, hükümetten herhangi bir mali destek ya da bankalardan kredi alamayacaklardır. Geçmişte işleri kötü giden bütün işletmelerin, böyle düzeltmelerden sonra, ekonomik ve teknik bakımdan o güne kadar vardıkları en yüksek düzeye ulaşmalarını ya da bunu aşmalarını sağlamalıyız. Geçen otuz yıl içinde çetin bir çalışmayla kurmuş olduğumuz çok sayıda işletmenin hepsi, ancak bu şekilde ülkenin ve halkın taleplerini yerine getirebilir ve dört modernleşme yönündeki atılımımıza gerçekten güç katabilir.

İyileştirmek derken, üretim, teknoloji ve yönetim düzeylerinin mümkün olduğu kadar yükseltilmesini kastediyoruz. Sanayi, inşaat, ulaşım ve iletişim, tarım, ormancılık, hayvancılık, balıkçılık, ticaret ve hizmetler alanlarındaki şimdiden iyi çalışan bütün işletmelerin, modern standartlara uyma yönünde büyük bir adım atarak ürettikleri mal veya hizmetlerin kalitesini yükseltmelerini, yeni ürünler geliştirmelerini, ürün çeşidini zenginleştirmelerini, savurganlığı ve tükettikleri temel maddeler miktarını azaltmalarını, emek verimliliğini artırmalarını ve ellerindeki sermayeyi daha etkili bir biçimde kullanmalarını sağlayacağız. Ekonominin her kademesindeki yönetim organlarının ve bu alanda çalışanların, toplumsallaştırılmış kitlesel üretimi örgütleme ve yönetme yeteneklerini büyük ölçüde geliştirmelerini, bi-

limsel yönetim becerilerini ve mesleki hünerlerini artırmalarını ve giderek kendi işlerinin uzmanı haline gelmelerini sağlayacağız. Üç yıl içinde, yabancı ülkelerden öğrenerek, dışardan teknoloji alarak ve kendimiz yeni buluşlar yapmak için çaba sarfederek, ekonominin ana dallarındaki bir dizi işletmenin dünyadaki en ileri teknolojiyi benimsemesini ve üretimin kilit noktalarında başarıyla uygulamasını temin etmeliyiz. Milli ekonomi ve halkın refahı açısından aslı önem taşıyan alanlarda, modern yönetim yöntemlerinin benimsenmesinde başı çekebilecek bir dizi örnek işletme kuracağız. Böylece halkımız, gitgide daha çok sayıda işletmenin nasıl adım adım modernleştirildiğini ve bundan ne gibi somut sonuçlar elde edildiğini, gerçek hayatta kendi tecrübeleriyle görebilecektir. Bu da, bu eğilimin ülke çapında yaygınlaşmasına ve daha da geliştirilmesine hizmet edecektir.

Bütün bunlar, yeniden düzenleme, yeni bir yapıya kavuşturma, pekiştirme ve iyileştirme siyasetinin, Çin'in durmaksızın modernleşmesini sağlamak açısından gerekli ve bütünüyle olumlu bir kilit siyaset olduğunu göstermektedir. Bu siyaset çerçevesinde, önceden kabul etmiş olduğumuz gibi, yurt dışından modern teknoloji almaya ve dış fonlardan yararlanmaya devam edeceğiz. Bu yeniden düzenleme çizgisinin olumsuz bir geri çekilme olduğu ve dışarıdan ileri teknoloji alımının son bulmasına yol açacağı şeklindeki görüşler tamamen yanlıştır. Bu çizgi doğrultusunda önümüzdeki üç yıl için saptamış olduğumuz hedeflere ulaşmak istiyorsak, son derece büyük çabalar sarfetmek zorunda kalacağız. Bu toplantıdan sonra Devlet Konseyi, birbiri ardından uygulama planları hazırlayacak, kararlılıkla ve sistemli olarak tüm güçlerimizi örgütleyecek ve yeni Uzun Yürütlüşümüzde vereceğimiz bu önemli meydan savaşının bütün cephelerinde zafer kazanmak hedefine doğru sarsılmaz bir şekilde ilerleyecektir. Bu savaşı kazandığımızda, ekonomimizi hızlı ve orantılı gelişme yoluna adım adım oturtmak için daha elverişli koşullara kavuşmuş olacağız.

Devlet Konseyi, biraz önce açıklamış olduğumuz siyaset

ışığında, ekonominin geliştirilmesi için önümüzde esas olarak şu on görevin olduğu görüşündedir :

Birincisi : Ekonomimizde tarımı temel almak şeklindeki yönlendirici düşünceye sârlahım ve güçlerimizi tarım üretimini artırma noktasında yoğunlaştıralım. Tarım, ekonomimizin temelidir. Eğer tarım, ülkemizin koşullarına uygun bir biçimde adım adım modernleştirilirse, Çin'in kent ve sanayi nüfusunu bol bol pazarlanabilir tahıl, et ve diğer tahıl dışı besin maddeleriyle besleyebilir, hafif sanayi ve dokumacılık sanayisi ile iç ve dış pazarlara gitgide daha çok miktarda sanayi bitkisi ve başka hammaddeler sağlayabilir ve bir bütün olarak sanayi için muazzam ve gitgide büyüyen bir pazar açabilir. Böylece tarım, sanayi ve bilim ve teknoloji gittikçe birbirlerine daha çok destek olarak ve birbirlerini bütünleyerek gelişebilir. Tarımın adım adım modernleştirilmesi için, her şeyden önce 800 milyon köylümüzün insiyatifi ve yaratıcılığı ile kollektif ekonominin üstünlüğü tam anlamıyla harekete geçirilmeli, kendi gücüne güvenme ve sıkı çalışma ruhunun geliştirilmesi sürdürülmeli, tarımsal üretimde sürekli büyük artışlar sağlanmalıdır. Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin aşırı sol çizgisinin zararlı etkisini yok etmeye devam etmeli; komün, üretim tugayı ve üretim ekibi olarak üç kademeye ayrılan ve üretim ekibini temel muhasebe birimi olarak alan mülkiyet sistemini sağlamlaştırmalı; her üç kademenin mülkiyet ve karar verme haklarını saymalı ve korumalı; yerel koşullara uygun, üretime hizmet eden ve kollektif ekonomiyi sağlamlaştıran çeşitli sorumluluk sistemleri getirmeli; «herkesten yeteneğine, herkese emeğine göre» bölüşüm ilkesini uygulamalı; komün üyelerinin özel ihtiyaçları için küçük toprakları ekip biçmelerine ve evlerinde küçük çapta yan üretim faaliyetlerini sürdürmelerine olanak tanımalı; ayrıca köy pazarlarında yasal ticarete izin vermeliyiz. Uzun yılların tecrübesi, bu temel siyasetlerin köylülerin özlem ve çıkarlarına uygun düştüğünü ve tarımda üretici güçleri geliştirmeye yardımcı olduğunu göstermiştir. Bu nedenle Devlet Konseyi, bu siyasetlerin daha uzun bir

süre geçerliliklerini korumaları ve tüm ülkede dikkat ve özenle uygulanmaları, çığnenmelerine göz yumulmaması gerektiği görüşündedir. Hükümet, bu kırsal siyasetlerin uygulanmasının yanı sıra, tarım alanındaki yatırımları ve kredileri de artıracak, tarım ürünleriyle yan ürünlerin alım fiyatlarını yükseltecek, ekonomik bakımdan zayıf olan bazı bölgelerde tarım vergileriyle komünlerin, üretim tugaylarının ve üretim ekiplerinin yönettiği işletmelerden alınan vergileri azaltacak ya da tamamen kaldıracaktır. Ayrıca, tarıma daha fazla maddi ve teknik destek sağlanacak, tarımla ilgili bilimsel araştırmalar teşvik edilerek tarım teknikleri geniş kitlelere benimsetilecek, tarımın makineleşmesi çabaları sürdürülecek, pazarlanabilir tahıl üretimi üslerinin, devlet çiftliklerinin, devlete ait orman işletmelerinin, hayvan çiftliklerinin ve balıkçılık alanlarının kurulmasına hız verilecektir. Tarımın hükümet yatırımlarındaki payı 1978'de yüzde 10,7'den 1979'da yüzde 14'e yükselmiştir ve tarımda kullanılmış olan tüm diğer fonlarla birlikte bunun tutarı 17 milyar 400 milyon yuandır. Bu miktarın öntümüzdeki iki yıl içinde de uygun oranlarda artması beklenmektedir. Her kademeden tarım daireleri, köy komünleri, üretim tugayları ve üretim ekipleri, bu fonları ve malzemeleri, akılcı bir biçimde kullanmak ve en iyi sonuçları elde etmek için, iş yönetimi yöntemlerini iyileştirmeye çalışmalıdırlar.

Ülkemizdeki 800 milyon köylünün üretim coşkusu, bugün her zamankinden daha yüksektir. Şimdi tam eylem zamanıdır. Örgütsel önderliğimizi güçlendirmeli ve halk komünleriyle komünün üstündeki kademelerde tarımsal gelişmenin planlanması işini iyi yürütmeliyiz. Devlet Konseyi, ülkenin tarımsal kaynaklarının genel bir bilançosunu çıkarmaya ve tarımı geliştirmek için bölgesel planlar hazırlamaya şimdiden başlamıştır. Bütün il yönetimleri, halk komünlerini, üretim tugaylarını ve üretim ekiplerini, komünlerdeki tarımı, ormancılığı, hayvancılığı ve balıkçılığı adım adım modernleştirmek için, yerel koşullara uygun olarak ve komün üyeleriyle demokratik tartışma yoluyla, planlar yap-

maya teşvik etmeli ve onlara bu konuda yol göstermelidir. Bu temel üzerinde ve genel bir denge sağlanması yoluyla, il, eyalet ve ülke düzeyinde tarımı modernleştirme planları peşpeşe hazırlanmalıdır. Bu planlar, tüm yetkili mercilerin elele vermesi ve işbirliğiyle, adım adım ve pratik bir biçimde uygulanmalıdır. Tarım alanındaki altyapı yatırımlarını hızla ilerletmeli, zengin ve istikrarlı mahsul veren ekili alanları artırmalı, çorak toprakları planlı bir biçimde ekilebilir hale getirmeli, tüm ülkeyi ağaçlandırmalı ve mevcut orman örtüsünü koruyup orman kaynaklarını akılcı bir tarzda değerlendirmeli, otlaklar açıp geliştirmeli ve hayvan türlerini ıslah etmeli, su kaynaklarımızı korumalı, açık deniz balıkçılığımızı geliştirmeli, deniz ve tatlı su hayvan ve bitkilerinin üremesini artırmalı, köylük bölgelerde metan gazı kullanımını yaygınlaştırmak için yerel koşullara uygun yollara başvurmalı, yerel kaynaklardan ekonomik akılcılık ilkesi temelinde alabildiğine yararlanmalı, komünlere, üretim tugaylarına ve üretim ekiplerine ait işletmeleri geliştirmeli ve böylece tarım, ormancılık, hayvancılık, yan üretim dalları ve balıkçılıkta genel bir yükseliş yaratmalıyız. Böylelikle, milli ekonominin temeli olan tarım daha büyük bir hızla güçlendirilecek ve 800 milyon köylümüz çok daha çabuk refaha kavuşacaktır.

«Köylük Bölgelerdeki Halk Komünlerinin Çalışması İle İlgili Yönetmelik (Deneme Uygulaması İçin Taslak)» adlı belge, denendikten sonra, incelenmesi ve onaylanması için 1980'de 5. Milli Halk Meclisinin 3. Oturumuna sunulacaktır.

İkincisi: Köklü önlemler alarak hafif sanayinin ve dokumacılığın gelişmesini hızlandıralım. Hafif sanayi ve dokumacılık sanayisi nispeten az bir yatırım gerektirmekte ve hızlı bir birikim sağlamaktadır. Bu dallardaki büyüme sadece halkın günlük ihtiyacını ve dışsatım ihtiyaçlarını karşılamakla kalmayacak, aynı zamanda modernleşme için gerekli olan fonları biriktirmeye de yarayacaktır. Hafif sanayinin ve dokumacılığın bugün içinde bulunduğu geri durumu değiştirmek için kararlı ve etkili önlemler almalıyız.

Bu iki sanayi dalındaki üretim için gerekli yakıt, enerji hammadde ve yarı-mamul maddeleri öncelikle sağlamalıyız. 1979 yılında devlet yatırımları içinde hafif sanayinin ve dokumacılığın payı ve bu iki sanayi dalının gelişmesi için öngörülmüş olan döviz miktarı yükselmiştir; bu rakamlar, bundan sonra da uygun bir artış gösterecektir. Hafif sanayi ve dokumacılık sanayisi bu fonları iyi bir biçimde kullanarak en iyi sonuçları elde etmeye çalışmalıdır. Bu sanayilerde kilit nitelikteki modern işletmelerin yapımı hızlandırılmalı ve bunların zamanında işletmeye açılması güvence altına alınmalıdır. Bunun yanı sıra, mevcut işletmelerde de teknik yenileştirme ve düzeltmelerin gerçekleştirilmesi, eldeki kaynakların sonuna kadar kullanılması, üretimin artırılması, kalitenin yükseltilmesi ve mal çeşitliliğinin zenginleştirilmesi için daha çok çaba sarfedilmelidir. İç ve dış pazarların ihtiyaçlarını karşılamak için, çok sayıda birinci kalite ve isim yapmış ürün geliştirmeliyiz. El sanatlarına daha iyi önderlik etmeli ve hem günlük kullanım eşyalarının, hem de süs eşyalarının üretiminde bu sanayinin rolünü tümüyle seferber etmeliyiz. Birçok ağır sanayi işletmesi, bir yandan hafif sanayiye gittikçe artan miktarlarda donatım, hammadde ve yarı-mamul madde sağlamak üzere çabalarını iki katına çıkarırken, bir yandan da yerli ve yabancı pazarlarda ihtiyaç duyulan yüksek kaliteli günlük kullanım eşyası üretmek için her türlü elverişli koşuldan yararlanmalıdır. Savunma alanındaki sanayi işletmeleri de, hem kalite, hem de miktar bakımından yeterli askeri araç-gereci ürettikten sonra, sivil ihtiyaçları karşılamak için daha fazla mal, özellikle de dayanıklı tüketim malları üretmeye çalışmalıdırlar.

Üçüncüsü : Ekonomimizin zayıf halkaları olan kömür ve petrol sanayisini, enerji sanayisini, ulaşım ve iletişim hizmetlerini ve yapı malzemeleri sanayisini etkili bir biçimde güçlendirelim. Yakıt ve enerji alanındaki şiddetli kıtlığı bir an önce giderebilmek için, bir yandan üretimi artırırken öte yandan da **savurganlığı önlemeliyiz.** Kömür sanayisinde, bazı ocaklarda görülen, kazmacılık ile galeri açma arasın-

daki gerginlik veya hattâ dengesizlik giderilmeli, mevcut ocaklar teknik bakımdan geliştirilmeli ve yeni yeni ocaklar açmak için kollar sıvanmalıdır. Petrol sanayisinde, jeolojik araştırma ve tarama faaliyetleri hızlandırılarak, daha çok petrol rezervi bulunmalı ve çıkarılan petrolle petrol rezervleri arasında akla uygun bir oran korunmalıdır. Enerji sanayisinde, elektrik üretim tesislerinin eksikleri tamamlanmalı ve donatımları iyileştirilmeli, yeni santralların yapımı hızlandırılmalıdır. Termoelektrik santrallarının yanı sıra, daha çok sayıda hidroelektrik santral da inşa edilmelidir. Üretimi artırma konusunda diyeceklerim bunlar. Savurganlığı önlemeye gelince, bütün sanayiler ve dallar, malzeme tüketimini azaltmak, enerjiden tasarruf etmek ve israfa son vermek için elden gelen her şeyi yapmalıdırlar. Yakıt ve enerji kaynakları üzerindeki baskıyı hafifletmek için, öntümüzdeki yıllarda başvuracağımız en önemli ve güvenilir yöntemler bunlardır. Hızla en iyi sonuçları elde etmek için tüm araçlar kararlılıkla seferber edilmeli; enerji tüketimi inceden inceye hesaplanmalı ve gerekli ödül ve cezalar uygulanmalıdır. Elektrik enerjisinin dağıtım ve tahsisi için hükümet birleşik bir yönetmelik yayınlayacaktır ve mümkün olan en kısa zamanda bir enerji yasasının çıkarılması da öngörülmektedir. İlgili dairelerin ilk tahminlerine göre, sanayide ve ulaşım ile iletişimde her yıl 20-30 milyar kilovatsaatlik elektrik ile on milyonlarca ton kömür ziyan edilmektedir. Şimdi tüm bölge ve daireleri, bu yıl işletmelere tahsis edilmiş olan kömürden ve elektrikten yüzde 2-3 arasında, petrolden ise yüzde 5-10 arasında tasarruf etmeye çağırıyoruz. Biraz dişimizi sıkarsak bu pekala yapılabilir. Devlet Konseyi, her kademedeki planlama komisyonlarını, yakıt, enerji, hammadde ve yarı-mamul madde kaynaklarını titizlik ve sorumlulukla hesaplamakla, yeni kurulan her yan işletmenin durumunu kesin bir şekilde inceleyip denetlemekle, kötü, aşırı pahalı ya da istenmeyen mallar üreten ve uzun zamandır zararına çalışan işletmeleri de hiç duraksamadan kapatmakla görevlendirmektedir. Böylece, acil ihtiyacımız olan, yüksek kaliteli ve düşük maliyetli ürünleri

üreten ve büyük kâr sağlayan işletmeler, tam kapasiteyle çalışabilecek, dolayısıyla kısıtlı yakıt, enerji, hammadde ve yarı-mamul madde mevcutlarımız mümkün olan en akılcı ve en etkili biçimde kullanılmış olacaktır. Ulaşım ve iletişim alanında ise, ana demiryolu hatlarının teknik yenilenmesi hızlandırılmalı ve taşıma kapasiteleri artırılmalı; yeni karayollarının yapımı çalışmalarının iki misline çıkarılması yanında, mevcut karayolları geliştirilmeli; liman inşasına hız verilmeli; akarsu ve göl taşımacılığı büyük ölçüde artırılmalı; posta ve telekomünikasyon hizmetleri güçlendirilmelidir. Yapı malzemeleri sanayisinin bugün içinde bulunduğu geri durum hızla giderilmeli, bu sanayinin büyümesi hızlandırılmalı ve yeni tür yapı malzemelerinin icat ve imaline özel önem verilmelidir.

Zincirin bir diğer zayıf halkası olan jeolojik çalışmalar başı çeker duruma gelmelidir. Jeolojik araştırmalara ve yeni maden yataklarının aranıp bulunmasına dört elle sarılmalı, her çeşit yeraltı zenginliğini ortaya çıkarmalı ve modernleşmemiz için gerekli jeolojik verileri bir an önce elde etmeliyiz.

Metalürji sanayisine gelince, demir ve çelik üretiminde yıllardır görülen dalgalanmaların ve durgunluğun 1978'de üstesinden geldik. 1979'dan itibaren önümüzdeki üç yıl içinde ise, çalışmamızın odak noktasını, kaliteyi yükseltmek, ürün çeşitlerini ve teknik normlarını zenginleştirmek olacaktır. Bunun yanı sıra, maden tasfiye ve haddeleme tekniklerimizi iyileştirmeli, daha fazla has çelik ve halita çeliği üretmeli, darlığı çekilen veya esasen ender bulunan çelik ürünleriyle demir dışı madenlerin üretimini artırmalıyız. Bu sanayinin devlete daha fazla katkıda bulunabileceği alanlar işte bunlardır. Makina yapımı sanayisi, ekonomik gelişmenin ihtiyaçlarına ayak uydurabilmek için, devletin tarım, hafif sanayi, dokuma sanayisi, madencilik, petrol, enerji, metalürji, kimya ve yapı malzemesi sanayileri alanlarını donatmak için şiddetle ihtiyaç duyduğu daha çok miktarda yüksek kaliteli makineleri mümkün olan en kısa zamanda imal etmeli, aynı zamanda daha fazla taşıt, demiryo-

lu vagonu, gemi, haberleşme donatımı, hassas takım tezgahları, büyük takım tezgahları, yedek parça ve donatım üretmelidir. Elektronik sanayisi, modernleşmede çok önemli bir yere sahip olduğundan, güçlü bir biçimde geliştirilmelidir.

Dördüncüsü : Altyapı yatırımlarını kararlılıkla azaltalım ve yatırımlardan daha etkili bir biçimde yararlanalım. Altyapı yatırımlarının hacmi, devletin elindeki mali ve maddi kaynaklardan hareketle, akılcı bir biçimde planlanmalı ve modernleşmeyi hızlandırmak için güçlerimiz yoğunlaştırılmalıdır. Tüm daireler ve yerel makamlar, bütünsel çıkarları gözönünde tutarak, devletin şimdilik acilen ihtiyaç duymadığı veya yapımları için gerekli önkoşullar bulunmayan projelerin yapımını kararlılıkla durdurmalıdırlar. Böylece, ülkenin acilen ihtiyaç duyduğu projelerin hızla bitirilmesi ve zamanında işletmeye açılması güvence altına alınacaktır. Tarım, hafif sanayi, yakıt ve enerji sanayileri, ulaşım ve iletişim, yapı malzemesi ve metalürji sanayilerindeki kilit projelere öncelik tanınacak, diğer sektörlerdeki projelerin yapımı ise, ekonomimizin eşgüdümlü bir gelişme göstermesini sağlayacak biçimde düzenlenecektir. Altyapı yatırımlarında yapı yerlerinin akılcı bir plana ve genel bir dengenin korunmasına uygun bir şekilde seçilmesine özen göstermek gerekir; bu yapıldığı takdirde, yatırımlardan daha iyi sonuçlar alınacak ve muazzam israflar engellenmiş olacaktır. Bir altyapı yatırımı projesine bilfiil başlandığında, yapım kesin bir program dahilinde yürütülmelidir. Daha proje üzerinde çalışmalar tamamlanmadan inşaata başlamak veya hattâ tesisin bir bölümünü işletmeye açmak gibi hatalı uygulamalara kesinlikle son vermeliyiz. Yeni projelerin yapımında çevre korunması sorunu da dikkate alınmalı, halen mevcut olan işletmelerde ise çevre kirlenmesi sorunları adım adım çözülmelidir. Altyapı yatırımlarında çalışan büyük işçi ve memur ordusu, tüm güçlerini seferber ederek ve tecrübelerini birleştirerek inşaat süresinin kısaltılması, inşaat maliyetlerinin düşürülmesi ve inşaatın kalitesinin istenilen düzeyde olması için büyük çabalar göstermelidir.

ba sarfetmeli, sabit değerlerin toplam yatırımlar içindeki payının yükselmesine katkıda bulunmalıdır. Bu konuda önemli başarı gösteren birim ve kişiler övülmeli ve ödüllendirilmelidir. Kısacası, bugün altyapı yatırımları alanında hüküm süren ciddi savurganlığa kesinlikle son verilmeli ve tüm halkın alın teriyle kazanılan yatırım fonları modernleşme için yerli yerinde değerlendirilmelidir.

Beşincisi : Bilim, eğitim ve kültürü vargücümüzle geliştirelim ve sosyalist inşaa için gerekli kadroların yetiştirilmesini hızlandıralım. Zaten öteden beri kıt olan bilim adamlarımızın, teknik elemanlarımızın ve işletme yöneticilerimizin saflarında, Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin yıllar süren baltalamaları sonucu büyük bir açık belirmiştir. Hızlanan ekonomik inşanın paralel olarak, bilim, eğitim ve kültür de hızla gelişmek zorundadır. Belli başlı bilimsel araştırma kuruluşlarını, canlandırmaya ve güçlendirmeye devam etmeli, ayrıca yenilerini kurmalı, kilit rol oynayan bir dizi üniversitenin laboratuvarlarını daha iyi donatmalıyız. Temel teorinin öğrenilmesine önem verirken, modernleşme süreci içinde acil olarak aydınlanması gereken bilimsel ve teknik sorunlara daha büyük bir dikkatle eğilmeliyiz. Bütün ekonomik daireler ve üretim işletmeleri, teknik yenilikleri teşvik etmeli, bilimsel araştırmaya önem vermeli ve, pratik ihtiyaçlara uygun olmaları kaydıyla, modern üretim ve yönetim teknolojisini azami ölçüde uygulamalıdır. Orta düzeyde ve sanayide deney yapımı ve tekniğin yaygınlaştırılması planlı bir şekilde artırılmalıdır. Eğitime gelince, geçtiğimiz iki yıl içinde yüksek okulları düzeltme konusunda elde etmiş olduğumuz somut başarılar temelinde, üniversitelerin ve özellikle yüksek meslek okullarının geliştirilmesine çaba göstermeye devam etmeliyiz. Ortaöğretim alanında önemli olan, planlı bir biçimde daha çok sayıda çeşitli türden meslek okulları açmaktır. Bu, hem sosyalist inşanın çok yönlü ihtiyaçlarından doğan bir zorunluluktur, hem de çok sayıda ortaokul mezununun iş bulma sorununu çözmeye yarayacaktır. Okuma yazma bilmeyen hiç kimsenin kalmaması ve ilkokul eğitiminin evrenselleştirilmesi hedef-

lerine doğru yürümeye devam etmek büyük önem taşımaktadır. Bu hedefe tam ulaşmak üzereyken, Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin yıkıcılığı yüzünden yıllarca geriye itildik. Eyaletlerdeki, belediyelerdeki ve özerk bölgelerdeki önderlerin ve eğitim dairelerinin eşgüdüm içinde çalışarak, karşılarına çıkan güçlüklerin üstesinden gelmelerini ve bu görevin yerine getirilmesini hızlandırmak için bütün güçlerini birleştirmelerini sağlamalıyız. Kreşlerin ve çocuk yuvalarının genişletilmesine ve okul öncesi eğitimin iyileştirilmesine büyük özen gösterilmelidir. Her türden okul ve yüksek okul, öğretimin kalitesini yükseltmek için çaba harcamalıdır. Basın, radyo, televizyon, yayıncılık, kütüphanecilik ve müzecilik, sanat ve edebiyat, sağlık ve beden eğitimi alanları için, ihtiyaçlarımıza uygun olarak ve devletin mali ve maddi kaynakları çerçevesinde ortak planlar hazırlanmalıdır.

Ülkedeki bütün işletmelerde yönetim ve teknoloji düzeyini ve tüm ulusun bilim ve kültür düzeyini yükseltmek amacıyla, işletmelerde çalışan herkesin boş zamanlarında eğitim kurslarına katılması, hattâ belli bir süre için görevlerinden ayrılarak bilim, teknoloji, ekonomik yönetim ve genel kültür konularında kurslara katılması için kolaylık gösterilmelidir. Tüm daireler ve yerel makamlar ile koşulları elverişli olan işletmeler, bütün önder kadroların, yönetici personelin ve teknisyenlerin rotasyon usulüyle eğitimi için çeşitli dersler ve inceleme kursları düzenlemelidir. Aynı zamanda, işçilerin ve memurların kültürel çalışmalarına ve mesleki eğitimlerine hız verilmelidir. Her mesleki kurs ve eğitim programının bitiminde, katılanlar sıkı sınavlardan geçirilmeli ve sınav sonuçları, sözkonusu kişilerin yetkinliğini ve terfi ettirilip ettirilemeyeceklerini göstermek bakımından önemli bir ölçüt olarak alınmalıdır. Bu, sanayi, ulaşım ve iletişim, altyapı yatırımları, tarım, ticaret, bilim, eğitim ve kültür alanlarında uygulanmalıdır.

Altıncısı : Yurt dışından teknoloji almayı sürdürüelim, dış fonları etkin bir şekilde kullanalım ve dışsatımı artıralım. Devletlerarası ekonomik alışveriş ve teknoloji ithal,

tüm ülkelerin ekonomi ve teknolojisinin gelişmesi için önemli ve vazgeçilmez yöntemlerdir. Kalkınmakta olan ülkelerin ekonomik bakımdan gelişmiş olan ülkelere yetişmek için dışarıdan planlı bir biçimde modern teknoloji almaları ise büsbütün önemlidir. Dört modernleşmeyi hızlandırmak için, bir yandan bağımsızlık ve kendi gücüne güven ilkesini esas çıkış noktamız olarak korurken, bir yandan da başka ülkelerin tüm olumlu yanlarından öğrenmeli, acilen ihtiyacımız olan modern teknolojiyi dışarıdan seçerek almalı ve hiç bir şekilde kendi kabuğumuza çekilmeliyiz. Gerek ekonominin yeniden düzenleneceği bu üç yıl içinde ve gerekse bundan sonraki yıllarda Çin, yabancı ülkelerle arasındaki dış ticareti, ekonomik işbirliğini ve teknik alışverişi geliştirecek ve uluslararası ilişkilerde geçerli ve bize uygun olan çeşitli yollardan dış fon sağlayacaktır. Bu, hükümetimizin önemli ve kesin bir siyasetidir. Milli Halk Meclisi Daimi Komitesi, «Ortak Yatırımlara İlişkin Çin Halk Cumhuriyeti Yasası»nı tartışılması ve onaylanması için şimdiki oturuma sunmuş bulunuyor; bunun ardından, Devlet Konseyi de ekonomik ve teknolojik alışverişin geliştirilmesine ilişkin yönetmelikleri ve somut önlemleri saptayacaktır. Burada hemen vurgulamalıyım ki, planlı bir biçimde modern yabancı teknoloji almak ve yurt dışından gelecek fonları kullanmak, önümüzdeki üç yıl için geçerli olan yeniden düzenleme, yeni bir yapıya kavuşturma, pekiştirme ve iyileştirme siyasetiyle çelişmediği gibi, tam tersine bu iki şey birbirlerini önemli ölçüde tamamlayacak ve güçlendireceklerdir. Ekonominin zayıf halkalarını güçlendirmek, mevcut işletmeleri değiştirerek düzeltmek ve bunların düzeylerini yükseltmek için yurt dışından ileri teknoloji alımında başarılı olmalıyız. Üretim teknolojisinde yabancı ülkelerle işbirliği, bedelli ticaret ve ortak yatırımlarla işletmeler kurma siyaseti akılcı bir biçimde yürütüldüğü takdirde, kendi işletmelerimizin yeni bir yapıya kavuşturulması, pekiştirilmesi ve iyileştirilmesi işini olumlu yönde etkileyecektir. Yurt dışından etkin bir şekilde modern teknoloji alırken, hiç kuşkusuz kendi ülkemizin somut

koşullarından yola çıkmalı, bütünsel planlar yapmalı ve öncelikleri saptamalıyız. Acilen ihtiyaç duyduğumuz komple tesisleri dışarıdan almak da önemli olmakla birlikte, modern üretim teknolojisini ve becerilerini almak daha büyük önem taşımaktadır. Her şart altında dikkat etmemiz gereken nokta, sayısız teknisyen ve işçiye, modern yabancı teknolojiyi inceleme, özümleme ve onda ustalaşma olanağını sağlamak ve onları bu yolda örgütlemektir. Yabancı donatım için gerekli parça ve yan unsurları Çin'de üretmede başarılı olmalı ve sanayi tesisi yapımında kendi yeteneğimizi durmadan geliştirmeliyiz. Yabancı ülkelerden öğrenme ile kendi yaratıcılığımızı birleştirmeye çalışmalıyız. Dünyanın ileri ülkelerinin düzeyine ulaşmamız ve geçmemiz, ancak böyle mümkündür. Eğer yurt dışından daha çok teknik bilgi almak istiyorsak, ödeme kabiliyetimizi artırmamız gerekir; bunun için de en güvenilir ve önemli yöntem, dışsatımı canlı bir şekilde genişletmektir. Devlet Konseyine bağlı Dışalım ve Dışsatım Grubu ile Dış Ticaret Bakanlığı, kısa ve uzun vadeli dışsatım planları hazırlama, mal çeşitliliğini artırma, kaliteyi yükseltme, dizaynı ve ambalajı iyileştirme konularında tek tek her daireyi ve bölgeyi seferber ederek onlara yardımcı olmalı ve onları denetlemelidirler. Bir kere bir plan hazırlandığında, bu planın uygulanması denetlenmeli; nitelik, nicelik ve zamanlama açısından gerçekleşmesi güvence altına alınmalıdır. Aynı zamanda, turizm büyük ölçüde yaygınlaştırılmalıdır.

Yedincisi : Ekonomide yönetim yapımızı kararlı bir tutumla ve etkin, sürekli adımlarla yeniden örgütleyelim. Ekonomimizin yönetim sistemini yeniden örgütlemek, milli ekonominin tümünü ilgilendirir ve kapsamı muazzamdır. Devlet Konseyine bağlı ilgili daireler, daha önce yapılmış olan araştırma ve incelemelere dayanarak, canalcı bazı sorunlara ilişkin belgeler, örneğin işletmelerin karar yetkilerini genişletmeye ilişkin deneysel nitelikteki bazı önlemler; işçilerle memurların ödüllendirilmesi ve cezalandırılmasına ilişkin deneysel nitelikteki yönetmelikler; mali sistemde reform yapılmasına ilişkin bir ön program; dış ticaretin denetlen-

mesi ve döviz gelirlerinin dağılımı için yönetmelik; altyapı yatırımlarının banka kredileriyle finanse edilmesine adım adım geçiş önlemleri hazırlanmış bulunmaktadır. Milletvekillerimizin bu belgelere ilişkin düzeltme önerileri getireceklerini umuyoruz. Oturumumuzdan sonra bu reform önlemleri önce çeşitli yerlerde deneme niteliğinde uygulanacak ve sonra gereken değişiklikler yapılarak, Devlet Konseyi tarafından resmen yayınlanacaktır. Aynı zamanda, Devlet Konseyi ile eyaletler, belediyeler ve özerk bölgeler, ilgili daireleri örgütleyerek ekonomik yönetimin yeni bir yapıya kavuşturulmasına ilişkin başka konular üzerine araştırma ve incelemeler yapmalarını sağlayacak, önceden seçilmiş yerlerde reform önlemlerini deneyecek ve hızla pratik önlemler belirleyeceklerdir.

Sekizincisi : Fiyatların esas olarak istikrarlı olmasını sağlayalım, uygun olmayan fiyatları gerektiğinde düzeltelim ve aynı zamanda etkili bir fiyat denetimi uygulayalım. Mallarımızın fiyatları esas olarak istikrarlı olmalıdır, aksi takdirde ülkemizin ekonomik hayatında kargaşa doğar. Öte yandan, gerekli düzeltmeler de zamanında yapılmalıdır, yoksa üretimin gelişmesi olumsuz yönde etkilenir. Devlet Konseyi bu yılın başında tahıl, pamuk, yağlı tohumlar ve domuz eti gibi en önemli tarım ürünlerinin ve yan ürünlerin alım fiyatlarını oldukça yüksek oranlarda artırmaya karar verdi. 800 milyon köylünün öteden beri varolan isteklerine cevap veren bu karar, tarımın gelişmesine, pazarlara mal arzının artmasına ve tüm ekonominin büyümesine büyük ve uzun süreli bir hız kazandıracaktır. Bu nedenle bu önlem, bütün açısından bakıldığında, tüm ülkenin yararına. Tarımsal ve yan ürünlerin alım fiyatlarının bu yıl yükseltilmesine rağmen devlet, işçilerle memurların ve genel olarak kent nüfusunun refah düzeyini yükseltmek için gerekli fonları ayırmak konusunda da elinden geleni yapmıştır. Ne var ki, devletin mali gelirleri sınırlı olduğundan, bu amaçla ayrılan fonların çok büyük olamayacağı açıktır. Karşı karşıya olduğumuz güçlükler bunlardır. İşçilerle memurlarımızın ve diğer kent sakinlerimizin bunu anlayışla karşıla-

yacaklarını umuyoruz. Tarımsal ve yan ürünlerin alım fiyatlarındaki bu yükselmeden sonra da, kentlerdeki tahıl ve yemeklik yağ perakende satış fiyatları değişmemiştir, ama diğer bazı tarımsal ve yan ürünlerin perakende satış fiyatlarında uygun artışlar yapılacaktır. Hükümet işçilerle memurların gelirini yükseltmek için gerekli önlemleri alacaktır ve büyük bir aileyi beslemek zorunda oldukları için geçimleri geçici bir süre için kaçınılmaz olarak biraz daralacak olan çok az sayıda hane dışında, işçilerle memurların ve diğer kent sakinlerinin büyük çoğunluğunun gerçek geçim düzeyi düşmeyecektir. Fiyat dalgalanmaları her aileyi etkilediğinden, bu konularda son derece ihtiyatlı hareket etmeliyiz. Fiyat ayarlamalarının kapsam ve ölçüsü, Devlet Konseyinin ilgili yönetmeliklerindeki hükümlere kesinlikle uymalıdır. Hiç bir yerel makam ve hiç bir daire bu konuda kendi başına iş yapamaz. Fiyatlar etkili bir biçimde denetlenmelidir. Fiyatları keyfi bir biçimde yükseltmek veya maskelenmiş yöntemlerle şişirmek kesinlikle yasaktır.

Dokuzuncusu : Üretim arttıkça, halkın yaşam düzeyini de adım adım yükseltelim. Bu yıl, tarımsal ve yan ürünlerin alım fiyatlarındaki artış, bazı bölgelerde tarımsal verginin indirilmesi veya tamamen kaldırılması ve tarım üretiminin gelişmesi sonucu, köy halk komünlerinin, üretim tugaylarının, üretim ekiplerinin ve tek tek köylülerin geliri yaklaşık 13 milyar yuan artacaktır. Bu, tarihimizde eşi görülmemiş bir durumdur. Tek bir yıl içinde böylesine büyük bir artış, köylü kitlelerinin çalışma coşkusunda mutlaka büyük bir sıçrama yaratacak, fakat aynı zamanda köylülerin taleplerini karşılamak durumunda olan sanayi ve ticaret daireleriyle bankaların işlerini önemli ölçüde yoğunlaştıracaktır. Dolayısıyla komünlerin, üretim tugaylarının ve ekiplerinin önündeki büyük görev, köylülere bu paraların planlı ve doğru bir biçimde kullanılması konusunda yol göstermek, böylece bu paranın köylük bölgelerdeki sosyalist ekonomiyi her bakımdan canlandıracak bir güce dönüştürmesini sağlamaktır. Kentlerdeki işçi ve memurların bir kısmının ücret ve maaşlarında da bu yıl uygun bir artış ön-

görülmüştür. Bunun yanı sıra, ödüllendirme sistemi yürürlükte kalacak, böylece iyi çalışan ve devlete daha fazla katkıda bulunan işçi, bilim adamı, teknisyen ve kadrolar hem manevi, hem de maddi yönden teşvik edilecektir. Ancak, hak etmemiş olanlara rasgele prim verilmesine kesinlikle son vermeliyiz. Devlet, tüm ülkede işçiler ve memurlar için konut yapımına 3 milyar yuan yatıracaktır (işletmelerin kendilerinin yapacağı konutlar bunun dışındadır) ve 30 milyon metrekareyi aşkın konut alanı tamamlanacaktır. Ayrıca, yerel makamlar da kamu hizmetleri, kültür, eğitim, sağlık ve diğer toplumsal işlere ayırdıkları fonları geçen yıla oranla artıracaklardır.

Şu anda istihdam acil bir sorun durumundadır. Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin baltalamaları sonucu geçen on yılda ekonomideki ve diğer alanlardaki gelişme yavaşladığından, bugün işe girmek için bekleyenlerin sayısı istihdam kapasitemizi aşmaktadır. Hükümet, iş bekleyenlerin istihdam ve geçimlerinin sağlanması konusunda büyük çabalar harcamaktadır ve bütünü gözönünde bulundurarak uygun önlemler alacaktır. İş bekleyenlerin adım adım uygun işlere alınabilmeleri için, el sanatlarını, bakım ve onarım hizmetlerini, ticareti, hizmet sektörünü, balıkçılık ve tavukçuluğu, lokantacılığı, turizmi, kentsel kamu hizmetlerini, park ve bahçeleri ve diğer girişimleri geliştireceğiz. Bu yıl 7 milyondan fazla insanın devlete veya kollektiflere ait işletmelerde işe alınması planlanmaktadır. Aynı zamanda, büyük ve orta büyüklükteki kentlerde hizmet sektörü kuruluşlarının geliştirilmesi için fonlar ayrılmıştır. Çeşitli yöntemlere başvurularak, iş bekleyenlerin hepsi sırayla bir mesleki eğitimden geçecek veya doğrudan doğruya üretime katılacaktır. Bu konuda birçok kent şimdiden değerli tecrübeler kazanmıştır ve bu tecrübeleri tüm yurda yaymada gecikilmemelidir. Okuldan ayrılmış olup da köylere çalışmaya gitmeleri gerekenlere gelince, onları gitmeye ikna etmek için daha fazla çaba sarfetmeliyiz. Köyler ve diğer ilgili makamlar, bu gençlere iyi yaşam koşulları yaratmakla, onların öğrenimleriyle ilgilenmekle, sağlıklı yetişmelerine özen gös-

termekle, sosyalist köylük bölgelerimizin inşasına katkıda bulunmaları için yüreklendirmek ve onlara yardımcı olmakla yükümlüdürler.

Hükümet bu yıl halkın yaşam düzeyini yükseltmek için çok çaba harcamıştır ve önümüzdeki yıllarda da elindeki mali ve maddi olanaklara uygun önlemler almaya devam edecektir. Şu anda hâlâ birçok güçlükle yüzyüzeyiz. Halkın yaşam düzeyine ilişkin yıllardan beri birikmiş sorunlar birdenbire çözülemez. Bunlar, ancak üretimin gelişmesi süreci içinde adım adım çözülebilir. Biz bu durumu milletvekillerimizin ve tüm halkımızın önünde açıkça dile getiriyoruz ve her bakımdan anlayışla karşılanacağına inanıyoruz.

Onuncusu : Alle planlamasını sürdürüelim ve nüfus artışını etkili bir biçimde denetim altına alalım. 1970'lerin başlarından bu yana, nüfus artışını kısıtlamada çok başarılı olduk. Ama bugünkü artış hızının daha da düşürülmesi gerekmektedir. 1950'lerin sonlarında ve 1960'larda nispeten çok doğum olduğu için, bu yüzyılın son yirmi yılında evlenme çağına gelen erkek ve kadınların sayısında hatırı sayılır bir artış beklenmektedir. Dört modernleşmenin hızlandırılması ve halkın sağlık ve refah düzeyinin yükseltilmesi için, nüfus artışının daha da azaltılması stratejik bir önem taşımaktadır. Bu konudaki çabalarımızı hiç gevşetmemeliyiz. Geniş kitleleri gönüllü, güvenli ve etkili bir doğum kontrolu uygulamasına kazanmak için ideolojik ikna çalışmasını ve sağlık eğitimini büyük bir özenle yürütmeli, aynı zamanda bütün ülkede çocuk bakımı ve sağlık hizmetlerini güçlendirmeliyiz. Yalnızca tek çocuk dünyaya getiren ana-babaları ödüllendirmek için pratik yöntemler bulunmalı ve çocuksuz yaşlılar için bir sosyal sigorta sistemi adım adım geliştirilmelidir. Köylerde, tahılın yaşa göre dağıtımını usulü sürdürülmelidir. Kentlerde ise, işçi ve memurlara konut tahsisi ve toplumsal hizmetler, aile planlamasını olumlu yönde etkileyecek biçimde düzenlenmelidir. Yerinde önlemler mutlaka etkili olacaktır. Sicuan Eyaletinde doğal nüfus artışı hızı 1971'de binde 29'dan 1978'de binde 6,1'e, Şanghay'da ise binde 7'den binde 5,1'e düşmüştür. Bu iki bölgede kaza-

nılan tecrübeler, yurdumuzun tüm kent ve köylerinde yaygınlaştırılmalıdır. Bu yıl için nüfus artış hızını ortalama binde 10'a düşürmeyi ve gelecekte de bu hızı yıldan yıla azaltarak 1985'te aşağı yukarı binde 5'e ulaşmayı hedefliyoruz.

Bu on görevin yanı sıra, hiç kuşkusuz, daha önce sözü edilen pekiştirme ve iyileştirme görevlerimizi de kararlılıkla gerçekleştirmek zorundayız.

Değerli milletvekilleri! Devlet Planlama Komisyonu, yeniden düzenleme, yeni bir yapıya kavuşturma, pekiştirme ve iyileştirme siyasetine uygun olarak, geçen yıl hazırlanmış olan 1979 planını değiştirmiş bulunuyor. İçinde bulunduğumuz yıl, çalışmalarımızın ağırlık noktasının kaydırılmasının ilk yılı, ayrıca büyük sosyalist devletimizin kuruluşunun da otuzuncu yılı olduğundan, 1979'un plan hedeflerinin gerçekleştirilmesi ve aşılması özel bir önem taşımaktadır. Elele verelim ve zaman yitirmeksizin tüm ülkede ve ekonominin tüm dallarında, nicelik artışları, kalite yüksekliği, ürün çeşitliliği ve maliyet düşüklüğü ile belirlenen geniş ve derin bir üretim ve tutumluluk hareketi başlatalım! Sosyalist emek yarışmasında ve çalışmaları mükemmelleştirici önerilerin geliştirilmesinde kitle hareketleri yaratalım! Bu yılın plan hedeflerini gerçekleştirelim ve aşalım! Her bölge, her daire ve her işletme somut koşullara göre berrak hedefler belirlemeli, üretimi artırıcı ve savurganlığı önleyici somut önlemler geliştirmelidirler. Üretimi artırma ve savurganlığı önleme hareketinde tüm yönetici hükümet organları ve her kademedeki önder kadrolar kitlelere iyi örnek olmalı, siyasi ve ideolojik çalışmayı güçlendirmeli, sıkı çalışma, sade yaşama ve ülkeyi çalışkanlık ve tutumlulukla inşa etme biçimindeki şanlı geleneğimizin sürdürülmesinde bütün halka yol göstermelidirler. Onlar, çalışkan Daçing ve Daçay halkının devrimci coşkusunun ve kendi güçlerine güvenen tutumlarının örnek alınması ve benimsenmesinde tüm halkı seferber etmelidirler. Onlar, Vietnam saldırılarına karşı kendimizi savunmak için giriştiğimiz karşı-taarruzda düşmana göz açtırmayan, ölüme meydan okuyan ve şehit düşen yoldaşlarının yerini doldurmak için yi-

ğitçe öne atılan kahramanlarımızın korkusuz ruhunu yaşatmak için tüm halkı seferber etmelidirler. Onlar, üretimi artırma ve savurganlığı önleme hareketinde ve dört modernleşmede en büyük başarıyı kazanmak için birbirleriyle yarışmalıdırlar. Tüm işletmeler, kuruluşlar ve yönetim organları bir an önce savurganlığa karşı önlemler almalı, lüks tüketim, israf, pahalı ziyafetler, eğlenciler, birine yaranmak için armağanlar dağıtmak, şatafat düşkünlüğü, devlet malını çarçur etmek gibi aşağılık sömürücü sınıf davranışlarına karşı amansızca mücadele etmelidirler.

Devlet Konseyi, ekonomik gelişmenin çeşitli alanlarındaki güncel görevlerini yerine getirmeye çalışmanın yanı sıra, aynı zamanda son iki yılın pratik tecrübesini ve ülkemin bugünkü koşullarını dikkatle inceleyerek, on yıllık planın ilk taslağını gereken noktalarda tamamlamakta veya değiştirmektedir. Devlet Konseyi, 1981 yılında toplanacak olan 5. Millî Halk Meclisi 4. Oturumunda, Altıncı Beş Yıllık (1981-1985) Millî Ekonomik Planı tartışma ve incelemeğe sunacaktır. O zamana kadar, ekonominin yeniden düzenlenmesi, yeni bir yapıya kavuşturulması, pekiştirilmesi ve iyileştirilmesi görevinin başarıyla tamamlanacağına ve ekonomimizin o andan itibaren daha düzenli ve hızlı bir şekilde gelişeceğine inanıyoruz.

III

SOSYALİST DEMOKRASİYİ VE SOSYALİST HUKUK SİSTEMİNİ GÜÇLENDİRELİM

Sosyalist demokrasimiz ve sosyalist hukuk sistemimiz bir an önce güçlendirilmelidir. Bu, işçi sınıfının önderlik ettiği ve tüm emekçi halkın efendisi olduğu sosyalist devlet sisteminin sağlamlaştırılması açısından, ülkenin sosyalist modernleşmeyi birlik ve istikrar içinde gerçekleştirmesini sağlayacak siyasi temelin pekiştirilmesi açısından, modernleşme atılımında tüm halkımızın coşku ve inisiyatifinin tam anlamıyla harekete geçirilmesi açısından ve Lin Biao ve

Dörtlü Çete gibi komplocuların karşı-devrimci geri dönüş girişimlerine fırsat vermemek için siyasi sistemimizde bundan böyle önemli açık kapılar bırakılmamasının güvence altına alınması açısından acilen gereklidir.

Sosyalist demokrasi, her şeyden önce sosyalist ülkelerde devlet sisteminin bir sorunudur. Sosyalist demokrasi ya da halk demokrasisi, tüm halkın, üretim araçları üzerinde çeşitli biçimlerde kullandığı mülkiyet ve tasarruf hakkı temelinde, ülkeyi yönetmede en yüksek yetkiye sahip olması anlamına gelir. Bu, sosyalizmin sarsılmaz bir siyasi ilkesidir. Bu temel ilkedен sapmak, sosyalist devleti baltalamak demektir. Dört modernleşmeyi Çin'in sosyalist modernleşmesi olarak adlandırmamızın nedeni, tarımı, sanayiye, yurt savunmasını ve bilim ve teknolojiyi kapitalist düzende değil, sosyalist düzende modernleştiriyor olmamızdır. Dolayısıyla, toplumsal bir süreç olarak modernleşmemiz, amacı, izlediği yol, kullandığı yöntem ve işleyişi bakımından sosyalizmin damgasını, her şeyden önce de sosyalist demokrasinin damgasını taşımaktadır. Yani modernleşme hareketimiz, geniş halk kitlelerinin ihtiyaçlarından, çıkarlarından, isteklerinden ve çabalarından ayrı tutulamaz. Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi, modernleşme sürecinde şu dört temel ilkenin yüksekte tutulması için bütün millete çağrıda bulunmaktadır: Sosyalist yola, proletarya diktatörlüğüne, Komünist Partisinin önderliğine ve Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesine bağlı kalalım! Bu dört ilkedен hiç biri sosyalist demokrasi olmadan uygulanamaz. İleri düzeyde bir siyasi demokrasi olmaksızın, böyle bir demokrasi temelinde kitlelerin bilgeliği ve çabaları birleştirilmeksizin ve bu temelde ileri düzeyde bir merkezileşme sağlanmaksızın sosyalist ekonominin son hızla, sağlam bir biçimde ve orantılı gelişmesi ve dört modernleşme gerçekleşemez. Ancak tam demokrasi sayesinde halk düşüncesini özgürleştirebilir, gönül rahatlığı içinde olabilir ve ülkesinin efendisi olarak sorumluluk duygusunu, inisiyatifini, yaratıcı ruhunu, bağlılığını ve özverisini ortaya koyabilir. Ancak tam demokrasi sayesinde halk, milli ekonomi-

nin çeşitli sorunlarını incelemek ve çözmek, binbir çeşit pratik ve yaratıcı öneri getirmek ve bunları gerçekleştirmek için usanmadan çabalamak, büyük bir sebatla çalışmayı gerektiren önemli yenilik, icat ve keşifleri gerçekleştirmek ve böylelikle ekonomimizin ve kültürümüzün hızla ilerlemesini sağlamak için coşkuyla ileri atılmaya sevkedilebilir. Ancak tam demokrasi sayesinde kitleler, yönetici organları ve önder kadroları eleştirebilir ve denetleyebilir, böylelikle bürokrasinin ve tutuculuğun üstesinden gelebilir, siyasi bakımdan yozlaşmış kişileri, yiyicileri, zimmetine para geçirenleri, karşı-devrimcileri ve suç işleyenleri zamanında açığa çıkarabilir ve hem sosyalizm davasını, hem de sosyalist devleti sağlamlaştırabilir. Sözüün kıyası, sosyalist demokrasi ne kadar çok gelişirse modernleşme de o kadar iyi gerçekleştirilir; modernleşme davası ne kadar çok ilerler, toplumun ekonomik ve kültürel düzeyi ve halkın siyasi bilinci ne kadar yükselirse, sosyalist demokrasi de o kadar olgunlaşır.

5. Milli Halk Meclisinin 1. Oturumundan bu yana, demokrasiyi ve hukuk sistemini güçlendirecek bir dizi önlem almış bulunuyoruz. Yalnızca, Dörtlül Çetenin halkı inim inim inletemen hizipsel uzantılarının azılı unsurlarının çoğunu yerlerinden almakla kalmadık; aynı zamanda işletmelerde ve kuruluşlarda yöneticilerin tabandan seçilmesi uygulamasını da başlattık ve böylece emekçi halkın devlet işlerini ve iktisadi ve kültürel girişimleri yönetmedeki demokratik haklarını gitgide genişlettik. Bütün çalışma alanlarında kitle çizgisini uygulamaya, halkın söz özgürlüğünü geliştirmeye, çeşitli çevrelerden gelen önerilere ve sorumluluk duygusuyla yapıp güçlü kanıtlara dayanan eleştirilere kulak vererek bunları basında yansıtmaya özen gösteriyoruz. Kitlelerden gelen mektuplara cevap verme ve ziyaretlerini kabul ederek onlarla görüşme işini sıkı tutuyor, hükümetin ve kadrolarının çalışmasını her kademedede denetlemesi için halkı yüreklendiriyoruz. Hepinizin bildiği gibi, tüm halkı ilgilendiren yasa tasarılarının hazırlanması çalışması Milli Halk Meclisi Daimi Komitesinin gözetimi altında hız-

landırılmaktadır. Meclis şimdiki oturumunda birkaç önemli yasayı tartışacak ve kabul edecektir. Bu yasaların yürürlüğe girmesinden sonra, bütün kademelerdeki hükümet görevlileri bunları savunmalı ve kararlılıkla uygulamalıdır. Dahası, çeşitli hükümet daireleri ve yerel yönetimler, Anayasanın ve yasaların ruhuna uygun kural ve yönetmelikler yayınlamaktadırlar ve yayınlamaya devam edeceklerdir.

Ancak, ülkemizin uzun bir geçmişe dayanan köklü bir feodal geleneği olduğu, ekonomik ve kültürel bakımdan nispeten geri kaldığı ve geçmişte demokrasiyi gereğince yaygınlaştırmak ve uygulamak için yeterli çaba harcamadığımızı kabul etmeliyiz. Dahası, kural ve yönetmeliklerimizde kusurlar da vardır. Bu durum zorbalığın, kırtasiyeciliğin, ayrıcalık düşkünlüğünün, çalışma tarzında ataerkilliğin ve anarşizmin yayılmasına elverişlidir. İşte, Lin Biao ve Dörtlü Çete gibi komplocuların devlet iktidarını gasbetmeleri için açık kapı bırakan şey de tam budur. Bunlar devrildiği halde, özellikle hizipçi ve anarşist eğilimlerde kendini gösteren zararlı etkileri hafife alınmamalıdır. Yönetimimizin yapısında ve yöntemlerinde hâlâ vahim diye nitelendirilebilecek kusurlar vardır. Bazı bölgelerde ve dairelerde halkın coşkunluğu ve inisiyatif hâlâ değişen ölçülerde dizginlenmektedir. Halkın demokratik hakları, kişi özgürlüğü, yasal ekonomik hak ve çıkarları her zaman güvence altında değildir. Ayrıca, sosyalist siyasete ve ekonomiye olduğu kadar halkın demokratik haklarına ve demokratik merkezîyetçiliğe de zarar veren hareketlerin etkili bir biçimde gemlenmediği ve kovuşturulmadığı durumlara da rastlanmaktadır. Bütün bunlar, sosyalist demokrasi tam bir işlerlik kazanıncaya, kurumlaşınca ve yasalarda, kamu düzeninde ve disiplinde somutlaşınca kadar muazzam çabalar harcamamız gerektiğini gösteriyor. Siyasi demokrasi dört modernleşme için vazgeçilmez olduğuna göre, bir yandan üretimi artırır ve halkın maddi ve kültürel hayat düzeyini yükseltirken, bir yandan da demokrasiyi sürekli olarak genişletmek ve beslemek ve demokratik merkezîyetçiliği güçlendirmek uzun vadeli siyasetimizdir, hükümetimizin ve bütün kademeler-

deki kadrolarımızın hiç şaşmadan izlemeleri gereken bir siyasettir.

Hükümetin çalışması açısından ele alındığında, sosyalist demokrasinin genişletilmesi ve geliştirilmesi, her şeyden önce bütün kademelerdeki önder kadroların şu noktayı gerçekten kavramalarıyla mümkündür: Ülkenin efendisi kitlelerdir, kendileri ise kitlelerin emrindeki kamu görevlilerinden başka bir şey değildirler ve kendilerine emanet edilmiş olan yetkiyi gereğince kullanarak halkın çıkarlarına hizmet etmekle yükümlüdürler. Dört modernleşme yepyeni bir şeydir. Daha az hata yapmak, ülkenin ve halkın çıkarlarına en az zarar vermek için, Mao Zedung yoldaşın şu öğretilerine sıkıca sarılmalıyız özellikle zorunludur: «Çok-bilmişliğin kara cübbesini çıkarıp atın ve hevesli bir öğrenci olun.» Hükümetin her kademesi kitlelere saygı göstermeli ve güvenmeli, onlara dayanmalı, halkın devlet işlerini yürütme hakkını çeşitli kanal ve yollardan kullanmasını sağlayacak siyasi ve maddi koşulları yaratmalıdır. Çeşitli kademelerdeki yönetimler, kendilerini kendi kademelerindeki halk meclislerine karşı sorumlu saymalı, çalışmaları konusunda onlara düzenli rapor vermeli, halkın vekillerinin eleştirisi ve önerilerini cankulağıyla dinlemeli, onların sorularını iyice düşünüp taşındıktan sonra cevaplandırmalı ve açıklama getirmelidirler. Çeşitli kademelerdeki yönetimler, halkın vekillerinin görevlerini etkili bir biçimde yerine getirmelerini, örneğin inceleme gezileri yapmalarını ve yönetimin çalışmaları konusunda seçmenlerin görüşlerini almalarını sağlamak için mümkün olan her türlü kolaylığı göstermelidir. Halkın vekillerinden bilgi saklanmasına ya da onlara yalan söylenmesine kesinlikle izin verilemez. Günlük çalışmada ortaya çıkan önemli karar ve görevlerle ilgili olarak her hükümet dairesi, her işletme ve her kuruluş, kitlelerin bilgeliğini birleştirmeye çalışmalı, her kesimden gelen akılcı önerileri toparlamalı, uzmanlık bilgisine ve teknik beceriye sahip olanların rolüne özel bir önem vermelidir.

Milli Halk Meclisi Daimi Komitesi tarafından sunulan,

Çin Halk Cumhuriyeti Yerel Halk Meclisleri ve Yerel Halk Yönetimleri Temel Yasası taslağı, bu oturumda incelenecektir. Bu temel yasanın yürürlüğe girmesi, sosyalist demokrasinin genişletilmesi ve geliştirilmesi yönünde önemli bir önlemdir. İl düzeyinde ve daha yukarı düzeylerdeki yerel halk meclislerinin daimi komitelerinin kurulması, yalnızca bütün kademelerdeki yerel halk meclislerinin rolünü büyük ölçüde artırmakla kalmayacak, aynı zamanda halkın yerel yönetimler üzerindeki denetim ve gözetimini de büyük ölçüde güçlendirecektir. Yerel devrim komitelerinin değişerek yerel halk yönetimleri haline gelmeleri, bütün yerel yönetim organlarının bağımsız çalışmasında gözle görüldür bir düzelme sağlayacaktır. Bu temel yasanın şimdiki oturumda tartışılarak kabul edilmesinin ardından, bütün kademelerdeki yerel yönetimler, karar uyarınca hızla yeniden örgütlenme düzenlemelerine girişmelidir. Yeniden örgütlenme sırasında, yönetim yapısı basitleştirilmeli ve her mevkinin sorumlulukları açıkça belirlenerek çalışmada çok daha yüksek bir verim sağlanmalıdır.

Sosyalist demokrasiyi genişletmek ve geliştirmek için, bütün kademelerdeki yönetimler azınlık milliyetlerimizin durumunun iyileştirilmesine, demokratik haklarının güvence altına alınmasına ve bu haklardan yararlandırılmalarına büyük önem vermelidir. Lin Biao ve Dörtlü Çete, azınlık milliyetlerine karşı çok ağır suçlar işlediler, insanların haksız, sahte ve yanlış suçlamalara uğramasına ya da bu nedenlerle hüküm giymesine yol açtılar. Şimdi bu tüyler ürpertici örneklerin çoğunda hak yerini bulduğu halde, geçmişin yaralarını daha çabuk iyileştirmek, milliyetlere ilişkin siyasetler üzerine genel ve derinlemesine bir eğitim düzenlemek ve milliyetlerimizin birliğini etkili bir biçimde güçlendirmek için hâlâ çok çaba harcamamız gerekiyor. Azınlık milliyetlerinin yaşadığı bölgelerdeki önder kadrolar, özellikle de Han milliyetinden olan önder kadrolar, Partimizin ve hükümetimizin milliyetlere ve dine ilişkin siyasetlerini kararlılıkla uygulamalı, azınlık milliyetlerinin gelenek ve göreneklerine saygı göstermeli, milliyetlerin kendi

içlerinden kadrolar yetiştirmeli ve bunları terfi ettirmeli, bu bölgelerde ekonominin ve kültürün hızla eski durumuna kavuşması ve gelişmesi için ellerinden gelen her şeyi yapmalıdırlar.

Sosyalist demokrasiyi genişletmek ve geliştirmek için, bütün kademelerdeki yönetimler aynı zamanda kadınların ve gençliğin durumunun iyileştirilmesine, haklarından gerçekten yararlandırılmalarına, özellikle de eşit işe eşit ücret hakkına büyük bir önem vermelidirler. Örnek kadınları ve gençleri sürekli terfi ettirerek her kademede önderlik görevlerine getirmeye büyük özen gösterilmelidir. Lin Biao'nun ve Dörtlülükten Çıkanın baltalamaları yüzünden, yönetici mevkiler için gerekli yeteneklere sahip genç kadroların şu veya bu ölçüde sıkıntısı çekilmektedir. Bu nedenle, bütün kademelerdeki yönetimlerin genç ve orta yaşlı kadroların eğitilmesine ve terfi ettirilmesine ağırlık vermeleri son derece acil bir görevdir.

Sosyalist demokrasiyi genişletmek ve geliştirmek için bütün kademelerdeki yönetimler, bütün bunların yanı sıra, idari dairelerde, işletmelerde ve kuruluşlarda demokrasinin güçlendirilmesine büyük önem vermelidirler. İşletmelerde bir işçi konseyleri sistemi kurmalıyız; yönetici personel, düzenli aralarla işçi konseyine çalışmalar konusunda bilgi vermeli ve konseyin görüşlerini almalıdır. Kadroların seçimi sistemini yaygınlaştırmalı ve daha da geliştirmeliyiz. Yalnızca köy halk komünlerinde değil, giderek fabrikalar, madenler ve mağazalar gibi temel kademe işletme ve kuruluşlarında da, yönetici kadrolar kitleler tarafından seçilmelidir. Seçim uygulaması gerekli ve mümkün olan her yerde adım adım genişletilmelidir. Seçimleri kurumlaştırmanın uygun olmayabileceği birimlerde, düzenli aralarla (sözgeli mi her yılın sonunda) anketler yaparak kitlelerin önder kadroların çalışmasını değerlendirmesi ve denetlemesi sağlanabilir. Bu önlemler, özverili, işlerinde usta, etkili ve örgütlenme yeteneğine sahip örnek kişilerin yönetim mevkilerine getirilmesine yardımcı olacaktır. Öte yandan gene bu önlemler sayesinde, kitlelerden kopmuş olan, görev-

lerini ciddi biçimde ihmal eden, hattâ yasaları ve disiplini bile çiğneyen bir kısım yönetici personel, zamanında başka işlere aktarılabilir veya haklarında işlem yapılacaktır. Ülkemizin ve başka ülkelerin tecrübelerini derinlemesine inceleyerek, kadroların gözden geçirilmesi, değerlendirilmesi, denetlenmesi, ödüllendirilmesi ve cezalandırılması, görevden alınması, rotasyonu ve emekliye ayrılması için bir sistem oluşturmali ve geliştirmeliyiz. Kimsenin işi konusunda kaygılanmaya gerek duymadığı, nasıl olsa yaptığım iş denetlenmiyor diye düşündüğü, ödül almayı hak edenlerle cezalandırılması gerekenler arasında bir ayrımın yapılmadığı, kadroların terfisinin mümkün olup tenzilin mümkün olmadığı ve ancak belli yer ya da birimlere atanabilip başka bazı yer veya birimlere atanamadığı «demir pirinç çanağı» [yani «garantili refah» — Ç.N.] uygulamasına son vermek için kararlı bir çaba harcamalıyız. Halkın emrindeki kamu görevlileri olan kadrolarımızın halkın sırtına binip ona ağılık taslamalarını kesinlikle önlemeliyiz. Her kademedeki hükümet dairesindeki, işletmelerdeki ve kuruluşlardaki önderler, kitlelerin sesine kulak vermeli, onların iyiliğini yürekten istemeli, kitlelerden gelen mektuplara bizzat cevap vermeli ve onların ziyaretlerini bizzat kabul etmelidirler. Sağlıklı eğilimleri geliştirmek ve sağlıksız eğilimlerle mücadele etmek için, hükümet dairelerinde, işletmelerde ve kuruluşlarda ya da buralarda çalışan personelde görülen hataları, yasaklara ve disipline aykırı davranışları açığa çıkarmaları konusunda kitleleri sürekli olarak yüreklendirmeliyiz.

Demokrasinin esas anlamı çoğunluğun yönetimidir; sosyalist demokrasi de, hem adıyla hem de gerçekte, büyük çoğunluğun yönetimidir ve tarihte eşi görülmemiş bir olgudur. Tek tek bireyler ya da bir azınlık, çoğunluğun kararlarına ya da çoğunluğu gerçekten temsil eden örgütlerin belirlediği disipline tabi olmuyorsa, bunun sosyalist demokrasiyle hiç bir ilgisi yoktur. Bu, sosyalist demokraside son verilmesi ve düzeltilmesi gereken, anti-demokratik ve topluma tersbir davranış biçimidir. Ülkemizde sınıf mücade-

lesi hâlâ varolduğundan ve Lin Biao ile Dörtlü Çetenin yaydığı hizipçiliğin ve anarşizmin zararlı etkileri henüz bütünle ortadan kaldırılamadığından, bütün kademelerdeki yönetimler, sosyalist demokrasiyi geliştirme süreci içersinde, kadrolar ve kitleler arasında eğitim çalışması yaparak onların demokrasi ile diktatörlük, demokrasi ile merkeziyetçilik, özgürlük ile disiplin arasındaki ilişkiyi doğru kavramalarını ve ele almalarını sağlamalıdır.

Halk içinde demokrasi ile düşman üzerinde diktatörlüğü birarada yürütmek zorunludur. Bu iki yön birbiriyle karıştırılmamalı, biri öbürünün yerine geçirilmemeli ya da birbirinden kopuk ele alınmamalıdır. Çeşitli kademelerdeki yönetimler her zaman halkı kararlılıkla korumalı ve asla halk üzerinde diktatörlük uygulamamalıdır. Halkın saflarında, Mao Zedung yoldaşın tekrar tekrar vurguladığı «üç hayır ilkesi»ni, yani insanların hatalarının habire başlarına kakılmasına hayır, insanlara rasgele siyasi yafta asılmasına hayır ve insanlara sopa sallamaya hayır ilkesini kesinlikle uygulamalıyız. Görüşlerin özgürce dile getirilmesini teşvik etmeli ve değişik görüşler dile getirmiş olan kimse-lerin bunaltılması dahil her türlü baskı ve zulmü şiddetle yasaklamalıyız. Aslında, halk demokrasisine bağlı kalmak, düşmana karşı etkili bir mücadele için halkı birleştirmenin ve proletarya diktatörlüğünü sağlamlaştırmanın tek yoludur. Sosyalizm düşmanı unsurların her türlü komplosu ve baltalama eylemi kararlılıkla bastırılmalıdır, yoksa sosyalist demokrasiyi ve sosyalist inşayı korumak imkansız olur. Şüphesiz, düşmana vururken isabetli olmak, devletin hukuk sistemine sıkıca bağlı kalmak, hata yapmaktan olabildiğince kaçınmak ve farkedildiği anda hataları düzeltmek zorunludur.

Halkın saflarında, üst kademeler ile alt kademeler ve önderlik ile kitleler arasındaki ilişkiyi ele alırken, demokrasi ile merkeziyetçiliği birleştirmeli, bürokrasiye ve anarşizme karşı mücadele etmeliyiz.

Elbette, demokratik merkeziyetçiliğe uygun olarak, çeşitli kademelerdeki önder kadroların, olgulara dayanarak

ve kitle çizgisini izleyerek çeşitli kararlar vermeleri, bu arada günlük çalışmalarda kendi sorumluluk sınırları içine giren konularda da kararlar almaları mutlaka zorunludur. Bize kamu görevlerini emanet eden halk, bizden görevimize sahip çıkmamızı, sorumluluklarımızı cesaretle omuzlamamızı, disiplinsizliğe ve verimsiz çalışmaya karşı mücadeleye cesaret etmemizi, her türlü güçlüğün üstesinden gelmek için çaba harcamamızı ve halk için yakınmadan ve özveriyle çalışmamızı istiyor. İşte böyle kadrolar, sosyalist demokrasinin sadık savaşçıları ve sosyalist toplumun temel direkleridirler. Böyle kadrolarımız ne kadar çok olursa sosyalist demokrasimiz o kadar ilerleyecek ve dört modernleşme için umutlarımız o kadar yükselecektir. Bunun tersine, önder kadrolar sorunlar karşısında sorumluluktan kaçınır, kırıncı olmaktan korkar, görevlerini savsaklar ve günde üç öğün yemek yemekten başka şey yapmaz ya da demokrasi adına, hiç bir karara varmadan sonu gelmeyen tartışmalara dalar, karar verseler bile bir türlü harekete geçmez ve böylece her şey boş siyasi lafazanlık ve kırtasiyecilik içinde boğulursa, halkın davası bundan sonsuz zarar görür. Böyle davranışlar, sosyalist demokrasiyle kesinlikle bağdaşmaz. Bunlar, bürokrasinin, belirgin özelliği halka karşı görevlerin ciddi bir biçimde ihmal edilmesi olan bir türünü oluştururlar. Bürokrasinin bir başka çeşidi ise, kendini örgütün üzerinde tutmak, kendi bildiğini okumak, nesnel yasaları hiçe saymak ve öznel buyruklar yayınlayarak işleri içinden çıkılmaz hale getirmektir. Bürokrasinin bu iki tipine karşı amansızca mücadele edilmedikçe, sosyalist demokrasi gelişemez, sosyalist sistemin üstünlüğü ortaya çıkamaz ve halkın dört modernleşme konusundaki coşkusu söner. Bu bürokratik engelleri ortadan kaldırmak için etkili önlemler almalı ve birbiriyle örtüşen örgütler ve tembellik gibi sağlıksız olguların kararlılıkla üzerine gitmeliyiz. En alttan en üste kadar demokratik merkezîyetçilik sistemini ve kollektif önderlik altında işbölümü ve bireysel sorumluluk sistemini titizlikle uygulamalı; hiç kimsenin önemli konularda kendi başına karar vermesine, başkalarına ağa-

lık taslamasına ya da sorumluluktan kaçmasına göz yummamalıyız. Görevlerini ciddi biçimde ihmal ederek ya da kötüye kullanarak devletin ve halkın çıkarlarına ağır zarar vermiş olan bürokratlara gelince, onları idari, ekonomik ve hukuki bakımdan hesap vermeye çağırmak zorunludur.

Sosyalist demokrasi, halk hükümetinin merkezi ve birleşik önderliğini ödünsüz savunmamızı, halkın iradesinin somutlaşmış ifadesi olan siyaset ve yasaları savunmamızı, halkın iradesini yerine getiren önder ve yöneticilerin otoritesini savunmamızı ve halkın çalışma düzenini, üretim düzenini ve yaşam düzenini savunmamızı gerektirir. Bütün bunlar olmadan sosyalist demokrasi kesinlikle gerçekleştirilemez. Dörtlü Çete anarşist bir düşünce tarzını körüklemek için elinden geleni ardına koymadı, her çeşit zorunlu merkeziyetçiliği ve otoriteyi reddetti, devletin çıkarlarına ve insanların canına ve malına zarar veren hareketleri bireysel «özgürlüğün» kullanılması olarak ele aldı. Ülkenin birçok yerinde dayak, kırıp dökme ve yağmacılık olayları meydana geldi, hükümet dairelerine saldırılar yapıldı, üretim ve ulaşım aksatıldı ve sonuç olarak halka korkunç acılar çektirildi. Anarşizmin zararlı etkisi bugün istikrar ve birliğin bozulmasında önemli bir etken olmaya devam ediyor. Anarşizm, sosyalist demokrasinin amansız, hiç bir zaman akıldan çıkarmamamız gereken bir düşmandır. İstikrar ve birliği sağlamlaştırmak ve sosyalist demokrasiyi geliştirmek için, anarşizm belasının her çeşidine karşı kararlı mücadelemizi sürdürmeliyiz.

Demokrasi ile merkeziyetçiliğin birliği, büyük ölçüde, özgürlük ile disiplinin birliğidir. Bir yurttaş, Anayasayı ya da Anayasaya dayanan belli yasaların hükümlerini çiğnemediği sürece, kişi özgürlüğü, söz özgürlüğü, yazışma özgürlüğü, yayın yapma özgürlüğü, toplanma özgürlüğü, dernek kurma özgürlüğü ve dini inanç özgürlüğü gibi haklarını kullanmasını baskı altına alan her şeye karşı hükümet tarafından korunmalıdır. Bireylerin bu özgürlüklerden tam anlamıyla yararlanmaları, gerekli disipline uymaları ile tam bir tutarlılık içindedir. Hiç bir bireysel özgürlük, belli bir

düzen ve disiplin olmaksızın güvence altına alınamaz. Özgürlük ile disiplinin birliği, özünde hakların ve görevlerin de birliği anlamına gelir. Marks, hak olmadan görev olmaz, görev olmadan da hak olmaz derken, sorunu isabetle dile getirmişti. Açıkçası, kim kişisel özgürlükten yararlanmak istiyorsa başkalarının kişisel özgürlüğüne saygı göstermelidir; kim söz özgürlüğü hakkında yararlanmak istiyorsa etrafa çamur atmaktan ve dedikodu simsarlığı yapmaktan geri durmasını bilmelidir; kim çalışma ve toplumdaki ücretini alma hakkından yararlanmak istiyorsa iş disiplinine uymalı, işletme yönetmeliğine ve çalışma kurallarına uygun hareket etmelidir. Bir yurttaş, haklardan ve özgürlüklerden yararlanmak için topluma ve başka insanlara karşı görevlerini yerine getirmelidir. Sosyalist toplumda kamu ahlakı, kamu düzeni ve kamu çıkarları, ancak bu temel üzerinde tanımlanabilir ve geliştirilebilir. Dolayısıyla bütün kademelerdeki yönetimlerimiz, bir yandan yurttaşların haklarını güvence altına alıp bir yandan da kamu düzenini ve çalışma disiplini sağlamakla, yöneticilik görevlerini yerine getirmektedirler ve bu noktada tüm halkın desteğine sahiptirler.

Yönetici personelimizin büyük çoğunluğu iyidir ya da nispeten iyidir. Sıkı çalışırlar, yasalara ve disipline uyarlar ve halka ellerinden geldiğince iyi hizmet ederler. Öte yandan, yükümlülüklerin ve disiplinin sırf sıradan halk için konulduğunu, kadroların ve özellikle de yüksek dereceli kadroların ise hiç yükümlülükleri olmadan yalnızca hakları olduğunu ve disipline uymaları gerekmediğini düşünen bazı kimseler de vardır. Bu tamamen yanlıştır. Böyle olsaydı, sosyalist değil feodal bir düzen içinde olurduk. Sosyalist ilkelere göre her sıradan işçinin de çiğnenmez hakları vardır ve her önder kadronun da yükümlülüklerini yerine getirmesi ve disipline uyması gerekir. Aslında bazı önder kadroları yükümlülüklerden ve disiplinden muaf tuttukça, halktan kendi yükümlülüklerini yerine getirmesini ve disipline uymasını beklememiz de olanaksızdır. Biz feodal sınıf yönetiminin kökünü yıllar önce kazıdığımız halde, esas olarak feodal düzenin kalıntısı olan ayrıcalık peşinde koşma, «kapalı ka-

pılar ardında dolap çevirme» ve demokrasinin bastırılması gibi kötü uygulamalar bugün hâlâ belli ölçülerde sürmektedir. Bu kötü uygulamalar devlet dairelerimizin sağlıklı bünyesini ciddi bir biçimde kemiriyor, yönetim ile halk arasında etle tırnak kadar sıkı olan bağları zedeliyor ve kitlelerin sosyalizm için duyduğu coşkunun ateşini söndürüyor. Bu nedenle, yönetimde çalışan herkesi yasalara ve disipline uymanın gereği konusunda eğitmeli, iyi insanları ve iyi işleri sıcak bir dille överken kötü uygulamalara karşı da ciddi ve inatçı bir mücadele yürütmeliyiz.

Bu mücadeleyi etkili bir biçimde yürütmek için, sosyalist hukuk sistemimizi bir an önce ve hızla mükemmelleştirmeliyiz. Milli Halk Meclisi ve onun Daimi Komitesi tarafından çıkarılacak olan yasa ve kararnamelerin dışında, her kademedен yönetimler de kendi yetki sınırları içinde, kanun kuvvetinde olan gerekli kural ve yönetmelikleri belirlemeli ve idari organların, işletmelerin ve kuruluşların bunları uygulayabilecekleri yerde uygulamalarını zorunlu kılmalıdırlar. Çeşitli sistemleri, standartları ve işlemleri mükemmelleştirmek için her türlü çaba harcanmalı ve her kademedен yönetim bunları bütün gücüyle halka duyurarak, kitlelerin gözetimi ve desteğiyle bunlara kesinlikle uyulmasını sağlamalıdır. Yönetimde çalışanlar, ancak kendileri yasalara ve yönetmeliklere uymada iyi örnek oldukları zaman, sosyalist demokrasiyi ve hukuk sistemini içten içe yıkmaya yönelen, devletin ve halkın çıkarlarına zarar veren kötü insanlara ve kötü işlere karşı kararlı mücadelede kitleleri gerçekten harekete geçirmeyi ve onlara önderlik etmeyi başarabilirler.

Sosyalist demokrasiyi ve sosyalist hukuk sistemini güçlendirerek, bürokrasiye, hizipçiliğe, anarşizme ve kötü uygulamalara karşı mücadeleyi yoğunlaştırarak istikrar ve birlikten doğan canlı siyasi durumu mutlaka daha da ilerletebilecek; işçilerin, köylülerin, aydınların ve tüm milliyetlerden yurtseverlerin kendilerini büyük sosyalist modernleşme davasına adanarak hem gönül rahatlığı, hem de coşku içinde çalışmalarını mutlaka güvence altına alacağız.

IV

HEGEMONYACILIĞA KARŞI MÜCADELE EDELİM VE DÜNYA BARIŞINI KORUYALIM

Lin Biao'yu ve Dörtlü Çeteyi eleştirme hareketi derinleştikçe, Mao Zedung ve Çu Enlay yoldaşların ortaya koyduğu dış siyaset çizgisi geçmişe kıyasla daha da iyi uygulandı. 5. Milli Halk Meclisinin 1. Oturumundan bu yana, dış ilişkilerimizde hegemonyacılığa karşı mücadele ve dünya barışını koruma bayrağını yüksekte tutarak yeni bir atılım yaptık ve bu alanda önemli başarılar kazandık.

Geçtiğimiz yıl içinde Çin yöneticileri beş kıtada elliyi aşkın ülkeyi ziyaret ettiler. Aynı zamanda otuzu aşkın ülkenin yöneticisini de biz ülkemizde ağırladık. Bu karşılıklı ziyaretler öteki ülkelerle dostluk ve işbirliği bağlarımızı güçlendirmiştir. Birçoğuyla eşitlik ve karşılıklı yarar temelinde ticaretimizi artırdık, bilimsel, teknolojik ve kültürel alış-veriş ve işbirliğini geliştirdik ve uzun süreli ticaret, kültür, bilim ve teknik işbirliği anlaşmaları imzaladık. Çin halkıyla başka halklar arasındaki karşılıklı anlayış ve dostluğa hizmet eden temaslar gözle görülür biçimde artmıştır.

Çin ile öteki sosyalist ülkeler arasındaki birliğin daha da güçlenmesinden ve bu ülkelerle çeşitli alanlardaki işbirliğimizin daha da gelişmesinden sevinç duyuyoruz. Asya, Afrika, Latin Amerika ve diğer bölgelerdeki pek çok Üçüncü Dünya ülkesiyle dostluğumuz pekişmiştir. Birçok Asya ve Güneydoğu Asya ülkesiyle komşuluk bağlarımız artmış, Batı Avrupa, Kuzey Amerika ve Okyanusya ülkeleriyle ilişkilerimiz de belirgin bir ilerleme göstermiştir.

Japonya ve Amerika Birleşik Devletleri ile ilişkilerimizde büyük gelişmeler olmuştur. Çin ile Japonya arasında, her iki tarafın ısrarlı çabaları sonucu, geçtiğimiz Ağustos ayında bir barış ve dostluk antlaşması imzalandı. Antlaşma, her iki halkın şimdi ve kuşaklar boyunca dostluk içinde yaşama isteğini yansıtmakta ve iki ülke arasında dostluk ve iyi komşuluk ilişkileri için sağlam bir temel oluşturmaktadır.

Çin ile ABD, yirmi yıllık bir kopukluk ve düşmanlık döneminden sonra, bu yıl 1 Ocakta birbirleriyle diplomatik ilişki kurdular ve böylece ilişkilerinde yeni bir dönem başladı. Gerek Çin-Japon Barış ve Dostluk Antlaşması, gerekse Çin-ABD Diplomatik İlişki Kurma Bildirisi, hegemonyacılığa karşı maddeler içermektedir ve bugünkü dünya durumunda bu büyük bir önem taşımaktadır.

Bu alandaki çalışma ve başarılarımızın artması, uluslararası durumu olumlu yönde etkilemiştir. Bu başarılar, dünya halklarının emperyalizme, sömürgeciliğe ve hegemonyacılığa karşı bağımsızlık ve egemenliklerini koruma ve dünya barışını savunma mücadelesine katkıda bulunmuş ve ülkemizin sosyalist modernleşmesi için elverişli dış koşulları yaratmıştır.

Geçtiğimiz yıl uluslararası durumda önemli değişiklikler oldu ve bir bütün olarak dünyada çalkantı ve gerginlik arttı. İki süper devlet dünya hegemonyası mücadelelerini yoğunlaştırıyorlar ve savaş etkenleri gelişmeye devam etmektedir. Sosyal-emperyalizm daha maceracı olmuştur. Avrupa'da saldırgan askeri güçlerini sürekli olarak artırmıştır ve Batı Avrupa ülkelerini tehdit ve şantaj altında tutmaktadır. Afrika, Ortadoğu, Körfez bölgesi ve Güney Asya'da ajanlarını harekete geçirmiş; paralı asker kullanmış; stratejik bölgeleri ve kaynakları ele geçirmek, deniz yollarını denetim altına almak ve bu bölgelere hükmederek Avrupa'yı kanatlarından kuşatıp boğmak çabası içinde sızma, yıkıcılık, hattâ silahlı müdahale ve askeri darbe yöntemlerine başvurmuştur. Aynı dönemde Asya-Pasifik bölgesindeki yayılmasını hızlandırmış, burada deniz ve hava gücünü artırmış, daha fazla askeri üs kurmaya çalışmış ve sürekli olarak askeri gövde gösterisi yapmıştır. Laos üzerinde denetim kurmaları, Kamboçya'ya saldırımları ve düzmece bir «Hindiçini federasyonu» oluşturmaları için Vietnam yetkililerini kışkırtmış ve desteklemiş, hattâ bütün bu işlere doğrudan doğruya karışmıştır. Amacı, Hindiçini'yi üs alarak, uzun zamandır hayalini kurduğu «Asya kolektif güvenlik sistemini» adım adım gerçekleştirmektir. Büyük

ve küçük hegemonyacıların Hindiçini'deki yayılmacı ve saldırgan faaliyetleri bölgesel bir sorun değil, sosyal-emperyalizmin dünya hegemonyasını ele geçirme stratejisinin kopmaz bir parçasıdır. Sayısız olgu, bugün dünyada esas gerginlik kaynağının sosyal-emperyalizm olduğunu göstermektedir.

Bu çalkantılı dünyada, bütün ülkelerin, özellikle de Üçüncü Dünyanın halklarının emperyalizme, sömürgeciliğe ve hegemonyacılığa karşı, siyasi bağımsızlık, ekonomik ve toplumsal gelişme ve dünya barışını koruma uğruna yürüttükleri mücadele de yeni gelişmeler göstermiştir. Geniş tabanlı bloksuzluk hareketi, emperyalizme, sömürgeciliğe ve hegemonyacılığa karşı önemli bir güç olarak, uluslararası durumda büyük bir rol oynamaktadır. Afrika halkları, Afrika'daki sorunların Afrikalıların kendileri tarafından çözülmesi gerektiğini savunarak, yabancı müdahaleye karşı kararlılıkla mücadele ediyorlar. Güney Afrika halkları, ulusal kurtuluş mücadelelerinde sebat ediyorlar; bu bölgede emperyalizm, sömürgecilik ve ırkçılık gün geçtikçe daha fazla köşeye sıkışmaktadır. Ortadoğu sorununa kapsamlı ve adil bir çözüm arayan Arap ve Filistin halkları, İsrail'in saldırgan ve yayılmacı siyasetine ve bölgedeki süper devlet rekabetine karşı yılmadan mücadele ediyorlar. Demokratik Kamboçya halkı ve ordusu, son derece güç şartlarda bölgesel hegemonyacılara karşı yiğitçe direniyor ve saldırgan Vietnam birliklerine darbe üstüne darbe indiriyorlar. Hegemonyacılığın artan ciddi askeri tehdidi karşısında, Batı Avrupa ve Japonya güvenliklerini korumak için savunma güçlerini artırmaya daha fazla önem veriyorlar. Batı Avrupa ülkeleri, ekonomik ittifaklarını, ortak siyasi tutumlarını ve aralarındaki askeri işbirliğini de güçlendiriyorlar. Hegemonyacılığa karşı değişik koşullarda ve değişik biçimlerde mücadele eden bütün halklar, hegemonyacı saldırganlık ve yayılmacılığın dizginlenmesine ve dünya barışının savunulmasına katkıda bulunmaktadır.

Saldırı savaşlarına karşı dünya barışını korumak, tüm dünya halklarının ortak özlemi ve acil talebidir. Hem ta-

rihi tecrübeler, hem de günümüzün gerçekleri, barışın yalvarmakla sağlanmadığını, savaşın ödünler vererek önlenmediğini ve saldırganlarla yapılacak ilkesiz uzlaşmaların savaşı hızlandırmaktan başka bir işe yaramadığını göstermektedir. SALT anlaşmaları, barışı koruma sorununu köklü bir biçimde çözmek şöyle dursun, silahlanma yarışını dahi asla durduramazlar. Ancak sıkı ve ciddi bir çalışmayla savaş güçlerine etkili darbeler indirmek mümkündür. Böyle bir çalışma şu görevleri içerir: Halka, uyanıklığını artırması ve saldırganları püskürtmeye hazır olması için savaş tehlikesi konusunda gerçeği söylemek; savaş kışkırtıcılarının yayılma planlarını sürekli olarak boşa çıkarmak için etkili önlemler almak ve somut adımlar atmak; yatıştırmacılık siyasetlerine karşı çıkmak ve gerektiğinde saldırganlara hak ettikleri cevabı vermek. Biz, tüm barışsever ülkeler ve halklar, saflarını sıklaştırdıkları ve çabalarını birleştirdikleri ölçüde savaşı ertelemenin mümkün olduğuna inanıyoruz.

Çin öteden beri barışçı bir dış siyaset izlemiştir ve dünya barışını korumak, bütün ülkelerin halkları arasında dostça işbirliğini geliştirmek ve insanlığın gelişmesini ilerletmek için sürekli çaba harcamaktadır. Biz proleter enternasyonalizmini yüksekte tutuyoruz ve bütün ezilen milletlerin ve ezilen halkların emperyalizme, sömürgeciliğe ve hegemonyacılığa karşı kurtuluş ve toplumsal ilerleme uğruna verdikleri mücadeleleri destekliyoruz. Mao Zedung yoldaşın Üç Dünya Teorisine sımsıkı bağlı kalarak, dünya proletaryası ve dünyanın ilerici güçleri ile, sosyalist ülkeler ve Üçüncü Dünya ülkeleriyle birliğimizi güçlendireceğiz ve hegemonyacı saldırı ve savaş siyasetlerine karşı ortak mücadele vermek için dünyanın birleşebilecek bütün güçleriyle birleşeceğiz. Biz başka ülkelerle Beş İlke, yani egemenliğe ve toprak bütünlüğüne karşılıklı saygı, karşılıklı saldırmazlık, birbirinin iç işlerine karışmama, eşitlik ve karşılıklı yarar ve barış içinde birarada yaşama ilkeleri temelinde ilişki kurmaya hazırız. Çin asla hegemonya peşinde koşmayacak ve bir süper devlet olmayacaktır.

Kore'nin barışçı yoldan birleştirilmesi, Uzakdoğu'da barış açısından büyük önem taşımaktadır. Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin, Kuzey ile Güney arasında diyalogun başlaması için son olarak ortaya koyduğu dört maddelik öneri, KDHC'nin Kore'nin bağımsız ve barışçı yoldan birleştirilmesi çabasında samimi olduğunu ve «Kuzeyden gelen tehdit» diye bir şey bulunmadığını gösteriyor. Çin hükümeti ve halkı, Kore halkının bu büyük çabalarını kararlılıkla desteklemektedir.

Büyük ve küçük hegemonyacıların Hindicini'deki saldırı ve yayımları, bu bölgeyi dünyadaki gerginliğin odak noktalarından biri haline getirmiş ve dünyanın dikkatini büyük ve küçük hegemonyacıların Güneydoğu Asya ülkelerinin güvenliğine yönelttikleri büyüyen tehdit üzerinde yoğunlaştırmıştır. Biz, Vietnam yetkililerinin Kamboçya'dan bütün birliklerini geri çekmelerini, komşu ülkelere yönelttikleri müdahale, denetim, saldırı ve tehditlerine son vermelerini ve çok sayıda insanı ülkeyi terketmeye zorlayan göçmen siyasetinden vazgeçmelerini kararlılıkla talep ediyoruz. Biz, Kamboçya halkının milli bağımsızlığını, egemenliğini ve toprak bütünlüğünü koruma mücadelesini kararlılıkla destekliyoruz. Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliğinin (ASEAN) bir «barış, özgürlük ve tarafsızlık bölgesi» kurma önerisini ve bu ülkelerin milli bağımsızlıkları ve bölgesel barışı savunmak için aldıkları önlemleri tamamen destekliyoruz.

Arap ve Filistin halklarının haklı mücadelesini ısrarla destekliyor ve Arap ülkelerinin topraklarını işgal edip Filistin halkının kutsal milli haklarını tanımayı reddeden İsrail hükümetiyle hiç bir ilişki kurmayacağımızı bir kere daha tekrarlıyoruz. İsrail'in süper devletlerce korunması ve teşvik edilmesine de, Arap ülkeleri arasında süper devletlerce bölücülük yapılmasına da karşıyız; Ortadoğu sorununa kapsamlı bir çözüm bulunmasını engelleyen İsrail'in küstah tutumuna karşıyız. İşgal altındaki Arap toprakları geri alınmalı ve Filistinlilerin, yurtlarına geri dönme ve kendi devletlerini kurma hakkı da dahil olmak üzere, milli

hakları tanınmalıdır. Ortadoğu sorunu ancak böyle çözülebilir. Böyle bir çözümün gerçekleştirilmesi Arap halklarının birliğinin büyük gücüne bağlıdır. Biz, Arap dünyasındaki çeşitli tarafların karşılıklı anlayış göstereceklerini, ortak düşmana karşı mücadele içinde birliklerini yeniden kuracaklarını ve böylece zaferi hızlandıracaklarını umuyoruz.

Biz, Güney Afrika ve Rodezya'daki ırkçı ve faşist yönetime kararlılıkla karşı çıkıyor ve Azanya, Namibya ve Zimbabve halklarının kurtuluş mücadelelerini destekliyoruz.

Üçüncü Dünya ülkeleri, eski uluslararası ekonomik ilişkilerin değişmesini ve yeni bir uluslararası ekonomik düzenin kurulmasını kuvvetle talep ediyorlar. Biz, bu amaca ulaşılması için öteki Üçüncü Dünya ülkeleriyle elele vermeye ve sürekli bir çaba harcamaya her zaman hazırız.

Bloksuzluk hareketinin izlediği bağımsızlık ve hiç bir bloka dahil olmama siyasetinin bizce çok büyük değeri vardır. Bu hareketin emperyalizme, sömürgeciliğe, her türlü yabancı hakimiyetine ve hegemonyacılığa karşı çıkma tutumunu destekliyoruz. Bir süper devlet, bir-iki uşağının entrikaları yoluyla bloksuzluk hareketine baskı yapmak, onu bölmek ve baltalamak ve bu hareketin siyasi yönünü değiştirmek için elinden geleni yapıyor. Biz, bloksuz ülkelerin çoğunun ortak çabalarıyla hareketin birliğini koruyacağına, dış müdahalenin üstesinden geleceğine ve bu yolda zafere ilerleyeceğine inanıyoruz.

Biz, çeşitli ülkeler arasında eşitlik ve karşılıklı yarar temelinde ekonomik, teknik, bilimsel ve kültürel alışverişin ve işbirliğinin, ülkeler arasında dostça ilişkiler geliştireceğine ve dünya barışını koruyacağına inanıyoruz. Çin, her zaman olduğu gibi, diğer ülkelerle eşitlik ve karşılıklı yarar temelinde ticari ve iktisadi işbirliğini ve teknolojik ve kültürel alışverişi geliştirmeye devam edecektir.

Gerek Çin gerekse Vietnam, geçmişte emperyalist ve sömürgeci köleleştirme ve zorbalığın kurbanıydılar. Birbirini uzun devrimci savaşlarda destekleyen bu iki halk

arasında geleneksel bir dostluk kurulmuştu. Çin hükümeti ve halkı, Vietnam halkıyla dostluğunu korumak için her zaman elinden geleni yaptı. Ama sosyal-emperyalizmin desteğinden cesaret alan Vietnam yöneticileri, Hindiçini'de ve Çin düşmanı bir karalama kampanyasıyla birlikte Güneydoğu Asya'da hegemonyacı bir siyaset izlemeye başladılar. Ülkelerindeki Çinlileri sınırışı ettiler, Çin toprakları üzerinde hak iddia edecek kadar saçmaladılar ve açık silahlı provokasyonlara girişerek Çin'in güneybatı sınırında güvenliği ciddi bir biçimde tehlikeye düşürdüler. Sonunda sabrımız taşıdığından, kendimizi savunmak zorunda kaldık ve sınırlı bir karşı-saldırıya giriştik. Bütün bunlara rağmen, biz gene de iki ülke arasındaki sorunların görüşmeler yoluyla çözülmesinden yanayız ve son görüşmeler sırasında Vietnam'a sekiz ilke içeren bir öneride bulunduk. Çin-Vietnam ilişkilerinin gerginleşmesinin, Hindiçini'de ve Güneydoğu Asya'da durumun kötüleşmesinin temel nedeni hegemonyacıdır. Çin-Vietnam ilişkileri normalleştirilecekse, bu temel sorun gözardı edilemez. Vietnam yöneticilerinin komşularına karşı izledikleri gözü doymaz hegemonyacı siyaset, yalnızca Çin halkının katlanamayacağı bir şey değil, Güneydoğu Asya ülkelerinin ve pek çok Pasifik ve Asya ülkesinin de görmezlikten gelemeyeceği bir şeydir. Bu sorun çözümlüden Çin-Vietnam ilişkilerinin normalleşmesini istemek, Çin'i Vietnam hegemonyacılığına hizmet etmeye çağırarak olmaz mı? Vietnam halkı gibi Çin halkı da, otuz yıllık çetin savaşlardan sonra ülkesini inşa etmek istiyor. Vietnam yöneticilerine, hem Çin ve Vietnam halklarının uzun süreli temel çıkarlarını, hem de Güneydoğu Asya ülkelerinin temel çıkarı olan barış içinde birarada yaşamayı gözönünde bulundurmalarını ve görüşmelerin verimli olması için Çin tarafının sekiz ilkelik önerisi üzerinde ciddiyetle düşüncelerini ögütlemek isteriz.

Çin ile Amerika Birleşik Devletleri arasında diplomatik ilişki kurulması, iki ülke arasındaki ilişkide yeni ufuklar açmıştır. Çeşitli alanlarda işbirliği ve alışveriş daha da gelişecektir. Amerikan tarafının, diplomatik ilişki ku-

rulmasına ilişkin Çin-Amerikan anlaşmasında yer alan bütün ilkelere titizlikle bağlı kalacağını, normal ilişkilerin gelişmesi sürecini köstekleyen bazı engelleri ortadan kaldıracığını ve Çin toprağı olan Tayvan'ın anavatanla birleştirilmesine zarar verecek herhangi bir eyleme girişmekten kaçınacağını, böylece Çin-Amerikan ilişkilerinin her iki ülke halkının istekleri doğrultusunda gelişmeye devam edeceğini umuyoruz.

Çin ve Sovyetler Birliği, bir zamanlar birbiriyle dost olan iki komşuydular. Çin halkı, Sovyet halkına karşı her zaman için dostça duygular beslemiştir. Çin-Sovyet ilişkilerinin kötüleşmesine kimin yol açtığını ve Çin sınırındaki tehdidin nereden geldiğini bilmeyen yoktur. Sovyet yöneticileri, iki ülke arasındaki bu zedelenmiş ilişkileri onarmanın yolunun bol laftan değil, işten geçtiğini çok iyi bilirler. Uzun bir süreden beri yalnızca kağıt üstünde varolan Çin-Sovyet Dostluk, İttifak ve Karşılıklı Yardım Antlaşmasının süresi dolduğunda bu anlaşmayı yenilemeyeceğini mi açıkladığımızda, iki ülke arasındaki sorunları çözmek ve ikili ilişkileri düzeltmek amacıyla karşılıklı görüşmeler yapmayı da önerdik. Böylece, ilkeli tutumumuzu bir kez daha göstermiş olduk. Sovyet hükümeti şimdi görüşmeyi kabul ediyor, hattâ bu görüşmeler çerçevesinde hegemonyacılığa karşı çıkma ilkesini ele almaya hazır olduğunu dahi bildiriyor. Ama bu, sorunun özünde bir değişiklik yaratmış mıdır? Hegemonyacılığa karşı mücadelenin, herkesçe bilinen nesnel bir içeriğı vardır ve bu konuda keyfi yorumlar yapılamaz. Bir kimsenin gerçekten hegemonyacılığa karşı olup olmadığı, onun yaptığı işlerden belli olur. Bu önemli ilke sorununda muğlaklığın yeri olamaz. Çin hükümeti her zaman ilkelere bağlı kalmıştır ve bundan sonra da bağlı kalacaktır. Çin-Sovyet görüşmelerinin geleceğı, Sovyet hükümetinin tutumunda öze ilişkin bir değişiklik yapıp yapmamasına bağlıdır.

Çin'in sosyalist modernleşmesi, dünyada uzun süreli bir barışın hakim olmasını gerektirmektedir. Savunma gücümüz, her zaman dünya barışının korunmasına ve sosyalist

inşamızın savunulmasına hizmet etmiştir. Gerçi zaman zaman, yapmak istemediğimiz şeyleri yapmaya zorlandık, ama bütün dünya kimsenin bir karış toprağında gözümüz olmadığını ve başka ülkelerde üslenmiş tek bir askerimiz bulunmadığını biliyor. Elbette, başkalarının da bizim bir karış toprağımızı işgal etmesine izin vermeyeceğiz. Günümüzün çalkantılı dünyasında Çin Halk Kurtuluş Ordusu güzel geleneklerini sürdürmek ve geliştirmek, yeni koşullara uyum için çok çalışmalıdır. Askeri ve siyasi eğitimi, saflarının bilimsel ve kültürel eğitimi yoğunlaştırmalı, savaşma yeteneğini artırmalı, Çin'in sosyalist modernleşmesine etkin bir biçimde katılmalı ve onu korumalı, ekonominin modernleşmesi temelinde yurt savunmamızı da modernleştirmek için çalışmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Mao Zedung yoldaş, «Ülkemizin birliği, halkımızın birliği ve çeşitli milliyetlerimizin birliği, davamızın kesin zaferinin temel güvenceleridir» demişti. Bütün milliyetlerden halkımızın büyük birliğini güçlendirmeli, sosyalist emekçilerin ve sosyalizmi destekleyen yurtseverlerin işçi sınıfı önderliğinde ve işçi-köylü ittifakına dayanan devrimci birleşik cephesini daha da geliştirmeliyiz. Bu birleşik cephe çeşitli demokratik partileri, Tayvan'daki yurttaşlarımızı, Tayvan, Siangang (Hongkong) ve Aomen'deki (Makao) yurttaşlarımızı, başka ülkelerdeki Çinlileri ve anayurdunu seven herkesi kucaklayan çok geniş bir siyasi ittifaktır. Şanlı ve çetin sosyalist modernleşme davamızı başarıya ulaştırmak için birleşik cephenin gücünü tam olarak harekete geçirmeli, tüm olumlu etkenleri harekete geçirmeli ve birleşilebilecek bütün güçlerle birleşmeliyiz.

Bugün ülke içinde ve dışında hüküm süren iyi durumda, tüm halkımız yurdumuzun refahı için elele vermiş çalışırken, özlemle Tayvan'daki yurttaşlarımızı düşünüyoruz. Şimdi durum, Tayvan'ın anayurdun bağrına dönmesi ve anayurdun birleştirilmesi uğrunda büyük davamızın gerçekleştirilmesi açısından son derece elverişlidir. Milli Halk Meclisi Daimi Komitesi, bu yılın 1 Ocak'ta Tayvan'daki yurttaşlarımıza hitaben, Tayvan'ın anayurdun bağrına dön-

mesine ilişkin temel siyasetimizi ilan eden bir mesaj yayınladı. Bu siyaset, Tayvan halkı dahil olmak üzere bütün ülke halkının en derin özlemini yansıtmaktadır. Tayvan yetkililerinin, halkın iradesine uyacaklarını, gidişatı berrak bir biçimde kavrayacaklarını, bu mesajdaki çağrıya olumlu cevap vereceklerini, Tayvan'ın hızla anayurtla birleşmesi için değerli katkılarda bulunacaklarını, böylece milli inşa ve dört modernleşme büyük davasında birlikte çalışacağımızı umuyoruz. Anayurtla Tayvan arasında mümkün olan en kısa zamanda posta, ulaşım ve ticaret ilişkilerinin kurulacağını ve ekonomi, bilim, kültür ve spor alanlarında alışverişin başlayacağını umuyoruz. Tayvan'ın her kesiminden insanın ve yabancı ülkelerde yaşayan Tayvan kökenli Çinlilerin anayurdu ziyaret etmelerini, dostları ve akrabalarıyla görüşmelerini diliyoruz. İstedikleri gibi gelip gitmekte özgür oldukları ve onlara nezaket gösterileceği konusunda güvence veriyoruz. Anayurdun kapısı tüm yurtseverlere ve yurtsever bir tutum benimsemek isteyen herkese her zaman açıktır.

Değerli milletvekilleri!

Hükümetin son yıl içindeki belli başlı çalışmalarını size aktardım ve gelecekteki çalışmalarımız için önde gelen siyasetlerimizi açıkladım. Şimdi raporumu Meclisin değerlendirmesine ve onayına sunuyorum. Raporun tartışılmasından ve Meclis tarafından kabul edilmesinden sonra, tüm milletvekillerinin bu çalışma ve siyasetler konusunda ülkenin her köşesindeki halka bilgi vereceklerini umuyorum. Bunun hükümete büyük yardımı olacaktır. Sizler, 900 milyonu aşkın Çin halkının temsilcilerisiniz. Sizlerin hükümete duyduğunuz güven ve göstereceğiniz destek, tüm halkın güvenini ve desteğini sağlayacak ve bu nedenle yurdumuzu inşa etmek ve savunmak için verdiğimiz büyük mücadelede bize sonsuz güç ve güven kaynağı olacaktır.

Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesinin bayrağı altında ve Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi etrafında tek bir vücut gibi birleşelim ve yurdumuzu modern bir tarıma, modern bir sanayiye, modern bir yurt savunmasına,

modern bir bilim ve teknolojiye sahip güçlü bir sosyalist
ülke olarak inşa etmek için cesaretle mücadele edelim!

Beijing Review

6 Temmuz 1979, Sayı 27

Ye Cienying*

**ÇİN HALK CUMHURİYETİ'NİN
OTUZUNCU KURULUŞ YILDÖNÜMÜNDE
YAPILAN KONUŞMA**

29 Eylül 1979

Yoldaşlar ve dostlar,

Bugün Çin Halk Cumhuriyeti'nin otuzuncu kuruluş yıldönümünü kutlamak amacıyla burada toplanmış bulunuyoruz. Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi, Milli Halk Meclisi Daimi Komitesi ve Devlet Konseyi adına, sosyalist modernleşmenin tüm cephelerinde çalışan bütün milliyetlerden işçilere, köylülere, aydınlara ve yurtsever kişilere, tüm kadrolara, Halk Kurtuluş Ordusunun bütün komutan ve savaşçılara ve Tayvan, Hongkong ve Makao'daki bütün vatandaşlarımız ile yurt dışında yaşayan yurttaşlarımıza, bu bayram dolayısıyla sıcak selamlarımı iletirim.

1 Ekim 1949'da büyük önderimiz ve öğretmenimiz Mao Zedung yoldaş, beş yıldızlı kırmızı bayrağımızı Tien An Meydanında ilk kez göndere çekmiş ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunu ilan etmişti. Bundan sonra Çin yeni bir tarihsel gelişme dönemine girdi. Küçük bir sömürücü azınlığın büyük çoğunluk üzerinde hüküm sürdüğü binlerce yıl-

* Ye Cienying, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Başkan Yardımcısı ve Çin Halk Cumhuriyeti Milli Halk Meclisi Daimi Komitesi Başkanı'dır. — Aydınlık Yayınlarının notu

lık tarih dönemi kapatıldı ve emekçi halk, ezilen olmaktan çıkarak yeni devletin ve yeni toplumun efendisi durumuna geldi. Çin halkının, emperyalizm ve sömürgecilik tarafından yüzyıldan uzun süren köleleştirilmesi dönemi de artık geride kalmış ve Çin halkı ayağa kalkmıştı.

Muzaffer Çin Devrimi, Rus Ekim Devriminden sonra uluslararası proleter devrimci hareketin tarihindeki en önemli olay ve İkinci Dünya Savaşından sonra dünya siyasetindeki en önemli olaydı. Çin, dünyada en fazla nüfusu olan ülkedir ve onun zafer kazanan devrimi dünya siyasetindeki güç dengesini değiştirmiştir. Eskiden Çin, geri bir yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeydi. Çok-milliyetli bir halkın, proletaryasının önderliğinde yeni demokratik devrimde zafer kazanması ve Çin gibi bir ülkede sosyalist sistemi kurması, dünya tarihinde yeni bir olaydı. Ve bu olay, Marksizm-Leninizmin temel ilkelerine dayanan ve bağımsız bir şekilde ve Çin'in toplumsal ve tarihsel özelliklerine uygun olarak hareket eden Çin Komünist Partisinin önderlik ettiği halk tarafından gerçekleştirilmişti. Bu olgu, bir ülke halkının belli uluslararası koşullar ve diğer ülkelerin halklarının desteği olmaksızın devrimde zafer kazanmasının mümkün olmamasına karşılık, son tahlilde, başka bir ülkenin ya da uluslararası bir yönlendirici merkezin emirlerine değil, kendi gücüne dayanması gerektiğini ortaya koymaktadır. Kendi ülkelerinin özelliklerine uygun olan devrim yolunu kendilerinin bulması, kararlaştırması ve çizmesi gerekir. Başka hiç kimsenin onlara kendi iradesini kabul ettirme hakkı yoktur. Muzaffer Çin Devrimi dünya siyasetine ve dünya devrimine yeni ve güçlü bir hız kazandırmış ve parlak ufuklar açmıştır.

Muzaffer Çin Devrimi, Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesinin bir zaferidir. Marksizm-Leninizm, çeşitli ülkelerdeki halkların devrimci mücadeleleriyle gelişir. Hiç kimse onu hiç bir şekilde ne tekeline alabilir, ne de kemikleştirebilir. Mao Zedung Düşüncesi, Çin devrimine uygulanmış ve bu devrim içinde geliştirilmiş olan Marksizm-Leninizmdir. O, Marksizm-Leninizmin evrensel gerçeğinin

Çin devriminin somut pratiğiyle kaynaştırılmasının ürünüdür. Mao Zedung yoldaş büyük bir Marksist, büyük bir devrimci ve stratejdi. O, daha Çin Komünist Partisinin kuruluşunda ve yeni demokratik devrimin gelişmesinin birinci aşamasında önemli katkılar yaptı. 1927'deki büyük devrimin yenilgisinden sonra, çok zor koşullar altında, Çin devrimine ilişkin bir dizi temel sorunu yaratıcı bir şekilde çözdü ve devrimin doğru yolunu buldu. Bunu, yalnızca kitaplardan edindiği bilgilere dayanarak değil, Çin'in gerçeklerinden hareket ederek başardı. O ve silah arkadaşları Halk Ordusunu inşa ettiler, devrimci üs bölgelerini kurdular ve uzun süreli bir devrimci savaşa önderlik ettiler. İlerleme yolumuzun üzerindeki sayısız güçlük ve engeli aşabilmeyi, yerli ve yabancı güçlü düşmanları yenilgiye uğratabilmeyi, yeni demokratik devrimde kesin zafere ulaşmayı ve sonra da sosyalist devrim ve inşada büyük başarılar kazanmayı, Mao Zedung yoldaşın başında bulunduğu Merkez Komitesinin önderliği altında gerçekleştirdik. Biz Çin komünistleri ve Çin halkı, Çin devriminde Marksizm-Leninizmin bu gelişmesine Mao Zedung Düşüncesi adını veriyoruz. Bütün zaferlerimizi, Mao Zedung Düşüncesinin rehberliğinde kazandığımızı ve Mao Zedung Düşüncesi olmasaydı bugün yeni Çin'in varolmayacağını savunuyoruz. Bu, tarihsel gerçeğe tamamen uygundur. Elbette, Mao Zedung Düşüncesi yalnızca Mao Zedung'un kişisel bilgeliğinin ürünü değildir; aynı zamanda, O'nun silah arkadaşlarının, Partinin ve devrimci halkın bilgeliğinin ürünüdür ve Mao Zedung'un da bir keresinde belirttiği gibi, «Parti ile halkın kollektif mücadelesinden» doğmuştur. Mao Zedung Düşüncesi, Çin'in son elli yıldaki devrimci mücadelelerinde ve yeni bir toplum inşa etme mücadelesinde biriken deneylerin billurlaşması, Çin Komünist Partisinin kollektif bilgeliğinin billurlaşmasıdır. Mao Zedung yoldaş, büyük Çin Komünist Partisinin ve büyük Çin halkının en önde gelen temsilcisiydi. Çin halkı onun ölümsüz katkılarını hiç bir zaman unutmayacak, Mao Zedung Düşüncesinin bilimsel sistemini kararlılıkla savunacak ve geliştirecektir.

Halk Cumhuriyetinin otuzuncu kuruluş yıldönümünü kutlarken, Çin devriminin Dr. Sun Yatsen'in temsil ettiği öncülerini; Mao Zedung, Çu Enlay, Cu De ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasına ve gelişmesine önemli katkılarda bulunmuş olup şimdi hayatta bulunmayan eski kuşaktan diğer proleter devrimcileri; demokratik partilerin Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasına ve gelişmesine önemli katkılarda bulunmuş olup artık hayatta olmayan yurtsever üyelerini ve Partili olmayan yurtsever demokratları; Çin devriminin çeşitli aşamalarında ve devrimci savaşlarda yiğitçe canını feda etmiş olan bütün devrim şehitlerini ve askerleri; ve sosyalizm davasına bütün cephelerde parlak katkılar yapmış olup artık hayatta bulunmayan önderleri ve önde gelen kişileri minnetle anıyoruz.

Halk kahramanlarının şanlı anısı sonsuza dek yaşasın! Bugün burada, tek bir yumruk ve tek bir yürek halinde hareket etmek, onların bayrağını yüksekte tutmak, devrimci geleneklerimizi daha da ileri götürmek, dört modernleşme için giriştiğimiz yeni uzun yürüyüşte yeni zaferler kazanmak ve devrimci şehitlerimizin açtığı yolda sosyalizm davasını sonuna kadar sürdürmek için andıçıyoruz.

BÜYÜK VE ŞANLI OTUZ YIL

Çin Halk Cumhuriyeti'nin geçmiş otuz yılı, Çin halkının yerli ve yabancı düşman güçlere karşı karmaşık mücadeleler yürüttüğü ve yolu üzerindeki zikzaklara karşın sosyalist devrim ve sosyalist inşada muazzam zaferler kazandığı şanlı yıllar olmuştur. Anavatanımızda yeri göğü sarsan devrimci değişiklikler meydana gelmiş ve kazançlar bu otuz yılda sağlamlaştırılmıştır.

Demokratik Halk Diktatörlüğünü, yani işçi sınıfı önderliğindeki ve işçi-köylü ittifakına dayanan proletarya diktatörlüğünü kurduk. Merkezi kademelerden tabana dek bütün yönetim organlarında ve hükümetin önderliği altındaki bütün işletme ve kurumlarda önder kadroların büyük

çoğunluğu emekçi halktan gelmedir ve çok-milliyetli halkımızın çıkarlarına hizmet etmek için çalışmaktadırlar. Bu siyasi iktidarın (Tayvan dışında) bütün ülkede kurulması, modern çağda Çin'de görülen uzun süreli bölünmeleri ebediyen ortadan kaldırmış ve geniş bir çok-milliyetli ülke olan Çin'de bütün bölgelerin ve milliyetlerin büyük birliğini ve dayanışmasını sağlamıştır. Bu birlik ve dayanışma, Çin halkının uzun yıllar boyu ortak özlemiydi. Ancak, sömürücü sınıfların hiç birinin bunu gerçekleştirmesi mümkün değildi. Bu özlem, yalnızca proletarya önderliğindeki halk kitleleri tarafından gerçekleştirilebilirdi. Halk yönetimimizin, sistem ve örgütlenme açısından henüz mükemmel olmadığı açıktır, ama son otuz yılda halkın en geniş kesimlerini sosyalizmin inşasında ve yerli ve yabancı düşmanlara karşı mücadelede birleştirme konusunda hayati bir rol oynamıştır. Kahraman Halk Kurtuluş Ordusu, halk yönetiminin güçlü dayanağıdır. Bu ordu daima Parti önderliğini kesinlikle kabul etmiş; bütün ülke halkı ile birleşerek sosyalist devrime ve inşaya katılmakta ve onları korumakta yurtseverliğini, enternasyonalizmini ve devrimci kahramanlığını ortaya koymuş; bir yandan kendisini devrimcileştirir ve modernleştirirken, diğer yandan değerli hizmetlerde bulunmuştur. Halk Kurtuluş Ordusu, halkın değerli evlatlarını bağrında toplamakta ve anavatanın demirden Çin Seddini oluşturmaktadır. Ülkemizdeki elliden fazla milliyet, temel çıkarlarının özdeşliğine dayanan ve birlik, kardeşlik, eşitlik ve karşılıklı yardım ilkeleriyle tanımlanan yeni, sosyalist bir ilişki kurmuşlardır. Hâlâ varlığını sürdüren ve tarihin mirası olan eşitsizlikleri adım adım ortadan kaldırmak için çaba harcamaktadırlar. Ülkemizdeki devrimci yurtsever cephe, sosyalizm döneminde de gelişmeye devam etmiş ve bütün sosyalist emekçi halkı, sosyalizmi destekleyen yurtseverleri ve anavatanın yeniden birleştirilmesini savunan yurtseverleri içine alan geniş bir siyasi ittifak haline gelmiştir.

İnsanın insan tarafından sömürülmesine son verdik, küçük üreticilerin özel mülkiyetini dönüşüme uğrattık, her

alandâ sosyalist kamu mülkiyetini gerçekleştirdik ve «her-kesten yeteneğine göre, herkese emeğine göre» ilkesini yürürlüğe koyduk. Böylece, dünya nüfusunun beşte birinden fazlasını oluşturan Çin halkının sosyalist topluma geçmesi mümkün oldu. Bu, ülkemizin tarihindeki en büyük ve en derin değişikliktir. Ekonomimizin hem devlet mülkiyetindeki, hem de kollektif mülkiyet altındaki (buna, köylük bölgelerdeki halk komünleri ve kasaba ve kentlerdeki çeşitli işletmeler dahildir) sektörleri önemli ölçüde gelişmiştir. Köy ve kentlerdeki emekçi halkın yürüttüğü bireysel ekonomi, hâlâ sınırlı ölçüde varlığını sürdürmekle beraber, daha şimdiden sosyalist kamu ekonomisine bağımlı durumdadır ve bu ekonomiye yardımcı ve tamamlayıcı bir hizmette bulunmaktadır. Toprakağaları, zengin köylüler ve kapitalistler ülkemizde artık sınıf olarak varlıklarını sürdürmemektedirler ve bunlardan çalışabilir durumda olanların büyük çoğunluğu, hayatlarını emekleriyle kazanan insanlar haline gelmiştir. Çeşitli milliyetlerden işçiler, köylüler, aydınlar ve yurtseverler ülkenin efendileridir. Çin henüz gelişmekte olan bir sosyalist ülkedir. Sosyalist sistemimiz geliştirilmeye muhtaçtır ve ekonomimiz ile kültürümüz de hâlâ az gelişmiştir, ama bütün güçlülere karşın mutlaka gelişmeye devam edecektir. Adım adım mükemmelleşecek ve sonunda modern kapitalist toplumun gelişme düzeyinden daha yüksek bir düzeye ulaşacaktır. Bu, karşı durulmaz bir tarihsel eğilimdir; hiç bir güç bunu durduramaz. Ne geçmişteki gerilemeler, ne bugünkü çalışmamızda görülen eksiklikler ve ne de gelecekte ortaya çıkacak olan zorluklar, bilimsel temellere dayanan bu inancımızı en ufak bir şekilde sarsamaz.

Eski Çin'den devraldığımız «yoksulluk ve boşluk» üzerine bağımsız ve nispeten kapsamlı bir sanayi ve ekonomi sistemi kurduk. Son otuz yılda su toplama projeleri ile kimyasal gübre, tarım ilaçları, köylük bölgelerde kullanılan elektrik enerjisi ve tarım makinaları üretiminde önemli artışlar olmuş ve tarım üretiminin koşulları ile tarım sistemi ve yöntemlerinde önemli gelişmeler kaydedilmiştir.

1978'de Çin'in toplam tahıl üretimi 1949'a göre 2,7, pamuk üretimi ise 4,9 oranında daha fazlaydı. Çok güçlenen sanayi dalları arasında ise, çelik, elektrik enerjisi, petrol, kömür, kimyasal maddeler, takım tezgahları ve tekstil de dahil olmak üzere hafif sanayi sayılabilir. Birçok yeni sanayi dalı ise ya sıfırdan, ya da çok zayıf bir temelden başlayarak gelişmiştir. Kurtuluştan önce, esas olarak azınlık milliyetlerin yaşadığı geniş iç bölgelerde sanayi adına neredeyse hiç bir şey yoktu. Şimdi bu bölgelerde çok sayıda sanayi merkezi vardır. Bugün Çin 350 bin sanayi işletmesine sahiptir. Bütün halkın sahip olduğu işletmelerin sabit değeri 320 milyar yuana ulaşmaktadır. Bu, eski Çin'de yüz yıldan fazla bir zamanda biriktirilmiş olan sabit sanayi değerlerinin yirmi beş katıdır. İniş çıkışlara karşın sanayi üretimi, ekonomimizin yeniden canlandırılması görevinin tamamlan-
dığı 1952 yılından 1978 yılına kadar yılda ortalama yüzde 11,2 oranında bir hızla artmıştır. Ulaşım, posta ve telekomünikasyon servislerimiz de ilerleme kaydetmiş ve daha önce ulaşamayan birçok bölgenin geriliğine son vermiştir. Üretimin artmasıyla birlikte iç ve dış ticaretimiz sürekli olarak genişlemiştir. Sanayimizin, tarımımızın ve ticaretimizin gelişmesiyle birlikte Çin halkının yaşam düzeyi de kurtuluş öncesine oranla önemli ölçüde yükselmiştir. Son otuz yılda ulusal ekonomimizin çeşitli dallarında elde ettiğimiz büyük başarılar, dört modernleşme için oldukça önemli bir maddi temel sağlamış ve daha da ilerlemek için güvenilir bir hareket noktası yaratmıştır.

Eski Çin'den devraldığımız kültürel ve eğitsel kurumlarda gerekli reformları yaptık ve bilimi, eğitimi, kültürü, basını, yayın hayatını, kamu sağlığını ve sporu halka hizmet edecek şekilde geliştirdik. Halk içinde Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesi konusunda sürekli eğitim yaptık ve böylece halkın siyasi bilincini çok büyük ölçüde geliştirdik. Daha şimdiden, oldukça geniş bir sosyalist aydınlar müfrezesine sahibiz. İlk ve ortaokullarda ve yüksek öğrenim kurumlarında okumakta olan öğrencilerin sayısı 210 milyondur. Bu sayı, kurtuluştan önceki en yüksek öğrenci

sayısının yedi katıdır. Çin'deki bilim ve teknolojinin düzeyi ile gelişmiş ülkelerin düzeyi arasında hâlâ geniş bir uçurum vardır, ama biz sıfırdan başlayarak gene de bazı yeni bilimlerin ve teknolojilerin temelini atmayı başardık. Atom bombası, hidrojen bombası ve güdümlü füzelerle ilgili başarılı deneylerimiz, suni peykler fırlatmamız ve bunları geri getirmemiz, kristal halindeki inek ensülünün suni sentezini gerçekleştirmemiz bilim ve teknik alanındaki başarılarımızın açık kanıtıdır. Kamu sağlığı ve spor faaliyetleri alanında kitle kampanyaları yürüttük, bedava sağlık hizmetini gerçekleştirdik ve birçok salgın hastalığı tümüyle ya da büyük ölçüde ortadan kaldırdık, böylece ölüm oranını önemli derecede azaltarak halkın sağlık düzeyini yükselttik.

Yabancı saldırı güçlerinin Çin'i tecrit etmek ve abluka altına almak için başvurdukları çeşitli girişimleri yenilgiye uğrattık, iç işlerimize karışma girişimlerini ve bize karşı provokasyonlarını yerle bir ettik ve bağımsızlığımızı pekiştirdik. Dünya milletleri arasındaki yerini gururla alan yüce anavatanımız, hiç kimsenin görmezlikten gelemeyeceği bir güç haline geldi. Çin hükümeti ve halkı, dış politika alanında 'Mao Zedung ve Çu Enlay yoldaşlar tarafından ortaya konulan çizgiyi, ilkeleri ve siyasetleri ısrarla uyguladılar ve diplomasi tarihimize yeni bir dönem açtılar. Dost ülkelerle birlikte, barış içinde birarada yaşamının beş ilkesini formüle ettik. Emperyalizme, sömürgeciliğe ve yeni-sömürgeciliğe karşı ve dünya barışı ve uluslararası adalet uğrunda tutarlı bir mücadele yürüttük, diğer ülkelerin ulusal bağımsızlık ve kurtuluş için verdikleri mücadeleyi destekledik. 1970'lerin başından itibaren, Mao Zedung yoldaşın stratejik Üç Dünya Teorisine uygun olarak, süper devlet hegemonyacılığına ve savaş tehdidine karşı birleşilebilecek bütün güçlerle birleştik. Uluslararası mücadele açısından yeni ufuklar açılmakta ve uluslararası durum dünya halklarının lehine gelişmektedir. Şu anda Çin'in 120 ülkeyle diplomatik ilişkisi vardır. Birçok ülke ve bölge ile aramızdaki ekonomik, ticari, kültürel ilişkiler ve dostça alışveriş-

ler sürekli olarak artmıştır.

Son otuz yıldaki başarılarımız büyüktür ve bunu görmemek son derece hatalı olur. Elbette, katettiğimiz yolun dümdüz olmadığını herkes biliyor. Bazen ilerleme oldukça düzgündü, bazen de ciddi gerilemelerle karşılaştık. Gene de başarılarımız, bütün halkımızın zorlu çabaları ve üstün sosyalist sistemimizin potansiyeli ile orantılı değildir. Tecrübemizi ciddi bir şekilde özetlemeli ve daha büyük başarılar kazanmak için çaba harcamalıyız. Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi, uygun bir zamanda bu amaçla yapılacak bir toplantıda son otuz yılın ve özellikle Kültür Devrimini kapsayan on yılın tarihinin resmi bir değerlendirilmesinin oluşturulması gerektiği fikrindedir. Ama, Halk Cumhuriyetinin kuruluşunun otuzuncu yıldönümü dolayısıyla da bir ön değerlendirme yapmak zorunludur. Genel olarak, son otuz yılın büyük bölümünde çizgimiz doğru olmuştur. Sosyalist yola, proletarya diktatörlüğüne, Komünist Partisinin önderliğine ve Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesine bağlı kalarak büyük başarılar kazandık. Aynı şekilde; bu dört temel ilkeye dayanarak ülke içinde ve dışındaki düşman güçlerin baltalama faaliyetlerinin üstesinden geldik, çalışmamızdaki hataları düzelttik, çetin sınavlar verdik ve yeniden düzgün ve ferah bir gelişme yoluna girdik.

Yeni Çin'in kurulmasından sonra hiç ara vermeksizin ilerledik ve yeni demokratik devrimden sosyalist devrime geçişi tamamladık. Üç yıl gibi kısa bir sürede, uzun süreli savaşın açtığı korkunç yaraları sardık ve haydutların ve zorba toprakağalarının, karşı-devrimcilerin bastırılması, toprak reformunun gerçekleştirilmesi faaliyetini yürüttük. Bütün bunlar demokratik devrimin daha önce yerine getirmemiş olduğu görevlerdi. «Üç kötülüğe» ve «beş kötülüğe» karşı kampanyayı başlattık ve bir yandan ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme hareketini sürdürürken, diğer yandan da ulusal ekonomiyi yeniden canlandırdık. Kısa bir süre sonra da, tarımın, el sanatlarının, kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümünü zamanında ve pürüzsüz bir şekilde gerçekleştirdik, ulusal ekonominin

gelişmesi için hazırlanan Birinci Beş Yıllık Planı başarıyla gerçekleştirdik ve sosyalist devrim ve inşada parlak başarılar kazandık. Proletaryanın, iktidarı ele geçirdikten sonra kapitalist mülkiyeti «bedelini ödeyerek satın alıp» barışçı bir şekilde sosyalist ekonomiye dönüştürmesi fikri, çok önce Marks ve Lenin tarafından ortaya konmuş, ancak bu fikir hiç bir zaman uygulanmamıştı. Mao Zedung yoldaş bu Marksist-Leninist ilkeyi Çin'in somut koşullarına yaratıcı bir şekilde uyguladı ve kapitalist sanayi ve ticaret işletmelerinden yararlanmak, onları kısıtlamak ve dönüştürmek biçimindeki doğru siyaseti formüle etti. Pratik süreci içinde bunları adım adım tümüyle sosyalist işletmelere dönüştürmek için gerekli bir dizi önlem saptadık. Bu önlemler içinde devletin, hammaddelelerin işlenmesi ya da imalat işleri için özel işletmelere sipariş vermesi, özel işletmelerin ürünlerinin satın alınması ve pazarlanması, devlet mülkiyetindeki işletmelerin ürünlerinin özel mağazalarca pazarlanması ve kamu-özel ortak mülkiyeti altındaki işletmelerin kurulması vardı. Böylece, kapitalist ekonominin barışçı bir biçimde dönüştürülmesi tarihi görevi, pek az sosyal huzursuzlukla gerçekleştirilmiştir. Toprak reformundan sonra köylülerin, özellikle yoksul ve aşağı-orta köylülerin örgütlenme yönündeki güçlü talebini derinlemesine kavrayan Mao Zedung yoldaş, tarımın kooperatif dönüşümü için sürdürülen büyük harekette bir dizi geçiş biçimini benimsememize önderlik etti. Bu biçimler, önce karşılıklı yardımlaşma ekiplerini, daha sonra ise ilkel ve ileri kooperatifleri kapsamaktaydı. Gönüllü katılma ve karşılıklı çıkar ilkesi ciddi bir şekilde uygulandı, örnek durumlar yaygınlaştırıldı ve böylece köylülerin kollektif üretimi doğal ve pürüzsüz bir biçimde, adım adım benimsemeleri ve sosyalizmin ortak refaha götüren yoluna girmeleri sağlandı. Sosyalist dönüşüm yüz milyonlarca insanı kapsayan geniş çaplı ve derin bir toplumsal değişiklikti; buna karşın, üretimde böyle durumlarda olağan sayılacak bir düşme şöyle dursun, bütün ekonominin gelişmesini hızlandırdık ve sosyalist ekonomik gücümüzü inşa ettik. Ayrıca, sömürücüleri yeniden kalıba

dökme ve onları hayatlarını emekleriyle kazanan insanlar haline getirme siyasetini de doğru bir şekilde uyguladık. Bu, dünya sosyalist hareketinin tarihinde çığır açan büyük bir iş ve Mao Zedung Düşüncesinin bir zaferiydi.

1956'da, sosyalist dönüşüm esas olarak tamamlandığı zaman, Partimiz, Mao Zedung yoldaşın başkanlık ettiği 8. Milli Kongresini topladı. Mao Zedung yoldaş, bu kongreden önce «On Başlıca İlişki Üzerine» ve kongreden sonra da «Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine» adlı makalelerini yayınladı*. Bu iki önemli eser ve 8. Kongrenin belli başlı belgeleri, ülkemizdeki sosyalist devrim ve sosyalist inşaya rehberlik eden ilkeleri içermektedir. Bunların temel içeriği, bugün de çalışmamızı yönlendirmede büyük önem taşımaktadır. Partinin 8. Kongresi, doğru bir şekilde, «ülkemizde binlerce yıl varlığını sürdüren sınıf sömürsü sisteminin bir bütün olarak sona erdiğini» belirtiyor ve önümüzdeki yıllarda başlıca görevin üretici güçleri enerjik bir biçimde geliştirmek olduğuna işaret ediyordu. «On Başlıca İlişki Üzerine» adlı makalesinde Mao Zedung yoldaş, ekonomik inşa tecrübemizi sistemli bir şekilde özetledi ve sosyalizmin inşası için ülkemiz koşullarına uygun temel ilkeleri saptadı. «Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine» adlı makalesinde ise, siyasi ve ekonomik durumun bilimsel bir tahlilini yaptı ve nitelikleri bakımından farklı olan iki tür toplumsal çelişmeyi ayırtmemiz ve doğru bir şekilde ele almanız gerektiği tezini ortaya koydu. Ekonomik ve kültürel gelişmeyi gerçekleştirmek üzere bütün halkı birleştirmeye yardım etmek için halk içindeki çelişmelerin doğru ele alınmasının, ülkenin siyasi hayatının ana teması haline geldiğini belirtti. Açık seçik bir şekilde, «devrim dönemlerinin özelliği olan, kitlelerin büyük ve şiddetli sınıf mücadelelerinin esas olarak sona

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1978, s. 323-349 ve s. 441-482. — Aydınlık Yayınlarının notu

ermiş olduğunu», «karşı-devrimcilerin hâlâ varolduğunu ama sayılarının çok olmadığını» ve «temel görevimizin artık üretici güçleri özgürleştirmek değil, onları yeni üretim ilişkileri çerçevesi içinde korumak ve genişletmek olduğunu» söyledi. Birçok vesileyle «yüz çiçek açsın, yüz düşünce okulu birbiriyle yarışsın» şeklindeki önemli sloganın anlamını derinlemesine açıkladı ve bunun yalnızca kültür alanında değil, aynı zamanda siyasi alandaki siyasetimiz olduğunu, temel ve uzun süreli bir siyaset olduğunu belirtti. Daha sonra birçok kez, amacımızın «hem merkeziyetçiliğin hem demokrasinin, hem disiplinin hem özgürlüğün, hem irade birliğinin hem de kişisel gönül rahatlığı ve canlılığın hüküm sürdüğü bir siyasi ortam yaratmak» olduğuna dikkat çekti. Bu, sosyalist siyasi hayatımızın temel amacı olmaya devam etmektedir.

1958 yılında Mao Zedung yoldaş, körü körüne inanca son verip düşüncemizi özgürleştirmemizi istedi. Aynı zamanda, sosyalizmi kurmada vargücümüzle daha yüksek hedeflere yönelmek ve daha büyük, daha hızlı, daha iyi ve daha ekonomik sonuçlar elde etmek şeklindeki genel çizgiyi oluşturdu. Bu çizginin ilham verdiği ve teşvik ettiği bütün halkımız, büyük coşkusu ve yaratıcı enerjisini ortaya döktü, sosyalist inşayı bağımsız bir şekilde ve kendi gücüne dayanarak sürdürmek için yeni yollar buldu, üretimde ve bilimsel çalışmada yeni ufuklara yöneldi ve köylük bölgelerde halk komünleri sistemini kurdu.

Ancak bu büyük zaferler içinde temkini elden bırakır olduk. 1957 yılında bir avuç burjuva sağcısının saldırısına karşı koymak gerekli olmakla birlikte, mücadelenin hedefini genişletme hatası işlendi. 1958 yılında, kapsamlı araştırma ve inceleme yapma ve yenilikleri yaygınlaştırmadan önce onları pratikte sınama ilkelerini çiğnedik ve ekonominin nesnel yasalarını gözetmedik. Keyfi talimatlar verme, böbürlenme ve «komünist bir rüzgar» estirme hatalarını işledik. 1959 yılında, Parti içi mücadelede sözlümona sağ oportünizme karşı gereksiz bir mücadele yürüttük. Bu «solcu» hatalar, üç yıl süren doğal afetlerle ve Sovyetler Birliği hü-

kümetinin sözleşmeleri feshedip uzmanlarını geri çekme-
siyle birleşerek, 1950'lerin sonunda ve 1960'ların başında
ciddi ekonomik sıkıntılara yol açtı. Parti Merkez Komitesi
ve Mao Zedung yoldaş, kısa sürede köylük bölgelerdeki ve
ekonomik çalışmalarımızdaki bu hataları farkederek bunların
düzeltilmesine önderlik ettiler. Mao Zedung yoldaş, mutlak
eşitçiliğe karşı çıkmak; meta üretimine önem vermek; de-
ğer yasasına uymak; genel dengeyi gözetmek; milli ekono-
mik planı hazırlarken tarıma ilk, hafif sanayiye ikinci,
ağır sanayiye de üçüncü sırayı vermek; lafta değil gerçek-
ten çaba göstermek ve kapsamlı bir inceleme-araştırma ça-
lışmasına girişmek biçimindeki bir dizi yönlendirici düşün-
ceyi ortaya koydu. Halk komünlerinin çalışması için «alt-
mış maddeyi» de saptadı. Parti Merkez Komitesi ve Bakan-
lar Kurulu, «milli ekonominin yeniden düzenlenmesi, pekiş-
tirilmesi, boşlukların doldurulması ve standartların yüksel-
tilmesi» şeklindeki doğru önderlik çizgisinin oluşturulması
için kararlılıkla işe girişti ve diğer çalışma alanlarında da
bir dizi doğru siyaset, kural ve önlem belirledi. 1962 yılının
başında yedi bin kişinin katıldığı Genişletilmiş Merkezi Ça-
lışma Konferansında eleştiri-özeleştiri yapıldı ve hem olum-
lu hem olumsuz deneyler özetlendi. Mao Zedung yoldaş,
konferansta yaptığı konuşmada kendi kendisini eleştirdi ve
Parti içinde demokratik merkeziyetçilik sisteminin mükem-
melleştirilmesi ve sosyalist inşa yasaları konusundaki kav-
rayışın derinleştirilmesi gerektiğini vurguladı. Bütün bun-
lar, milli ekonomimizin hızla toparlanmasını ve gelişmesi-
ni sağladı. Bu süreç içinde Çin halkı, Partinin önderliği al-
tında güçlü bir iradeyle ve sağlam bir örgütlenme ve disip-
lin anlayışıyla bütün zorlukların üstesinden geldi. Yalnızca
buhranı atlatmakla kalmadı; milletimizin Sovyetler Birli-
ği'ne olan borçlarını ödeyerek Çin halkının gururlu, yürekli
ve yiğit bir halk olduğunu gösterdi.

3. Milli Halk Meclisinin 1. Oturumunda Çu Enlay yol-
daş, Mao Zedung yoldaşın önerisi üzerine, hükümet çalış-
ması ile ilgili raporunda Çin'i inşa etmemiz ve onu yüzyı-
lın bitiminden önce modern bir tarıma, modern bir sana-

yiye, modern bir milli savunmaya, modern bir bilim ve teknolojiye sahip güçlü bir sosyalist ülke haline getirmemiz gerektiğini belirtti. Çu Enlay yoldaş bu büyük görevi 1975'te, 4. Milli Halk Meclisinin 1. Oturumunda yineledi. Bu görev Mao Zedung ve Çu Enlay yoldaşların siyasi vasiyetidir; bütün Parti ve halkın gerçekleştirmek için vargücüyle çaba harcaması gereken bir hedeftir.

Halk Cumhuriyetinin kurulmasından sonraki on yedi yıl da, dört temel ilkeye bağlı kaldık. Çalışmamızda belli ciddi hatalar yaptık ama genel olarak bunlar, başında Mao Zedung yoldaşın bulunduğu Parti Merkez Komitesinin önderliği geçerli olduğu sürece, demokratik merkeziyetçiliğe uygun olarak eleştiri-özeleştiri yoluyla düzeltilebilecek hatalardı. Ne yazık ki, bu on yedi yılda belirlenen doğru ilkelere uymayı, bu süreç içinde kazandığımız olumlu tecrübeyi uygulayıp geliştirmeyi ve hatalarımızdan çıkardığımız dersleri akılda tutmayı her zaman başaramadık. Sonuç olarak, çok ağır bir bedel ödemek zorunda kaldık ve önlenebilir hataları önlemek yerine daha da ciddi hatalar yaptık.

1966'da başlayan Kültür Devrimini kapsayan on yılda ülkemiz, devrimle karşı-devrim arasında şiddetli bir mücadeleyle sahne oldu. Kültür Devrimi, revizyonizmle mücadele etmek ve onu önlemek amacıyla başlatılmıştı. İktidardaki bir proletarya partisi için, ülke içinde halkı ezmek ve ülke dışında hegemonya peşinde koşmakla belirlenen revizyonist yola sapmamak konusunda sürekli uyanık olmak kuşkusuz gereklidir. Ancak burada sorun, Kültür Devrimi başlatıldığı sırada Parti içindeki ve ülkedeki durum konusunda yapılan değerlendirmenin gerçeğe aykırı olması, revizyonizmin açık seçik bir tanımının yapılmaması ve demokratik merkeziyetçilikten uzaklaşan yanlış bir mücadele siyaseti ve yönteminin benimsenmesiydi. Karşı-devrimci amaçlarla hareket eden Lin Biao, Dörtlülük ve diğer komplocu ve mevki düşkünleri bu hataları kullandılar, her şeyi aşırıya vardırıdılar ve aşırı sol bir çizgi formüle edip izlediler. «Her şeyi devirmeye ve genel bir iç savaş başlatmaya», Parti önderliğini gasbetmek ve iktidarı ele geçir-

mek için darbe tezgahlamaya giriştiler. Sosyalist sistemimizin temelini yıkmaya, proletarya diktatörlüğünü devirmeye, Partinin önderliğini ortadan kaldırmaya, Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesinin saflığını bozmaya ve ülkemizi bir kere daha halkın nefret ettiği bölünme ve kargaşalığın, kan gölünün ve terörün içine atmaya kalktılar. Karşı-devrimci çetenin on yıl boyunca yaptığı tahribat, halkımıza felaket getirdi ve Halk Cumhuriyetinin kuruluşundan bu yana sosyalist davamızın yediği en ciddi darbe oldu. Onların ihanet faaliyetleri, Partimizin işlediği hatalardan tamamen farklı nitelikteydi. Onlar halkın en kötü düşmanlarıydı ve onlarla Parti içi mücadele yoluyla hesaplaşmak mümkün değildi. Dörtlül Çeteyi devirmekle Partimizi ve devletimizi felaketten kurtardık, ilerleme yolumuz üzerindeki en büyük engeli süpürüp attık ve çalışmamızı Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesinin önderliği altındaki doğru yola geri getirerek ülkemizin gelişmesinde yeni bir dönem başlattık.

Yoldaşlar ve dostlar! Halk Cumhuriyetinin kuruluşunun otuzuncu yılını kutlarken bir yandan geçmiş hataları ve gerilemeleri teslim etmeli, ama diğer yandan güçlüklerin ve gerilemelerin üstesinden gelme konusunda kazandığımız zaferleri ve başarıları da tam olarak değerlendirmeliyiz. Partimiz ve devrimci halkımız, demokratik devrim döneminde olduğu gibi bugün de güçlükler ve gerilemeler karşısında umutsuzluğa kapılmamıştır; tersine, tecrübelerimizi özetleyerek ve gerekli dersleri çıkararak siyasi bakımdan daha da olgunlaştık ve devrim davası daha hızlı gelişmeye başladı. «Güçlükler ve sıkıntılar başarının anasıdır.» Son otuz yıl hakkında sadece böyle bir değerlendirme, tarihsel gerçeklere, devrimci diyalektiğe ve proletarya savaşçılarının dünya görüşünün sarsılmaz, devrimci iyimserliğine uygun düşer. Olgular, Dörtlül Çetenin devrilmesini izleyen üç yıl içinde siyasi olgunluğumuzun ve dört temel ilke konusundaki kavrayışımızın Kültür Devriminin on yılı boyunca olduğundan, hatta ondan önceki on yedi yılda olduğundan çok daha fazla arttığını ortaya koymaktadır. Bu hiç de

şaşılacak bir şey değil, toplumsal gelişmenin değişmez mantığı ve zamanımızın karşı durulmaz eğilimidir.

Sosyalizm, tarihi bakımdan yepyeni bir toplumsal sistemdir. Dünyadaki her şey gibi o da doğar ve büyür. Üç yüz, dört yüz yıllık tarihi geçmişli olan kapitalist sistemle karşılaştırıldığında sosyalist sistem henüz bebeklik çağındadır. Çin'in feodal toplum döneminin özellikle uzun bir tarihi olduğu için, sosyalist toplumumuz kaçınılmaz olarak eski toplumun izlerini taşımaktadır. Sosyalist sistemimiz şüphesiz daha başından canlılık gösterdi ve gelecek vadetti. Ne var ki hâlâ olgun ve mükemmel değildi. Henüz, Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin on yıllık sabotajı gibi ağır bir saldırıyı önlemeye ya da göğüslemeye hazır değildi. Şimdi bundan zaferle çıktı ve gelecekteki saldırıları nasıl önleyeceğini öğreniyor. Dolayısıyla daha da güçlenecek ve sağlıklı olacaktır. Sosyalizme daha sıkı sarılmalı ve gelişmesi sürecinde onun özündeki üstünlüğü ve sınırsız potansiyeli tam olarak harekete geçirmek için çabalarımızı iki katına çıkarmalıyız. Çin'de sosyalist sistemin ortaya çıkması bir rastlantı eseri değil, Çin tarihinin kaçınılmaz sonucudur. Bu, yüz milyonlarca Çin halkının uzun mücadele yılları içinde vardığı kesin seçimdir. Bu, artık yalnızca bir teori değil, Çin halkının gece gündüz çalışarak inşa ettiği bir gerçekliktir. Biz sosyalizmin büyük bir geleceği olduğuna, yüz milyonlarca Çin halkının önünde büyük bir gelecek olduğuna kesinlikle inanıyoruz.

Mao Zedung yoldaş, «dünya tarihinin itici gücü sadece ve sadece halktır»* demişti. Sosyalizm, yüz milyonlarca halkın dinamik, yaratıcı faaliyetidir. Proletarya diktatörlüğü, en geniş kitleler için demokrasi, bir avuçluk küçük azınlık üzerinde ise diktatörlük demektir. Komünist Partisinin önderliği, halkın çıkarlarını temsil etmek ve onların ira-

* Mao Zedung, «Koalisyon Hükümeti Üzerine», Seçme Eserler, Cilt III, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1976, s. 225. — Aydınlık Yayınlarının notu

desini uygulamak anlamına gelir. Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesi de, halkın gücüne kesinlikle inanan bir bilim olmanın yanı sıra, halkın devrimci tecrübesinin teorik bakımdan özetlenmesidir. Dolayısıyla dört temel ilkenin gücünün kaynağı halktır ve bunları tam anlamıyla uygulayabilmek için halka güvenmek gerekir. Devrim ve inşada kazandığımız bütün başarılar ve ülke içindeki ve dışındaki düşmanların sabotaj ve kargaşalık çıkarma faaliyetlerine karşı kazandığımız zaferler, hep Parti önderliğindeki geniş kitlelerin birleşik çabalarının ürünüdür. Ancak kitlelerin eleştirisine, gözetimine ve yardımına dayanırsak, çalışmamızda yaptığımız hataları zamanında, eksiksiz ve etkili bir şekilde düzeltebiliriz. Çeşitli kademelerdeki kadrolarımız ve önderlerimiz kitlelerin çıkarlarına sadık kaldıkları, halkın sesine dikkatle kulak verdikleri, halkın nabzını ellerinde tuttukları ve onların eleştirilerini içtenlikle kabul ettikleri sürece, çalışmamızda daha az hata yapmamız ve yaptığımız hataları da, ciddi olanlarını bile, daha kolay düzeltmemiz mümkün olacaktır. Kurtuluştan bu yana belli dönemlerde çalışmamızda yaptığımız hatalar yüzünden zaman zaman halkın çıkarlarının ciddi şekilde zarara uğradığı bir gerçektir. Halkımız o zamanlarda bile Partimize ve hükümetimize tam bir inanç besledi ve hataları düzeltme yeteneğimize güvendi. Çünkü Parti, uzun mücadeleler içinde halkla kopmaz bağlar kurmuştu ve halkımız yıllar boyunca Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesi ile eğitilmişti. Biz de sonunda hatalarımızı düzelttik ve halkı hayal kırıklığına uğratmadık. Halk Cumhuriyetinin otuzuncu kuruluş yıldönümünü kutlarken tarihi tecrübe ve dersleri akıldan çıkarmamalı, dört temel ilkeyi yüksekte tutmalı, bizi kitlelere yabancılaştıran bütün kötü eğilimlerin kararlılıkla ve cesaretle kökünü kazınmalı, daima halkla yakın bir ilişki sürdürmeli, daima halkın gücüne ve bilgeliğine inanmalı ve güvenmeliyiz. İşte o zaman davamız yenilmez olacaktır.

MİLLETİN KADERİ AÇISINDAN BELİRLEYİCİ BİR MÜCADELE

Çin Komünist Partisi ve Çin halkı, on yıllık Kültür Devrimi boyunca, karşı-devrimci ve hain Lin Biao ve Dörtlü Çete kliklerine karşı yoğun, şiddetli ve karmaşık mücadeleler yürüttü. Mücadele, bir yanda iktidarı gasbetme ve geri dönüş peşinde koşanlarla, diğer yanda onlara karşı çıkanlar arasındaydı. Milletimizin kaderi açısından belirleyici nitelikte olan bu savaş, onların yenilgisi ve Partimiz, halkımız ve sosyalizm için zaferle sonuçlandı. Halk Cumhuriyetimizin kuruluşunun otuzuncu yıldönümünde, Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin devrilmesini ve bu çetenin devrilmesinden bu yana geçen üç yılda kazanılan önemli başarıları hararetle selamlıyoruz.

Proletarya diktatörlüğü altında ve Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesini kararlılıkla savunan Çin halkı önünde, Lin Biao ve Dörtlü Çete, karşı-devrimci amaçlarına ulaşabilmek için kendilerini gizlemek zorundaydılar. Onlar «devrim» bayrağını sallayarak bilinçli bir şekilde aşırı sol bir çizgi oluşturdular ve uyguladılar. Dolayısıyla onlara karşı yürüttüğümüz mücadele, hem onların karşı-devrimci komplolarını açığa çıkarmak ve yerle bir etmek, hem de onların aşırı sol çizgisini eleştirip tasfiye etmek amacını taşımaktadır. Bütün Parti, ordu ve halk bu açıdan daha şimdiden epey yol almıştır. Bu iki ihanet kliğinin karşı-devrimci tabiatı, Partinin 11. Kongresinde ve 5. Milli Halk Meclisinde açık bir biçimde vurgulanmıştır. Şimdi, benzeri karşı-devrimci olayların meydana gelmesini önlemek ve ülkemizin sosyalizm yolunda birlik ve istikrar içinde sağlıklı ve sürekli bir biçimde ilerlemesini güvence altına almak için, onların aşırı sol çizgisinin tahlil edilerek eleştirilmesine ve onlara karşı mücadelede elde ettiğimiz tecrübeyi ciddi olarak özetlemeye ağırlık vermeliyiz.

Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin aşırı sol çizgisinin temel özellikleri nelerdir?

İdeoloji alanında onlar, insanın üstyapıda veya üretim ilişkilerinde herhangi bir değişiklik ya da dönüşümü dilemediği gibi gerçekleştirebileceği düşüncesini öne sürerek, toplumsal bilincin toplumsal varlık üzerindeki, üstyapının ekonomik temel üzerindeki ve üretim ilişkilerinin üretici güçler üzerindeki etkisini aşırı bir şekilde abarttılar ve öznel olan ile nesnel olan arasındaki, düşünce ile madde arasındaki ilişkiyi tersyüz ettiler. «Dahilerin her şeyi belirlediği» teorisini savunarak, devrimci önderleri ağızlarından çıkan her söz doğru olan ve kendilerine ebediyen itaat edilmesi gereken tanrısal yaratıklar olarak sundular. Tarihi yapanın halk olduğunu inkar ettiler. Kitlelerin temel faaliyeti olan üretimin insanlık tarihinin gelişmesindeki belirleyici rolünü inkar ettiler ve «üretici güçler teorisi» adı altında tarihi materyalizmin temel ilkesine keyfi bir şekilde saldırdılar. Sınıfların, kişilerin ideolojik ve siyasi görüşlerine göre ayırıldığını gerektiğini savundular ve sömürü sistemi ortadan kaldırıldıktan sonra da, sosyalist toplumun hâlâ kendi anlayışlarına uygun bir sınıf mücadelesi ile çalkalandığını ve çalkalanacağını iddia ettiler ve böyle bir sınıf mücadelesinin sosyalist toplumun gelişmesinin biricik itici gücü olduğunu, daima da öyle olmaya devam edeceğini öne sürdüler. Onlara göre bu tür bir sınıf mücadelesi, «her şeyi belirleyecek, her şeyin yerini alacak, her şeyi bir kenara itecek ve her şeyi alaşağı edecekti». Böylece materyalizmin ve diyalektiğin yerine idealizmi ve metafiziği, tarihi materyalizmin yerine tarihi idealizmi ve bilimsel sosyalizmin yerine de kendi baştan aşağı saçma sahte sosyalizmlerini geçirdiler.

Siyaset alanında onlar, Parti içinde bir burjuva sınıfının ortaya çıktığını iddia ederek «sınıf ilişkilerinde yeni değişimler» teorisini ortaya attılar. Eski kadroları demokratlarla, demokratları da kapitalist yolcularla bir tutan ve böylece Parti, hükümet ve ordunun bütün kademelerindeki önderliğinde kilit mevkilerde bulunan üyeleri sözümona «sürekli devrimin» hedefleri, proletarya diktatörlüğünün devlet aygıtını da «toptan yerle bir edilecek» bir hedef

haline getiren karşı-devrimci formülü öne sürdüler. Parti- nin ve Halk Cumhuriyetinin bütün tarihini çarpıttılar ve karaladılar ve yüz milyonlarca halkın sosyalist sistemde kazandığı başarıları bir çırpıda kaldırıp atarak bunları «revizyonizm» ve «kapitalizm» olarak nitelediler. «Topye- kun diktatörlük» gerici sloganını ortaya atarak, proletarya diktatörlüğünün tarihi bakımdan halk için en geniş de- mokrasi olduğu tezini inkar ettiler. Parti ve devlet için- deki demokrasiyi temelden baltaladılar ve güçlerinin el- verdiği ölçüde karşı-devrimci, faşist bir diktatörlük uygula- dılar. Dayandıkları temel güç, bir avuç mevki düşkünü, ma- ceraperest, ruhlarını satmış oportünist, siyasi bakımdan yozlaşmış kişiler ve toplumun tortusu olan serserilerdi. Bu bir avuç anti-sosyalist unsurun biraraya gelmesi ve genişle- mesi, onların icadettikleri türden sınıf mücadelesinin kaçı- nılmaz sonucuydu. Bütün bunlar proletarya partisinden ve sosyalist devletten iktidarın her alanda gasbedilmesi ve bü- tün milliyetlerden ve tabakalardan halkın bastırılması için bir eylem planına ve teorik bir programa dönüştürüldü. Bu, Parti ve devletin siyasi hayatında, onların azınlıkta olduk- ları halde büyük çoğunluğa kendi iradelerini zorla kabul ettirdikleri son derece anormal bir durum yarattı.

Ekonomi alanında onlar, üretici güçlerin geliştirilme- sine karşı çıktılar ve üretimin yerine sözde «sınıf müca- delesi» adını verdikleri şeyi geçirmeye kalktılar. Dört mo- dernleşmeyi «batılılaştırma» ve «kapitalist dönüşüm» olarak karaladılar; üretimi geliştirmek, ekonomik refahı artır- mak ve kitlelerin maddi ve kültürel yaşama düzeyini yük- seltmek için alınan önlemlerin «revizyonizm» ya da «ka- pitalizm» olduğunu ilan ettiler; yabancı ülkelerin ileri tec- rübesini incelemeyi, ileri teknolojiyi almayı ve dış ticareti genişletmeyi «yabancı şeylere tapmak ve yabancılara yal- taklanmak» ve «milli ihanet» olarak damgaladılar. Sosya- list sistemin sağlamlaştırılması ve geliştirilmesi için maddi bir temelin gerekli olmadığını iddia ettiler. Üretimi balta- lamak amacıyla, «yanlış çizgi için üretimde bulunmayın» gibi bir dizi saptırıcı slogan ortaya attılar. Canla başla ça-

lısan işçi ve köylülere, «aldatıcı bir refah tablosu çizmeye çalışan kapitalist yolculara yardım ettikleri» iftirasını attılar. Marks'ın sözünü ettiği «burjuva hakkı» kavramının gerçek anlamını çarpıtarak, «herkese emeğine göre» ilkesinin kapitalizmin ekonomik kaynağı olduğunu öne sürdüler ve bu ilkenin yerine gerici mutlak eşitliği geçirmek istediler. Sosyalist sistemde, üretim ilişkileri ile üretici güçlerin gelişmesi arasında esas olarak uyum olduğunu inkar ettiler. Sosyalist üretim ilişkilerinin görece istikrarının sürdürülmesine karşı çıktılar ve üretici güçlerin o andaki gelişme düzeyini ve nesnel ihtiyaçları dikkate almaksızın «kollektifleşmenin daha üst aşamalarına sefalet temelinde geçmeyi» savundular. Bütün bunlar, kaçınılmaz olarak sosyalist üretici güçlerin ve üretim ilişkilerinin tahrip olmasına yol açtı.

Kültür alanında onlar, Kültür Devrimi bayrağını sallayarak geniş çaplı yıkıcı faaliyetlerde bulundular ve birçok alanda kültürümüze büyük kayıplar verdirdiler. Kültür alanında sözümona «topyekun diktatörlük» uygulayarak «yüz çiçek açsın, yüz düşünce okulu birbiriyle yarışsın» siyasetini ortadan kaldırdılar ve halkın söz, yayın, öğretme, araştırma ve sanatsal yaratı ve ürün verme haklarını ayaklar altına aldılar. «Kapitalizme, feodalizme, revizyonizme karşı çıkıyoruz» diyerek «kişi ne kadar bilgi edinirse o kadar gericileşir» saçmalığını ortaya attılar ve böylece tarihsel ve kültürel mirasımızı ve sosyalist kültürümüzü bilinçli bir şekilde yıkma çabasına giriştiler. Kültür alanındaki despotlukları ve nihilizmleri sosyalist kültürümüzün, eğitimimizin ve bilimimizin yıllarca geriye gitmesine neden oldu.

Örgütlenme alanında onlar, «devrim yapmak için Parti komitesinin bir kenara atılması» gerici sloganını ortaya attılar ve proletarya partisinin örgütsel ilkelerini ve disiplinini bütün kademelerdeki Parti, hükümet ve kitle örgütleri organlarını, Partinin kitlelerle olan bağlarını, Halk Kurtuluş Ordusunun iyi geleneklerini ve hükümet ve halkla olan ilişkilerini baltaladılar. Hizipçiliği teşvik ettiler,

Parti ve ordu içindeki hizipçi faaliyetleri meşrulaştırdılar, kendi hiziplerini kurarak bunu Partinin yerine geçirmeğe kalktılar. Kadroların seçiminde hizipçi ölçütlerin kullanılmasını içeren örgütlenme çizgileri ve Partiyi, orduyu, kitleleri ve bütün milliyetlerden halkı bölmek için giriştikleri hizip mücadeleleri Partimize ve halkımıza darbe indirdi.

Lin Biao ve Dörtlü Çete anarşizmi, aşırı bireyciliği, dayağı, yakıp yıkmayı, çapulculuğu ve geniş çaplı askeri çatışmaları teşvik ettiler ve böylece toplumsal ve siyasal istikrarımızı ciddi ölçüde bozarak halkın canına ve malına zarar verdiler. İktidar hırsını ve lumpen siyasetlerini hayasızca savunarak, «iktidar bizde olduğu sürece her şeye sahibiz» ve «hiç bir önemli şey yalansız dolansız elde edilemez» gibi fikirleri açıkça yaydılar. Devrimci düzene ve disipline uyanları ve inceleme yaparak sıkı çalışanları «koyun» ya da «köle» olmakla suçladılar. Bu gerici, yoz, sömürücü sınıflara özgü fikirleri, kadroları ve kitleleri yozlaştırmak, gençliğimizi zehirlemek, her türlü sağlıksız uygulamayı ve kötü eğilimi teşvik etmek için kullandılar; böylece iyi devrimci geleneklerimizi ve toplumsal ahlakımızı bozmaya çalıştılar.

Lin Biao ve Dörtlü Çete, ikiyüzlü karşı-devrimcilerdi. Partiyeye ve halka karşı, karşı-devrimci ikili taktikler kullandılar. Kendi aşırı sol çizgilerini yürütebilmelerinin bir nedeni budur. Onlar, en devrimciymiş kılığına bürünerek bir tür dinsel fanatizm yaratmak için devrimci önderimizin itibarından yararlandılar. Bayrağı en yüksekte tutanların kendileri olduğunu, Başkan Mao'nun en yakın ve sadık izleyicilerinin kendileri olduğunu ve daima öyle kalacaklarını, daima Başkan Mao'nun «ortaya koyduğunu» iddia ettikleri «ilkelere uygun davranacaklarını» öne sürdüler. Parti Merkez Komitesinde o sırada ellerinde tuttıkları resmi mevkiiler ve giriştikleri manevralar sayesinde, siyasi tecrübeden ve tahlil yeteneğinden yoksun önemli sayıdaki kadromuzu ve halkı kandırmayı başardılar. Ama her yaptıkları işte Partinin ve ülke halkının çoğunluğunu karşılarına aldıklarından, giderek kandırmacalarını zulüm ve terör

yöntemleriyle birleştirmek zorunda kaldılar. Merkezden tabana kadar bütün kademelerdeki yönetici kadroların hemen hemen tümü, her alandaki ünlü örnek işçiler ve diğer birçok işçi, köylü ve devrimci asker, çeşitli derecelerde hayali iftiralara, saldırılara ve zulme uğradı; onlarla birlikte aileleri de, suçortaklığı yaptıkları iddiasıyla acı çekti. Hemen hemen bütün eğitim kurumlarının yöneticilerinin, profesörlerin, öğretmenlerin, bilim adamlarının, teknisyenlerin, doktorların, sosyal bilimcilerin, yazarların, sanatçıların ve gazetecilerin de içinde bulunduğu çok sayıda aydın, azınlık milliyetlere mensup birçok kadro ve halk, uzun süredir Partimizle işbirliği yapan yurtsever demokrat kişiler ve eski sanayici ve işadamları ve yabancı ülkelerden dönmüş olup anavatana sevgi besleyen Çinliler de aynı kaderi paylaşmaktan kurtulamadılar. Bu, bütün halkımızı etkisi altına alan bir felaketti.

Sözün kısası, Partinin ve halkın Lin Biao ile Dörtlü Çeteye karşı yürüttüğü mücadele, devrim ile karşı-devrim, sosyalist sistemin savunulması ile yıkılması, proletarya diktatörlüğünün, Parti önderliğinin ve Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesinin savunulması ile yıkılması arasındaki bir mücadeleydi. Lin Biao ile Dörtlü Çete de sosyalizmden söz ediyorlardı; ama onlarınki, bir avuç kişinin büyük lüks içinde, ezici çoğunluğun ise sefalet içinde yaşamaya mahkum olduğu bir sahte sosyalizmdi. Onlar da proletarya diktatörlüğünden dem vuruyorlardı; ama savunukları, en yoz ve karanlık bir feodal, faşist diktatörlüktü. Onlar da Parti önderliğinden söz ediyorlardı; ama kastetikleri, karşı-devrimci bir hizbin egemenliği idi. Onlar da Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesini dillerinden düşürmüyorlardı; ama bu onlar tarafından çarpıtılmış, budanmış, saflığı bozulmuş bir düşünceydi. İşte bu yüzden, Partinin ve halkın Lin Biao ile Dörtlü Çeteye karşı yürüttüğü mücadele uzlaşmaz bir ölüm kalım mücadelesiydi.

Lin Biao ile Dörtlü Çetenin bozguncu faaliyetleri su yüzüne çıkmaya başlar başlamaz, bunlar eski kuşaktan çok sayıda devrimci ile kadro ve halkın direnişiyle karşılaş-

tı. Mücadele derinleştikçe onların komploları giderek açığa çıktı ve gittikçe daha fazla insan onların gerçek yüzünü görerek onlara karşı mücadeleye daha fazla katıldı. Başında Mao Zedung'un bulunduğu Parti Merkez Komitesi, bütün Partiye, orduya ve halka, karşı-devrimci Lin Biao kliğinin açığa çıkarılması ve ezilmesinde, daha sonra da Dörtlü Çetenin eleştirilmesinde ve ona karşı mücadelede önderlik etti. Çu Enlay yoldaş, son derece zor ve karmaşık koşullarda Lin Biao ile Dörtlü Çeteye karşı uzun süreli ve çetin bir mücadele yürüttü. Deng Siaoping, Hua Guofeng ve diğer bazı eski yoldaşlar da mücadelenin çeşitli aşamalarında önemli bir rol oynadılar. (Burada Başkan Hua Guofeng araya girerek şöyle demiştir : «Yoldaşlar, Ye Cien-ying yoldaşımızın da Lin Biao ve Dörtlü Çeteye karşı mücadelede önemli bir rol oynadığını ve özellikle Dörtlü Çetenin ezilmesi mücadelesinde çok katkısı bulunduğunu belirtmek isterim.») Onların yanında kendilerine güç veren kitleler vardı, sayısız Parti üyesi ve kadro vardı, Partinin önderliğindeki Halk Kurtuluş Ordusu vardı. 5 Nisan 1976 tarihi civarında Pekin'deki Tien An Men meydanında ve ülkenin diğer yerlerinde cereyan eden devrimci kitle hareketleri, Dörtlü Çetenin nihai yıkılışı için gerekli olan kitle desteğini yarattı. 1976 Ekiminde, başında Hua Guofeng yoldaşın bulunduğu Parti Merkez Komitesi, halkın iradesini uygulayarak bir darbeye Dörtlü Çeteyi yerle bir etti ve böylece devrimle karşı-devrim arasında on yıl süren bu büyük mücadele, Çin halkının parlak zaferiyle sona ermiş oldu.

Dörtlü Çetenin yıkılmasından bu yana geçen üç yılda Partimiz, sayısız engelin aşılmasında ve birçok çetin görevin başarıyla tamamlanmasında bütün halkımıza önderlik etti. Parti ve devlet çalışmasının odağının sosyalist dört modernleşmeye kaydırılması kararının alındığı, Partinin On Birinci Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısından bu yana, durumda daha da hızlı bir gelişme oldu. İktidarın, Dörtlü Çete ve onların kurduğu hizip tarafından gasbedilmiş olan bölümü, Parti ve halk tarafından ellerinden geri alındı ve

karşı-devrimci hizip esas olarak dağıtıldı. Partinin bir zamanlar ciddi bir şekilde baltalanan doğru çizgisi ve siyasetleri, işler düzeldikten sonra artık bütün alanlarda uygulanmaktadır. Ülkenin her köşesinde Lin Biao ile Dörtlü Çete tarafından haksız yere suçlanan insanlar bulunduğu ve birçok önemli tarihi sorunda doğruyla yanlış birbirine karıştırılmış olduğu halde, bugün bu haksızlıkların çoğu düzeltilmiş ve birçok doğru-yanlış sorunu açıklığa kavuşturulmuştur. Sosyalist demokrasi ve sosyalist hukuk ayaklar altına alınmış olduğu halde, Parti ve devlet yaşamında demokrasi yeniden canlandırılmakta, Parti disiplini ile birlikte devletin yasama ve yargı çalışması da sürekli olarak güçlendirilmektedir. Ülkemizde sürekli bir siyasi huzursuzluk hüküm sürerken, şimdi bütün ülkede istikrar ve birlik kurulmuştur ve güçlenerek gelişmektedir. Bir zamanlar iflasın eşiğine getirilen milli ekonomi, kendini toparlamakta ve oldukça hızlı bir şekilde gelişmektedir. Halkın yaşama koşulları düzelmeye başlamakta ve kadrolar ile geniş kitleler dört modernleşmeyi hızlandırmak için canla başla çalışmaktadırlar. Bir zamanlar idealizm ve metafizik hüküm sürerken, şimdi halkın düşüncesini bağlayan zincirler kırılmış ve düşüncenin özgürleştirilmesi, gerçeğin olgular da aranması ilkeleri canlandırılmıştır. Bütün bunlar, Lin Biao ile Dörtlü Çetenin bir zamanlar tersyüz ettikleri şeylerin esas olarak düzeltilmiş olduğunu ortaya koymaktadır.

Dağlar ve ırmaklarla kapanmış görünen yolun sonunda, Söğüt ağaçları ve çiçeklerle bezenmiş başka bir köy göründü.

Gerçekten de bu mücadelede kazanılan büyük zafer, Partimize ve halkımıza yeni ufuklar açmış ve sosyalist davamıza yeni bir canlılık kazandırmıştır.

Zaferimizi pekiştirmek ve genişletmek için, Lin Biao ile Dörtlü Çetenin aşırı sol çizgisini eleştirmeye devam etmeliyiz. On yıl boyunca hüküm süren bu çizgi, bütün Partide ve ülkede zararlı izlerini bıraktı. Bu çizgiyi eleştirmeye hasrettiğimiz zaman çok kısadır ve Parti içinde ve dışında birçok kişinin bu çizginin kötü etkileri konusundaki kav-

rayışları henüz berrak değildir. Eleştiriyi derinleştirmenin gereği de buradan kaynaklanmaktadır. Daha önce de belirttiğim gibi, Lin Biao ile Dörtlü Çeteye karşı verdiğimiz mücadele, dört temel ilkenin savunulması ile yıkılması arasındaki bir mücadeleydi. Lin Biao ile Dörtlü Çetenin devrilmesinden sonra siyasi, ideolojik ve örgütsel bakımdan işleri düzeltmek ve onların zararlı etkilerini yok etmek için sürdürdüğümüz çabalar bu mücadelenin devamıdır. Onların aşırı sol çizgisini ne kadar derinlemesine ve titizlikle eleştirirsek, dört ilkeyi o kadar doğru bir şekilde savunabiliriz. Aynı zamanda, ancak bu ilkelere bağlı kalarak, onların zararlı etkilerini yok edecek ideolojik silaha sahip olabiliriz. Onların aşırı sol çizgisinin anti-Marksist, anti-sosyalist, Parti düşmanı ve halk düşmanı tabiatını tam anlamıyla açığa çıkarmak ve eleştirmek için, Parti ve halk içinde daha çok çaba harcamamız gerekmektedir. Bu, Parti üyelerimizin ve halkımızın siyasi bilincini çok büyük ölçüde artıracak ve Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesinin ilkeleri temelinde bütün Partinin ve halkın birliğini güçlendirecektir.

Lin Biao ve Dörtlü Çetenin yıkıcı faaliyetleri bütün Partiye ve millete olumsuz örnek olarak çok derin dersler verdi. Bundan çıkarılacak temel dersler nelerdir?

Birincisi, sosyalizmin kapitalizmin yerini alması için, üretici güçleri özgürleştirmeli ve halkın maddi ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla emek üretkenliğini sürekli olarak artırmalıyız. Bu, sosyalist devrimin temel hedefidir. Proletarya bir ülkede iktidarı ele geçirdikten sonra ve özellikle sosyalist sistemin kurulmasından sonra, çalışmanın odak noktasını ekonomik çalışmaya kaydırmak, üretici güçleri etkin bir biçimde geliştirmek ve halkın yaşama düzeyini adım adım yükseltmek zorunludur. Yabancı bir düşmanın kitlesel istilasını sözkonusu olmadığı sürece, bu odak noktasının herhangi bir şekilde gözden kaçırılmasına izin verilmemelidir.

İkincisi, sosyalist sistem kurulduktan sonra ülke içindeki sınıfların ve sınıf mücadelesinin nesnel gerçekliğe uy-

gun, bilimsel bir tahlilini yapmak ve bu duruma uygun doğru siyasetler ve önlemler saptamak gereklidir. Ülkemizde sömürücüler artık bir sınıf olarak varolmasalar da sınıf mücadelesi belli ölçülerde varlığını sürdürmektedir. Bir yandan, sınıf mücadelesinin artık varolmadığı görüşünü reddederken, diğer yandan, hiç yoktan sözümona sınıf mücadeleleri yaratmak şöyle dursun, sınıf mücadelesini abartan görüşe de karşı çıkmalıyız. İki farklı türden çelişmeyi birbirinden kesin olarak ayırdetmeli ve halk içindeki çelişmeleri asla düşmanla olan çelişmeyle karıştırmamalıyız. Hele Parti içi mücadeleyi, hiç bir şekilde düşmanla mücadele edermiş gibi yürütmemeliyiz. İstikrar ve birlik içindeki bir siyasi ve toplumsal ortamı sürdürmenin biricik yolu budur.

Üçüncüsü, kitleler, sınıflar, siyasi partiler ve önderler arasındaki karşılıklı ilişkiler konusunda doğru bir kavrayışımız olmalıdır. Sosyalist toplumda bunun özel bir önemi vardır. Marksizm, tarihi gelişme içinde önderlerin önemli, hattâ vazgeçilmez bir rol oynadıklarını kabul eder. Aynı zamanda, ilerici bir rol oynayan önderlerin kitlelerin çıkarlarını temsil ettiğini ve onların iradesini yerine getirdiğini belirtir. Lenin'e göre, proletarya partisinin ya da sosyalist bir devletin önderliği genellikle tek kişiden değil, önder olarak kabul edilen kişilerden oluşan bir kollektiften meydana gelir. Hangi kademedede olursa olsun bütün örgütlerin kitle mücadelesi içinde doğal olarak ortaya çıkan ve itibar kazanan kendi önderlerinin olması gerekir. Önderler tanrı değildir ve hataları ya da eksiklikleri bulunabilir. Bu yüzden onları tanrılaştırmamak gerekir. Kollektifin ya da kitlelerin küçük görülmesine ya da tek tek önderlerin rolünün abartılmasına izin verilemez. Parti ve devlet yaşamında demokrasi tam olarak uygulanmalı, her kademedeki örgütlerde demokratik merkezîyetçiliğe bağlı kalınmalı ve kollektif önderlik uygulanmalıdır. Ne birkaç kişinin son sözü söylemesine, ne de tek kişinin sözünün yasa yerine geçmesine izin vermemeliyiz. Hele, herhangi bir kimsenin kendisini örgütün ve kitlelerin üstüne çıkarması-

na hiç izin verilemez.

Dördüncüsü, hem Parti disiplinini hem de sosyalist hukuk sistemini daha da geliştirmeli, bütün Parti üyelerine ve yurttaşlara demokratik haklar sağlamalı, Parti içi demokrasinin ve sosyalist demokrasinin kurumlaşmasını ve yasa ile güvence altına alınmasını gerçekleştirmeliyiz. Önderlerden tabandakilere kadar bütün Parti üyeleri, Parti disiplini açısından eşittirler; ve devlet yöneticilerinden sıradan yurttaşlara kadar bütün halk, ülke yasaları önünde eşittirler. Parti disiplinine tabi olmayan ayrıcalıklı Parti üyelerinin ve yasaya tabi olmayan özel vatandaşların varlığına kesinlikle izin verilemez. Parti disiplinini ve ülke yasasını aşan hiç bir öncelik olamaz.

Lin Biao'ya ve Dörtlü Çeteye karşı mücadele içinde halkımız siyasi bilincini ve devlet işlerine olan ilgisini büyük ölçüde geliştirdi; doğru ile yanlış, gerçek sosyalizm ve Marksizm ile sahte sosyalizm ve Marksizmi birbirinden ayırdetme yeteneğini artırdı. Maskeli karşı-devrimcilerle karşı mücadele ve gerçek sosyalist ekonomi ve siyaseti' savunma yeteneğini de artırdı. Bunlar çok değerli kazançlardır. Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesi, bir kez mücadele içinde kitleler tarafından gerçekten kavrandı mı, muazzam bir maddi güç haline gelir. Parti ve hükümet, yüz milyonlarca halkla birlikte Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesini bilimsel bir sistem olarak kapsamlı ve titiz bir şekilde incelemekte ve uygulamakta ısrar ederse, geçmiş tecrübeden ciddi bir şekilde öğrenir ve pratikten yeni tecrübeler çıkarırsa, Parti önderliğinin doğruluğunu ve proletarya diktatörlüğünün saflığını kesinlikle güvence altına alabileceğimize, sosyalist sistemimizi daha da geliştirerek sağlamlaştıracağımıza ve böylece Parti ve devlet önderliğini ele geçirmek isteyecek mevki düşkünleri ve komplocuların kullanabilecekleri hiç bir gedik bırakmayacağımıza inanıyoruz. Elbette bu, gelecekteki gelişmenin hiç zikzaksız, dümdüz olacağı anlamına değil, Lin Biao ve Dörtlü Çete gibi ciddi karşı-devrimci olayların yeniden ortaya çıkmasını önleyecek güce ve araçlara sahip olmamızın

kesinlikle mümkün olduğu anlamına gelir. Dolayısıyla, Lin Biao ve Dörtlü Çeteye karşı kazandığınız zaferin Partimizin ve ülkemizin gelişmesi açısından tarihi bir zafer olduğunu, geri dönüşü olmayan belirleyici bir zafer olduğunu söylemek için her türlü neden vardır.

DÖRT MODERNLEŞME BÜYÜK HEDEFİNE DOĞRU İLERLEYELİM

Hem Partinin 11. Kongresi, hem de 5. Halk Meclisinin 1. Oturumu, bu yüzyılın bitiminden önce tarımın, sanayinin, milli savunmanın, bilim ve teknolojinin modernleştirilmesi hedefini koydu. Partinin On Birinci Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı ve Milli Halk Meclisinin 2. Oturumu, bütün Partinin ve milletin çalışmasının odak noktasının, 1979 yılından başlamak üzere sosyalist modernleşmeye kaydırılmasını kararlaştırdı. Şimdi önümüzde duran görev, tek bir yürek ve tek bir yumruk halinde çalışabilmek ve modern, güçlü bir sosyalist ülke inşa etmek için vargüçümüzle daha yüksek hedeflere yönelerek daha büyük, daha hızlı, daha iyi ve daha ekonomik sonuçlar elde etmek üzere bütün milliyetlerden halkı birleştirmek ve bütün olumlu etkenleri harekete geçirmektir.

Dört modernleşmenin gerçekleşmesi demek, Çin'in tarımını, akılcı bir bölüşüm sistemine ve halkın ve genişleyen sanayinin ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde gelişmiş çiftçiliğe, ormancılığa, hayvancılığa, yan üretim dallarına ve balıkçılığa sahip olan gelişmiş bir tarım sistemine adım adım dönüştürmek demektir. Köylük bölgeleri adım adım, tarımı, sanayiye ve ticareti birleştiren refah içindeki yerlere dönüştürmek demektir. Sanayimizi, çeşitliliği bakımından eksiksiz, yapısı bakımından rasyonel ve halkın ve bütün ekonominin gelişmesinin ihtiyaçlarına cevap veren ileri bir sanayi sistemine adım adım dönüştürmek demektir. Çin'in, milli üretim değeri ve belli başlı ürünlerin üretimi açısından dünyanın önde gelen ülkeleri arasında yerini al-

ması demektir. Çin'in bilim ve teknolojisinin ileri ülkelerin düzeyine yaklaşması ya da onlara erişmesi demektir. Üretim arttıkça halkımızın maddi ve kültürel refahında istikrarlı ve adım adım bir artışın gerçekleşmesi demektir. Ve Çin'in milli savunmasını, ekonomik gelişmesi ile birlikte güçlendirmesi, kendi güvenliğini sağlayacak ve modern bir savaş patlak verdiği takdirde yabancı saldırısına karşı koyup yenilgiye uğratacak güçte olması demektir. Çin'de dört modernleşme mutlaka bir süreç içinde gerçekleştirilecek, ilkel düzeylerden yükseğe doğru ilerleyecektir. Ne var ki, dünyanın ileri ülkelerinin gerçekleştirdiği ve bizim de gerçekleştirmemiz gereken şeyleri başarabileceğimize hiç kuşku yoktur.

Çin'in gerçeklerinden hareket etmeli, ekonomi ve doğa yasalarının titiz bir incelemesini yapmalı ve Çin'in somut koşullarına ve özelliklerine uygun bir modernleşme yolu çizmeliyiz. Çin büyük nüfusa, geniş topraklara ve zengin doğal kaynaklara sahip bir ülkedir. Ama ekonomisi, teknolojisi ve eğitimi nispeten geri olduğundan ve geçmişte zaman kaybettiğimizden birçok güçlülükle karşılaşyoruz. Ekonomik gelişmeyi ve yüz milyonlarca halkın yaşam düzeyini adım adım yükseltmeyi hızlandırmak amacıyla çabalarımızı birleştirmek ve bir yandan mevcut işletmelerin bütün potansiyelinden yararlanırken, diğer yandan da dışarıdan ileri teknolojiyi almak konusunda elimizden geleni yapmalıyız. Çin'in topraklarının genişliği ve bölgesel çeşitliliği göz önüne alınacak olursa, modernleşme hızının eşit olmayacağı görülür. Ülkenin birleşik planlamasının önderliği altında bile farklı bölgeler, dört modernleşme genel hedefine ulaşabilmek için kendi somut özelliklerine uygun somut biçimler, önlemler ve yöntemler yaratmak amacıyla çalışmaya koyulmalıdırlar.

Dört modernleşme deyiimi ile, modernleşmenin yalnızca bu dört alanla sınırlı olduğunu değil, modernleşmenin başlıca dört alanının bunlar olduğunu kastediyoruz. Sosyalist ekonomi sisteminin düzeltilmesi ve geliştirilmesiyle birlikte sosyalist siyasi sistemi de düzeltecek ve geliştirecek ve

ileri bir sosyalist demokrasi ile eksiksiz bir sosyalist hukuk sistemi geliştireceğiz. İleri bir maddi uygarlık düzeyine ulaşırken bütün milletin eğitim, bilim, kültür ve sağlık düzeyini yükseltmek, yüce devrimci idealleri ve ahlaki yerleştirmek, zengin ve çok yönlü bir kültürel yaşantı geliştirmek ve böylece ileri bir sosyalist uygarlık inşa etmek istiyoruz. Bunlar dört modernleşmenin gerçekleşmesinin gerekli koşulları olduğu kadar, önemli hedefleridir de.

Şu anda dört modernleşme, siyasi yaşamımızın odak noktasını oluşturmaktadır. Ülkemizin güvenliği, toplumsal istikrar, halkımız için daha iyi bir maddi ve kültürel yaşantı, son tahlilde hep modernleşmenin başarısına, üretimin artmasına bağlıdır. Her alandaki çalışmamız modernleşme üzerinde yoğunlaşmalı ve ona hizmet etmelidir. Tek tek bireylere kadar her bölgenin, her bölümün ve her birimin çalışması, modernleşmeye olan dolaylı ya da dolaysız katkısı ile ölçülecektir. Bütün kadrolar ve halkımız, her dakikayı ve her saniyeyi değerlendirerek vargüciyle bu büyük inşa davasında yoğunlaşmalıdır. Üretimi artırmak, tasarruf sağlamak, savurganlıkla mücadele etmek, üretkenliği artırmak, teknik yenilikler getirmek, üretim potansiyelini sürekli olarak geliştirmek, toplumsal refahı artırmak üzere yeni üretim alanları açmak için çaba harcanmalıdır. Bu arada, üretimin gelişmesinden yararlanmak ve halkın yaşama düzeyini daha çabuk yükseltmek için aile planlaması çalışmasını geliştirmek ve yıllık nüfus artış hızını önemli ölçüde düşürmek de gereklidir. Kısacası, ekonominin sürekli, dengeli ve hızlı gelişmesini sağlamak için her yola başvurmaliyiz.

5. Milli Halk Meclisinin 2. Oturumunda Hua Guofeng yoldaş, hükümet çalışması ile ilgili raporunda, milletin çalışmasının odak noktasında yapılan kaydırmadan sonra dört modernleşme yolundaki ilk savaşın, ekonominin yeniden düzenlenmesi, yeni bir yapıya kavuşturulması, pekiştirilmesi ve iyileştirilmesi için verilecek üç yıllık savaş olduğunu açık bir şekilde belirtmişti. Yeniden düzenleme işine başlamış bulunuyoruz ve hâlâ önümüzde ağır görevler

duruyor. Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin on yılı bulan bal-
 talama faaliyetleri yüzünden, milli ekonomimizde görülen
 dengesizlik hâlâ ciddi boyutlardadır. Durumu doğru de-
 ğerlendirmeli, düşünce ve eylemde birliğe ula malı ve ciddi
 bir çalışmayla yeniden düzenleme görevini yerine getirme-
 liyiz. Genel bir dengeye ulaşmak için ülkenin mali ve mad-
 di kaynaklarının dağılımlında önceliği altyapı yatırımlarına
 değil, nihai malların üretimine, ve yeni projelerin ba -
 latılmasına değil, mevcut potansiyelin geliştirilmesine ver-
 mek gerekir. Ancak bu şekilde, üretim ve altyapı yatırımları
 planımıza olumlu ve güvenilir bir temel sağlayabilir
 ve bütün ekonominin sürekli ve dengeli gelişmesini güven-
 ce altına alabiliriz. Kararlı bir şekilde altyapı yatırımlarını
 azaltmalı, tarım, (tekstil de dahil olmak üzere) hafif sana-
 yi, petrol ve enerji, ulaştırma ve haberleşme dallarında ve
 ekonominin diğer zayıf halkalarında üretimi hızlandırmada
 yoğunla malıyız. Ancak bu şekilde, güvenilir bir temel  ze-
 rinde hızlı gelişmeyi sağlayabiliriz. Mevcut sanayi işletme-
 lerimiz hiç de küçük çaplı değildir ve oldukça ileri donatı-
 ma sahiptir; buna karşın üretkenlik düşüktür. Dolayısıy-
 la mevcut işletmeleri sağlamla tırmada ve üretimlerini ar-
 tırmada iyi sonuçlara ulaşmak, teknik düzeyi ve i  yöne-
 timi düzeyini yükseltmek için çaba harcamalıyız. Ekonomik
 yönetim alanında adım adım reformlar uygulayarak gerek
 ilgili merkezi dairelerin ve yerel otoritelerin, gerekse i let-
 melerin ve işçilerin insiyatiflerini tam olarak kullanmala-
 rına olanak sağlamalıyız. Üretim, yönetim, fonların dağılımı,
 materyalin denetimi, emek gücünün kullanılması, gelirin
 b l   lmesi ve diğer konularda işletmelere daha fazla ka-
 rar yetkisi tanınmalıdır. I letmelerin geliri i  yönetiminin
 niteliğine, işçilerin kazancı da devlete ve işletmeye yaptık-
 ları katkıya sıkı sıkıya bağlı olacaktır. Yerel yönetimlerde
 de ekonomik konularla ilgili karar alanı, birleşik merkezi
 Önderlik altında uygun bir şekilde geni letilecektir.

Ekonomik geli memizi ve yeniden düzenleme i ini ba-
  arıya ulaştırmak için üretimi artırmak ve tasarruf sağla-
 mak kampanyasını derinlemesine ve geniş bir şekilde y -

rütmeliyiz. Bu yılın başından bu yana tarım, ormancılık, hayvancılık, balıkçılık, sanayi (inşaat, ulaşım ve haberleşme de dahil), ticaret ve hizmetler sektörlerinde çalışan halk kitleleri, bilim adamları, teknikerler ve kadrolar bu kampanyada önemli başarılar kazandılar ve birçok örnek işçi, yeni Uzun Yürüyüşün öncüleri, «Sekiz Mart» kızıl bayrağının yeni taşıyıcıları ortaya çıktı. Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi, Milli Halk Meclisi Daimi Komitesi ve Bakanlar Kurulu adına bu yoldaşlara teşekkür ederim; hepsinin, çabalarını sürdüreceklerini ve daha da büyük başarılar kazanacaklarını umuyoruz.

On Birinci Merkez Komitesinin 3. Genel Toplantısı ve 5. Milli Halk Meclisinin 2. Oturumundan bu yana geçen pratik, siyasi çizgimizin ve ilkelerimizin uygulanması ve dört modernleşme görevinin başarıyla yerine getirilebilmesi için ideolojik ve örgütsel çalışmayı sürdürmemiz ve ideolojik ve örgütsel çizgi ile ilgili sorunları titiz bir şekilde çözmemiz gerektiğini ortaya koymuştur.

Mao Zedung yoldaşın önderliğinde Partimiz, uzun devrimci pratik süreci içinde ve özellikle Yenan düzeltme hareketi yoluyla diyalektik materyalist bir ideolojik çizgi inşa etti. Bu çizgi, her yaptığımız işte gerçeklerden hareket etmek, gerçeği olgularda aramak ve teori ile pratiği birleştirmek demektir. Bunlar, proleter dünya görüşünün temel ve Mao Zedung Düşüncesinin özüdür. Bunlar aynı zamanda, Partimizin siyasi çizgisini, ilkelerini ve siyasetlerini çizerken dayandığı temel ve bunları doğru kavramanın ve uygulamanın da güvencesidir. Mao Zedung yoldaşın «Pratik Üzerine» adlı makalesinde belirttiği gibi: «Herhangi bir bilgi ya da teorinin doğruluğu öznel duygular tarafından değil, toplumsal pratikteki nesnel sonuçlar tarafından belirlenir. Doğruluğun biricik ölçütü toplumsal pratiktir. Diyalektik materyalist bilgi teorisinde başlıca ve temel bakış açısı, pratiğin bakış açısıdır.»* Daha sonra, nesnel ger-

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt I, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1976, s. 351-352. — Aydınlık Yayınlarının notu

çeklikten hareket etmeyen öznelciliği sert bir şekilde eleştirirken Mao Zedung yoldaş şunları söylemişti: «Bilime ve Marksizm-Leninizme aykırı olan bu öznelci yöntem, Komünist Partisinin, işçi sınıfının, halkın ve milletin korkunç bir düşmanıdır; Parti ruhunun saf olmamasının bir belirtisidir. Karşımızda korkunç bir düşman vardır ve biz onu altetmek zorundayız. Ancak öznelcilik aldedildiği zaman Marksizm-Leninizm gerçeği hakim olabilir, Parti ruhu güçlendirilebilir, devrim zafere ulaştırılabilir.» Halk Cumhuriyetinin kuruluşundan sonra da Mao Zedung yoldaş, doğru düşünmenin kaynağı ve gerçeğin ölçütü konusunda yoğun eğitimi sürdürmek gereğine defalarca işaret etti. Çünkü tecrübeleri doğru bir şekilde özetlememizi, güçlüklerin üstesinden gelebilmemizi, hatalarımızı azaltabilmemizi ve sosyalist inşa çalışmasında başarı kazanmamızı ancak bu sağlayabilirdi. Diyalektik materyalist ideolojik çizgi, bütün Partide düşünce eylem birliğinin sağlanması, devrimin çeşitli dönemlerinde son derece karmaşık durumlarda ortaya çıkan yeni sorunların çözülmesi ve devrimin güvence altına alınmasında çok büyük bir rol oynadı. Bu ideolojik çizgi Lin Biao ile Dörtlü Çete tarafından ciddi bir şekilde baltalandı. Dörtlü Çetenin alaşağı edilmesinden sonra bu çizgiyi yeniden yerleştirmeye başladığımızda direnmeyle karşılaşacağımız ve ciddi mücadeleler vermek zorunda kalacağımız açıktı. Mao Zedung Düşüncesini dogma olarak gören bu hatalı tutumun üstesinden gelebilmek için, Partinin Onuncu Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı ve Partinin 1977'deki 11. Kongresi, Mao Zedung Düşüncesinin bilimsel bir sistem olarak kapsamlı ve doğru bir şekilde kavranması ve uygulanması gerektiğini savunarak, Partinin gerçeği olgularda arama geleneğinin canlandırılması çağrısında bulundu. Geçen yılın Mayıs ayında gerçeğin ölçütü konusunda ülke çapında başlatılan tartışmalar, halkın, Lin Biao ile Dörtlü Çetenin düşünceye vurduğu zincirlerden kurtulmasına yardımcı oldu, halkın düşüncesinin özgürleştirilmesine katkıda bulundu ve ideolojik bakımdan On Birinci Merkez Komitesinin 3. Genel Toplantısının yolunu aç-

tı. Bu genel toplantı, sözkonusu tartışmaların büyük önemine işaret etti ve Marksist bilgi teorisinin sarsılmaz temel ilkesini, gerçeğin tek ölçütünün pratik olduğu şeklindeki ilkenin meydana getirdiğini kesinlikle doğruladı. Genel toplantı, düşüncenin özgürleştirilmesi, «çarkların dönmeye başlaması», tek bir yumruk gibi birleşerek ileriye yönelmek ilkelerini ortaya koydu ve diyalektik materyalist ideolojik çizgiyi yeniden canlandırdı. Dörtlü Çetenin alaşağı edilmesinden sonra düzeltilen şeyler arasında bu, en önemlisidir.

Geçen dönemde ve özellikle 3. Genel Toplantısından bu yana On Birinci Merkez Komitesi, gerçeği olgularda arama ilkesini uygulayarak, belli başlı tarihi konular ve önemli önderlerin değeri ile ilgili bazı doğru-yanlış sorunlarını çözdü; nesnel olgulara uygun olmayan bazı teorik görüşleri, siyasi durum değerlendirmelerini, siyasi slogan ve ilkeleri değiştirdi ya da gözden geçirdi; ve nesnel gerçekliğin ışığında, bütün Partinin ve milletin çalışmasının odak noktasının değiştirilmesi, ülke içindeki sınıf durumunun tahlil edilmesi, ekonomik ve kültürel inşaa ile ilgili siyaset ve görevlerin saptanması gibi önemli konularda yeni Marksist tezler ortaya koydu ve kararlar aldı. Bütün bunlar çok doğru ve gerekliydi ve bütün milletin sıcak desteğini kazandı. Bu, Merkez Komitesinin, bütün engelleri aşmada tüm Partiye ve tüm milliyetlerden halkımıza önderlik etmekte olduğunu ve Mao Zedung Düşüncesi bayrağını yüksekte tutarak, onu bilimsel bir sistem olarak devralıp geliştirerek Mao Zedung Düşüncesinin gerçek anlamını yeniden kazandırdığını açıkça ortaya koydu. Yoldaşlara sormak isterim : Eğer Mao Zedung yoldaş 1927 yılında Büyük Devrimin yenilgisinden sonra ve Zunyi Toplantısından sonra o günkü koşulları dikkate almak, kitaba tapmaya ve dogmatizme karşı mücadele etmek yerine kitaplarda yazılı olan şeylere uygun hareket etseydi, Çin devrimi zafer kazanabilir miydi? Hatta bugün Mao Zedung Düşüncesi diye bir şey varolur muydu? Aynı şekilde, Dörtlü Çetenin alaşağı edilmesinden sonra Parti Merkez Komitesi ülke

içindeki ve dışındaki koşulları dikkate almak ve «sonsuz-za dek, tespit edilmiş ilkelere uygun davranalım» şeklindeki sahte formüle kararlılıkla karşı çıkmak yerine, yalnızca kitaplarda yazılı olanlara bağlı kalsaydı, işleri düzeltmek, kesintiye uğratılmış devrim davasını sürdürmek ve Mao Zedung yoldaş ile silah arkadaşlarının öncülüğünü yaptığı sosyalizm davasını hızla canlandırıp geliştirmek mümkün olabilir miydi? Yeni duruma kendimizi uydurmanız ve nesnel gerçekliğe uygun siyasetleri saptayıp uygulamamız ve böylece dört modernleşmeyi sürekli bir şekilde ilerletmemiz nasıl mümkün olurdu?

Sorun çok açıktır. Mao Zedung yoldaşın diyalektik materyalist ideolojik çizgisini savunup savunmamak, Mao Zedung Düşüncesi bayrağını gerçekten savunup savunmamak sorununun özüdür. Mevcut koşullardan yola çıkmak, gerçeği olgularda aramak ve teori ile pratiği birleştirmek, Mao Zedung Düşüncesini bilimsel bir sistem olarak kapsamlı ve doğru kavramanın, Mao Zedung Düşüncesinin temel ilkeleri ile modernleşme pratiğini ve iç ve dış mücadele pratiğini birleştirmenin, Mao Zedung Düşüncesinin gelişmesini sürdürmenin biricik yoludur. Mao Zedung Düşüncesi bayrağını yüksekte tutmanın gerçek anlamı yalnızca budur. Aksi takdirde, eğer Mao Zedung Düşüncesi nesnel gerçeklikten kopuk bir dogmaya dönüştürülürse canlılığı donup kalır, sosyalizm davası başarısızlığa uğrar; bu durumda Mao Zedung Düşüncesi bayrağını nasıl yüksekte tutabiliriz?

Kadrolarımızın ve kitlelerin büyük çoğunluğu Partinin siyasi ve ideolojik çizgisini desteklemekte, ülke içinde değişen duruma ayak uydurmakta ve gelişmesine etkin bir şekilde katkıda bulunmaktadır. Ancak hem Parti içinde, hem de dışında duruma ayak uyduramayan veya olduğu yerde sayan ya da devrimci yoldan uzaklaşan küçük bir azınlık vardır ve Partinin çizgisi ve siyasetleri konusunda kuşku besleyen, «sol» ya da sağ eğilimli hatalı akımlar ortaya çıkmıştır. Tarihi bir değişme anında böyle bir şeyin ortaya çıkması şaşırtıcı değildir. Birçok kişi açısından bu,

ideolojik bir sorundur, bir yeniden inceleme ve yeniden eğitim sorunudur. İdeolojik ve siyasi çalışmayı güçlendirdiğimiz, kavrayışlarını derinleştirmede onlara sıcak ve samimî bir şekilde yardım ettiğimiz sürece, hızla ilerleyeceklerdir. Yönetici organlardan tabana kadar bütün cephelerde ve mesleklerde, ülke çapında bir kampanya ile gerçeğin ölçütü konusunda derin bir inceleme ve tartışma yürütmeli, diyalektik materyalist ideolojik çizgi ile ilgili eğitimi geliştirmeliyiz. Özellikle önde gelen yönetici kadrolar, düşüncenin özgürleştirilmesi ve berrak bir tavır takınma konusunda örnek olmalıdırlar. Dört modernleşme siyasi çizgisine bağlı kalmaları için kadrolara ve halka ideolojik bakımdan yol göstermek, önderliğin görevidir.

İdeolojik çizgi ile ilgili eğitimi biçimsel bir şekilde sürdürmemeli, gerçeklerle yüzyüze gelmeliyiz. Nesnel durumdan yola çıkmalı ve düşüncenin özgürleştirilmemesinin sonucu olarak henüz çözülememiş sorunları ele almalıyız. Bu, geniş anlamda, bütün cepheler, daireler ve yerel bölgeler açısından; dar anlamda da her üretim ekibi, her atölye, her mağaza, her okul, her araştırma birimi ve her ordu bölüğü açısından geçerlidir.

Düşüncenin özgürleştirilmesinden amaç, son tahlilde, dört modernleşmeyi planlı, gerçekçi ve sistemli bir şekilde gerçekleştirmede bütün Partiyi ve bütün milleti birleştirmektir. Bu, idealizme karşı çıkmak ve materyalizmi savunmak anlamına gelir. Kişinin kendi kaprisine göre ya da kör ve pervasızca davranması anlamına ise hiç gelmez. Her türlü övünmeye, yalancılığa, abartmaya ve boş lafa karşı çıkmalıyız. Düşünceyi özgürleştirmek demek, nesnel yasaları incelemek, onlara saygı göstermek ve onlara uygun davranmak demektir. Yalnızca bir bütün olarak sosyalist insanın genel yasalarını incelemekle yetinmemeli; aynı zamanda inşa çalışmamızın çeşitli alanlarındaki somut yasaları da incelemeliyiz. Yalnızca kendi tecrübemizi değil, yabancı ülkelerin tecrübesini de eleştirici bir gözle incelemeliyiz. İlerleme yolumuzda karşılaştığımız yeni sorunları derinlemesine incelemeli ve üretici güçleri geliştirmenin,

halkın çalışma coşkusunu artırmanın ve yaşam düzeylerini yükseltmenin en elverişli yollarını aramalıyız. Ekonomik yapımızı, iş yönetimi sistemimizi ve çalışma yöntemlerimizi düzeltmeli ve yeniden düzenlemeliyiz. Sorunları çözmede, «bir serçeyi dahi kesip biçmek» ve geniş çaplı bir işe girişmeden önce deneyler yapmak şeklindeki, doğruluğu kanıtlanmış Marksist inceleme yöntemlerini uygulamaya devam etmeliyiz. Durumu iyi kavramaya, azımlı olmaya, doğru yöntemler benimsemeye dikkat etmeli ve hataları en aza indirmeye, büyük hatalar yapmaktan kaçınmaya çalışarak hedefimize nispeten pürüzsüz bir şekilde ulaşmalıyız.

Siyasi çizgimiz ideolojik çizgimize dayanmalıdır ve örgütsel çizgi aracılığıyla uygulanması güvence altına alınmalıdır. Çeşitli kademelerdeki yönetici organların güçlendirilmesi ve kadro sistemimizin reforma tâbi tutulması acillik kazanmıştır ve artık gündeme alınmalıdır.

Bir önemli ve kilit sorun, her kademe de yönetim görevinde, özellikle kilit yönetim görevlerinde bulunan kadroların siyasi ve ideolojik düzeylerinin ne olduğu, mesleki yeterliliklerinin ne olduğu, yani Parti çizgisini, ilkelerini ve siyasetlerini kararlılıkla uygulayıp uygulayamadıkları ve modernleşme atılımına etkili bir şekilde önderlik yapıp yapamadıklarıdır. Kadrolarımızda aranan nitelikler için Partimiz ve Mao Zedung yoldaş tarafından ortaya konmuş olan ölçütlere kararlılıkla uymalıyız. Bugün, her kademe-deki önder kadrolar için özellikle şu üç gerekli niteliği vurgulamalıyız : Birincisi, Partinin siyasi ve ideolojik çizgisini kararlılıkla desteklemelidirler; ikincisi, fedakar olmalı, yasalara ve disipline sıkı sıkıya uymalı, Parti ilkesini yüksekte tutmalı ve hizipçiliği yok etmelidirler; üçüncüsü, sağlam bir devrimci bağlılığa, siyasi sorumluluk duygusuna ve mesleki yeterliliğe sahip olmalıdırlar. Sorumlu görevlere, dört modernleşmeye kendini adanmış, düşüncesini özgürleştirmiş, araştırma ve inceleme yapmaya hazır, mesleki bilgisini sürekli olarak geliştiren, örnek rol oynayan, Parti ilkesini yüksekte tutan, disiplinli, kitlelerin görüşlerine kulak veren, ayağı yere basan ve yaratıcı bir şekilde

çalışan iyi kadroları getirmeliyiz. Düşüncesi kemikleşmiş ya da yarı yarıya kemikleşmiş kadroların doğru ideolojik çizgiye geri dönmelerine ve Partinin siyasi çizgisi, ilkeleri ve siyasetleri konusundaki kavrayışlarını geliştirmelerine yardımcı olmalıyız. Ciddi hatalar işlemiş olup da gerçekten hatasını düzeltmek isteyenler dahil olmak üzere, doğru çizginin önderliğinde birlikte çalışmak üzere mümkün olduğu kadar çok kadroyu birleştirmeliyiz. Sabırlı bir eğitimden sonra da hatalarında ve hizipçi faaliyetlerinde ısrar eden çok az sayıda kadro ile, devrimci bağlılığını ve siyasi sorumluluk duygusunu yitiren kadrolar hakkında gerekli örgütsel önlemler alınacaktır. Onların Partinin çizgisinin, ilkelerinin ve siyasetlerinin uygulanmasını engellemelerine izin veremeyiz. Çeşitli kademelerdeki yönetici organları güçlendirmek için, başarılarıyla sıvriyen kişileri seçmeli ve böylece örgütsel yapımızı, dört modernleşmeyi gerçekleştirmeye siyasi görevimize ayak uyduracak düzeye çıkarmalıyız.

Özellikle çeşitli kademelerdeki yönetici organlarda bulunan kadrolarımız, mümkün olduğu kadar orta yaşlı ve genç kadrolarla takviye edilmelidir. Eski kadrolar uzun yıllar içinde sınanmış tecrübeli kadrolardır ve çoğunluğu birçok bakımdan Partinin iyi geleneklerinin temsilcileridir; onlar davamızın temel dayanağıdır. Ama yaşlarının ilerlemiş olduğunu ve güçten düşmeye başladıklarını da inkar edemeyiz. Şu anda yönetici organlardaki orta yaşlı ve genç kadroların sayısı çok azdır. Kadro seçimi ve terfi konusundaki geçmiş tecrübemizi özetleyerek, belli bir süre içinde yönetici organlara, pratikte sınanmış ve kitlelerin desteğini kazanmış çok sayıda genç ve iyi kadroyu getirmeliyiz. Çalışmanın bütün alanlarında, eski kadrolar tarafından yol gösterilen ve yardım edilen ve kitlelerin denetim altında bulunan genç ya da nispeten genç kadro, giderek artan bir şekilde sorumlu görevlere getirilmelidir.

Kadrolarımız ve özellikle her kademedeki önder kadrolar, gerekli bilimsel bilgi ve becerileri kazanmak için çaba harcamalıdır. Bir kimse çok çalışmaz ve bilimsel bilgi edinmezse, modernleşme çabalarına yeterli bir şekilde ön-

derlik edemez. Modern ekonomi, modern kültür ve modern siyaset, idari kadroların sayısının azaltılmasını, bütün iş ve meslek alanlarında uzman kadroların, yani mühendis, teknisyen, tarım uzmanı, hayvancılık uzmanı, iş idarecisi, bilim adamı, öğretmen, doktor, yargıç, avukat ve sanatçıların sayısının artırılmasını, böylece kadro müfreze-mizmin bileşiminin adım adım değiştirilmesini gerektirmektedir. Şu ya da bu alanda uzmanlaşmış aydınlar hiç tereddütsüz istihdam edilmeli ve bütün yeteneklerini ortaya dökebilmeleri için sorumlu görevlere getirilmelidirler. Mao Zedung yoldaş uzun süre önce şöyle demişti : «Biz komünistler sanayi ve ekonomiye ilgi göstermiyorsak, herhangi bir yararlı çalışmada başarılı olamıyorsak, böyle şeyler hakkında hiç bir şey bilmiyor ve soyut anlamda 'devrimci çalışma' dışında hiç bir şey yapamıyorsak, böyle bir devrimci hiç bir işe yaramaz. Bu tür, hiç bir işe yaramayan devrimciye karşı çıkmalı ve Çin'in sanayileşmesine yardım edecek her türlü teknik bilgiyi edinmeliyiz.» Bugün bu sorun, özellikle önem kazanmıştır. Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesi biliminde ustalaşmalı, doğa bilimlerini, teknolojiyi, iş yönetimi bilimini ve toplum bilimlerinin çeşitli dallarını iyi incelemeli, bu alanlarda ustalaşmalıyız. Bütün iş ve meslek alanlarındaki önder kadrolar, özellikle genç önder kadrolar, modernleşmenin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kendi alanlarında uzmanlaşmaya çalışmalıdırlar. Herhangi bir işte uzmanlaşmamaktan memnun olanlar ve siyasi gevezelikle vakit geçirenler, ülkeyi yönetmek şöyle dursun, onu batırırlar. Parti okullarındaki, orta dereceli meslek okullarındaki, yüksek öğrenim kurumları ve eğitim kurslarındaki kadrolar için düzenli eğitimi başlatacak ve bunu kurumlaştıracaktır. Kadrolarımızın her biri bilimsel inceleme yapmalı ve bunu çalışmasında uygulamalıdır; bu amaçla, yemek yemesini ve uyumasını bile unuttak derecede yoğun çaba harcamalı ve modern bilim ve kültürde ustalaşmak için sürdürülen uzun yürüyüşte bütün milleti harekete geçirecek bir örnek oluşturmalıdır.

Bugün kadro sistemimizde ciddi eksiklikler vardır. Ba-

şarılı insanların keşfedilmesi, seçilmesi ve eğitilmesi, kadrolarımızın yaş ortalamasının adım adım indirilmesi ve mesleki yeteneklerinin geliştirilmesi yeterince teşvik edilmemektedir. Ayrıca birçok yeteneğin bastırılması ve heder edilmesi eğilimi vardır. Bir plan yapmalı, kesin ve etkili önlemler almalı ve gerekli düzeltmeleri gerçekleştirmeliyiz.

İdeolojik, siyasi ve örgütsel çizgilerimiz halkın iradesini ve çıkarlarını yansıtmaktadır. Bu çizgilerin oluşturulması ve geliştirilmesi halk kitlelerinin pratiğine dayanmaktadır. Dolayısıyla, doğru ideolojik, siyasi, örgütsel çizgiye bağlı kalmak, her yaptığımız işte kitlelere dayanmak ve onlar için elimizden geleni yapmak çizgisine bağlı kalmak demektir.

Kitlelere dayanmak ve onların coşkularını artırabilmek için, her şeyden önce sosyalist demokrasiyi tam anlamıyla uygulamak, kitlelerin devlet işlerinin yönetimine ve kendi çalışma birimlerinin yönetimine gerçekten katılma haklarını güvence altına almak gerekir. Her kademedeki yönetici kadrolarımız yetkilerini halktan almışlardır. Halk, devletin ve toplumun efendisidir; bizlerse onun hizmetkarlarıyız. Halkın bize emanet ettiği yetkiyi, ona canla başla hizmet etmek için kullanmalıyız. Yetkilerini halktan alanlar halka karşı sorumlu olmazlarsa ya da üst kademelere olan sorumlulukları ile halka olan sorumluluklarını karşı karşıya getirirlerse, modernleşme çalışmasına dört elle sarılmayıp kitlelerin sesine kulaklarını tıkarlarsa, onların eleştirilerini reddederlerse ve onların iradesini uygulamazlarsa, o zaman efendiler ile kamu hizmetkarları arasındaki ilişkiyi tepetaklak etmiş olurlar ve böylece kamu hizmetkari olmaya layık olmadıklarını ortaya koyarlar. Bu durumda, onlara verdiği yetkiyi geri almak halkın hakkıdır.

Her kademedeki kadrolarımız daima halkın refahıyla yakından ilgilenmeli ve onların yasal siyasi ve ekonomik çıkarlarını ve haklarını korumalıdırlar. Elbette, halkın maddi ve kültürel yaşantısı ancak üretimin artışıyla birlikte adım adım iyileştirilebilir. Ekonomimizde hâlâ oldukça çok sayıda güçlük olduğundan, yılların biriktirdiği sorunlar

birdenbire çözülemez. Ama sorunların ne olduğunu ve onları çözmek için ne gibi önlemler aldığımızı halka açıklarsak, anlayışla karşılayacakları kuşkusuzdur. Ancak, yönetici organlar ve kadrolar, iş bulma, konut, beslenme, ulaşım, çevre korunması, iş güvenliği, sağlık hizmetleri, kreşler ve çocuk yuvaları, gençlerin eğitimi, okuma-araştırma ve dinlenme gibi acil sorunların çözümünü için gerekli koşulları, çabalarını artırma yoluyla sağlamak için ellerinden geleni yapmalıdırlar. Aynı zamanda Parti ve hükümet görevlilerinin, özellikle yüksek yönetici mevkilerde bulunanların, mevkilerini ister siyasi, ister maddi, kişisel kazanç ve ayrıcalık elde etmek için kullanmalarına izin verilmemelidir. Özel ayrıcalık peşinde koşmak, «arka kapıdan dolaşmak», kamu çıkarı ya da başkalarının çıkarı zararına kişisel çıkar elde etmek, eleştiriye bastırmak ve misillemede bulunmak gibi sağlıksız eğilimlere kesinlikle karşı çıkmalıyız. Parti disiplini ve ülke yasalarını çiğneyenler, hak ettikleri şekilde cezalandırılmalıdırlar.

Bütün kadrolarımız ve halkımız yüksek bir sorumluluk duygusuna sahip olmalı, birlik ve istikrarın egemen olduğu canlı siyasi ortamı sağlamlaştırmak ve geliştirmek için elbirliğiyle çalışmalıdırlar. Onlar, halkımızın tutumluluk, cesaret, sade yaşama fedakarlık ve dört modernleşmenin gerçekleştirilmesine kendini adama gibi ahlaki değerlerini yerleştirmek ve daha ileri götürmek için çaba harcamalıdırlar. Sosyalist demokrasinin ilerletilmesini ve sosyalist hukuk sisteminin geliştirilmesini vurgularken hem demokrasiyi hem merkeziyetçiliği, hem özgürlüğü hem disiplini, hem kişisel gönül rahatlığını hem de irade birliğini sağlamak amacındayız. Bir yönün zararına olarak diğer yönü vurgulamamalıyız. Ancak dengeli bir yaklaşım, bütün halkın ortak özlemlerine ve temel çıkarlarına uygun düşer. Lin Biao ile Dörtlü Çetenin zararlı etkisini, yani onların teşvik ettiği hizipçilik, anarşizm ve aşırı bireycilik eğilimlerini kesinlikle ve derinlemesine bir şekilde yok etmeliyiz. Kadrolarımızı ve kitleleri disipline sıkıca uymak, her yaptıkları işte kamu yararını gözetmek, kamu düzenini

ve üretim ve çalışma düzenini korumak ve Parti ile devletin birleşik önderliğini güvence altına almak konusunda teşvik etmeliyiz. Bütün haksızlıkların düzeltilmesi görevimizi sürdürecektir ve her durumda Partinin siyasetlerinin iyi bir şekilde uygulanmasına dikkat edeceğiz. Ne var ki, ilgili birimlerin durumlarını doğru bir şekilde ele aldığı ve sabırlı bir ikna ve eğitim süreci uygulanmasına karşın mantıksız taleplerinde ısrar eden, kargaşalık yaratan ve toplumun istikrarını bozan az sayıda kişi de vardır. Bunların yasa dışı davranışları, yasaya uygun olarak cezalandırılmalıdır. Bu, yalnızca toplumsal istikrarın korunması ve modernleşme programı açısından değil, aynı zamanda geniş kitlelerin çıkarları açısından da gereklidir.

Sendikalar, Gençlik Birliği ve Kadın Federasyonu gibi örgütler, kitleleri temsil eden önemli örgütlerdir. İşlevlerini etkin ve bağımsız bir şekilde sürdürmeli, işçileri, gençliği ve kadınları sosyalist modernleşmede etkin bir rol almak, siyaset, teknoloji ve kültür incelemelerine girişmek ve devletin ve kollektifin çıkarlarını korumak yönünde harekete geçirmeli ve örgütlemelidirler. Aynı zamanda, temsil ettikleri kitlenin çıkarlarını kararlılıkla korumalı, kişisel sorunlarını çözmede onlara yardımcı olmalı ve kitlelerin refahına karşı kayıtsız olan bürokrasiye karşı mücadele etmelidirler. Sosyalist devletimizdeki her kurumun, Partimiz önderliğindeki her örgütün kendi işlevi, yetkileri ve sorumlulukları vardır ve hiç biri süs olsun diye kurulmamıştır. Partinin doğru ve etkili önderliği, bütün kurumların ve örgütlerin canlı ve uyumlu bir şekilde çalışmalarını ve kendi inisiyatiflerini tam anlamıyla kullanmalarını sağlamak demektir.

Halk Kurtuluş Ordusu, halkın çıkarlarının savunucusudur. Askeri ve siyasi eğitimini güçlendirmeli, savaşma yeteneğini ve devrimci bilincini yükseltmelidir. Ordu, hükümeti desteklemek ve halkı sevmek şeklindeki şanlı geleneği ileri götürmeli ve hükümet ve halkla olan birliğini güçlendirmelidir. Halk milisi ile birlikte dört modernleşme programına etkin bir şekilde katılmalı, yüce anavatanını-

zın sınırlarını korumak için her zaman uyanık olmalıdır.

Bütün kademelerdeki Halk Siyasi Danışma Konferansları ve bütün demokratik partiler çalışmalarını güçlendirmeli ve anavatanın birliğinin korunmasına, halkın dayanışmasının geliştirilmesine ve sosyalist modernleşmenin ilerletilmesine daha da büyük katkılarda bulunmalıdırlar.

Mao Zedung yoldaş şöyle demişti: «Çin Komünist Partisi, davamızı ileri götüren önder güçtür.»* Çin Komünist Partisinin gücünün kaynağı, bütün milliyetlerden işçiler, köylüler ve aydınlar ile bütün milliyetlerden demokratik partiler ve yurtsever güçlerle olan uzun süreli birliğindedir. Bütün sosyalist emekçiler, sosyalizmi destekleyen yurtseverler ve anavatanın yeniden birleştirilmesini savunan yurtseverler ile mümkün olan en geniş cepheyi güçlendirmeli ve genişletmeli, böylece yeni ve daha büyük zaferler kazanmalıyız.

Halk Cumhuriyetinin kuruluşunun otuzuncu yılını kutlarken, özellikle Tayvan'daki yurttaşlarımızı düşünüyoruz. Tayvan'ın anavatanın kucağına dönmesi ve ülkemizin yeniden birleştirilmesinin tamamlanması, Tayvan'dakiler de dahil olmak üzere bütün Çin halkının ortak özlemidir. Tayvan'daki yurttaşlarımızın zengin bir yurtseverlik geleneği vardır ve bu kutsal davanın çabuk gerçekleşmesi açısından kuşkusuz değerli katkıları olacaktır. Tayvan'daki yetkililerin durumu doğru değerlendireceklerini, zamanımızın eğilimine uygun davranacaklarını ve anavatanın yeniden birleştirilmesi hedefine doğru bizimle birlikte ilerleyeceklerini umuyoruz.

Mücadelemiz başından beri diğer ülkelerin halklarının ilgi ve desteğini kazandı. Bunu hiç unutmayacağız ve bunun için kendilerine teşekkür borçluyuz. Modernleşme programımız için barış içinde bir uluslararası ortama gerek vardır. Barış içinde birarada yaşamının beş ilkesi temelinde diğer ülkelerle dostça ilişkileri sürdürecektik ve geliştire-

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, Aydınlık Yayınları. İstanbul, 1978, s. 171. — Aydınlık Yayınlarının notu

cek, ekonomi, teknoloji ve kültür alanlarındaki alışverişi-
mizi artıracak ve milli inşamızda onların bizimle işbirliği
yapmalarını sağlamaya çalışacağız. Kore Demokratik Halk
Cumhuriyeti hükümetinin ve Kore halkının bağımsızlık ve
anavatanı barışçı yoldan birleştirme mücadelesini kararlı-
lıkla destekliyoruz. Demokratik Kamboçya hükümetinin ve
Kamboçya halkının saldırganlığa karşı ve bağımsızlık uğru-
na mücadelesini kararlılıkla destekliyoruz. Güneydoğu As-
ya ülkelerinin (ASEAN) bağımsızlıklarını koruma ve Gü-
neydoğu Asya'da barışı koruma mücadelesini kararlılıkla
destekliyoruz. Bütün Arap ülkeleri halklarının ve Filistin
halkının birliği güçlendirme ve İsrail saldırısına ve yayıl-
masına karşı koyma mücadelelerini kararlılıkla destekli-
yoruz. Afrika halklarının Güney Afrika ve Rodezya'da sö-
mürgeciliğe ve ırkçılığa karşı mücadelelerini kararlılıkla
destekliyoruz. Bloksuz ülkelerin Bloksuzluk Hareketinin te-
mel ilkelerini ve doğru yönelimini yüksekte tutma müca-
delesini kararlılıkla destekliyoruz. Ve Asya, Afrika, Latin
Amerika halklarının her türden emperyalizme, sömürgecili-
ğe ve tahakküme karşı milli kurtuluşlarını kazanma, dev-
let bağımsızlıklarını sağlamlaştırma, ulusal ekonomilerini
geliştirme ve yeni bir ekonomik düzen kurma mücadele-
lerini kararlılıkla destekliyoruz. Asla hegemonya peşinde
koşmayacağız ve bir süper devlet gibi davranmayacağız. Biz
proleter enternasyonalizmini yüksekte tutuyoruz, dünya
halklarıyla birliği yüksekte tutuyoruz, diğer sosyalist ülke-
ler ve Üçüncü Dünya ülkeleri ile birliği yüksekte tutuyoruz
ve hegemonyacılığa karşı, dünya barışını koruma ve insan-
lığın ilerlemesini sağlama mücadelesinde birleşebileceğimiz
bütün güçlerle birleşiyoruz.

Yoldaşlar ve dostlar! Gelecek için parlak ufukların açıl-
dığı büyük bir çağda yaşıyoruz. Bizden öncekilerin hiç bir
zaman üstlenmedikleri büyük bir davaya omuz veriyoruz.
Yarım yüzyılı aşkın bir süredir, Çin'i refah dolu ve güçlü
bir sosyalist ülke haline getirmeye her şeyini adanmış sa-
yısız şehit yiğitçe canını verdi. Bu ülkü, hiç kuşkusuz, bi-
zim çabalarımızla gerçekleşecektir. Bu ülkünün gerçekleş-

mesi için, bütün Partinin, ordunun ve bütün milliyetlerden halkımızın, bireyin çıkarları ile anavatanın çıkarlarını birleştirerek düşüncenin özgürleştirilmesi, birliğin ve istikrarın sağlanması ve dört modernleşmenin gerçekleştirilmesi amacıyla çaba harcayacaklarını umuyoruz. Parti Merkez Komitesi, Milli Halk Meclisi Daimi Komitesi ve Devlet Konseyi önderliğinde tek bir yumruk gibi birleşelim, Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesi bayrağını yüksekte tutalım ve dört modernleşme büyük hedefine doğru cesaretle ilerleyelim!

Xinhua News Agency

30 Eylül 1979

Cu Yang

DÜŞÜNCEYİ ÖZGÜRLEŞTİRMEK İÇİN ÜÇÜNCÜ HAREKET¹

4 Mayıs 1979

Bugün ülkemizde, modern Çin'in devrim tarihinde gördüğümüz üçüncü büyük düşünceyi özgürleştirme hareketi sürmektedir. Bu hareketin merkezi görevi, Lin Biao ve Dörtlü Çete tarafından yaratılmış olan modern boşınançlara Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesinin önderliğinde son vermek; «her cümle bir gerçektir»² incisinde somutlaşan neo-obskürantizmin* zincirlerinden kurtulmak, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesinin ev-

1 Çin Toplumbilimleri Akademisinin «4 Mayıs» hareketini anmak için düzenlediği toplantıda Akademi Başkanı Cu Yang, «Düşünceyi Özgürleştirmek İçin Üç Büyük Hareket-i anlatan uzun bir konuşma yaptı.

Cu Yang, konuşmasının ilk iki bölümünde, düşünceyi özgürleştirmek için geçmişte açılan iki kampanyanın, yani 1919 yılındaki «4 Mayıs» hareketi ile 1942 yılında Yen'an'da başlatılan düzeltme hareketinin tarihi önemini belirtti. «4 Mayıs» hareketi, Çin'de Marksizmin yaygınlaşması ve Çin Komünist Partisinin kurulması için gerekli koşulları yaratmış, 1942 Yen'an hareketi ise, Japonya'ya Karşı Savaşta (1937-1945) ve Kurtuluş Savaşında (1946-1949) kazanılan zaferin ideolojik temelini atmıştı.

Bu yazı, konuşmanın son bölümünün kısaltılmış biçimidir. Bu bölümde Cu Yang, bugün düşünceyi özgürleştirmek için baş-

rensel gerçeğini Çin'deki yeni sosyalist modernleşme pratiğiyle birleştirmektedir.

MODERN BOŞINANÇLAR YABANI OT GİBİ ORTALIĞI BÜRÜDÜ

Lin Biao ile Dörtlü Çetenin yarattığı modern boşinançlar, Yenani Düzeltme Hareketinin inkarından başka bir şey değildir. Yenani hareketi, «sol» dogmatiklerin yıllardır yaydıkları neo-obskürantizmin etkisini önlemiş ve Partimizin iyi bir çalışma tarzı geliştirmesini sağlamıştı. Bu iyi çalışma tarzı, gerçeği olgularda arama tutumudur. Gerçeği olgularda arama ruhu demek, boşinançlara körü körüne boyun eğmeye ve ideolojik kemikleşmeye karşı mücadele demektir.

1942 yılındaki Yenani Düzeltme Hareketinden başlayarak, önce Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı, sonra Kurtuluş Savaşıyla tüm ülkenin kurtarılması, daha sonra 1956 yılında mülkiyette sosyalist dönüşümün esas olarak tamamlanması ve geniş çaplı sosyalist insanın başlatılması da dahil tüm süreç, topu topu on yıldan biraz fazla sür-

latılan hareketin çıkış nedenini, merkezi görevini ve gelişme eğilimini irdelemektedir.

2 Lin Biao, Başkan Mao'yu ve Mao Zedung Düşüncesini güya destekliyor görünmek için Başkan Mao'nun her cümlesinin gerçek olduğu ve kesinlikle bunlara uygun davranılması gerektiği yollu vaazlar veriyordu. Böylece kendilerini gizleyen Lin Biao ve Dörtlü Çete, Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesinin bilimsel sistemini bölüp parçalayarak, kendi çıkarlarına uyacak kaba saba ve ilkel dogmalar yarattılar.

* Obskürantizm, bilime ve ilerlemeye karşı olan ve bilgisizliği savunan bir anlayış. Yazıda, ortaçağ düşüncesinin damgasını vurduğu bu anlayışın bugün ortaya çıktığı biçim için neo—, yani yeni obskürantizm terimi kullanılıyor. — Aydınlik Yayınlarının notu

müştür. Devrimci durumdaki şu gelişme hızına bakın! O sırada peşpeşe yeni sorunlar çıkıyor ve çözülüyordu. Ama biz o zaman Partinin gerçeği olgularda arama ilkesine sıkıca sarılmasaydık ve komünistler olarak düşüncemizi değişen koşullara uyduramasaydık, kafalarımız özgür değil de kemikleşmiş olsaydı, hareket noktası olarak pratik yerine kitapları esas alsaydık, bir adım bile ilerleyemezdik ve devrimci pratikte karaya otururduk. Bu, iki kere ikinin dört etmesi kadar kesindir.

Yeni Çin kurulduktan sonra da Mao Zedung yoldaş, kafamızdan boşinançları silmenin ve düşüncemizi özgürleştirmenin önemini döne döne vurguladı. Ne acıdır ki, Partimizin bu iyi geleneği Lin Biao ve Dörtlü Çete tarafından pervasızca ayaklar altına alınmıştır. Bunlar Mao Zedung yoldaşın Partimizde ve halk içinde sahip olduğu yüksek saygınlıktan yararlandılar ve saflarımızdaki bazı yoldaşların ideolojik bakımdan kemikleşmiş olmasını, bazı genç insanların da toyluğunu fırsat bilerek, aşırı sol sloganlar yaydılar ve modern boşinançlar yarattılar. Lin Biao ve Dörtlü Çete, kişiye tapmayı teşvik ettiler ve Yenani Düzeltilme Hareketinin ruhunu inkar ettiler. «Her cümle bir gerçektir» ve «Her cümleyi harfi harfine uygulamalıyız» gibi modern boşinançlar, bir süre için ortalığı yaban otu gibi kapladı ve tüm ülkede etkisini gösterdi.

İşte bu modern boşinançlar, Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin Parti ve devlet iktidarını gasbetmek için sarıldıkları en önemli ideolojik silah olmuştur. Onlar, bu boşinançlar sayesinde kendilerini gizleyebilmiş, halkı aldatmış ve sanki Başkan Mao'ya sadık olan sırf kendileriymiş gibi bir hava yaratabilmişlerdir. Ayrıca bu boşinançlar, Lin Biao ile Dörtlü Çetenin elinde feodal-mutlakiyetçi yönetimlerini sürdürmek için başvurdukları bir sopa olmuştur. Bunlar bu sopayı sallayarak kadrolarımıza ve kitlelere, özellikle de Partinin iyi geleneğine bağlı kalan eski devrimcilere zorbalık yapmış, onlara her alanda diktatörlük uygulamışlardır.

İlk başlarda modern boşinançlar birçok insanı yanılt-

tabildi. Çünkü Lin Biao ve Dörtlü Çete bunları dayatabilmek için «sol» bir çizgiden ve «sol» sloganlardan yararlanıyorlardı. Ama mücadele derinleştikçe, bunların gerçek yüzü gitgide daha çok açığa çıktı. Lin Biao kliğinin parçalanmasından sonra da, Dörtlü Çete yaptığı kötülükleri artık gizleyemez oldu. Nitekim Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin yıllardır izlediği aşırı sol çizgi ve bunun feci sonuçları, daha o zamanlar günışığına çıkmıştı. Ekonomimiz çöküntünün eşiğine gelmişti. Sosyalizm aşamasına ulaşmış olan büyük yurdumuz bunalımlı günler yaşıyordu. Ekonomiyi yıkmak demek, sosyalizmin ayağının altındaki toprağı çekmek demektir.

İşte Çu Enlay yoldaş, 1975 başlarında Milli Halk Kongresinde, Mao Zedung yoldaşın talimatıyla büyük dört modernleşme programını yeniden ortaya koyarken, ülkeyi bu bunalımlı durumdan çıkarmaya ve sosyalist düzen için sağlam bir maddi temel yaratmaya çalışıyordu.

MODERNLEŞME: MÜCADELENİN ODAK NOKTASI

Dört modernleşme programı ortaya konur konmaz, Partiyle Dörtlü Çete arasındaki çelişme daha da keskinleşti. Çünkü modernleşmiş sosyalist bir toplumun inşası, Dörtlü Çetenin işine gelmiyordu. Onlar ancak geriliğin, bilgisizliğin ve körü körüne itaatin hüküm sürdüğü, kültür, bilim, sosyalist demokrasi gibi şeylerden eser bulunmayan siyasi koşullarda zorba hakimiyetlerini sürdürebilirlerdi. Bu yüzden Dörtlü Çete, dört modernleşmenin gerçekleştirilmesini kendisi için en büyük tehlike olarak görmüş, korkuya kapılmış ve vargüciyle bu harekete karşı koymuştur. Dört modernleşme programına yönelttikleri geniş saldırıda bunlar, feodal-mutlakiyetçilikten yararlandılar; ülkemizi kendi kabuğuna hapsedme, insanları aptallaştırma siyasetlerine başvurdular; kültürü ve eğitimi yok etmeye çalıştılar. Partimizle Dörtlü Çete arasındaki mücadelenin odak

noktasını, dört modernleşmeyi gerçekleştirmek mi, yoksa dört modernleşmeye karşı çıkmak mı gerektiği sorusu oluşturunuyordu.

Bu mücadele, hem sosyalizm davamız hem de Çin ulusu için bir zafer ya da yenilgi, bir ölüm kalım sorunu olduğu için, devrimci bilince sahip tüm yurtsever Çinliler tarafından yürekten bir ilgiyle izlendi. 1976 yılında Çu Enlay yoldaşın ölümünden sonra mücadele, eşi görülmemiş ölçüde şiddetlendi ve sonucu belirleyecek bir meydan savaşı artık kaçınılmaz oldu. Dörtlü Çete, «Deng Siaoping'i eleştirme ve doğru hükümlerin değiştirilmesini amaçlayan sağcı rüzgarı püskürtme» kampanyasını açarak ve başta Deng Siaoping yoldaş olmak üzere dört modernleşmeyi savunan eski kuşaktan devrimcileri ezmek için modern boşanaçlar sopasını sallayarak, devrimci fikirleri bastırmaya, boğmaya ve ateşinde yanmaktan korktuğu devrimci alevleri söndürmeye çalıştı. Ama Dörtlü Çetenin evdeki hesabı çarşıya uymadı. Uzun yıllar boyunca Parti tarafından eğitilmiş olan kadrolar ve kitleler, mücadelenin pratiği içinde haklıyla haksızı ayırdetmesini bildiler. Dörtlü Çetenin harika silah sandığı boşanaçların tılsımı bozulmuştu.

Halk kitleleri, sevdikleri ve saydıkları yoldaşları Çu Enlay'ı anmak için 5 Nisan 1976 tarihinde toplandıklarında, Dörtlü Çeteye savaş ilan ettiler. Tien An Men meydanındaki kitle hareketi, aslında devrimci tarihimizde düşüncüyü özgürleştirmek için başlatılacak yeni bir büyük hareketin habercisiydi. Dörtlü Çetenin bu devrimci eylemi bastırmasına karşın, Hua Guofeng yoldaş önderliğindeki Parti Merkez Komitesi tarafından başlatılmış olan mücadele, tam bir zafer kazanmıştır.

HAREKET HIZLA GELİŞİYOR

Dörtlü Çetenin devrilmesinden bu yana geçen iki yıl içinde, Merkez Komitesinin önderlik ettiği düşüncüyü öz-

gürleştirme hareketi hızla gelişti. Özellikle de Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin suçlarını açığa çıkarma ve eleştirme kampanyası, Parti ve devlet tarafından düzenlenen bir dizi önemli konferans ve geçtiğimiz yılın aralık ayında yapılan On Birinci Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısıyla, bundan hemen önceki Merkez Komitesi Çalışma Toplantısı, bu gelişmeye katkıda bulunmuştur.

Parti Merkez Komitesi, bugün yürütülen düşünceyi özgürleştirme hareketi için doğru bir siyaset saptamıştır ve bunu düzgün bir biçimde uygulamaktadır. Son iki yıl içinde halka tekrar tekrar çağrı yaparak onu Mao Zedung Düşüncesini bilimsel bir sistem olarak kapsamlı bir biçimde ve derinlemesine kavramaya, boşınançlara son vermeye, düşünceyi özgürleştirmeye, Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin koyduğu yasakları kaldırmaya, onların yıllarca süren ideolojik etkisini silmeye çağırmıştır. Düşünceleri kemikleşmiş ya da yarı-kemikleşmiş olan yoldaşlara yardımcı olmalı, doğru bir bakış açısı kazanmaları ve yeni gelişmelere ayak uydurmaları için onların elinden tutmalıyız. Bu yoldaşların, örneğin bürokratizm ve küçük üretici alışkanlıkları gibi günümüzün gerisinde kalan eski düşünce tarzlarından kendilerini kurtarmalarına, yeni tarihi koşullarda ortaya çıkan yeni durum ve sorunları inceleyip çözmelerine yardım etmeliyiz. On Birinci Merkez Komitesinin 3. Genel Toplantısında, gerçeğin tek ölçütünün pratik olduğu sorununu tartışmaya büyük önem verilmiş ve Partinin dikkati döne döne şu noktaya çekilmiştir: «Eğer her şey kitaplara göre yapılsaydı ve düşünce kemikleşseydi bir parti, bir ülke ya da bir millet için ilerleme olanaksız hale gelir, hayat durur ve Parti ile ülke yok olurdu.»

Merkez Komitesinin düşünceyi özgürleştirmeye bu denli büyük önem vermesi boşuna değildir. Ülkemizin sosyalist modernleşmesi, ancak düşünce özgürleşirse gerçekleştirilebilir. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısında, ülke içi ve ülke dışı gelişmelere uygun olarak Parti çalışmasında ağırlığın sosyalist modernleşmeye verilmesi kararlaştırıldı. Bu, büyük bir tarihi dönüm noktası oldu. Biz devrimciler

de düşüncemizi bu değişikliğe uydurmalıyız. Sosyalist modernleşmenin hedefi, sosyalist düzenin maddi temelini yaratmaktır. Bu, derin dönüşümleri de beraberinde getiren ve çetin görevler koyan kapsamlı, büyük bir devrimdir. Bugün hem Lin Biao ile Dörtlü Çetenin yaratmış olduğu eski, büyük ve güç sorunlarla, hem de ilk kez karşılaştığımız bir yığın yeni sorunla karşı karşıya bulunuyoruz. Bu nedenle, düşüncenin özgürleşmesini kararlılıkla savunmalı, çalışkan bir öğrenci gibi inceleme yapmalı ve yeni şeyler yaratmada cesaretli davranmalıyız. Cesaretsizlik ve güçlüklerden korkma, cehalet, körü körüne itaat ve uyuşukluk gibi kötü alışkanlıkların, özellikle de Lin Biao ile Dörtlü Çetenin yaydığı modern boşınançların kökünü kazımak zorundayız.

İKİ HATALI EĞİLİMLE MÜCADELE EDELİM

Düşünceyi özgürleştirme hareketini doğru bir raya oturtmak için, iki hatalı eğilime karşı kararlılıkla mücadele etmeliyiz.

Bu eğilimlerden birincisini temsil edenler, kendilerini ideolojik kemikleşmeden hâlâ kurtarabilmiş değillerdir ve kafaları Lin Biao ile Dörtlü Çetenin modern boşınançları içinde sıkışıp kalmıştır. Bu yüzden Parti çalışmasında ağırlık merkezinin stratejik olarak kaydırılmasını kuşkuyla karşılıyorlar ve hattâ buna karşı direniyorlar. Bir zamanlar «sol» dogmatiklerin yaptığı gibi, bunlar da Marksist-Leninist yapıtlardaki ve Başkan Mao'nun yapıtlarındaki tek tek sözcükleri dokunulmaz birer Tanrı kelamı olarak görüyorlar. Düşüncenin özgürleştirilmesine ve kafalardan boşınançları kovmaya karşı çıkıyorlar. Partimizin yaratıcı bir biçimde, yeni koşullara uygun olarak geliştirdiği yeni çizgi ve yeni siyaseti kafirlik ve Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesinden sapma olarak görüyorlar. Bu hatalı «sol» eğilim, Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin aşırı sol etkisine bağlıdır. Bu eğilim, düşüncenin özgürleştirilmesi

yolunda bir ayakbağı, sosyalist modernleşmenin önündeki esas engeldir.

Öteki hatalı eğilim ise sağdan gelmektedir. Bu eğilimin temsilcileri, düşüncenin özgürleştirilmesi adına kırk yıllık kof burjuva düşüncesine sanki yeni bir silahmış gibi sarılıyor ve bununla Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesine karşı, devrimci hukuk sistemine, devrimci disipline, Partinin önderliğine ve sosyalist yola karşı mücadele etmeye çalışıyorlar. Bütün bunların, düşüncenin özgürleştirilmesiyle yakından uzaktan ilgisi olmadığı açıktır. Çünkü bu insanlar burjuva ideolojisinin tutsağı olmuşlardır. Gülünç olan, bu adamların, kendileri burjuvazinin tutsağı oldukları halde, düşüncelerinin özgürleştiğini sanmalarıdır. İdeolojik eğilim olarak bu burjuva bireyciliği, Lin Biao ile Dörtlü Çetenin kışkırttığı anarşiyle sık sık birleştiğinden çok tehlikeli olmaktadır.

DÖRT TEMEL İLKEYE BAĞLI KALALIM

Şunu açıklığa kavuşturalım : Düşüncemizi özgürleştirme hareketi, sosyalizm yolundan vazgeçmek değil, tam tersine bu yolda sebat etmek, Komünist Partisinin önderliğini ortadan kaldırmak değil, tam tersine bu önderliği savunmak, Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesinden sapmak değil, tam tersine bu düşünceye sıkıca sarılmak demektir. Eğer Partimiz bugün boşınançları ve önyargıları bir kenara atıp düşüncemizi özgürleştirmemizi istiyorsa, bundan amacı, yeni tarihi dönemin yeni koşullarına uygun olarak hem sosyalist yola, hem proletarya diktatörlüğüne, hem Partinin önderliğine, hem de Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesine daha sıkı sarılmamızı sağlamaktır. Çünkü görkemli sosyalist modernleşme programı ancak bu şekilde daha iyi gerçekleştirilebilir. Bu gibi ilke sorunları konusunda en ufak bir tereddüdümüz bile kalınamalıdır.

Sosyalist yola mutlaka sıkıca sarılmamız gerekiyor.

Bir yandan olgulardan hareket etmeli, yeni yeni düşünceler geliştirmeli ve sosyalist sistemin üstünlüğünü inkar eden her türlü zırvaya kararlılıkla karşı çıkmalı, Çin'i niçin sadece sosyalizmin kurtarabileceğini tüm halka açıklamalıyız. Öte yandan, sosyalizmin inşası boyunca pek çok sorunu açıklığa kavuşturamadığımızı da görelim. Yığınla insan, Dörtlü Çetenin aşırı sol bir nitelik taşıyan, belirgin özelliği sefalet edebiyatı yapmak olan sahte sosyalizmini bir süre için gerçek sosyalizm sanabildi. Gene pek çok kişi, «herkesten yeteneğine, herkese emeğine göre» sosyalist ilkesini kapitalist sömürü olarak mahkum etti. Sosyalizm konusundaki kavrayışımızın yeterli olmadığını itiraf etmek zorundayız. Tarihi açıdan bakıldığında, sosyalizm yeni bir şeydir. Ekim Devriminin zaferinden bu yana sayacak olursak, dünyada sosyalizmin kurulmasının üzerinden yetmiş yıl bile geçmemiştir. Bu, tarih açısından kısacık bir zamandır. Zaten sosyalizmin bunca dolambaçlı yollardan geçmesinin nedenlerinden biri de bu değil mi? Sosyalist sistemin kendisi de sürekli olarak değişime uğruyor ve gelişiyor. Durmadan yeni durumlar ve sorunlar çıkıyor, bunları incelemek ve genelleştirmek gerekiyor. Ayrıca durmadan düzeltme ve düzenlemeler yapmak gerekiyor. Yeni yeni ortaya çıkan sorunların çözümü için önceden yöntemler saptamak olanaksızdır. Bütün bunlar bize, sosyalizmin hâlâ büyük ölçüde incelenmesi, denenmesi ve uygulanması gereken bir şey olduğunu göstermektedir. Burada önemli olan, eski biçim ve âdetlere katı bir şekilde bağlılıktan kendimizi kurtarmak ve körce bir üstünlük duygusunu yenmektir. Bakış açımızı genişletmeli, düşüncemizi özgürleştirmeli, yeni yeni şeyler arayıp bulmalı, yeniliklere açık olmalıyız. Sosyalizmin çeşitli biçimlerini inceleyip karşılaştırarak en iyi yolu bulmak zorundayız.

Sosyalist modernleşme, geri ekonomimizi ve tekniğimizi temelden altüst edecek büyük bir devrimdir. Bu devrim, bugünkü geri üretici güçleri büyük ölçüde değiştirecek, dolayısıyla kaçınılmaz olarak üretim ilişkilerinde de pek çok şeyi değiştirmiş olacaktır. Üstyapının, yönetim sis-

teminin ve ekonomideki yönetim biçimlerinin derinlemesine değişmesi, ister istemez insanların düşüncesini de değiştirecektir. Düşüncenin özgürleştirilmesi, sosyalist modernleşmenin hem gereği hem de önkoşuludur. Zaten düşüncenin özgürleşmesi, öteden beri büyük toplumsal altüst oluşların ilk işareti olagelmıştır.

İYİ GELENEKLERİ YENİDEN CANLANDIRALIM

Düşüncemizi özgürleştirmek, kafamızı azamî ölçüde kullanmak ve yeni sorunları incelerken gerçeği olgularda aramak istiyorsak, Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesini önceden hazırlanmış bir kalıp gibi her şeye uydurma huyunu, bu yanlış tutumu temelden düzeltmeliyiz. Kitapta yazılı herhangi bir şeyi değiştirmeyi yasaklayan yanlış düşünce tarzı, temelden yok edilmelidir. Marksizmin kurucuları, insanları Marksizmi kabalaştırmaya, basitleştirmeye ve dogma haline getirmeye karşı daima uyarılmışlardır. Hatta Marks, bu anlamda kendini «Marksist» olarak görmediğini bile söylemiştir.

Lin Biao ile Dörtlü Çete ise, Marksizmin bu iyi gelenegini hasıraltı ettiler. Bir yandan Mao Zedung Düşüncesi ni Marksizm - Leninizmden kopardılar, öte yandan, da keyfi bir biçimde Mao Zedung Düşüncesini tahrif ettiler, kabalaştırıp basitleştirdiler ve dogma haline, hatta bir tür büyücü duası haline getirdiler. Bunların Mao Zedung Düşüncesini böylesine çamura bulamaları kötüdür. Bunlar, Partimizin çalışma tarzını, eğitim tarzımızı, yazın üslubumuzu baltaladılar, milletimizin toplumsal ahlakını yıkmaya çalıştılar. Lin Biao ile Dörtlü Çete yüzünden ortalığı saran modern boşançların, neo-obskürantizmin ve gene bunlardan kaynaklanan aşırı sol akımın zararlı etkisini küçümsememeliyiz. Bu zehirli etkiyi silip süpürmek için, kapsamlı bir Marksist ideolojik eğitim hareketi geliştirilmelidir.

Bu ideolojik eğitim hareketi, Partimizin iyi geleneklerine uygun bir biçimde yürütülmelidir.

Birincisi, serbest tartışmaya izin vermeliyiz. Siyasi propaganda ve bilimsel araştırma, hem birbirine bağlı hem de birbirinden ayrı şeylerdir. Siyasi propagandanın sınırları, Partinin ve hükümetin saptadığı siyasetin sınırları ile belirlenir. Oysa bilimsel ve teorik araştırma özgürce yapılmalıdır. Bilimde yasak olmaz. Bilimsel düşünce, «devlet büyüklerinin iradesine» tabi olamaz; burada azınlığın çoğunluğa uyması sözkonusu değildir. Burada herkes kendi görüşünü serbestçe söyleyebilmeli, yüreğinde yatanı dile getirebilmelidir; ortaya sorular atma ve bunları serbestçe tartışma özgürlüğü, eleştirme ve muhalefet etme özgürlüğü olmalıdır. İnsanları cesur bir şekilde yeni yeni şeyler aramaları ve yaratmaları için yüreklendirmeliyiz. İkinci olarak, pratik içinde sınamaya özen göstermeliyiz. Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesi de dahil tüm teori ve öğretileri sürekli olarak pratik içinde sınamak gerekir. Çünkü ancak o zaman zenginleşir ve gelişebilirler. Pratik içinde sınanırken yeni koşullara ters düştüğü ortaya çıkan ya da yanlışlığı anlaşılan her şey düzeltilmelidir. Pratik içinde yeni, daha önce bilinmeyen şeyler keşfedildiğinde ise, bunları teoriye ve öğretiye katmak gerekir.

Düşünceyi özgürleştirmede Partimizin izlediği çizgi, geçici bir siyaset değil, tam tersine temel ve uzun vadeli bir siyasettir. Mao Zedung yoldaşın beğenilen deyimiyse bu, «açılma» siyasetidir. Bu siyaseti edebiyata, sanata ve bilim uygulamamızda «yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın» diyoruz. Partimiz, öteden beri «açılma» çizgisini savunmuş ve «kısıtlama» çizgisine karşı çıkmıştır. Mao Zedung yoldaşın dediği gibi :

«Ülkemizi yönetirken, iki farklı yöntem ya da başka bir deyişle iki farklı siyaset benimsenebilir : 'Açılma' veya 'kısıtlama'. 'Açılma', konuşmaya, eleştirmeye ve tartışmaya cesaret edebilmeleri için herkese fikirlerini özgürce açıklama fırsatı vermek anlamına gelir; yanlış fikirlerden ve zehirli şeylerden korkmama anlamına gelir; farklı görüşlere sahip kişiler arasında tartışma ve eleştiriye, hem eleştiriye hem de karşı-eleştiriye hoşgörü tanıyarak teşvik etmek an-

lamına gelir; hatalı görüşlere sahip insanlara zorla boyun eğdirmek değil, onları ikna etmek anlamına gelir. 'Kısıtlama' ise, insanların farklı görüşler ortaya koymalarına ve yanlış fikirlerini açıklamalarına izin vermemek ve böyle yaptıklarında 'bir darbede işlerini bitirmek' anlamına gelir. Bu, çelişmeleri çözmekten çok, daha da derinleştirme yoludur. 'Açılma' mı, 'kısıtlama' mı? Bu iki siyasetten birini seçmek zorundayız. Biz birinciyi seçiyoruz, çünkü bu siyaset ülkemizin sağlamlaşmasına ve kültürümüzün gelişmesine yardımcı olacaktır.» (Çin Komünist Partisinin Propaganda Çalışmasıyla İlgili Milli Konferansında Konuşma, 12 Mart 1957)*

Yüce sosyalist modernleşme görevi, düşüncemizi daha da fazla özgürleştirmemizi gerekli kılmaktadır. Sosyalist yola, proletarya diktatörlüğüne, Partinin önderliğine ve Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesine sarıldığımız ve düşünceyi özgürleştirme hareketini doğru yöntemlerle yürüttüğümüz ölçüde, her türlü güçlüğün üstesinden gelecek, engelleri aşacak ve yeni büyük Uzun Yürüyüşümüzü tamamlayabileceğiz.

Beijing Rundschau

29 Mayıs 1979, Sayı 21

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, Aydınlik Yayınları, İstanbul, 1978, s. 499. — Aydınlik Yayınlarının notu

ÇİN'DE PROLETARYA DEMOKRASİSİ VE PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ¹

DEVLETİN NİTELİĞİ

SORU : Çin'de nasıl bir devlet vardır?

CEVAP : Bir devletin niteliğini belirleyen şey, o devletin siyasi iktidarının sınıf niteliği, yani bir devletteki çeşitli toplumsal sınıfların konumu ve ilişkileridir. Açıkça ilan edilsin ya da edilmesin, resmen tanınsın ya da tanınmasın, her devlet belli bir sınıf tarafından yönetilir.

Çin'in yeni Anayasası şunu belirtiyor : «Çin Halk Cumhuriyeti, işçi sınıfı önderliğinde ve işçi-köylü ittifakına dayanan sosyalist bir proletarya diktatörlüğü devletidir.» Bu madde, Sovyet revizyonist dönem kliğinin 1977 Anayasasıyla tam bir zıtlık içindedir. Brejnev kliği bu anayasada «bütün halkın devleti» adıyla bugünkü Sovyetler Birliği dev-

1 Çin'in yeni Anayasasının ilanından bu yana bir yıl geçti. 5 Mart 1978'de 5. Milli Halk Meclisinin 1. Oturumunda kabul edilen bu temel yasa, Çin'in bir proletarya diktatörlüğü devleti olduğunu belirtmektedir. Yasa aynı zamanda sosyalist demokrasiye tam bir işlerlik kazandırılmasının önemini vurgulamaktadır.

Diktatörlük ile demokrasi arasındaki ilişki nedir? Anayasanın maddelerine göre Çin yurttaşları hangi temel haklara sahiptirler? Bu haklar nasıl kullanılmaktadır?

Buradaki sorular, cevaplar ve bilgiler, okuyucularımızı bazı temel gerçekler konusunda aydınlatacaktır.

letin özünü, bunun bürokrat-tekelci kapitalist sınıfın diktatörlüğünün bir devleti olduğunu gizlemektedir.

Proletarya diktatörlüğü Marksizm-Leninizmin özüdür. Başkan Mao Zedung, Halk Cumhuriyetinin kuruluşunun arifesinde, şunu açıkça belirtti : «Tecrübelerimizi özetleyelim ve bir noktada toplayalım; bu nokta şudur : İşçi sınıfının (Komünist Partisi aracılığıyla) önderliğinde ve işçilerle köylülerin ittifakına dayanan demokratik halk diktatörlüğü. Bu diktatörlük, uluslararası devrimci güçlerle tek bir vücut halinde birleşmelidir. Formülümüz, başlıca tecrübemiz, temel programımız budur.» («Demokratik Halk Diktatörlüğü Üzerine», 1949)* Başkan Mao'nun burada sözünü ettiği demokratik halk diktatörlüğünün özü, proletarya diktatörlüğüdür.

SORU : Proletarya diktatörlüğü ne demektir?

CEVAP : Bu, hem proletarya diktatörlüğünü, hem de proletarya demokrasisini ifade eden yeni tipte bir devlet düzenidir.

Proletarya diktatörlüğünün iki anlamı vardır.: Proletarya ve halkın diğer kesimleri için demokrasi (halk demokrasisi ya da sosyalist demokrasi); sosyalizme karşı direnen sömürücü sınıfların üyeleri üzerinde diktatörlük. Halk, oldukça geniş bir kesimi kapsar. Başkan Mao'nun uzun yıllar önce işaret ettiği gibi, işçiler, köylüler, şehir küçük burjuvazisi, yurtsever aydınlar, yurtsever kapitalistler ve diğer yurtsever demokratlar halk sınıflaması içinde yer alırlar.

Proletarya demokrasisi insanlık tarihindeki en geniş ve en uygulanabilir demokrasidir. Proletarya diktatörlüğü gibi o da devlet düzenimizin ayrılmaz bir parçasıdır. Demokrasi uygulamak, esas olarak proleter devlet düzenine bağlı kalmak demektir. Bu yüzden Anayasamızda halkın geniş demokratik hakları güvence altına alınmıştır. 17. madde şuna işaret eder : «Devlet, sosyalist demokrasi il-

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt IV, Aydınlik Yayınları, İstanbul, 1977, s. 456. — Aydınlik Yayınlarının notu

kesine bağlıdır; halkın devlet işlerinin yürütülmesine ve bütün ekonomik ve kültürel girişimlere katılma hakkını, devlet organlarını ve buralarda çalışanları denetleme hakkını güvence altına alır.» Yukarıda sözü edilen demokratik düzen olmadan, proletarya diktatörlüğü sağlanamaz.

SORU : İşçi sınıfı devlete nasıl önderlik eder?

CEVAP : Çin işçi sınıfı, devlete, öncü örgütü, Çin Komünist Partisi aracılığıyla önderlik eder. Çünkü Parti, proletaryanın en ileri unsurlarından oluşur. Partinin yol gösterici ideolojisi, programı, çizgisi, örgütsel ilkesi ve çalışma tarzı, işçi sınıfının özelliklerini özlü bir biçimde içinde taşır ve işçi sınıfının iradesini ve temel çıkarlarını yansıtır.

SORU : Proletarya diktatörlüğü niçin işçi-köylü ittifakına dayanmalıdır?

CEVAP : İşçi-köylü ittifakı, işçi sınıfı ile onun siyasi partisinin önderlik ettiği köylüler arasında devrimci bir ittifaktır.

Çin'de köylüler toplam nüfusun büyük bir çoğunluğunu oluştururlar. Yeni demokratik devrim döneminde Başkan Mao, Çin devriminin temel sorununun köylü sorunu olduğuna ve köylülüğün Çin devriminin temel gücü olduğuna işaret etmişti. Sosyalist devrim döneminde, Başkan Mao yine şuna işaret etti : «... Köylülerimizin durumunun, ekonomimizin gelişmesinde ve iktidarımızın sağlamlaşmasında çok önemli bir yeri vardır.» («Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine», 1957)*

Çin işçi sınıfı, ancak köylülerle sağlam bir ittifak kurarak devlete önderlik edebilir ve tarihi görevini yerine getirebilir. Köylüler de kurtuluşa tam anlamıyla ancak işçi sınıfının önderliğini kabul ederek kavuşabilirler. Çin devriminin uzun tarihi bunu kesinlikle kanıtlamıştır.

SORU : Proletarya diktatörlüğünün sırf «baskı» anlamına geldiğini söylemek doğru mudur?

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1978, s. 457. — Aydınlık Yayınlarının notu

CEVAP : Hayır. Bu, bir yanlış anlamadır. Proletarya diktatörlüğünün baskı işlevi vardır; ama bu diktatörlük yalnızca hainleri, karşı-devrimcileri ve halkın çıkarlarına ciddi zarar veren kötü unsurları baskı altına alır. Hiç bir zaman geniş kitleleri baskı altına almamalı, tam tersine Anayasanın kitlelere sağladığı geniş demokratik hakları güvence altına almalıdır. Siyasi haklarının bir kısmından ya da tümünden yoksun bırakılan ve daha kendilerini düzeltmemiş olan toprakağalarına ve zengin köylülere bile devlet, çalışma yoluyla kendilerini düzeltebilmeleri ve kendi emekleriyle geçinen, yasalara saygılı yurttaşlar haline gelebilmeleri için hayatlarını kazanma olanağı sağlar. Kendilerini düzeltmiş olanlar, halkın değerlendirmesi esas alınarak ve il düzeyindeki bir devrimci komitenin onayıyla yurttaşlık haklarına sahip olabilirler.

Geçenlerde ÇKP Merkez Komitesi, kendini düzeltmiş olan toprakağalarının, zengin köylülerin, karşı-devrimcilerin ve kötü unsurların çoğu için kullanılan bu tanımlamaları kaldırmayı ve onlara yurttaşlık haklarını vermeyi kararlaştırdı. Bunlar, yaptıkları işe göre komün üyesi ya da işçi olarak adlandırılmalıydılar. Bu karar bütün ülkede uygulanmaktadır.

SORU : Proletarya diktatörlüğünün işlevleri ve amacı nedir?

CEVAP : Proletarya diktatörlüğünün iki temel işlevi vardır. Birinci işlevi, ülke içinde sosyalizme karşı çıkan sömürücü sınıfların üyelerine baskı uygulamaktır. Kamu düzenini sürdürmek ve halkın çıkarlarını korumak için hırsızlara, dolandırıcılara, katillere, kundakçılara ve kamu düzenini ciddi olarak bozan başka alçaklara karşı diktatörlük uygulamak gereklidir.

Bu diktatörlüğün ikinci işlevi, ülkemizi dış düşmanların yıkıcılığından ve muhtemel saldırılarından korumaktır.

Ülkemizde bu diktatörlüğün amacı, Çin'i dış saldırılara karşı savunmak, sosyalist devrim ve insanın düzgün bir şekilde ilerlemesini sağlamak, barış içinde çalışabilmesi için halkımızı korumak ve toplumsal üretici güçlerin hızla

gelişmesini etkili bir biçimde örgütlemek ve ilerletmektir.

SORU : Yeni burjuva unsurlar, diktatörlüğün hedefleri midir?

CEVAP : Çin'in Yeni Anayasasına, yeni burjuva unsurların cezalandırılmalarıyla ilgili bir madde eklendi. Bu, Partimizin Parti düşmanı Dörtlü Çete kliğine karşı mücadelede kazandığı tecrübenin bir ürünüdür.

Yeni burjuva unsurlar, sosyalist toplumda yeni ortaya çıkan ve sosyalist devrime karşı duran, sosyalist inşayı kesintiye uğratan, sosyalist kamu mülkiyetini temelden yıkmaya yönelen ve toplumsal mülkiyeti gasbeden unsurlardır. Bu yüzden, sayıları az da olsa onlar sosyalizme karşı duran sömürücü sınıflardandır. Dolayısıyla bu unsurlar üzerinde diktatörlük uygulamak zorunludur.

TEMEL YURTTAŞLIK HAKLARI

SORU : Çin yurttaşları hangi haklara sahiptirler?

CEVAP : Halkımız tüm demokratik haklardan yararlanır. Yeni Anayasada belirlendiği gibi bunlar şöyledir :

1. Siyasi bakımdan, devlet işlerinin yürütülmesine katılma hakkı. On sekiz yaşını dolduran bütün yurttaşlar, milliyet, renk, mülkiyet, eğitim düzeyi, ikamet süresi ve cinsiyet ayrımı yapılmaksızın seçme ve seçilme hakkına sahiptirler. Örneğin, geçen yıl 1. Oturumu yapılan 5. Milli Halk Meclisinde, Çin'in elli dört azınlık milliyetinin her birini temsil eden milletvekilleri vardır. Milletvekillerinin yüzde 90'ından fazlasını emekçi halk yüzde 21'ini de kadınlar oluşturur. Bütün milletvekilleri, demokratik danışma sonucu gizli oyla seçilirler.

Yurttaşlar, Halk Meclisine seçtikleri milletvekillerini ve hükümet görevlilerini denetleme hakkına sahiptirler. Yurttaşlar, bir devlet organında, bir işletmede ya da bir kurumda çalışma hakkının yanı sıra, yasaları çiğneyen ya da görevini ihmal eden herhangi bir kimseyi şikayet etme hakkına da sahiptirler. Haklarına herhangi bir tecavüz söz-

konusu olduğunda üst kademelere başvurma hakkına sahiptirler.

Yurttaşlar, toplumsal faaliyetlerinde söz, yazışma, basın, toplanma, dernek kurma, yürüyüş, gösteri ve grev özgürlüğünden yararlanırlar. Büyük Kültür Devriminde olduğu gibi «serbestçe konuşma, görüşlerini açıkça belirtme, büyük tartışmalar yapma ve büyük duvar afişleri yazma» hakkına sahiptirler.

Yeni Anayasa şunu da belirliyor : Yurttaşlar dini inanç özgürlüğüne, dinsiz olma özgürlüğüne ve tanrıtanımazlığın propagandasını yapma özgürlüğüne sahiptirler.

2. Ekonomik bakımdan, yurttaşlar çalışma ve dinlenme hakkına sahiptirler. Çalışanların yaşlılık, hastalık ya da çalışamaz duruma gelmesi halinde maddi yardım alma hakları vardır.

3. Kültür, eğitim ve bilimsel araştırma alanlarında yurttaşlar eğitim görme hakkına, bilimsel araştırma yapma, kültürel ve sanatsal ürünler verme ve diğer kültürel faaliyetlerde bulunma özgürlüğüne sahiptirler.

Kadınlar siyasi, ekonomik, kültürel ve toplumsal hayatın ve aile hayatının bütün alanlarında erkeklerle eşit haklardan yararlanırlar. Erkekler ve kadınlar eşit işe eşit ücret alırlar.

SORU : Anayasada belirlenen yurttaşlık haklarının hayata geçirilmesini nasıl güvence altına alıyorsunuz?

CEVAP : Yurttaşlık haklarının hayata geçirilmesini güvence altına almak için aşağıdaki önlemler uygulanmaktadır :

1. Halk meclislerinin ve halk örgütlerinin denetimi. Milli Halk Meclisinin temel görev ve yetkilerinden biri «Anayasa ve yasaların uygulanmasını denetlemek»tir. Çeşitli düzeylerdeki yerel halk meclislerinin görev ve yetki alanı, Anayasanın uygulanmasının güvence altına alınmasını ve kendi idari bölgelerinde yurttaşlık haklarının korunmasını kapsar. Ayrıca sendikalar, Komünist Gençlik Birliği, kadın federasyonları, yoksul ve aşağı-orta köylü birlikleri gibi halk örgütleri, Anayasanın uygulanmasını denet-

lemede rol oynarlar. Örneğin Milli Kadın Federasyonu geçen yıl 17 Eylülde kabul edilen tüzüğünde, görevlerinden birinin «yeni Anayasaya bağlı kalmak ve onu korumak, ayrıca uygulanmasını denetlemek üzere kadınları eğitmek» olduğunu açıkça ilan etti.

2. Halkın, devlet organları ve buralarda çalışanlar üzerindeki doğrudan denetimi. Anayasa, devlet organlarında çalışanların halkın görüşlerine kulak vermesi, halka canla başla hizmet etmesi ve kitlelerin denetimini kabul etmesi gerektiğini belirtir. Aynı zamanda, kimsenin şikayette bulunan ve üst makamlara baş vuran yurttaşlara karşı baskı uygulayamayacağını ve misilleme yapamayacağını belirtir. Eğer böyle bir şey olursa, sorumluları cezalandırılır. Çeşitli düzeylerdeki Parti ve hükümet organlarının, yurttaşların denetleme ve görüşlerini dile getirme haklarını kullanmalarını kolaylaştırmak için, halktan gelen mektupları cevaplayacak ve konukları ağırlayacak özel daireleri vardır. **Renmin Ribao**'da ve öteki Parti gazetelerinde de buna benzer daireler kurulmuştur.

Yurttaşlar doğrudan doğruya Parti Merkez Komitesi önderlerine yazabilirler. Kısa bir süre önce, eski bir devrimci üs alanı olan Şanşi Eyaletinin Cidan ilinden bazı kimseler, Parti Merkez Komitesi önderlerine halkın demokratik haklarının yerel kadrolar tarafından nasıl ayaklar altına alındığını açığa çıkaran mektuplar yazdılar. Merkezdeki önder yoldaşlar hemen eyalet önderliğine bu sorunu çözme talimatını verdiler ve aynı zamanda şuna işaret ettiler: «Ne gerekçeyle olursa olsun, hiç kimse mektup yazanlara karşı misillemede bulunamaz.» Şanşi Eyaletinin yönetici organı, sorunu çözmeye yardımcı olmaları için Cidan iline hemen yetenekli kadrolar gönderdi.

3. Maddi güvence. Yurttaşlara bu hakları tanıyan yeni Anayasa, aynı zamanda bu hakları sağlama alacak maddi güvencelerin gerekliliğini belirtmektedir. Örneğin, Anayasada belirlenen biçimiyle, devlet bütünü gözönünde bulundurma ilkesine uygun olarak çalışma olanağı sağlar. Üretimin artırılması temelinde emeğin karşılığını da gide-

rek artırır, çalışma koşullarını iyileştirir, daha fazla iş güvenliği sağlar ve ortak refah düzeyini geliştirir.

Çalışanlar yaşlılık halinde ve diğer durumlarda maddi yardım görme hakkına sahiptir. Devlet sosyal sigortayı, sosyal yardımı, parasız tıbbi bakımı, sağlık hizmetlerinin kooperatifleştirilmesini vb., adım adım geliştirecektir.

4. Demokratik yönetime doğrudan katılmak. Halkın demokratik yönetime katılması sistemi, fabrikalar, köyler ve Halk Kurtuluş Ordusu bölükleri gibi taban birimlerinde uygulanmaktadır. Fabrikalarda ve maden işletmelerinde, önder yoldaşların üretim çalışmasına, işçilerin de yönetime katılması sistemi uygulanmaktadır. Geçenlerde bazı fabrika, okul ve araştırma kurumlarında, tabandaki önderler, geçmişte olduğu gibi daha üst düzeydeki önderlik tarafından atanmak yerine, oradaki sıradan kitle tarafından seçildiler. Köy halk komünlerinde yürürlüğe konulan demokratik yönetim sistemiyle komün üyeleri üretim planlarının hazırlanmasında, kollektif gelirin dağılımında ve refahla ilgili düzenlemelerde söz sahibi olmaktadırlar.

Halk Kurtuluş Ordusu bölüklerinde, savaş zamanında etkili olduğu görülen «üç demokrasi» halen uygulanmaktadır. Burada sözkonusu olan, siyasi demokrasi, bölükteki savaşçıların geçimlerinin düzenlenmesinde ekonomik demokrasi ve sıradan erlerin savaşa ve askeri eğitime ilişkin görüşlerini dile getirmelerini sağlayan askeri demokrasidir.

ÇİN'İN SOSYALİST HUKUK SİSTEMİ

Sosyalist hukuk sisteminin gerekli işlerliği nasıl kazanabileceği sorunu, Çin halkının giderek artan bir ilgiyle izlediği güncel bir konudur. Şimdi aramızdan ayrılmış bulunan eski Yüksek Halk Mahkemesi Başkanı, Çin Halk Cumhuriyeti Başkan Yardımcısı ve Başkan Vekili Dong Bivü yoldaşın konuyla ilgili olarak 1956 ve 1957'de yaptığı iki önemli siyasi açıklama, basında yeniden yer aldı. Yüksek Halk Mahkemesi Başkanı Ciang Hua'nın geçenlerde yaptığı bazı konuşmalar ile, Kamu Güvenlik Bakanı ve aynı zamanda Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi ve Hukuki Komisyonu Başkan Yardımcısı olan Çao Cangbi'nin Ekim 1978'de yaptığı bir konuşma ve Çin'deki adli işleyişle ilgili çeşitli yorumlar da ülke gazetelerinde yayınlandı. Bütün bunlar kitlelerde geniş yankılar uyandırdı. Aşağıda, bazı dikkat çekici noktalar üzerinde duracağız.

YENİ, ESKİNİN YERİNİ ALIYOR

Çin Komünist Partisi, sosyalist bir hukuk sistemi kurmak için, Halk Cumhuriyetinin kurulmasından sonra, etkili ve özgün çalışmalara girişti. 1950'lerin sonlarına doğru, dikkatler bu sistemin güçlendirilmesi üzerinde yoğunlaştı.

ESKİ HUKUK SİSTEMİ YIKILDI

Çin'de kurtuluş öncesindeki hukuk sistemi, iktidardaki azınlığın emekçi halkı ezmek ve sömürmek için kullan-

dığı bir araçtı. O günlerde Çin Komünist Partisi, halka bu sistemi yıkmada önderlik etti.

1949'daki ulusal kurtuluş, eski devlet organlarını ve eski yasaları süpürüp attı. O yılın Eylülünde Komünist Partisi ve demokratik partiler, ülkede geçici anayasa işlevi görecek bir Ortak Programı birlikte oluşturdular. Bu belge esas alınarak, 1952 yılında adli işleyişi düzeltmek için girişilen hareketin ardından, halkın demokratik hukuk sistemi kuruldu.

KİTLE HAREKETLERİ

Halk Cumhuriyetinin ilk yıllarında Komünist Partisi ülke çapında bazı kitle hareketleri başlattı. Bu fırtınalı devrimci hareketleri tutuşturan kıvılcım, yasa gücünden çok, doğrudan kitle eylemiydi. O zaman amaç, eski, gerici toplum düzenini yıkmak ve yerine yeni devrimci düzeni kurmaktı. Bunun örneklerini 1949-1951 yılları arasında toprakağası sınıfını devirmek için girişilen toprak reformu hareketinde, 1950'deki karşı-devrimcileri bastırma hareketinde ve 1952'de burjuvaziye hedef alarak yürütülen Üç Kötülüğe karşı¹ ve Beş Kötülüğe karşı mücadele² hareketlerinde görebiliriz. Eski toplumun yerini yenisinin aldığı bir sırada, halkın tepesine binen gerici güçler hâlâ çok güçlü olduklarından, bu kitle hareketleri kesinlikle zorunluydu.

Çin Partisi ve hükümeti, bu kitle hareketlerine yol göstermek amacıyla bir dizi program ve siyaset belirledi. Bunlar, biçimsel bakımdan mükemmel yasalar olmamakla

1 Hem Parti ve hükümet organlarında, hem de devlet işletmelerinde üç kötülüğe; yiyiciliğe, savurganlığa ve bürokrasiye karşı girişilen hareket. Çincesi; **san fan**.

2 Özel sanayi ve ticaret işletmelerinde, o sırada iyice yaygın olan beş kötülüğe; rüşvete, vergi kaçırmaya, devlet malını çalmaya, hükümet ihalelerinde hile yapmaya ve ekonomik bilgi çalmaya karşı girişilen hareket. Çincesi; **vu fan**.

birlikte, yasa işlevini yerine getirdiler. Sonraları bunlar derlenip sistemleştirildiler ve kitlelerce yaygın bir biçimde tartışılıp belli bir süre içinde denemeye konulduktan sonra, yasama organları tarafından incelenerek ve benimsenerek, nihayet kesinleşmiş yasalar ve kararnameler haline getirildiler. Böylece Toprak Reformu Yasası, karşı-devrimcilerin ve zimmetlerine para geçirenlerin cezalandırılması- nı öngören yönetmelikler, Sendikalar Yasası, Evlenme Yasası, Emeği Koruma Yasası, Milli Bölgesel Özerklik Yasası ve daha başka kararname ve yönetmeliklerin tümü, kitle hareketlerinde kazanılan tecrübeler temelinde oluşturuldu.

YENİ HUKUK SİSTEMİ KURULDU

Yeni Çin'in ilk Anayasası 1954'te yürürlüğe girdi. Aynı yıl devlet organlarıyla ilgili beş temel yasa hazırlanıp kabul edildi. Bunlar, Milli Halk Meclisi Yasası, Devlet Konseyi Yasası, Halk Mahkemeleri Yasası, Halk Savcılığı Yasası ve yerel halk meclisleri ve yerel halk konseyleriyle (yani yerel yönetimlerle) ilgili yasalardı. Bunlardan Halk Mahkemeleri Yasasıyla, halkı korumada ve halkın düşmanına darbe indirmede önemli bir rol oynayan yargı sistemi ve yargılama usulü oluşturuldu.

Anayasanın 1954'te yürürlüğe girmesini izleyen on yıl içinde yaklaşık 1100 önemli yasa, kararname ve yönetmelik benimsendi. Bunlar, Çin'in sosyalist devriminin ve inşasının ilerletilmesine yardımcı oldu.

Bakan Çao Cangbi, Ekim 1978'deki konuşmasında, bu tarihi dönem üzerinde durarak Çin'in hukuk sisteminin ülkenin kendine özgü koşullarından çıktığını gösterdi. Çao Cangbi, Başkan Mao'nun geliştirdiği bir siyaset olan, ölüm cezasının iki yıl ertelenmesi ve zorunlu çalışmayla geçen bu süre içinde mahkumun davranışlarının değerlendirilmesi, ayrıca suçluların yeni bir hayata başlamalarına yardımcı olmak için çalışmayla kendilerini düzeltmelerine olanak sağlanması gibi yeniliklerin, yurt dışındaki hukukçular tarafından da olumlu karşılandığını belirtti.

SİSTEMİ MÜKEMMELLEŞTİRME GEREĞİ

Çin'in hukuk sistemi şüphesiz mükemmel olmaktan çok uzaktı. Dong Bivu yoldaş, 1956 ve 1957'de yaptığı açıklamalarda sistemin iki eksikliği üzerinde durdu. Birincisi, yasalar yetersizdi. İkincisi, bunlara her zaman uyulmuyordu. Dong Bivu, uyulacak yasalar olması, ayrıca istisnasız herkesin bu yasalara uyması gerektiğini belirtti. Bu amaçla, yargı organları ve yargı sistemi güçlendirilmeliydi.

Dong Bivu yoldaş, kurtuluş sonrasının ilk yıllarında kitle hareketleri zorunlu olduğu halde, bunların hiç durmadan sürmesine izin verilmemesi gerektiğini belirtti. Daha önce devletin görevi üretici güçlerin özgür kılınmasını sağlamakken, Halk Cumhuriyetinin kuruluşundan sekiz yıl sonra bu görev değişmiş ve üretici güçlerin korunması ve gelişmelerinin kolaylaştırılması görevine dönüşmüştü. Dolayısıyla hukuk sisteminin pekiştirilmesi gerekiyordu. Dong Bivu yoldaş, «hukuk sistemi olmayan bir devletin, kelimenin tam anlamıyla devlet sayılamayacağını» açıkladı.

Başkan Mao 1962'de konuyla ilgili olarak şöyle demişti: «Yasalar olmadan edemeyiz. Bir ceza yasası ve bir medeni yasa olmalıdır. Yasalar ve yönetmelikler yürürlüğe konulmakla kalmamalı, aynı zamanda içtihatlar da çıkarılmalı ve derlenmelidir.» Böylece ceza yasası, medeni yasa ve ceza yargılama usulü yasası o yıl içinde hazırlandı. Ertesi yıl ceza yasası taslağı ülkenin her yanında dağıtılarak yargı kurumlarının görüşleri alındı. Bu yasa devlet yasama organınca daha incelenip benimsenmediği halde, mahkemeler verdikleri kararlar ve cezalarda bu yasaya başvuruyorlardı.

BÜYÜK SINAVLARLA GEÇEN BİR DÖNEM

Hukuk sistemini pekiştirme ve mükemmelleştirme atılımı, Lin Biao ve Dörtlü Çetenin ege-
men olduğu dönemde tümüyle durduruldu. Halk demokrasisi, yurttaşlık hakları, Parti disiplini ve devlet yasaları keyfi bir şekilde bir kenara itildi.

YARGI ORGANLARI YERLE BİR EDİLDİ

Sosyalist hukuk sistemini geliştirmeye yönelik çabaların tam yoğunlaştığı bir sırada, Lin Biao ve Dörtlü Çete bu sisteme ciddi bir darbe indirdiler. Sosyalist hukuk sistemi, bunların Parti ve devlet iktidarını gasbetmelerinin karşısına dikilen bir engeldi. Bu nedenle, daha 1966'da, Büyük Kültür Devriminin hemen başında kamu güvenliği dairelerini ve savcılıkları dağıtmaya başladılar. Sosyalist hukuk sisteminin, kitle hareketini gerileten bir «pranga» ve «deli gömleği» olduğunu öne sürdüler. Çin yargı organlarının tümünün işleyişi askıya alındı.

Gasbettikleri iktidarı kötüye kullanan Lin Biao ve Dörtlü Çete, çok sayıda devrimci kadroya ve insana baskı uygulamaya başladı. Haydutları ve serserileri sokağa salarak, bunların her şeyi yakıp yıkmalarına, yağmalamalarına, evlere zorla girip içindekileri çalıp çırpmalarına, yasa dışı yollarla insanları hapsedmelerine, sahte mahkemeler kurup suçsuz insanları işlemedikleri suçları işkence altında kabul zorlamalarına olanak sağladılar. Denetimleri altındaki yerlerde ve birimlerde, kişi özgürlüğü diye bir şey yoktu. Çünkü sosyalist toplumsal düzen diye bir şey kalmamıştı.

FEODAL-FAŞİST YÖNETİM

Çongguo Çingnian (Çin Gençliği) dergisinin özel yorumcusunun açıkladığına göre, o günlerde Lin Biao'yu ve Dörtlü Çeteyi onaylamadığını gösterme cüretinde bulunan herkes derhal alçakça bir suç işlediği gerekçesiyle mah-

kum ediliyor ve cezalandırılıyordu. Onlara karşı en ufak bir saygısızlık olarak görülen her şey «karşı-devrimci bir suç» sayılıyordu. Nancingli bir işçi, hiç bir kastı olmadığı halde sırf herkesin içinde Lin Biao'nun fiziki yapısından söz ettiği için 5 yıla mahkum olmuştu. Bu olay hiç kuşkusuz son derece saçmaydı. Ama, özel yorumcunun eklediği gibi, hiç değilse belli bir «yargılama usulü»ne şeklen uyulduğunu düşündürüyordu. En azından şu ya da bu şekilde bir «gerekçe» vardı ve işçinin hapsedildiği yer bilindiği için ailesi onu zaman zaman ziyaret edebiliyordu. Oysa pek çok davada, yargılama usulüne benzer bir şeye rastlamak bile mümkün değildi. Kişisel mülke ve kişisel özgürlüğe kasıtlı olarak el uzatılıyor ve insanların yaşam güvencesi ortadan kaldırılıyordu. Kısacası, Lin Biao ve Dörtlü Çetenin egemen olduğu yerlerde sosyalist demokrasinin yerini, 20. yüzyıl faşizmiyle kolkola yürüyen feodal zorbalık almıştı.

ACI DERSLER

Bu acı deneyler insanları bazı temel sorunlar üzerine uzun uzun düşünmeye zorladı. Nasıl olup da böyle bir felaket meydana gelmişti ve bundan çıkarılacak dersler neydi?

LİN BİAO VE DÖRTLÜ ÇETE NİÇİN AKILLARINA ESTİĞİ GİBİ DAVRANABİLDİLER?

Çongguo Çingnian dergisinde Lin Çun ve Li Yinhe adlarındaki iki genç kadının yazdıkları bir makalede, Lin Biao'nun, Dörtlü Çetenin ve onların izleyicilerinin akıl almayacak ölçüde büyük bir gücü gerçekten ellerinde topladıkları, ama ulusun geri kalan kesimiyle kıyaslandığında bunların sayıca çok ufak bir azınlıktan ibaret oldukları belirtiliyor. Yüz milyonlarca insanın, mücadelenin daha erken bir aşamasında bu belayı başlarından atarak böyle bir felaketi önlemesi neden mümkün olmadı? Tarihin aklı

şı ya da duraganlığı bireylerin çabasıyla açıklanamaz. Bu inandırıcı değildir ve tarihi materyalizme uymaz.

Tarih, ardında her zaman öğretici bir şeyler bırakır. Bedelini çok pahalıya ödedik, ancak daha önce kavrayamadığımız önemli dersler çıkardık. Şimdi, Lin Biao'nun ve Dörtlülük Çetenin, bir tarihi olgu olarak, Çin toprağında derin toplumsal ve siyasi köklere dayandığını görüyoruz. Ancak onlara fırsat veren şey, yasalarımızın yetersizliği, sağlıklı bir hukuk sisteminden yoksunluğumuz ve sosyalist demokrasiyi korumada işlerliği olan yaptırım kurumlarının bulunmaması olmuştur. Üstelik onlar «solcu» kisvesi altında, Komünist Partisinin ve proletarya diktatörlüğünün adını akıllarına estiği gibi kullanarak birçok masum insanı, özellikle de genç ve tecrübesiz olanları kandırıyor ve onları baştan çıkararak felaketli aşırılıklara itiyorlardı. Önceleri Parti üyeleri ve genel olarak halk, onları gözetim altında tutmak gerektiğini akıl edemedi. Bu yola başvurduklarında ise, iktidarı elinde tutan bu azınlığı engellemek için hiç bir şey yapamadılar, çünkü onları hizaya getirecek hiç bir hukuki olanak kalmamıştı. Partinin ve halkın başvurabileceği demokratik yollar son derece zayıflatılmış, işe yaramayacak kadar bozulmuştu. Böylece siyasi mevki düşkünlerinin ve komplocuların oluşturduğu bu fesat çetesi bir süre için meydanı boş buldu. Bu, halkın hiç bir zaman unutmayacağı ağır ve acı bir derstir. Halk sosyalist demokrasi ve hukuk sistemi silahlarını kavramalı, onlara sıkıca sarılmalı ve onları kullanmalıdır.

TEMEL HAKLAR GÜVENÇE ALTINA ALINMALIDIR

1945'te Başkan Mao «Koalisyon Hükümeti Üzerine» adlı yazısında «söz, basın, toplanma, dernek kurma, siyasi düşünce ve dini inanç özgürlükleri ve kişi hakları, halkın en önemli özgürlükleridir»* demişti.

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt III, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1976, s. 267. — Aydınlık Yayınlarının notu

Lin Biao'ya ve Dörtlü Çeteye karşı seslerini yükseltenlerin karşı-devrimci olarak mahkum edilebilmesinin nedeni, halkın söz özgürlüğü hakkını koruyacak durumda olmaması ve bunun yanı sıra neyin karşı-devrimci suç olduğu konusunda bilimsel, açık seçik hükümler getiren bir yasanın bulunmamasıydı. Bu, başka birçok şey için de geçerliydi. Halk basın özgürlüğü hakkını koruyamadığı için, Dörtlü Çete gazeteleri istediği gibi tekeline alıp yönlendirdi ve ayrıca hemen bütün kitle iletişim araçlarını kendi çizgisinin hizmetine soktu. Halk toplanma özgürlüğünü koruyamadığı için, Dörtlü Çete kendisine karşı düzenlenen bütün toplantıları, gösterileri, yürüyüşleri «karşı-devrimci» ilan ederek keyfi bir biçimde yasaklayabiliyordu. İşte, Pekin'in Tien An Men meydanında, Nancing'de ve ülkenin başka yerlerinde gösteri yapanların tepesine bu sayede binebildiler. Halk dernek kurma hakkını koruyamayınca, Dörtlü Çete, birçok kitle örgütünü «gerici örgütler» olarak damgalamaktan kaçınmadı. Halk siyasi düşünce özgürlüğünü koruyamayınca, Dörtlü Çete, kafalarını kullanan ve gerçeği savunanları keyfince hapse attı. Halk kişi özgürlüğünü koruyamayınca, Dörtlü Çete, düzmece mahkemeler kurarak masum insanlara aklına estiğince kıydı.

Çongguo Çingnian dergisinde yayınlanan makalede, bu temel haklara sahip olmamız gerektiği belirtiliyor. Bir hukuk sistemi olmalı ve bu gerçekten uygulanmalıdır. Makalede açıklandığı gibi, halkımız bu kavrayışa kanı ve canı pahasına ulaşmıştır.

SAHTE SOLCU MEVKİ DÜŞKÜNLERİNDEN SAKINALIM

Renmin Ribao (Halkın Gazetesi) Özel Yorumcusu, bu sorunu siyasi çizgi mücadelesi açısından ele alarak şu değerlendirmeyi yapıyor :

Marksist devlet teorisinin revizyonistler tarafından proletarya diktatörlüğünü yıkmak amacıyla tahrif edilmesi iki biçimde olur.

Sağdan tahrifat, demokrasiyi toplumun bütün üyeleri-

ni kapsayacak biçimde genişleterek, sınıflar ve sınıf mücadelesi varlığını sürdürdüğü halde sınıf düşmanları üzerindeki diktatörlüğü ortadan kaldırmaktır. Bu, «bütün halkın devleti» teorisi olarak bilinir. Kruşçev revizyonistleri bu teoriyi Sovyetlerdeki proletarya diktatörlüğünü bir burjuva diktatörlüğü haline getirmek için kullandılar.

Aşırı soldan tahrifat ise, burjuvazi üzerindeki diktatörlüğün güçlendirilmesinin şiddetle savunulması biçimini alır. Aslında bu, diktatörlüğü genişleterek Parti üyeleri ve genel olarak halk üzerinde diktatörlük uygulamak ve Parti içi demokrasi ile halk demokrasisini ayaklar altına almak anlamına gelir. Bu da, Lin Biao ve Dörtlü Çete tarafından icadedilen ve uygulanan «topyekun diktatörlük»tür.

Proletarya diktatörlüğü doğru kavrandığında iki yönü kapsamalıdır : Bir yanda halk için geniş demokrasi, öte yanda bir avuç gerici üzerinde diktatörlük. Bu iki yönden herhangi birini yadsımak, böyle bir diktatörlük fikrini bir bütün olarak yadsımak demektir.

Çin Komünist Partisi Kruşçev'in teorisini oldukça açık ve kesin bir biçimde teşhir ve mahkum ettiği için, Parti üyeleri ve genel olarak Çin halkı sağdan gelen bu revizyonizmin farkındaydı ve buna karşı uyanıktı. Ancak pek çok yoldaş, aşırı sol biçimde ortaya çıkan revizyonizmi farkedemedi.

Bu yüzden ülkemizde, proletarya diktatörlüğü tarihi döneminin tümü boyunca, sağdaki revizyonistlere karşı tetikte dururken, halk demokrasisini yok sayarak proletarya diktatörlüğünü yıkmaya çalışan «sol»daki (sözde sol ama gerçekte sağ) revizyonistlere karşı da özellikle uyanık olmalıyız.

FEODAL İSTİBDAT İDEOLOJİSİNİ YIKALIM

Pek çok yorumcunun belirttiği gibi, Çin'in uzun feodal yönetim tarihi boyunca, toprakağası sınıfı ülkede merkezî bir devlet kurarak dizginleri elinde tuttu. 1840'taki Afyon Savaşından Çan Kayşek rejiminin 1949'da yıkılışına kadar

süren gelişmeler Çin'i yarı-feodal ve yarı-sömürge bir ülke haline getirdi; ancak feodal istibdadın siyasi sistemi ve ideolojisi, eski Çin'in siyasi ve manevi dayanakları olmaya devam etti. Feodal istibdadın etkisi toplumsal hayatın hemen her alanında varlığını duyuruyor, feodal ideoloji bütün toplumsal tabakaları için için etkiliyordu. Kısacası, kurtuluştan önce Çin'in hiç bir demokratik geleneği yoktu. Bu açıdan Çin, Ekim Devrimi öncesi Rusyasından da geri idi.

Belli bir proletarya demokrasisi geleneği, Mao Zedung yoldaşın önderliğindeki Çin Komünist Partisinin uzun yıllar süren zorlu mücadelesi içinde adım adım inşa edildi. Ancak Lin Biao ve Dörtlü Çetenin baltalamaları sonucu, son yıllarda eski ideoloji ve feodal istibdat gelenekleri hortlatıldı. Bu nedenle, feodal istibdat ideolojisinin etkisini yok etmek için bu ideolojinin derinlemesine eleştirilmesi, gerek günümüzde gerekse önümüzdeki uzun yıllar boyunca ideolojik cephedeki başlıca görevlerden biri olacaktır.

SOSYALİST EKONOMİNİN İNŞASI HIZLANDIRILMALIDIR

Bazı yorumlarda, sorunun ekonomik tahlili yapılmaktadır. Bu yorumlarda, kurtuluştan önce Çin'de bir küçük üretim ekonomisinin hakim olduğu, bunun da ekonomik ve kültürel bakımdan ülkenin geri kalmasına yol açtığı belirtilmektedir. Kurtuluştan sonra milli ekonominin hızla gelişmesine karşın, ülkenin her yerinde izlerine rastlanabilen küçük üretimin yerine büyük çaplı üretimin geçmesi daha zaman alacaktır. Bu durum, feodal istibdat ideolojisi için olduğu kadar, küçük üreticilerin ruh hali ve alışkanlıkları için de ekonomik bakımdan uygun bir zemin yaratır. Küçük üretici ideolojisinin ve feodal istibdadın kalıntılarının kökünü kazımak ve sosyalist demokrasiye tam bir işlerlik kazandırmak için, modern sosyalist ekonominin gelişmesini hızlandırmak zorunludur.

YENİ BAŞLANGIÇLAR

Dörtlü Çetenin yıkılmasından bu yana, sosyalist hukuk sistemini yeniden canlandırıp güçlendirmek için pek çok şey yapıldı. Daha bir sürü sorun olduğu halde, geleceğe olan güven artmaktadır.

HAK YERİNİ BULMALI

Başkan Hua'nın önderliğindeki Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi, sosyalist hukuk sistemine büyük önem vermektedir. 1978'in Şubat ve Mart aylarında toplanan 5. Milli Halk Meclisi 1. Oturumu, devletin temel yasası olarak yeni Anayasayı benimsedi ve yürürlüğe koydu. Başkan Hua, Meclise sunduğu raporda şunu açıkladı: «Bütün ülkede düzeni sağlamak için sosyalist hukuk sistemini güçlendirmek zorunludur. Yasalarımız halkın çıkarlarını korur. Bu oturumda tartışılıp benimsenecek olan Anayasayı temel alarak, yirmi sekiz yıllık proletarya diktatörlüğü tecrübemizden dersler çıkarmalı, kitlelerin görüşlerini can kulağıyla dinlemeli, sosyalist yasalarımızı adım adım oluşturmali ve mükemmelleştirmeliyiz. Sosyalist yasalara uyma anlayışını yaygınlaştırmalıyız. Kadrolar, kitleler ve tek tek herkes yasalara uymalıdır.»

Parti Merkez Komitesi Lin Biao'nun, Dörtlü Çetenin ve takipçilerinin yaptıkları bütün korkunç adli hataları düzeltmek için son iki yılda etkili önlemler aldı. Gazetelerde yayınlanan birçok yorumda, gerçeği olgularda aramanın ve hataları anında düzeltmenin gereği vurgulandı. Yüksek Halk Mahkemesi Başkanı Ciang Hua, son konuşmalarında, bunun «bütün kademelerdeki halk mahkemeleri için önde gelen bir görev, şu anda son derece büyük önem taşıyan bir görev» olduğunu döne döne vurguladı. Ciang Hua şöyle dedi: «Yapılan hatalar düzeltilmezse, bu, yurttaşlık haklarının çiğnenmesinin sürüp gitmesi anlamına gelir. Böyle bir şeye Parti disiplini de, devlet yasaları da izin vermez.»

Dörtlü Çetenin basını avucunun içinde tuttuğu sırada olduğu gibi, yapılan hataları örtbas etmek şeklindeki alçakça uygulamayı sürdürmek yerine, şimdilerde basın devlet yasalarının ve Parti disiplininin çiğnenmesi olaylarını açığa çıkarmaya, özellikle yönetici kadroların halkın haklarına ve çıkarlarına zarar verdikleri durumlara parmak basmaya önem veriyor. Bugün kamuoyunu oluşturanlar, işlerini sorumlulukla yapıyorlar.

DİĞER YASAMA ÇALIŞMALARI

Parti Merkez Komitesinin Siyasi ve Hukuki Komisyonunca düzenlenen bir tartışma toplantısında, Başkan Yardımcısı Çao Cangbi, yeni Anayasaya uygun olarak yeni yasalar, kararnameler ve yönetmelikler oluşturunun gereğini vurguladı. Anayasanın tümüyle uygulanması ve sosyalist demokrasinin güvence altına alınması, ancak sosyalist yasalardan oluşan eksiksiz bir sistem kurulduğunda mümkün olabilir. Sosyalist hukuk sisteminin güçlendirilmesi, yasama ve yargılama alanında daha iyi çalışmayı ve yasalara daha titiz bir biçimde uyulmasını içermelidir. Başkan Yardımcısı, bugün yasaların oluşturulmasına ağırlık vermek gerektiğini, böylelikle insanların uyacağı yasaların ortaya çıkacağını belirtti.

Otuz kadar kararname ve yönetmeliğin bir an önce gözden geçirilmesi ya da hazırlanması gerekmektedir. Örneğin, ceza yasasına son şekli verilerek, mahkemelerin yargılamada bir ölçüte sahip olmaları sağlanmalıdır. Halkın ekonomik ve diğer çıkarlarını koruyacak olan medeni yasa da sırada beklemektedir.

Ceza yasası, medeni yasa ve ceza yargılama usulü yasası tasarılarını hazırlamak üzere özel komiteler kurulmaktadır. Bu tasarılar incelenmek, benimsenmek ve yürürlüğe konulmak üzere Milli Halk Meclisi Daimi Komitesine sunulacaktır.

Çin'deki üretici güçlerin gelişmesi, üretim ilişkilerinde olduğu kadar, yasaların, kararnamelerin ve yönetmelikle-

rin önemli bir bölümünü oluşturduğu üstyapıda da esaslı değişiklikleri gerekli kılacaktır. Bu amaçla, ekonomik çalışmayla ilgili çeşitli yasa ve yönetmelikler hazırlanacak ve adım adım mükemmelleştirilecektir. Bunların arasında, halk komünleri ve fabrikalarla, sözleşmelerin yerine getirilmesiyle, ormanların, yeşil alanların ve çevrenin korunmasıyla ilgili yasa ve yönetmelikler de vardır. İşletmeler-arası anlaşmazlıklarda ve davalarda hakemlik yapacak adli organlar kurulacaktır.

Önümüzdeki birkaç ay içinde, bir dizi yasa ve yönetmelik gözden geçirilecek ya da hazırlanacaktır. Bundan sonra bu tecrübeye dayanılarak mevcut yasaların ve yönetmeliklerin her bakımından gözden geçirilmesi için iki ya da üç yıllık bir program yapılacak ve gerekirse yeni yasa ve yönetmelik tasarıları hazırlanacaktır.

UMUT VERİCİ GELİŞMELER

Basındaki tartışmalardan ve halk içinde konuşulanlardan açıkça anlaşılıyor ki, Lin Biao ve Dörtlü Çete döneminde çok acı çekmiş olan insanlar, gerçekten sağlam ve işlerliği olan bir sosyalist hukuk sistemini yürekten istiyorlar. Parti ve hükümet halkın ne istediğini biliyor ve sorumlulukla bu yönde etkin ve etkili önlemler alıyor. Tabii bu da halkın büyük desteğini kazanıyor.

Dörtlü Çetenin ezilmesi, 1949'da çığır açan kurtuluş gibi, tarihi bir öneme sahiptir. Bu çetenin tasfiye edilmesiyle birlikte Çin yeni bir tarihi döneme giriyor. Sosyalist demokrasi ve sosyalist hukuk sistemi geçmişte zor günler geçirdi. Ancak bugün gelecek parlak görünmektedir. Yüz yılın sonuna kadar siyasi bakımdan çok daha demokratik, ekonomik bakımdan çok daha modernleşmiş güçlü bir sosyalist Çin'in gerçekleşmesi umudu hayli yüksektir.

ETKİN YARGI ÇEVRELERİ

Çin'in yargı çevrelerinin mensupları ülke basınına da yansıdığı gibi, son zamanlarda oldukça etkindirler. Gazete ve dergilerde, bu çevrelerin, daha önce «yasak bölge» ilan edilen ve birkaç yıl öncesine kadar tabu sayılan konuları derinlemesine ele alan yazıları yer almaktadır.

Geçen yılın Eylül ayında, Çin Sosyal Bilimler Akademisinin Hukuk Enstitüsünde demokrasi ve sosyalist hukuk sistemi üzerine düzenlenen forumda, konuyla ilgili son derece canlı ve geniş kapsamlı tartışmalar yapıldı.

YASALAR ÖNÜNDE TÜM YURTTAŞLAR EŞİTTİR

Forumda genç hukukçu Li Buyun ve bazı meslektaşları, «yasaların uygulanmasında devlet organlarının bütün yurttaşlara eşit davranması gerektiği» görüşünü dile getirdiler. Bu, forumda ortaya atılan önemli konulardan biriydi.

Bu hukukçular, 1954'te çıkarılan Halk Mahkemeleri Yasasının şu hükmü taşıdığını hatırlattılar: Halk Mahkemelerindeki yargılamada yasalar, milliyet, eğitim, mülkiyet ya da ikamet süresi ayrımı yapılmaksızın bütün yurttaşlara eşit uygulanır! Ancak daha sonra uzun bir süre, bu gerekli ve doğru hükmün, «yasalar önünde bütün insanlar eşittir» biçimindeki burjuva kavramından farksız olduğu söylenmişti. Bazı kimselere göre «bu görüş sınıf bakış açısından yoksundu» ve devrimcilerle karşı-devrimcilerin «eşit olduğunu» ilan ediyordu.

Foruma katılan hukukçular, burjuvazinin geliştirdiği «yasalar önünde bütün insanlar eşittir» ilkesinin, feodal istibdadı yıkmada belli bir devrimci rol oynadığını ifade ettiler. Feodal hukuk, toplumdaki hiyerarşik yapının ve bu yapının hakim sınıflara getirdiği ayrıcalıkların açıkça savunulmasından yanaydı.

Çeşitli burjuva hukuk sistemleri mülkiyetin eşitsizliği temeline dayanır. Bütün yurttaşların oy hakkı olduğunu ilan etmelerine rağmen, bu hak, ikamet süresi, eğitim, mülkiyet vb. koşullarına bağlıdır ki, bu da doğal olarak emekçi halkın burjuvaziyle gerçek eşitliği paylaşmasını olanaksız kılar.

Proletaryanın istediği eşitlik, sınıfların nihai olarak ortadan kalkmasının yol açacağı eşitliktir. Bu nedenle sosyalist hukuk, ne sınıf ayrıcalıkları tanır, ne de mülkiyetin vb. dayattığı sınırlamalara izin verir. Sosyalist hukuk, bütün yurttaşların yasa önünde kelimenin tam anlamıyla eşit olmasını öngörür. Bütün yurttaşların yasa önünde eşit olduğunu söylerken, bunu yargılama açısından söylüyoruz. Yani yasa bütün yurttaşlara eşit uygulanır. Yasama açısından ise, bütün yurttaşların eşit olduğu yolunda bir hüküm yoktur; tersine, halk ile sınıf düşmanı arasında ayırım yapılmalıdır. Bu bakımdan nüfusun yüzde 95'inden fazlası eşit sayılır; ancak vatan hainliğinin ve karşı-devrimciliğin baskı altına alınması gerektiğinden, hainler, karşı-devrimciler, yeni burjuva unsurlar ve diğer kötü unsurlarla halk arasında eşitlik olamaz. Bunların yıkıcı faaliyetleri bastırılmalıdır. Anayasanın bu kayıtları, proletaryanın iradesini yansıtır ve yasanın sınıf tabiatının bir ifadesidir.

Ancak yargı açısından, yurttaşlar yasanın uygulanışında eşittir. Kendilerini düzeltmemiş toprakağaları, zengin köylüler, gerici kapitalistler ve öteki sınıf düşmanları, yasa uyarınca seçme ve seçilme gibi siyasi haklardan yoksun bırakılmalarına rağmen, yasaları çiğnemedikleri sürece öteki yurttaşlarla aynı hak ve görevlere sahiptirler. Bu hak ve görevler şunları içerir : Kişi özgürlüğü ve konut dokunulmazlığı, çalışma ve dinlenme hakkı, Anayasa ve ya-

salara uyma, kamu mülkiyetini kollama ve koruma, çalışma disiplinine uyma zorunluluğu. Yeniden kalıba döküldükten ve eğitildikten sonra gerçekten değişmiş oldukları görüldüğü takdirde taşıdıkları toprakağası, zengin köylü, karşı-devrimci ya da kötü unsur sıfatları kaldırılır ve daha önce yoksun bırakıldıkları bütün hakları geri verilir. Öte yandan halk arasında yasaları çiğneyenler de, yasaya göre cezalandırılırlar.

Li Buyun ve meslektaşları, ancak devlet organları yasaları bütün yurttaşlara eşit bir biçimde uyguladığı takdirde Anayasanın ve yasaların kesinlikle yürürlükte olacağını savundular. Bunun tümüyle proletaryanın çıkarına uygun olduğunu belirttiler.

ÖNERİLER

Hukuk sisteminin pekiştirilmesi, ülkede istikrar ve birliğin sağlanmasına ve dört modernleşmenin gerçekleşmesine hizmet etmelidir. Ünlü kadın hukukçu Han Yutong'un başkanlığını yaptığı forumda bu, herkesin ortak dileğiydi. Çin Sosyal Bilimler Akademisi Başkan Yardımcısı Yu Guangyuan ve foruma katılan 160 diğer öğretim üyesi ve hukukçu, canlı geçen tartışmalar sırasında bu dileğin gerçekleşmesini sağlayacak pek çok öneri getirdiler. Bu önerilerden bazıları şöyle :

— En kısa zamanda bir ceza yasası, bir ceza yargılama usulü yasası ve bir medeni yasa çıkarılmalıdır; halk komünleri, fabrikalar, çalışma, maliye ve çevre korunmasıyla ilgili yönetmelikler de dahil çeşitli ekonomik yönetmelikler yürürlüğe konulmalı ve adım adım mükemmelleştirilmelidir; ekonomik anlaşmazlıkları çözmek ve davalara bakmak üzere hakemlik organları oluşturulmalıdır.

— Uluslararası ilişkilerde geçerli olan çeşitli kurallar ve yönetmelikler, örneğin denizlere, sözleşmelere, patent ve markalara ilişkin çeşitli kural ve yönetmelikler hazır-

lanmalı ve geliştirilmeli, bunlarla ilgili yargı organları kurulmalıdır.

— Lin Biao ve Dörtlü Çetenin hukuk sistemine verdiği zarar gözönünde bulundurularak, adaletin uygulanması sırasında yasadışı tutuklama ve arama, düzmece mahkemeler kurma, itirafa zorlamak için şiddete başvurma, asılsız suçlamalarda bulunma, sahte kanıt getirme gibi halkın nefretini uyandıran canice hareketler kesinlikle yasaklanmalıdır. İlerde, bu ilkeyi çiğneyenler ağır bir biçimde cezalandırılacaktır.

— Hukuk sistemiyle ilgili çeşitli organlar güçlendirilmelidir: Devlet Konseyine ve Adalet Bakanlığına bağlı Hukuk İşleri Bürosu yeniden kurulmalı, bir hukuk kurumu oluşturulmalı, avukatlar birliği ve hukuk yayınevi yeniden canlandırılmalıdır.

Beijing Review

12 Ocak 1979, Sayı 2

SÖMÜRÜCÜLERİ YENİDEN KALIBA DÖKME SİYASETİNİN ZAFERİ¹

Geçtiğimiz günlerde Parti Merkez Komitesi, devletin yasalarına ve kararlarına yıllardır uymuş, dürüstçe çalışmış ve kötülük yapmamış olan toprakağaları, zengin köylüler, karşı-devrimciler ve kötü unsurlar için kullanılan tanımları kaldırmak ve köylerdeki komün üyelerinin sahip olduğu hakların onlara da tanınmasını sağlamak kararını aldı. Bu karar, aynı zamanda, aile kökeni toprakağası ya da zengin köylü olan köy halk komünü üyelerinin sınıf konumunun, bundan böyle komün üyesi olarak belirlenmesini ve onların da öteki komün üyeleriyle aynı haklardan yararlanmalarını öngörmektedir. Bu kişilerin çocuklarının aile kökenleri de, bundan böyle «toprakağası» ya da «zengin köylü» değil, «komün üyesi» olarak belirle-

1 Çin Komünist Partisinin, devrilmiş olan gerici sınıflardan kimseleri ve öteki gericileri çalışma yoluyla yeniden kalıba dökmek ve onlara bir çıkış yolu göstermek konusunda izlediği siyaset, son derece başarılı olmuştur. Toprakağalarını ve zengin köylülerini yeniden kalıba dökme tarihi görevi, esas olarak tamamlanmıştır. Parti Merkez Komitesi bu yeni duruma uygun olarak toprakağaları ve zengin köylülerin böyle tanımlanmalarına son verilmesine ve bu kişilerin çocuklarının sınıf konumunun belirlenmesine ilişkin bir karar yayınlamıştır. Bu karar, sosyalist modernleşmeyi gerçekleştirmek için çalışırken tüm olumlu etkenleri daha çok harekete geçirmeye ve olumsuz etkenleri olumlu etkenlere dönüştürmeye yarayacaktır.

necektir. Bu, tüm sağcılar için kullanılan tanımların kaldırılmasından sonra, Partimizin yeni dönemde yeni duruma uygun olarak aldığı başka bir önemli siyasi karardır. Bunun, aynı zamanda Çin'in siyasi yaşamında çok önemli bir olay olduğunu söyleyebiliriz.

STRATEJİK BİR ÖNLEM

Partimiz ve devletimiz, toprakağalarını, zengin köylüleri, karşı-devrimcileri ve kötü unsurları ele alırken, yüce bir ölkü olan proletaryanın toplumu değiştirmesi ve insanları yeniden kalıba dökmesi düşüncesine tutarlılıkla bağlı kalmış ve bu sınıflamalara giren insanları çalışma yoluyla değiştirme ve onlara bir çıkış yolu gösterme siyasetini izlemiştir. Mao Zedung yoldaş, 1949'da yazdığı «Demokratik Halk Diktatörlüğü Üzerine» başlıklı makalesinde şöyle diyordu: «Gericici sınıfların üyelerine ve tek tek gericiilere gelince, siyasi iktidarları devrildikten sonra başkaldırmadıkları, sabotaj yapmadıkları ve mesele çıkarmadıkları sürece, yaşamalarını ve çalışarak kendilerini yeni insanlar olarak yeniden biçimlendirmelerini sağlamak için bunlara da toprak ve iş verilecektir. Çalışmaya razı olmazlarsa, halkın devleti onları çalışmaya zorlar. Bunların arasında eğitim ve propaganda çalışmaları yapılacaktır ve üstelik bu çalışma... titiz ve eksiksiz bir şekilde yürütülecektir.»* Pratik bize, bu dört sınıflamaya giren insanları Partinin siyasetine, devlet yasalarına ve kararnamelerine uygun olarak kitlelerin denetimi altına alıp üretici çalışma süreci içinde yeniden kalıba dökerek hayatını emeğiyle kazanan insanlara dönüştürmenin, proletaryanın siyasi iktidarı ele geçirdikten sonra gerici sınıflardan insanları düzeltmesi bakımından stratejik bir önlem olduğunu kanıtlamıştır. Bu, aynı zamanda gerici sınıfları ortadan kaldır-

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt IV, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1977, s. 452. — Aydınlık Yayınlarının notu

manın en etkili yollarından biridir. Bugüne değin yapılanları, ancak proletarya diktatörlüğünün olduğu bir ülkede, Partinin önderliği altında gerçekleştirme olanağı vardır.

Çin'in köylük bölgelerinde toprak reformunun tamamlanması (1952) ve tarımın kollektifleştirilmesinin başarılmasından (1956) bu yana, toprakağaları ve zengin köylüler, yirmi yılı aşkın bir süredir çalışma yoluyla eğitim sürecinden geçmişlerdir. Karşı-devrimcileri bastırma ve ortadan kaldırma hareketlerinde ve suçlulara karşı mücadele sırasında gizlendikleri deliklerden çıkartılan karşı-devrimciler ve kötü unsurlar da, yasaya göre hüküm giydikten ya da gözetim altına alındıktan bu yana, oldukça uzun bir süre içinde ıslah edilmişlerdir. Sonuç olarak, bu kişilerin durumlarında büyük değişiklikler olmuştur. Bu insanların ezici çoğunluğu, ıslah olmayı kabul etmiş, gerici tutumlarından vazgeçmiş, rahata düşkünlük ve çalışmadan kaçma gibi kötü alışkanlıklarından kurtulmuş ve kendi geçimlerini sağlayan, yasalara saygılı emekçiler haline gelmişlerdir. Bunların sadece çok küçük bir bölümü, gerici tutumlarında direniyor ve hayatlarında yeni bir sayfa açmayı reddediyor. Dolayısıyla, toprakağalarını ve zengin köylüleri yeniden kalıba dökme tarihi görevimiz esas olarak tamamlanmıştır.

Geçmişte, toprakağalarını, zengin köylüleri, karşı-devrimcileri ve kötü unsurları denetlememiz ve yeniden ıslah etmemiz tümüyle zorunluydu. Bu, üretici güçleri korumada ve onların gelişmesini ilerletmede, proletarya diktatörlüğünü sağlamlaştırmada ve sosyalizmi inşa etmede önemli bir rol oynamış ve aynı zamanda kendilerini yeniden kalıba dökmeyi başarmış olan toprakağaları, zengin köylüler, karşı-devrimciler ve kötü unsurlar için kullanılan tanımların kaldırılmasını mümkün kılacak koşulları da yaratmıştır. Parti Merkez Komitesi, değişen durumun ışığı altında, bu duruma uygun olarak ve pratik bir biçimde bu tanımlamaları kaldırma kararını aldı. Bu karar tamamen doğrudur ve halk tarafından benimsenmiştir. Bu karar, Partinin toprakağalarını, zengin köylüleri, karşı-devrimci-

leri ve kötü unsurları ıslah etme siyasetinin büyük bir zaferidir ve kitlelerle kadroların uzun bir süre boyunca bu insanları gözetim altında tutarak onları ıslah etme konusunda emek vermeleriyle kazanılan büyük bir başarıdır.

Toprakağalarıyla zengin köylülerin çocuklarına gelince, Partimiz, her zaman için bu çocuklar ile ana-babaları arasında kesin bir ayırım yapmış ve şu siyaseti izlemiştir : «Sınıf ya da aile kökeni gözönünde bulundurulur, ancak tek belirleyici etken bu değildir. Ağırlık, o kişinin kendi siyasi tutumuna verilir.» Toprakağalarıyla zengin köylülerin çocuklarının çoğu, özellikle de yaşı küçük olanlar, yeni Çin'de doğmuş ve yeni toplumun içinde büyümüşlerdir. Bu çocuklar, uzun bir süre boyunca Parti tarafından beslenmiş ve sosyalist bir eğitim görmüşlerdir. Bu çocuklar, geçimlerini başkalarını sömürerek değil, bizzat çalışarak sağlıyorlar. Onların toplumsal varlığı, bilinçlerini belirliyor. Bu çocuklar, Komünist Partisini ve sosyalizmi destekliyor ve sosyalist inşada küçümsenmemesi gereken bir güç oluşturuyorlar. Halkın bu kesimine karşı siyasetin tam anlamıyla uygulanması, bu çocukların sosyalizmi inşa için duydukları coşkuyu daha da artıracak, yeteneklerini geliştirmelerini ve dört modernleşmeyi gerçekleştirmede önemli bir rol oynamalarını sağlayacaktır.

Toplumsal ve siyasi istikrarı korumak ve bütün Partinin çalışmasının ağırlığını modernleşmeye kaydırmak için köylük bölgelerdeki ve bir bütün olarak ülkedeki sınıf mücadelesini doğru bir biçimde kavramalı ve ele almalıyız. 1957'de, Çin'de mülkiyet sisteminin sosyalist dönüşümü esas olarak tamamlandığı zaman, Mao Zedung yoldaş, sınıf mücadelesinin hiç bir şekilde sona ermediğine, ancak «devrim dönemlerinin özelliği olan, kitlelerin büyük ve şiddetli sınıf mücadelelerinin esas olarak sona erdiğine» işaret etti. «Ülkemizde bugünkü koşullarda, şimdiki sınıf mücadelesi bir ölçüde halk ile düşman arasındaki çelişmelerde görüldüğü halde, bu mücadele geniş ölçüde halk içindeki çelişmelerde ifadesini bulmaktadır.» Mao Zedung aynı zamanda, «karşı-devrimciler hâlâ vardır ama sayıları çok

değildir» demişti.* 1957'den bu yana yirmi bir yıl geçti. Sınıf iktidarı için durmadan yinelenen, zorlu ve karmaşık mücadelelerle, özellikle iki karşı-devrimci komplocu klik olan Lin Biao ve Dörtlü Çetenin ezilmelerinden sonra, sınıf mücadelesinde durum büyük ölçüde değişti. Bugün karşı-devrimciler, 1957'dekinden daha az ve daha zayıftırlar. Ama oldukça uzun bir dönem boyunca, günümüzdeki sınıf mücadelesini pratik bir biçimde tahlil etmede ve tecrübelemizi zamanında dikkatli bir biçimde özetlemede başarılı olamadık; öte yandan, Lin Biao ve Dörtlü Çete halkın kafasını bulandırmak ve tabiatı farklı olan iki türden çelişmeyi, yani bizimle düşman arasındaki çelişmeyle halk içindeki çelişmeleri birbirine karıştırmak için, Mao Zedung yoldaşın sınıf mücadelesi teorisini bile çarpıttılar. Bizimle düşman arasındaki ilişkiyi tersyüz ettiler, düşmana karşı diktatörlük uygulayacaklarına halka karşı diktatörlük uyguladılar. «Sınıf mücadelesinin yok olması teorisi» ni yürütmek adı altında «sınıf mücadelesi her şeyin üstündedir» ve «her şey sınıf mücadelesini sürdürmek içindir» gibi sahtekarlıkları geniş ölçüde yaydılar. Sonuç olarak, sınıf mücadelesinin kapsamı genişletildi, birçok insan karalandı, birçok adli hata yapıldı. Gericici «aile soyu teorisi» ni uygulayarak toprakağalarının, zengin köylülerin, karşı-devrimcilerin ve kötü unsurların çocuklarını, dört sınıflamaya giren ıslah olmamış unsurlarla bir tuttular ve hatta toprakağalarının ve zengin köylülerin üçüncü ya da dördüncü kuşaktan üyelerine bile sanki dedelerinin ya da büyük dedelerinin yerindeymişler gibi davrandılar. Böylece, kasıtlı olarak halkın saflarını böldüler ve genç kuşaktan birçok insanı fiziksel ve zihinsel bakımdan mahvettiler. Onların anti-komünist ve halk düşmanı canice eylemleri, Parti ve devlet iktidarını gasbetmek için giriştikleri komp-lonun bir parçasıydı.

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1978, s. 453, 456. — Aydınlık Yayınlarının notu

SINIF MÜCADELESİ YOK OLMAMIŞTIR

Köylük bölgelerdeki ve bir bütün olarak ülkedeki sınıf mücadelesini tahlil ederken, bunu pratik bir yaklaşımla ele almalı, ne abartmalı ne de yokmuş gibi davranmalıyız. Çin'de daha oldukça uzun bir zaman, sosyalist modernleşmeye düşmanlık güden ve bunu baltalamaya çalışacak olan çok az sayıda karşı-devrimci ve suç işleyen kimseler olacak, gene çok az sayıda olmak üzere bazı ıslah olmamış toprakağaları, zengin köylüler, karşı-devrimciler ve kötü unsurlar gerici tutumlarında direteceklerdir. Ne olursa olsun bunlara karşı mücadelemizi gevşetmemeli ve proletarya diktatörlüğünü zayıflatmamalıyız. Bir avuç sınıf düşmanını yeniden kalıba dökmek ve onlara hadlerini bildirmek için mümkün olduğu kadar çok insanla birleşmeli ve onların yıkıcı faaliyetlerine karşı ani ve keskin darbeler indirmeliyiz.

Toprakağaları, zengin köylüler, karşı-devrimciler ve kötü unsurlar için kullanılan tanımları kaldırmak ve kökeni toprakağası, zengin köylü olanların sınıf konumlarını yeniden belirlemek, birçok aileyi ilgilendiren bir iştir ve bu siyasetin yürütülmesinde kılı kırk yaran bir dikkat göstermek gerekir. Çeşitli yöreler, kendi Parti komitelerinin birleşik önderliği altında, ilgili dairelerle çabalarını birleştirmeli, kitlelere dayanmalı, araştırma ve inceleme yapmalı, tecrübeyi özetlemeli ve çok büyük önem taşıyan bu çalışmayı çok uzun olmayan bir süre içinde sonuçlandırmaya çalışmalıdırlar.

Parti Merkez Komitesinin kararını uygularken, şu iki kilit noktaya özel bir ilgi göstermek zorunludur: Birincisi, iyi bir propaganda ve eğitim çalışması yapmak; ikincisi, Partinin siyasetini doğru bir biçimde uygulamak. Bu toprakağaları, zengin köylüler, karşı-devrimciler ve kötü unsurlar için kullanılan tanımları, bunların durumları kitleler tarafından tartışılıp incelendikten ve il devrimci komiteleri tarafından onaylandıktan sonra kaldırılmalı ve bu ka-

rar halka açıklanmalıdır. Onlara komün üyeleri olarak davranılmalı ve bundan böyle «eski toprakağası, eski zengin köylüler, eski karşı-devrimciler ya da eski kötü unsurlar» olarak adlandırılmamalıdır. Aile kökeni toprakağası ya da zengin köylü olanlar, komün üyesi olarak yeniden sınıflandırılmalıdır. Kızlarının ve oğullarının aile kökenleri değiştirilerek bunlar «komün üyesi» olarak tanımlanmalı, öteki komün üyeleri ile aynı haklardan yararlanmalıdırlar. Şimdiden sonra, okul kayıtlarında, işe alınmalarında, orduya girişlerinde, Gençlik Birliğine ya da Partiye kabul edilmelerinde ve göreve atanmalarında, kendi siyasi faaliyetleri esas alınarak değerlendirilmelidirler. Onlara karşı ayırım uygulamak yasaktır. Dört sınıflandırma çerçevesi içinde yapılmış yanlış sınıflamalar ise kesinlikle düzeltilmeli, gerçeği olgularda arama ve farkedildiğinde hataları düzeltme ilkelerine göre, mağdur olanların itibarları iade edilmelidir. Gerici tutumlarında direten, ıslah olmamış bir avuç toprakağası, zengin köylü, karşı-devrimci ve kötü unsura, yani Çin Komünist Partisine ve sosyalist düzene kesinkes karşı olan, Lin Biao ve Dörtlül Çetenin hükmü geçtiği sırada sınıf intikamı peşinde koşan ve dövme, kırıp dökme, yağmalama olaylarına karışanlara gelince, onları kitlelerin denetimi altında tutmaya ve yeniden kalıba dökmeye devam ederken, aynı zamanda onlara çıkış yolu gösterecek siyaseti de uygulamalıyız. Onlar için kullanılan tanımlar, ancak kendilerini düzelttikleri zaman kaldırılacaktır.

MİLLİ BURJUVAZİYE İLİŞKİN SİYASET ÜZERİNE¹

(Ulanhu'nun bir konuşmasından bölümler)

Geçen yılın Ağustos ayında, Çin Demokratik Milli İnşa Derneği² ve Çin Sanayi ve Ticaret Federasyonu³ sorumlu üyelerinin katıldığı bir forumda şöyle demiştim: Partimizin (milli burjuvaziye karşı) izlediği satın alma siyaseti tam olarak uygulanmaya devam edecektir. Biz sözümüzün eriyiz.

On Birinci Merkez Komitesinin 3. Genel Toplantısından kısa bir süre sonra, Hua Guofeng yoldaşın önderliğindeki Parti Merkez Komitesi Partinin milli burjuvaziye ilişkin siyasetinin uygulanmasını ilerletecek kararlar aldı. Bu kararlar, miktarı ne olursa olsun el konulan banka mevduatlarının ve ev eşyalarının geri verilmesini ve insanların yüksek ücretlerinin iade edilmesini ve ödenmesini içeriyordu. Bu, Merkez Komitesinin Mao Zedung yoldaşın yü-

1 Çin Komünist Partisi Merkez Komitesine bağlı Birleşik Cephe Çalışması Dairesi, Partinin milli burjuvaziye karşı izlediği tutarlı siyaseti bir kez daha vurgulamak üzere 22-24 Ocak 1979'da Pekin'de bir toplantı düzenledi.

Parti Merkez Komitesi Siyasi Bürosu üyesi ve daire başkanı Ulanhu toplantıda bir konuşma yaptı. Ulanhu, Partinin birleşik cephe çalışmasında Mao Zedung yoldaşın devrimci çizgisinin bütünüyle hakim olduğunu açıkladı ve Lin Biao ile Dörtlü Çetenin Partinin milli burjuvaziye karşı izlediği siyaseti nasıl baltaladıklarını açığa çıkarmak gerektiğini bildirdi. Ulanhu toplantıda Parti Merkez Komitesinin aldığı sekiz kararı anlattı. Bu kararlar,

ce kızıl bayrağını yükseltmek ve kararlılıkla işleri düzeltmek için aldığı önemli bir önlemdir.

İşçi sınıfı ile milli burjuvazi arasındaki gelişmeleri doğru bir biçimde ele almak, Çin'in sosyalist devrim sürecinde çözülmesi gereken önemli bir sorundur ve devrimci birleşik cepheyi güçlendirme ve geliştirmenin en önemli görevlerinden biridir. Marksizmin evrensel gerçeğini Çin devriminin somut pratiğine uygulayan Mao Zedung yoldaş, bu sorunu hem taktik hem de stratejik bakımdan yaratıcı bir biçimde ve başarıyla çözmüştür. Ne var ki, aşağı yukarı son on yıl boyunca, Lin Biao ve Dörtlü Çetenin girişimleri, Partinin milli burjuvaziye ilişkin siyasetinin uygulanmasını ciddi bir biçimde baltaladı. Bunun etkisi bugün de sürmekte ve çeşitli Parti siyasetlerinin uygulanmasını engellemektedir.

MİLLİ BURJUVAZİ HALKIN BİR PARÇASIDIR

Mao Zedung yoldaş, Çin burjuvazisini bilimsel bir biçimde tahlil ederek şuna işaret etmişti: Bürokrat-kapitalist sınıf proletarya diktatörlüğünün hedefi olduğu halde, milli burjuvazinin durumu farklıdır. Bunların işçi sınıfı ile olan gelişmeleri halk içindeki gelişmelerden biridir. Mao Zedung şöyle demişti: «Ülkemizde, işçi sınıfıyla milli burjuvazi arasındaki ilişki, halk içindeki ilişkilerle sınıfla-

milli burjuvaziye mensup eski sanayici ve işadamlarının Kültür Devrimi sırasında el konulan banka mevduatlarının geri verilmesini, eski yüksek ücretlerinin makabline şamil olarak ödenmesini ve bu insanların özel yeteneklerini ortaya koymalarına izin verilmesini de içeriyordu.

2 Çin Milli Demokratik İnşa Derneği, 1945 yılında Çin'deki demokratik partilerden biri olarak kuruldu. Üyelerinin çoğu milli burjuvaziye mensup sanayici ve işadamlarıydı.

3 Çin Sanayi ve Ticaret Federasyonu, 1953 yılında kurulan bir halk örgütüdür. Bu örgüt bütün ülkedeki sanayici ve işadamlarından oluşmaktaydı.

masına girer. Genel olarak, ikisi arasındaki sınıf mücadelesi, halkın saflarındaki bir sınıf mücadelesidir, çünkü Çin milli burjuvazisinin ikili bir niteliği vardır.» «Sosyalist devrim döneminde, milli burjuvazinin kâr amacıyla işçi sınıfını sömürmesi onun niteliğinin bir yanını, buna karşılık Anayasayı desteklemesi ve sosyalist dönüşümü kabul etmesi de diğer yanını oluşturur.» Bu yüzden, işçi sınıfı ile milli burjuvazi arasındaki çelişmenin «uzlaşmaz olduğu kadar uzlaşabilir bir durumu» vardır. Mao Zedung şunları da eklemişti: «Milli burjuvaziyle işçi sınıfı arasındaki çelişme, sömürenle sömürülen arasındaki bir çelişmedir ve niteliği gereği uzlaşmaz bir çelişmedir. Ama Çin'in somut koşullarında, iki sınıf arasındaki bu uzlaşmaz çelişme, doğru bir biçimde ele alınırsa, uzlaşmaz olmayan bir çelişmeye dönüştürülebilir ve barışçı yöntemlerle çözülebilir.» («Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine», 1957)* Bunun anlamı, milli burjuvaziye karşı demokratik yöntemler ve bir satın alma siyaseti uygulayarak, onun sosyalist dönüşümü adım adım kabul etmesine önderlik etmek ve böylece tek tek milli burjuvaları yeniden kalıba dökerken bu sınıfı ortadan kaldırmaktır.

Mao Zedung yoldaşın milli burjuvaziye ilişkin olarak ortaya koyduğu bu ilke ve siyasetin çok başarılı olduğu kanıtlanmıştır. Birincisi, daha 1956'da, yani altı yıl gibi kısa bir süre içinde, üretim araçları üzerindeki kapitalist mülkiyetin sosyalist dönüşümü esas olarak tamamlandı. Ayrıca, bu büyük değişim süreci içinde, üretici güçler hiç bir zarar görmeden gelişmelerini sürdürdüler ve toplumsal ortamda ve pazarda istikrar korundu. İkincisi, sosyalist devrimin ve inşanın gelişmesine paralel olarak, milli burjuvazinin çoğunluğu devrim içinde ve siyasi çalışma yapmaları yoluyla eğitilip sosyalist dönüşümü oldukça hoşnut bir biçimde benimsedi. Bu insanlar Komünist Partisini gönüllü olarak izlemekte ve sosyalist inşaya hizmet

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1978, s. 443. — Aydınlık Yayınlarının notu

etmektedirler. Üçüncüsü ve en değerlisi, Lin Biao'nun ve Dörtlülü Çetenin yaptığı zulüm ve baskı, onların Partiye olan güvenlerini genel olarak sarsmamıştır. Çetenin ezilmesinden bu yana, milli burjuvazinin büyük çoğunluğu Hua Guo-feng yoldaşın önderliğindeki Parti Merkez Komitesini hâzretle desteklemiş ve sosyalist yurtlarına duydukları daha da büyük sevgiyi dile getirmiştir. Onların kendi alanlarında dört modernleşmeyi ilerletmek için duydukları çalışma coşkusu artmıştır. Sadece pek azı burjuvazinin gerici tutumuna sarılarak sosyalizmden nefret etmekte ve sosyalizme karşı çıkmaktadır. Bu durum, Mao Zedung'un burjuvaziye ilişkin siyasetinin, ilkelerinin, çizgisinin ve teorisinin tamamen doğru olduğunu göstermektedir. Bu siyasetin hem Çin'de, hem de uluslararası alanda büyük bir etkisi olmuştur.

Lin Biao ve Dörtlülü Çete, Parti ve devlet iktidarını ele geçirmek için besledikleri caniyane emelleri gerçekleştirmek üzere Kültür Devriminin başından itibaren elele vererek karşı-devrimci revizyonist çizgilerini uygulamaya, devrimci birleşik cepheyi ve milli burjuvaziye karşı izlenen siyaseti baltalamaya çalıştılar.

Bunlar, Mao Zedung yoldaşın devrimci çizgisini ve Kültür Devriminden önceki on yedi yıl içinde birleşik cephe çalışmasında kazanılan büyük başarıları reddetmek amacıyla, «karanlık çizginin diktatörlüğü» denilen gerici yalanı uydurdular. Örgütsel olarak, yalnızca Partinin çeşitli kademelerdeki birleşik cephe dairelerini taciz etmekle kalmadılar; aynı zamanda Çin Halk Siyasi Danışma Konferansının çeşitli düzeylerdeki örgütlerini, çeşitli demokratik partileri, sanayi ve ticaret federasyonlarını da çalışmalarını durdurmaya zorladılar. Herkesin bildiği gibi Partinin 1949-1966 yılları arasındaki birleşik cephe çalışması, bizzat Mao Zedung ve Çu Enlay yoldaşların yakın ilgisi ve önderliği altında yürütülüyordu. Her temel stratejik karar, ilke, siyaset ve önlem, Mao Zedung yoldaşın önderliğindeki Parti Merkez Komitesi tarafından belirleniyordu. Mao Zedung yoldaşın devrimci çizgisi, büyük başarılar kazanan

birleşik cephe çalışmasına her zaman hakim olmuştu.

Oysa Lin Biao ve Dörtlü Çete, her şeyi yıkmak, bizim düşmanla ve dostlarımızla olan ilişkilerimizi tersyüz etmek amacıyla, «topyekun diktatörlük» teorisini yaydılar. Binlerce devrimci önder kadroyu «Parti içindeki burjuvalar» olarak damgaladılar; çok sayıda işçi, köylü ve devrimci aydına zulmettiler ve devrimci birleşik cephenin çekirdeği olan Çin Komünist Partisine ve proletarya diktatörlüğüne cepheden saldırılar yönelttiler. Aynı şekilde, Parti ile uzun bir işbirliği geçmişi olan yurtsever dostlara da baskı ve zulüm uyguladılar. Bu yurtsever dostlara ve milli burjuvalara, asılsız suçlamalara dayanarak, hattâ bazen hiç bir gerekçe göstermeden, «iblisler ve canavarlar» ya da «gerici kapitalistler» dediler, onlara karşı savaş açtılar, onlar üzerinde diktatörlük uyguladılar, hatta bazılarına öldürsiye zulmettiler. Bu tür sahte suçlamalar yaparak, halkın haksızlığa uğratıldığı, yanlış yere cezalandırıldığı birçok dava tezgahladılar.

Mao Zedung yoldaş açıkça şunları söylemişti: «Biz halk ile düşman arasında gerçekten kesin bir ayrım yapan ve halka hizmet eden herkesle birleşmeliyiz.» («Birleşelim ve Kendimizle Düşman Arasında Kesin Bir Ayrım Yapalım», 1952)* Aynı zamanda şuna da işaret etmişti: «... yurtsever kapitalistler ve öteki demokratlar... demokratik halk diktatörlüğümüz altında, bunların hepsi de halk sınıflaması içindedir.» (Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin Topladığı Genişletilmiş Çalışma Konferansında Konuşma, 1962)** Lin Biao ve Dörtlü Çetenin karşı-devrimci çizgisini tamamen reddedip açığa çıkarmak, onun zararlı etkilerini yok etmek, yurtseverlerle milli burjuvalara yöneltilmiş olan sahte suçlamaları tersine çevirmek ve

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1978. s. 91. — Aydınlık Yayınlarının notu

** Mao Zedung'un bu konuşmasının tam metni için bkz. Bora dergisi, Sayı 2, s. 89 ve devamı. — Aydınlık Yayınlarının notu

Mao Zedung yoldaşın bize öğrettiklerini uygulamaya devam etmek zorundayız.

SATIN ALMA SİYASETİ

Lin Biao ve Dörtlü Çete, Partinin birleşik cephe siyasetine ve milli burjuvaziye karşı izlediği siyasete «teslimiyetçilik» diyerek kara çaldılar ve saldırdılar. Evleri yağmaladılar, ücretleri kestiler, Partinin satın alma siyasetini ve öteki siyasetlerini baltaladılar ve tahrif ettiler.

Proletarya diktatörlüğünün tarihi görevi, kapitalizmi ve burjuvaziyi ortadan kaldırmak, sosyalist inşayı gerçekleştirmek ve giderek komünizmi kurmaktır. Bu, Marksizmin temel ilkesidir. Ama, proletaryanın, iktidarını kurduktan sonra «tüm sermayeyi burjuvazinin elinden adım adım söküp almak için»* ve kapitalist mülkiyeti değiştirmek için kullanacağı biçimi ve alacağı önlemleri belirleyecek olan, değişik ülkelerde o gün varolan somut koşullardır.

Gerek Marks ve gerekse Engels, proletaryanın, iktidarı ele geçirdikten sonra bir yandan başkaldıranların ve sürgündekilerin mallarına el koyarken, beri yandan üretim araçlarının kapitalist mülkiyetini doğrudan doğruya kağıt parayla satın alma yöntemiyle değiştirebileceği görüşünü taşıyorlardı. Lenin de şuna işaret etmişti: «... Eğer şartlar, satın alma karşılığında kapitalistleri barış içinde boyun eğmeye ve sosyalizme uygarca ve örgütlü bir biçimde geçmeye zorlayacak gibi ise, kapitalistlere iyi para ödemek, mülklerini satın almak pekala düşünülebilir.» («Aynı Vergi», 1921)

Milli burjuvaların çoğu, Partimizle geçmişte işbirliği yapmış olan yurtseverlerdir. Bu insanlar, ülke kurtulduktan sonra, Partinin önderliğini ve sosyalist dönüşümü ka-

* Karl Marks ve Friedrich Engels, Komünist Partisi Manifestosu, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1979, s. 74-77. — Aydınlık Yayınlarının notu

bul etmede gönüllü olduklarını tekrar dile getirdiler. Üstelik o günlerde Çin'in ekonomisi son derece geriye ve ekonomiyi geliştirmek için milli burjuvazinin sermayesini mümkün olduğu kadar çok kullanmaya ihtiyaç vardı. Demokratik yöntemler kullanmamak, satın alma siyasetini uygulamamak için hiç bir neden yoktu. Sınıf mücadelesini bir bütün olarak gözönünde bulunduran stratejik bir bakış açısından, proletaryanın milli burjuvaziye para ödemesinin, onu (primler, sabit faiz, yüksek ücretler vb. ödeyerek) satın almasının amacı, milli burjuvazinin hem üretim araçlarının sosyalist dönüşümünü, hem de siyasi ve ideolojik alanlardaki dönüşümü adım adım kabul etmesini kolaylaştırmaktır. Milli burjuvaziye para ödemenin ve onun üretim araçlarını satın almanın, Partinin, işçi sınıfının çıkarlarına tamamen uyan ciddi proleter siyaseti olduğu açıktır. Bu, aynı zamanda milli burjuvazinin de kabul etmeye nispeten hazır olduğu bir yöntemdir.

Büyük Kültür Devrimi sırasında Mao Zedung yoldaş, Partinin milli burjuvaziye karşı izlediği bu yerleşmiş siyaseti baltalayan Lin Biao'ya ve Dörtlü Çeteye karşı şiddetle mücadele etti. Mao Zedung, Mayıs 1969'da, milli burjuvazinin bugünkü aşamada hâlâ ikili bir karakteri olduğunu, bu insanların çoğunun yurtsever olduğunu ve Partinin önderliğini ve sosyalist dönüşümü kabul edebileceklerini, onlara karşı «birleşme, eleştirme ve eğitme» ve satın alma siyasetleri uygulanması gerektiğini belirten bir belgeyi onayladı. 1971 Şubatında Mao Zedung yoldaş ve Parti Merkez Komitesi, el konulan ev eşyalarının ve diğer malların geri verilmesini öngören, dolayısıyla da Partinin milli burjuvaziye ilişkin siyasetinin adım adım hayata geçirilmesi anlamını taşıyan bir raporu onayladı.

Fakat Lin Biao, Dörtlü Çete ve onların uşakları, bunu kabul ediyormuş gibi görünürlerken, aslında Mao Zedung yoldaşın ve Parti Merkez Komitesinin talimatlarına etkin bir biçimde karşı çıktılar. İlk belgenin yayınlanmasından bir ay sonra, Çang Çunciao ve Yao Venyuan hemen Şanghay'a koşup «siyasetin uygulanmasını» tartışmak üzere

bir dizi forum düzenlediler. Aslında bu toplantılarda Mao Zedung yoldaşa saldırdılar : «Bütün bu yirmi yıl boyunca kimse burjuvaziye karşı siyaseti anlayabilmiş değildir ve sosyalizmin inşası sırasında burjuvazinin ve küçük burjuvazinin durumu konusunda açık değildir» gibi görüşler belirttiler. «Şanghay'ın bu kurala uymayan bir istisna» olduğunu ileri sürdüler ve burjuvaziye karşı kendi siyasetleri temelinde Şanghay'ın «örnek» olduğunu kabul ettirmeye çalıştılar. Merkez Komitesini aldatmak ve onun onayını almak için «deney»leri hakkında iki kez rapor yazdılar. Ama Merkez Komitesinin onayını almayı başaramadılar.

Vang Hungven ve Şanghaylı kafadarları, 25 Ağustos 1971'de bir toplantı yaparak şöyle yakındılar : «Merkez Komitesi onaylamadı. Ne yapacağız? Hiç bir şey yapmadan oturup beklememeliyiz.» Böylece onlar, kendi kafalarının dikine gidip, milli burjuvalara ödenen yüksek maaşların bir kısmını başlarına buyruk bir davranışla kestiler ve Devlet Konseyinin sanayicilerle işadamlarının emeklilikteki maddi haklarıyla ilgili düzenlemelerini değiştirdiler. Şanghay'da geniş ölçüde uygulanan bu revizyonist siyaset, ülkenin diğer kesimlerinde de izlendi ve Hongkong'da, Makao'da ve yurt dışında çok kötü bir izlenim uyandırdı.

SEKİZ KARAR

Hua Guofeng yoldaşın önderliğindeki Parti Merkez Komitesi, Mao Zedung yoldaşın milli burjuvaziye ilişkin tutarlı düşünce, ilke ve siyasetleriyle aynı doğrultuda ve bugünkü somut durumla bağlantılı olarak, işçilerin görüşlerine geniş ölçüde başvurmuş ve son zamanlarda milli burjuvazi konusundaki bazı parti siyasetlerinin daha iyi uygulanmasıyla ilgili bir karar almıştır. Bu karar uyarınca, sekiz noktaya değinmek istiyorum.

Birincisi, Kültür Devrimi sırasında milli burjuvaziye mensup çok sayıda sanayici ve işadamlarının banka mevduatlarına, hükümet tahvillerine, altın ve gümüşlerine ve di-

ğer bazı mallarına el konuldu. Aslında banka mevduatlarının çoğu, Kültür Devriminden önce uygulanagelen mülkleri satın alma siyasetine uygun olarak devlet tarafından bu kişilere ödenen sabit faiz sonucu birikmişti. Öteki şeyler ise, esas olarak hayatlarını sürdürmek için ihtiyaç duydukları araçlardı. Hepsi de Anayasa tarafından korunan meşru gelirler ve özel mülkiyetlerdi. Şimdi Parti Merkez Komitesi, el konmuş olan bu banka tasarruflarının tamamının, miktarları ne olursa olsun, bir seferde ve birikmiş banka faizleriyle birlikte geri ödenmesini, sahipleri ölmüşse ödemenin bu kişilerin eşlerine yapılmasını kararlaştırmıştır. Öteki mallar da vakit geçirilmeden sahiplerine geri verilmelidir. El konulan malları zimmetine geçirdiği ya da çaldığı saptanan herkes hakkında olayın vahametine göre ciddi işlem yapılacaktır.

İkincisi, Kültür Devriminin başlarında milli burjuvaziye mensup sanayici ve işadamlarının yüksek maaşları kısmen alıkondtu, düşürüldü ya da sadece yaşayabilecekleri kadar bir ücret almalarına izin verildi. Oysa yüksek maaş uygulaması tamamen Partinin milli burjuvaziye satın alma siyasetinin bir parçasıdır ve milli burjuvaların herhangi bir işçiden ya da kadrodan biraz daha yüksek bir yaşam düzeyini sürdürmesi, onların yavaş yavaş ve gönüllü olarak sosyalist inşaya katkıda bulunan işçiler haline gelmelerini sağlamaktadır. Parti Merkez Komitesi şimdi, Kültür Devrimi sırasında maaşları kesilen ya da azaltılanların maaşlarının yeniden düzenlenmesini ve alıkonan ya da azaltılan miktarların geri ödenmesini kararlaştırmıştır.

Üçüncüsü, Kültür Devrimi sırasında büyük ve orta büyüklükteki kentlerin bir kısmında milli burjuvaziye mensup sanayici ve işadamlarının özel konutları ellerinden alınmıştı. Parti Merkez Komitesi şimdi, bu konutların bu kişilerin özel mülkleri olarak kalmasına ve işgal edilenlerin de sahipleri tarafından kullanılmak üzere iade ve restore edilmesine karar vermiştir. Ortaya çıkan pratik sorunlar, öncelik ve bütünü gözönünde bulundurma ilkesine göre teker teker çözülmelidir.

Dördüncüsü, 1956'da özel işletmeler ortak devlet-özel işleyişe geçirildiği zaman, birçok sanayici ve işadamı kapitalist kesimin temsilcileri olarak bu işletmelerde çeşitli düzeylerde yöneticilik görevleri almışlardı. Kültür Devriminin başlamasından sonra, ortaklaşa yönetilen bu işletmeler devlet işletmeleri haline geldiler ve bu gibi yöneticilerin çoğu ayırım gözetilmeksizin fiziksel çalışma yapmak üzere atölyelere ve dükkanlara gönderildiler. Dolayısıyla, üretimde uzman olan ya da iş ve sanayi idaresi bilgisine sahip bazı insanlar bu özelliklerini harekete geçiremediler ve yeteneklerini ortaya koyamadılar. Bu, iyi bir durum değildir ve bugünkü dört modernleşmeyi hızlandırma hareketiyle de uyuşmamaktadır. Parti Merkez Komitesi, bu kimselerin görevlerinin uygun bir biçimde yeniden düzenlenmesi, teknik yetenekleri olanların bu yeteneklerini ustaca kullanabilecekleri yerlere yerleştirilmeleri ve onlara mühendis, teknisyen ya da teknik danışman gibi uygun mesleki ünvanların verilmesi kararındadır. Yöneticilik tecrübesi olanlar bu alanda çalıştırılmalı, ağır işe uygun olmayanlar ise fiziki durumlarına uygun mevki veya işlere yerleştirilmelidirler.

Beşincisi, ortak devlet - özel mülkiyeti aşamasından sonra, milli burjuvaziye mensup sanayici ve işadamlarını işletmelerde sosyalist emek yarışı kampanyalarına da katmıştık ve bu uygulama, onların üretim ve yönetim becerilerini geliştirmenin yanı sıra, onları birleştirmeye, eğitmeye ve yeniden kalıba dökmeye de büyük ölçüde yardımcı olmuştu. Kendilerini sürekli olarak yeniden kalıba dökmelerini ve yeteneklerini sosyalist modernleşmenin hizmetine vermelerini teşvik etmek için, onları tekrar bu kampanya ve yarışmalarda işçiler ve memurlarla birlikte yer alacakları biçimde örgütlemeliyiz. Üretimde ve diğer çalışmalarda başarı gösterenler övülmeli ve onlara maddi ödüller verilmelidir. Siyasi bakımdan ilerleyen ve önemli katkılarda bulunanlara ise, ileri üreticiler ya da ileri işçiler ünvanı verilebilir.

Altıncısı, refahı artırıcı önlemler ve ödenekler zaten

Devlet Konseyi tarafından saptanmıştı. Ancak bunlardan bazıları, Lin Biao ve Dörtlü Çetenin baltalama ve müdahalelerinden dolayı tutarlı bir biçimde uygulanamamıştı; diğer bazı önlemlerin ise değişen duruma uygun hale getirilmek üzere gözden geçirilmeleri gerekmektedir. Devlet Konseyi 1957'de, 2 bin yuandan az değerde ve 2 bin yuandan fazla değerde tahvile sahip olan sanayici ve işadamları için, hastalık izinleri sırasında farklı ücret ve tıbbi bakım uygulamaları öngörmüştü. Bugün sabit faiz ödemesi artık son bulmuş ve bu insanların işletmelerdeki çalışma dönemleri genel olarak yirmi yılı aşmış olduğundan, bu koşul zaman aşımına uğramıştır. Şimdi Parti Merkez Komitesi, milli burjuvaziye mensup sanayici ve işadamlarının tümünün, hastalık durumunda mali konumlarına ve izin süresine göre ücretlerinin yüzde 50-70'ini almalarına karar vermiştir. Eğer bu tür ödemeler halen (hastalık iznindeki ücret hakları bundan yüksek olan) işçiler ve memurlar için geçerli kurallara göre yapılıyorsa, bu uygulamada kötüye doğru bir değişiklik olmayacaktır. Bu sanayiciler ve işadamları, aynı zamanda çalıştıkları işyerlerindeki diğer işçiler ve memurlar gibi parasız tıbbi bakımdan yararlanacaklardır. Görev sırasında ölmeseler bile, ölen sanayici ve işadamları için ödenen tazminat, çalıştıkları yerlerdeki işçi ve memurlar için ödenenin aynı olacaktır. Devlet Konseyi bu iki sorunla ilgili olarak ayrıca duyurular yayınlacaktır. Emeklilik konusunda ise, Devlet Konseyinin 1962'de saptadığı kuralların uygulanması sürdürülecektir. Kültür Devrimi sırasında bazı yerlerde bu kurallara uyulmamıştır ve şimdi bu durum da düzeltilmelidir. Aylıkları düşürülen emeklilere tazminat ödenecektir.

Yedincisi, devlet siyasetine göre sabit faiz ödemesi 1966 Eylülünde sona ermiştir. Bugün, 1966 Eylülünden önce birikmiş sabit faizlerini çekip çekemeyeceklerini soran milli burjuva sanayici ve işadamlarına, Parti Merkez Komitesinin cevabı «evet»tir.

Sekizincisi, Parti Merkez Komitesi, kapitalistlerin çocuklarının esas olarak kendi siyasi tavırlarına göre değer

lendirileceklerini ve sırf aile geçmişlerine bakarak değerdendirilemeyeceklerini vurgular. Bu çocuklara karşı, Parti ya da Gençlik Birliğı üyeliğinde, okullara girişte veya işe alınmada ayırım yapılmayacaktır.

İşte, Parti Merkez Komitesinin milli burjuvaziye ilişkin bazı siyasetlerin daha iyi uygulanması için aldığı kararın başlıca unsurları bunlardır. Bu hususlar yerel makamlara şimdiden iletilmiştir. Her kademedeki birleşik cephe çalışması daireleri, öteki ilgili dairelerle işbirliğı yaparak bu çalışmayı gereğince yürüteceklerdir.

Beijing Review

18 Şubat 1979, Sayı 7

Renmin Ribao (Halkın Gazetesi) Özel Yorumcusu

AYDINLARA İLİŞKİN SİYASET ÜZERİNE¹

Parti çalışmasında odak noktasının modernleşmeye kaydırılmasıyla birlikte hem Partinin aydınlara ilişkin siyasetinin kapsamlı ve eksiksiz bir biçimde kavranması, hem de aydınların bütünüyle seferber edilmesi daha da önem kazanmış ve acil bir hale gelmiştir. Ne var ki, bazı yoldaşlar bugün bile bu konuda doğru bir kavrayışa sahip değiller. Yoldaşların bazıları, aydınların büyük çoğunluğunun bugün artık işçi sınıfı aydınları olduğunu söylemenin aydınların durumunu abartmak olup olmadığını sorarken, bazıları da artık aydınların büyük çoğunluğu işçi sınıfının bir parçası olduğuna göre, Partinin aydınları birleştirme, eğitme ve yeniden kalıba dökme siyasetinin hâlâ geçerli olup olmadığını soruyorlar.

1 Marksist bir parti, siyasetlerini somut durumun ışığında saptamalı ve durum değiştiğinde bu siyasetleri gözden geçirmelidir. 1949'da ülke çapında kurtuluştan kısa bir süre sonra Çin Komünist Partisi, aydınları birleştirme, eğitme ve yeniden kalıba dökme siyasetini ortaya koydu, çünkü aydınların çoğu eski toplumdan gelen burjuva ve küçük burjuva aydınlarıydı. O günden bugüne otuz yıl geçmiş ve aydınların saflarında da temel değişiklikler meydana gelmiştir. Aydınların büyük çoğunluğu açısından, bugün artık bu siyaset uygulanamaz. Bugün aydınlar bir birleştirme, eğitme ve yeniden kalıba dökme konusu değil, işçi sınıfının kafa emeğiyle çalışan bir bölümü ve Partinin dayandığı güçlerden biridirler.

Marksist bir partinin bağlı kalması gereken ilkelerden biri de, siyasetleri somut durumun ışığında kararlaştırmak ve değişen durumu dikkate alarak bunları gerçekçi bir biçimde gözden geçirmektir.

GEÇMİŞE BAKIŞ

Partinin aydınları birleştirme, eğitime ve yeniden kalıba dökme siyaseti, bütün ülkenin kurtarılmasından sonra belirlenmişti. Ama Partimiz ülke çapında kurtuluştan önce de, devrime katılmış olan aydınları eğitiyor ve yeniden kalıba döküyordu. Ancak o sıralar saflarımızda pek az aydın vardı ve dolayısıyla da Partimiz çok sayıda aydını saflarımıza kazanmaya ağırlık veriyordu.

Toprak Devrimi Savaşı (1927-1937) sırasında, tarihi koşulların dayattığı sınırlamalardan ve hatalı bir çizginin etkilerinden dolayı, çeşitli yörelerdeki ve ordu içindeki birçok yoldaş, devrimci saflarda sayıları görece az olan aydınlar konusunda yanlış bir görüş taşıyordu.

Japonya'ya Karşı Direnme Savaşının (1937-1945) ilk yıllarında, bölük bölük aydın Yen'an'a ve Japonya'ya karşı kurulan öteki üs bölgelerine geldi. Ama gene de birçok yoldaş aydınların önemini kavramıyor, psikolojik olarak onlara karşı kuşkulu davranıyor, hattâ onları dışlama eğilimi gösteriyor ve onları kazanmaya pek az önem veriyordu. Mao Zedung yoldaş bunu düzeltmek amacıyla 1939 yılında Parti Merkez Komitesi adına «Çok Sayıda Aydını Saflarımıza Kazanalım» başlıklı kararı hazırladı. Kararda şuna işaret ediliyordu: «Aydınların katılması sağlanmadan, devrimin zafere ulaşması imkansızdır.»* Bu kararın çeşitli üs bölgelerinde hayata geçirilmesi, çok sayıda aydını devrim saflarına çekti. Bu da, devrimci güçlerin genişlemesini, devrimci birleşik cephenin gelişmesini ve üs bölgelerin-

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt II, Aydınlık Yayınları. İstanbul, 1975, s. 301. — Aydınlık Yayınlarının notu

de çeşitli alanlardaki çalışmaların ilerletilmesini sağladı. Birçok aydın, devrim içinde çelikleşip yeniden kalıba dö-küldü, işçi-köylü kökenli kadrolarla bütünleşti ve bunun sonucunda da Parti kadrolarının safları genişledi. Bu, Ja-ponya'ya Karşı Direnme Savaşının ve daha sonra da Kur-tuluş Savaşının kazanılmasının önemli bir koşulu-ydu.

Ülkenin kurtarılmasından sonra Partimiz, çalışmasının ağırlık noktasını köylük bölgelerden şehirlere kaydır-dı. Şe-hirlerde Guomindang'dan çok sayıda propaganda ve eği-tim kurumu, okul ve kolej, kültür ve sanat-edebiyat örgü-tünün yanı sıra, çok sayıda girişim ve işletme devraldık. Bütün bunlar, öğretmenler, profesörler, bilim adamları, teknisyenler, sanat ve edebiyat emekçileri, gazeteciler ve hekimler de içinde olmak üzere 2-3 milyon kadar aydını kapsı-yordu. Bu aydınları ne yapacaktık? Onları kapı dışarı edip kendi hallerine mi terkedecektik, yoksa saflarımıza kazanıp onlarla birleşecek miydik? Parti Merkez Komitesi, aydınları kapı dışarı edip kendi hallerine terketme siyase-tinin değil, sosyalist yeni Çin için çalışmalarını sağlamak üzere aydınları birleştirme, eğitme ve yeniden kalıba dök-me siyasetinin benimsenmesini önerdi. Devrim bunu ge-rektiriyordu ve bu siyaset iyi tasarlanmış bir siyasetti. Ay-dınları kendi hallerine terketme yanlış eğiliminden kaçın-maya ve eski toplumdan gelen bu aydınları adım adım iş-çi sınıfı aydınlarına dönüştürmeye yönelik bir siyasetti.

Bu siyaset, ülkemizdeki aydınların o sıradaki somut durumunun ışığında ve eski toplumdan gelen aydınların bilimsel bir tahlili temelinde belirlenmişti.

Eski Çin yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkeydi. Pek çok aydın da emperyalizmin, feodalizmin ve bürokrat-kapitaliz-min baskısını hissediyordu. Aydınlarla baskı uygulanı-yordu ve aydınlar nitelikleri gereği devrimciydiler. Gericilere hiz-met etmekte direten gerici aydınların sayısı pek azdı. Ger-çi aydınlar eski toplum için çalışıyorlardı, ama aydınların ezici çoğunluğu kafa emekçisiydi; öte yandan, Marks'ın belirttiği gibi, sıradan mühendisler ve teknisyenler artı-de-ğer yaratıyor ve kendileri de kapitalistler tarafından sömü-

rülüyorlardı. Bu yüzden, belli bir durumda, Parti önderliğini kabul edebilir, halka ve sosyalizme hizmet edebilirlerdi. Yeni Çin'in kurulması ve onun değişen ekonomik düzeni, eski toplumdan gelen aydınların sosyalizme hizmet etmelerini mümkün kılan temel koşulları sağladı.

Ama aydınların büyük çoğunluğunun Komünist Partiyle fazla bir bağı olmadığından, aydınlar Partinin önderlik ettiği devrim davasını, Partinin siyasetlerini ve tutumunu, Halk Hükümetinin yönetim çerçevesini ve çalışma yöntemlerini kavramıyorlardı ve bunlara çok uzaktılar. Kafa-ları hâlâ demokrasi ve bireycilik düşünceleriyle doluydu. Çoğu, sömürücü sınıflardan geliyordu ve burjuva eğitimi görmüştü; emperyalizmin ve feodalizmin etkisi altındaydılar. Dünya görüşleri esas olarak burjuvaydı ve dolayısıyla ya burjuva ya da küçük burjuva aydınlarıydılar. Kendilerini yeni Çin'in ihtiyaçlarına uydurabilmelerini ve sosyalizme hizmet edebilmelerini sağlamak için, onları eğitmek ve yeni baştan öğrenmelerine ve dünya görüşlerini adım adım yeniden kalıba dökmelerine yardımcı olmak gerekiyordu.

DURUM DEĞİŞTİKÇE SİYASETLER DE DEĞİŞMELİDİR

Partinin aydınları, esas olarak da eski toplumdan gelen burjuva ve küçük burjuva aydınları birleştirme, eğitme ve yeniden kalıba dökme siyasetinin temelinde yatan tarihi durum buydu. Aydınların birleştirilmesi, eğitilmesi ve yeniden kalıba dökülmesi, sosyalizmin belirli bir aşamasında belirli bir tarihi görevdi. Sosyalist devrim ve insanın gelişmesiyle, bu aydınlarda meydana gelen değişikliklerle ve ülkemizdeki bütün aydınların bileşimindeki değişikliklerle birlikte, bunlara uygun olarak Partimizin aydınlara ilişkin siyasetinde de değişiklikler yapmak gerekmektedir.

Ülke çapındaki kurtuluştan sonra, son otuz yıl içinde

ülkemizdeki aydınların bileşiminde ne gibi değişiklikler meydana gelmiştir?

Bugün Çin'in 25 milyon kadar aydını vardır. Bunlar esas olarak üç kesime ayrılmaktadır: Eski toplumdaki gelen aydınlar; artık birer aydın durumuna gelmiş bulunan işçi-köylü kadrolarının yanı sıra kurtuluştan önce devrime katılmış olan aydınlar; yeni toplumda Partinin eğittiği orta yaşlı ve genç aydınlar (bunlar tüm aydınların yüzde 90'ından fazlasını oluşturmaktadır). Her şeyden önce, son iki sınıflamaya giren aydınların büyük çoğunluğu zaten işçi sınıfının kendi aydınlarıydı. Eski toplumdaki gelen aydınlara gelince, bunların büyük çoğunluğu da adım adım işçi sınıfı aydınlara dönüşmüştür.

İlkin, eski toplumdaki gelen aydınlar arasında meydana gelen değişikliklere bir göz atalım. «Kimin için?» sorusu, insanın dünya görüşü açısından temel bir sorudur. Eski topluma ve özel mülkiyete hizmet etmiş olan aydınlar, artık değişmişlerdir ve yeni topluma ve kamu mülkiyetine hizmet etmektedirler. Artık aydınların büyük çoğunluğu ya devlet organlarımızda, ya da bütün halka veya bir kollektife ait işletme ve girişimlerde çalışmaktadır ve bunların birçoğu önemli yönetici mevkilere gelmiştir.

İnsanın bilincini belirleyen, toplumsal varlığıdır. Aydınlar kurtuluştan sonraki ilk dönemde yeni toplum için bilinçsizce ya da pek o kadar bilinçli olmayan bir biçimde çalışmış olabilirler, ama artık sosyalist devrimin derinleşmesi sonucunda ve sosyalist ekonomik temelin ve üstyapının düşünceleri üzerindeki etkisiyle adım adım bilinçli bir duruma gelmişlerdir. Marksizmi ve Mao Zedung Düşüncesini inceleme, işçiler ve köylülerle bütünleşme ve kendilerine düşen işi yapma süreci içinde kendi dünya görüşlerini yeniden kalıba dökmeye önem vermişler ve hatırı sayılır bir ilerleme göstermişlerdir. Aydınların ezici çoğunluğu Partiyi ve sosyalizmi sevmekte, canla başla ve var güçleriyle çalışmaktadır; aydınlar büyük başarılar elde etmiş ve önemli bir rol oynamışlardır. Güçlülüklerle dolu üç yıl boyunca bile, Lin Biao ve Dörtlü Çete tarafından aman-

sızca izlendikleri ve acımasızca bastırıldıkları sıralar bile, Partiye olan güvenleri, sosyalizme hizmet etme kararlılıkları sarsılmamıştır.

Aydınlardaki değişiklikler ve ilerleme, Partinin aydınları birleştirme, eğitme ve yeniden kalıba dökme siyasetinin büyük bir zaferidir. Çetenin yıkılmasından sonra aydınların devrimci coşkusu yükselmiştir. Aydınlar, başında Hua Guofeng yoldaşın bulunduğu Parti Merkez Komitesini yürekten desteklemekte ve dört modernleşme uğrunda vargüçleriyle çalışmaktadırlar. Onların işçi sınıfı aydınları değil de burjuva aydınları oldukları söylenebilir mi?

Parti, eski toplumdan gelen aydınları birleştirir, eğitir ve yeniden kalıba dökerken, çok sayıda yeni aydın yetiştirmek için büyük bir çaba harcamıştır. Bu sınıflama (Büyük Kültür Devrimi sırasındaki işçi-köylü-asker yüksek okul mezunları da dahil) şu çarpıcı özelliklere sahiptir: Bunların yüzde 70'inden fazlası ya emekçilerin ya da devrimci kadroların çocuklarıdır; esas olarak proleter, sosyalist bir eğitim görmüşlerdir; çalışmaya başladıkları daha ilk günden beri Parti önderliği altında sosyalizm için çalışmaktadırlar. Yeni toplumda yetişmişlerdir. Sömürücü sınıf kökenli birçok aydın da içinde olmak üzere aydınların büyük çoğunluğu, toplumsal mücadele ve mesleki çalışma içersinde inceleme ve pratik çalışma yoluyla esas olarak proleter bir dünya görüşü edinmiştir. Hayatlarının en verimli çağını yaşayan bu aydınlar, bilim-teknoloji, kültür ve eğitim, halk sağlığı, sanat ve edebiyat cephelerinin öz varlıklarıdır. Hiç kuşkusuz onlar işçi sınıfı aydınlarıdır.

Bizim işçi-köylü kadrolarımızın ardında, yılların incelemesi ve pratiği vardır. Birçoğu, işçiler ve köylüler için yapılan yoğun ortaöğrenim kurslarına girmiş, bazıları da okumaya devam ederek yüksek okula ve yurt dışına bile gitmişlerdir. Geçmişte gördükleri resmi eğitim çok yetersizdi ama şimdi belli bir bilgi düzeyine ulaşmış, hattâ oldukça bilgili insanlar haline gelmişlerdir. Bunların önemli bir bölümü, gerçekte, çeşitli mesleklerde ve işlerde uzman

olmuşlardır. Bu aydınlaşmış işçi-köylü kadrolar, hiç kuşkusuz, işçi sınıfı aydınlarıdır.

Yukarıdaki tahlilden anlaşılacağı gibi, kurtuluşu izleyen yıllarda ülkemizde aydınlar içersinde bir dizi temel değişiklik meydana gelmiştir ve nesnel gerçekliğin değişmesiyle birlikte kavramların da değişmesi gerektiği yolundaki Marksist ilke uyarınca, kurtuluşun ilk yıllarında Partimizin ortaya koyduğu ve esas hedefini burjuva ve küçük burjuva aydınlara oluşturduğu birleşme - eğitime - yeniden kalıba dökme siyaseti, artık aydınlara ezici çoğunluğuna uygulanamaz. Onlar artık, kurtuluşun ilk günlerinde olduğu gibi birleşilecek, eğitilecek ve yeniden kalıba dökülecek hedefler değil, işçi sınıfının düşünsel çalışma içinde bulunan üyeleri ve Partinin dayanacağı bir güçtürler. Onlara karşı doğru bir tutum almak, esas olarak işçi sınıfının kendi içindeki ilişkileri doğru ele alma sorunudur. Bu, artık işçi sınıfı ile müttefikleri arasındaki ilişkinin ele alınması sorunu değildir. Dört modernleşmeyi gerçekleştirmenin temel gereklerinden biri de, fiziksel çalışma ile düşünsel çalışma içinde bulunan işçilerin birbirlerinden öğrenerek aralarında yakın bir ilişki kurmalarını ve işçi sınıfı içersinde birlikte ilerlemelerini sağlamaktır.

İNSANIN KENDİ DÜŞÜNCESİNİ ÖZGÜRLEŞTİRMESİ GEREĞİ

Bazı yoldaşlar neden hâlâ bu değişiklikleri göremiyor, ya da kabul edemiyor, ya da kabul etmeye cesaret edemiyorlar?

Birincisi, Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin zararlı etkisi henüz tam olarak yok edilememiştir. Onlar aydınlara saldırır ve baskı uygularken, kötü niyetle, «ne kadar çok bilersen o kadar gerici olursun» yalanını uydurarak işçi sınıfını bölmeyi amaçlamışlardır. Çeşitli alanlardaki seçkin uzmanları ve yazarları «gerici burjuva otoriteleri» olarak, kurtulustan sonra eğitilmiş olan aydınları da «sosyalizm

yapısının temel taşı yıkan» bir güç olarak damgaladılar. Bir insanın sınıf niteliğini, onun eğitim görüp görmemesine ve ne kadar eğitim gördüğüne bakarak değerlendiriyorlardı. Eğitim görmüş olanlar burjuva aydınları sınıflamasına sokuluyor ve sonra da burjuvaziyle bir tutuluyordu. Onların mantığına göre, eski toplumdan gelen burjuva ve küçük burjuva aydınların işçi sınıfı aydınlarına dönüştürülmesi mümkün değildi; dahası, birazcık eğitim görmüş olan işçi-köylü kadrolar, işçiler, köylüler ve onların çocukları bile burjuvaziden sayılmalıydı. Bu, açıkça Marksizm düşmanı bir safsatadır.

Lin Biao ve Dörtlü Çete ezildiği halde, onların gerici zırvaları bazı yoldaşlarımızı hâlâ etkiliyor. Dolayısıyla bu yoldaşlar, aydınlardaki ilerlemeyi görmedikleri gibi, aydınlara karşı önyargılı davranıyor ve onlardan hoşlanmıyorlar. Aydınlara «siyasi bakımdan güvenilirmez» ve «ideolojik bakımdan geri» olarak bakmadan edemiyorlar. Onlara karşın, işçi sınıfının kendi aydınları olmamalıdır ve zaten olmaz.

Oysa eski toplumda bile, işçi sınıfının daha o zamandan kendi aydınları vardı. Marks, Lenin ve Mao Zedung, işçi sınıfı aydınlarının seçkin temsilcileri değiller miydi? Engels 19. yüzyılın sonunda, düşünsel çalışma yapan proleterlerin ortaya çıkmaya başladığına işaret ederek, onların fiziksel çalışma içinde bulunan işçi kardeşleriyle aynı safatta yer alarak yaklaşan devrimde büyük bir rol oynayacaklarını umduğunu belirtiyordu. Mao Zedung yoldaş ve Partimiz, işçi sınıfı aydınlarından oluşan bir gücün inşaa edilmesine her zaman büyük önem vermişlerdir. Bugün büyük bir işçi sınıfı aydınları müfrezesi kurmuş bulunuyoruz. 19. yüzyılın bitimine doğru Engels'in beslediği umut, bizim ülkemizde gerçekleşmiş bulunuyor.

On yılı aşkın bir zamandır, Lin Biao ve Dörtlü Çete kahşunu yasakladılar, kah bunu tabu ilan ettiler. Onların faşist diktatörlüğü altında düşünce katılaştı ve basmakalıp bir hal aldı. Bazı yoldaşlar kafalarına kilit üstüne kilit vurdular; öyle ki, kitaplarda ya da belgelerde yazılı olma-

yan, önderler tarafından söylenmemiş ya da onaylanmamış hiç bir şeyi söylemeye ya da yapmaya cesaret edemiyorlar. Onlar yalnızca mekanik bir biçimde kopya ediyor ya da kendilerine geleni olduğu gibi başkalarına iletiyorlar. Şu aydınlarla birleşme, onları eğitme ve yeniden kalıba dökme siyasetinin bir zamanlar nasıl belirlendiğini ve uygulandığını öğrenmeye çalışmadıkları gibi, aydınların saflarındaki değişiklikleri de incelemiyorlar. Onlar her şeyi hâlâ eskisi gibi görüyor ve yapıyorlar. Gerçeği görmüş olsaydık, aydınlar konusundaki kavrayışımızı ve siyasetimizi çoktan değiştirmemiz gerekirdi; işte bunu anlamıyorlar.

Çen Yi yoldaş, 1962'de verdiği bir raporda sorunu çok güzel ortaya koymuştu: «Bu bilim adamları topluluğunun on iki yılda değişmediği söyleniyorsa, bu olsa olsa Komünist Partisinin hiç bir işe yaramadığını, sosyalizmin doğruyu temsil edemediğini ve bizlerin de görevimizi ihmal ettiğimizi gösterir. İnsanlar değişebilecekleri gibi, doğruyu da kabul edebilirler.» Çen Yi yoldaşın bu sözlerinin üzerinden on altı yıl geçti ve bu dönemde, eski toplumdan gelen aydınlar Kültür Devrimi sırasında zorlu bir sınavdan geçtiler ve çelikleştiler. Onların değişmediği düşünülebilir mi? Hâlâ çok sayıda yeni aydın yetiştirmemiş olduğumuz düşünülebilir mi? Onları hâlâ, kurtuluşun ilk yıllarında esas olarak burjuva ve küçük burjuva aydınların ele alınması amacıyla geliştirilmiş bir siyasete göre ele almamız düşünülebilir mi?

Küçük üretimde alışkanlığın gücünün etkisi de düşüncüyü mengeneye sokuyor. Feodal toplumun binlerce yıllık, yarı-sömürge yarı-feodal toplumun ise yüz yılı aşkın bir zamanlık mirası, ekonomimizin de, bilim ve kültürümüzün de gelişmesini vahim bir biçimde köstekledi. Kafalarımız da bunun derin izlerini taşıyor. Mevcut durumu korumak, kanıksamışlık, yalnızca burnunun dibindeki şeyleri görmek, ilerleme diye bir meselesi olmamak ve yeni şeyleri kabullenmede isteksizlik; bütün bunlar, alışkanlığın gücünün belirtileridir.

Aydınların büyük çoğunluğunun işçi sınıfı aydınları

haline geldiğini belirtirken, onların eğitime ve yeniden kalıba dökülmelerine son verilmesi gerektiğini söylemiyoruz. Mao Zedung yoldaş 1957'de «Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine» adlı yazısında ve «Çin Komünist Partisinin Propaganda Çalışmasıyla İlgili Milli Konferansında Konuşma»sında*, sosyalizmin inşası süreci boyunca herkesin kendini yeniden kalıba dökmesi gerektiğine özellikle işaret etmişti. Sırf temel tutumları değişmemiş olanların değil, herkesin inceleme yapması ve yeniden kalıba dökülmesi gereklidir.

Çu Enlay yoldaş da 1956'da «Aydınlar Sorunu Üzerine Rapor»unda, eski toplumdan gelen aydınların yeniden kalıba dökülmesi görevinin esas olarak tamamlanmasından sonra, «herkes gibi, aydınların da hem inceleme, hem de pratik çalışma yaparak kendilerini sürekli yeniden kalıba dökmele ve yeni bir düzeye çıkarak daha yüksek bir ilerleme aşamasına doğru yol almaları gerektiğine» işaret etmiş; «ama o zaman bu, sıradan bir görev olacaktır» demişti. Bu, sözkonusu eğitimin ve yeniden kalıba dökülmenin, artık özünde temel siyasi tutumların ve sınıf tutumunun yeniden kalıba dökülmesi olmadığını; işçiler, köylüler ve kadrolar için sözkonusu olan yeniden kalıba dökülme ile eşanlamlı olduğunu gösterir.

Sosyalizm tarihi döneminde, Çin'in aydınları da içine alan emekçi halkı, hâlâ burjuva ideolojisinin etkisini alt-etmek, yıkıcı burjuva düşüncelerine karşı tetikte olmak ve bunlara karşı koymak gibi sorunlarla karşı karşıyadır. Hele dört modernleşmenin hızla gerçekleştirildiği yeni tarihi dönemde, bu özellikle geçerlidir. Üretim ilişkilerinde ve üstyapıda reformlar yapılacak ve gelişmeler olacaktır. İnceleme yapmaya ve kendimizi yeniden kalıba dökmeğe özen göstermezsek geride kalacağız ve gelişen durumun gereklerine ayak uyduramayacağız demektir.

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1978, s. 441-482 ve s. 483-499. — Aydınlık Yayınlarının notu

Bugün 20 milyon kadar aydın arasında sosyalizme hâlâ düşmanlık besleyen ya da karşı olan kimse var mıdır? Aralarından etkin karşı-devrimciler çıkacak mıdır? Mutlaka çıkacaktır. Ama bunların sayısı son derece az olacaktır. Bu gibi örnekler işçi-köylü kökenli devlet görevlileri ve işçilerle köylüler arasında da çıkmaktadır. Bunda şaşılacak bir şey yok. Bu bakımdan uyanık olmalıyız, ama bu yüzden aydınların büyük çoğunluğundaki ilerlemeyi yok saymamalı ve onların büyük çoğunluğunun artık işçi sınıfının bir parçası haline geldiği gerçeğini yadsınamamalıyız.

AYDINLARA İŞÇİ SINIFININ ÜYELERİ OLARAK DAVRANIN

Ülkemizdeki aydınların büyük çoğunluğu işçi sınıfının bir parçası haline geldiğine göre, biz de onları gerçekten öyle görmeli, yani onlara işçi sınıfının üyeleri olarak bakmalıyız.

Uzmanlık bilgisine sahip olan insanlara tümüyle güvenmeli ve onlardan serbetçe yararlanmalıyız. Yüksek bir siyasi bilince sahip, mesleki bakımdan üstün, canla başla çalışan ve kitlelerle iyi geçinen Partili veya Partisiz aydınları uygun yönetici mevkilere getirmeli; böylece iyi bir eğitim düzeyine ulaşmış, teknik uzmanlığa sahip ve işletmelerin ve girişimlerin yönetici organlarında nasıl çalışılacağını bilen kadroların sayısını, toplam içinde yüzde 30'a, 50'ye ve daha sonra yüzde 70'e çıkarmalıyız. Bunların sorumlulukları belirlenmelidir. Gerçekten mevkileri, yetkileri ve sorumlulukları olmalıdır. Onlara bir yandan sorumluluk vermek, öte yandan da yetki vermemek olmaz.

Proletaryanın ileri unsurlarında bulunması gereken niteliklere sahip aydınlar, Parti Tüzüğüne uygun olarak Partiye alınmalıdır.

Önde gelen yoldaşlar, Parti çalışması ve siyasi çalışmayla görevli olan yoldaşlar demokratik bir çalışma tarzı izlemeli; bilim adamlarının ve teknisyenlerin görüşlerini

can kulağıyla dinlemeli; onların işleri akılcı bir biçimde düzenleme konusundaki önerilerini ve buluşlarını etkin bir biçimde desteklemeli; düşüncelerini derinleştirmede, ortaya sorular atıp çözmede gözüpek davranmaları için onları yüreklendirmelidirler. Akademik alanda, «yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın» siyaseti gerçekten içtenlikle uygulanmalı, değişik görüşlerin ve düşünce akımlarının serbestçe birbiriyle yarışmasına olanak sağlanmalıdır. Bu yoldaşlar, aydınlara içtenlikle yaklaşan, onlara güvenen, onlara eşitleri gibi davranan ve sabırla onların ilerlemelerine yardımcı olan Mao Zedung, Çu Enlay ve Cu De yoldaşlar gibi eski kuşaktan proleter devrimcilerden öğrenmelidirler. Bir sorun çıktığında, anlaşılmaya varmak ve düzgün bir çözüme ulaşmak üzere açık sözlü ve içten bir görüş alışverişi olmalıdır. Yetersizlikleri ve hataları olan aydınlara gelince, onlara yürekten ve sıcak bir ilgiyle yardım edilmelidir.

Aydınlarımız artık kendilerine hem bilim hem de kültür alanında doruklara tırmanma gibi bir tarihi görev düşüğünü görmelidirler. Aydınlarımız, tüm bilgeliklerini ve zekalarını, görkemli sosyalizm davasına adanmalı ve dört modernleşmenin gerçekleştirilmesini hızlandırmak için sıkı bir çalışmaya girmelidirler.

Beijing Review

2 Şubat 1979, Sayı 5

Renmin Ribao (Halkın Gazetesi) Özel Yorumcusu

PARTİ İÇİNDE TAM DEMOKRASİNİN GÜVENCE ALTINA ALINMASI¹

Son on iki yıl boyunca hem Parti içi, hem de Parti dışı siyasi hayatta olağan dışı bir durum vardı; çünkü Lin Biao ve Dörtlü Çete demokrasiyi ayaklar altına alarak, hukuk sistemini yıkarak, Parti ve halk üzerinde faşist bir «topyekun diktatörlük» kurarak Parti ve devlet önderliğini gasbetmek istiyorlardı. Şimdi işleri yoluna koymaya ve dört modernleşmeyi bir an önce başarmaya çalışıyoruz. Siyasi olarak da, öncelikle ele alınması gereken görev, Parti içi demokrasiyi güvence altına almak ve sosyalist demokrasiye tam işlerlik kazandırmaktır.

MERKEZ KOMİTESİNİN ROLÜ BELİRLEYİCİDİR

Çin Komünist Partisi, bu ülkedeki iktidar partisidir. Parti kadroları demokratik merkeziyetçiliğin ne olduğunu bilmezlerse, Parti içi demokrasi olağan dışı bir durumday-
sa, o zaman devletin siyasi hayatındaki demokrasi ve ya-

1 18-22 Aralık 1978 tarihlerinde yapılan Çin Komünist Partisi On Birinci Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısının taşıdığı tarihi önem, bir ölçüde, Parti içinde tam demokrasinin yeniden yerleştirilmesinden gelmektedir. Çin Komünist Partisinin tarihinde 1942'deki düzeltme kampanyası ve 1962'de yapılan Parti Merkez Komitesinin Genişletilmiş Çalışma Konferansı, Parti içi

salık boş laftan başka bir şey olmaz. Parti içi disiplin, alt kademelerin üst kademelere ve tüm Partinin Merkez Komitesine tabi olması demektir. Alt kademelerde demokrasi olmasa bile, üst kademeler doğru olduğu sürece alt kademeleri düzeltmek nispeten daha kolaydır. Ama üst kademelerde demokrasi yoksa, özellikle Parti Merkez Komitesinde tam bir demokrasi yoksa, bunun etkisi yaygın ve düzeltilmesi daha zor olacaktır. Bundan dolayı, Parti Merkez Komitesinde olağan bir demokratik hayat olup olmaması belirleyici, yönlendirici bir rol oynar. Demokrasi sorununu ancak bu yönlendirici role sıkıca sarıldığımızda çözebiliriz.

Nitekim Partimizin tarihini inceleyince de bunu görüyoruz. Ne zaman Parti Merkez Komitesinde tam demokrasi olmuşsa, o zaman doğru çizgi de tam olarak uygulanabilmiş, devrim davası düzgün bir biçimde ilerleyebilmiş ve Parti serpilip gelişmiştir. Ama ne zaman Parti Merkez Komitesinin siyasi hayatı olağan işleyişini yitirip başıboş kalmışsa, o zaman demokratik merkezîyetçilik, Lin Biao ve Dörtlü Çetenin yol açtığı türden karşı-devrimci bir yıkımla yüzyüze gelmiştir. Dolayısıyla devrim davası da ciddi bir gerilemeye uğramıştır.

Demokratik devrim döneminde, Parti Merkez Komitesine en uzun süre hakim olan ve Partiye en ağır zarar veren, Vang Ming'in temsil ettiği üçüncü «sol» çizgiydi. Bu çizginin temsilcileri Vang Ming'in hatalı siyasi, askeri ve ideolojik çizgisini kabul ettirmek için, Parti içi mücadelede anti-demokratik yöntemler, örgütsel alanda ise kadrolara karşı hizipçi bir siyaset uyguladılar. 1945'te Parti Altıncı Merkez Komitesi 7. Genel Toplantısında kabul edilen «Partimizin Tarihindeki Bazı Sorunlar Üzerine Karar»,

tam demokrasinin örnekleriydi ve bunlarla devrimin ve inşanın zaferi güvence altına alındı. Bizimki gibi büyük bir Komünist Partisi, nasıl oldu da tam on yıl boyunca Lin Biao ve Dörtlü Çetenin zorbalığına katlandı? Bundan çıkarılması gereken temel ders, Parti içinde tam demokrasinin zorunlu olduğudur.

bunun doğru bir tahlilini yaptı :

«Bu üçüncü 'sol' çizginin temsilcileri, isteklerini zorla kabul ettirmek için, yanlış çizginin uygulanmasına karşı çıkan ve bu açıdan kuşku, karşı görüş ve hoşnutsuzluk belirten ya da yanlış çizgiyi etkin bir biçimde desteklemeyen, ciddi bir biçimde uygulamayan Partili yoldaşların tümünü ayırım gözetmeksizin damgaladılar. Bu yoldaşlara 'sağ oportünizm', 'zengin köylü çizgisi', 'Luo Ming çizgisi', 'uzlaşma çizgisi' ve 'ikiyüzlülük' gibi yaftalar astılar; onlara karşı 'amansızca mücadele' ettiler ve onlara 'acımasız darbeler' indirdiler. Dahası bu Parti içi mücadeleleri sanki karşılarında düşmanlar ve caniler varmışçasına sürdürdüler. 'Sol' çizginin başını çeken ve uygulayan yoldaşlar, bu yanlış Parti içi mücadele biçimini, Parti kadrolarının gözünü korkutmak, kendi isteklerini dayatmak ve itibarlarını yükseltmek için kullandıkları bir yöntem haline getirdiler. Bu, Parti içinde demokratik merkezîyetçilik temel ilkesinin çiğnenmesine yol açtı, demokratik eleştiri ve özeleştiri ruhunu ortadan kaldırdı, Parti disiplini mekanik bir disipline dönüştürdü, körü körüne itaat ve boyun eğme eğilimlerini körükledi, böylece canlı ve yaratıcı bir Marksizmin gelişmesi engellendi ve zarar gördü. Kadrolara karşı hizipçi siyaset ile Parti içi mücadelenin bu yanlış biçimi içiçeydi. Hizipçiler, kıdemli kadroları Partinin değerli bir varlığı olarak görmediler; tersine onlara saldırdılar, onları cezalandırdılar, görmüş geçirmiş ve kitlelerle sıkı bağları olan çok sayıda kıdemli kadroyu hoşlarına gitmedikleri ve kendilerini körü körüne izleyip her dediklerine kafa sallamadıkları için merkezi ve yerel örgütlerden attılar. Ne yeni kadrolara düzgün bir eğitim verdiler, ne de onların (özellikle işçi sınıfı kökenli olanların) yükselmelerini ciddi bir şekilde ele aldılar. Tersine, tecrübesiz ve kitlelerle sıkı bağları bulunmayan ama kendilerine hoş görünenleri, kör takipçileri ve hünk deycileri cüretle yükselttiler; merkezi ve yerel örgütlerden attıkları kıdemli kadroların yerlerine onları yerleştirdiler. Böylece eski kadrolara saldırmakla kalmayıp yenileri de yozlaştırdılar. Uygu-

lanan yerlerde bu, bir de kadrolara karşı hizipçi siyasetle birleştğinde pek çok iyi yoldaşın haksız yere suçlanmasına yol açtı. Bu da Partinin son derece ciddi kayıplar vermesine sebep oldu. Bu gibi hizipçi hatalar, alt ve üst kademelerin birbirinden kopmasına ve daha birçok düzensizliğe yol açtığı için Partiyi büyük ölçüde zayıflattı.»*

PARTİ İÇİ DEMOKRASİNİN ÖRNEKLERİ

1935 Zunyi toplantısı, Parti içinde Mao Zedung yoldaşın doğru çizgisinin önderliğini hakim kıldı. Mao Zedung yoldaşın önderliğindeki Merkez Komitesi, Vang Ming'in çizgisinin olumsuz etkisini ortadan kaldırmak için, uzun hazırlık çalışmalarından sonra özneciliğe, sektarizme ve basmakalıp Parti yazılarına karşı mücadele etmek amacıyla 1942'den itibaren Parti çapında bir düzeltme kampanyası başlattı. Aynı zamanda Parti Merkez Komitesi Siyasi Bürosu, Parti tarihini, özellikle de Vang Ming'in çizgisinin hakim olduğu 1931-1934 dönemini 1942-1944 arasında önce kendisi tartıştı, sonra da Partinin kıdemli kadrolarının bu meseleyi tartışmalarına önderlik etti. Bu tartışmalarda demokrasi tam anlamıyla uygulandı ve içtenlikle eleştiri-öz eleştiri yapıldı. Hatalı çizgi incelenirken tek tek yoldaşların sorumluluğu üzerinde değil, o günkü koşulların, hataların içeriğinin ve bu hataların toplumsal, tarihi ve ideolojik kaynaklarının tahliline ağırlık verildi. Somut durum somut tahlilini esas alan Marksist yöntem benimsendi; gerçeği olgularda arama ruhu ve şeyleri ne tümüyle olumlu, ne de tümüyle olumsuz görme anlayışı yerleştirilmeye çalışıldı. Böylece yaygın demokrasi temelinde doğru bir merkezîyetçilik uygulandı ve Parti tarihinde Vang

* Mao Zedung'un Seçme Eserler'inin üçüncü cildinin birinci Çince baskısında yer alan, ancak sonraki baskılarında bulunmayan bu kararın Türkçesi için bkz. Sağ ve Sol Sapma, Ekim Yayınevi. — Aydınlık Yayınlarının notu

Ming'in çizgisinin hakim olduğu döneme ilişkin bazı sorunlara kapsamlı ve bilimsel çözümler bulundu. Bu, hem bütün Partide düşünce birliğini sağladı, hem de Parti kadrolarının Marksist ideolojik düzeyini büyük ölçüde yükseltti. Böylesine büyük, derinlemesine ve demokratik bir hareketin eşine Partimizde daha önce rastlanmamıştı. Parti içi mücadeleyi doğru bir biçimde sürdürme, Parti içi eğitim ve Partide düzenli bir siyasi hayat oluşturma bakımından bu örnek, yol gösterici olmuştur. İşte, Partide demokratik merkezîyetçilik temelinde oluşturulan böyle bir ideolojik ve siyasi birlik, Japonya'ya Karşı Direnme Savaşında ve birkaç yıl gibi kısa bir sürede başarılan Kurtuluş Savaşında büyük zafer kazanmamızı sağlamıştır. Bu birlik, ülke çapındaki kurtuluştan sonra sosyalist devrimin ve inşanın zaferini de güvence altına almıştır.

1958-1962 arasında Çin'in sosyalist inşası büyük bir darbe yedi ve milli ekonomi muazzam güçlüklerle karşılaştı. Gerçi bunda hem öznel, hem de nesnel etkenler rol oynamıştır, ama temel neden Parti içinde normal bir demokratik hayatın olmayışı ve Partideki demokratik merkezîyetçiliğin zedelenmesiydi. Partinin araştırma ve inceleme yapmak, gerçeği olgularda aramak gibi güzel geleneklerini bir kenara atan bazı önder kadrolar, keyfi emirler verdiler, değişik görüşlere kulaklarını tıkadılar, eleştiriye teşvik etmediler ve gözü kapalı kadro harcadılar. Bu yüzden, aslında kolayca ve çabucak düzeltilebilecek hatalar gitgide ciddi boyutlara ulaştı.

1962 yılında Parti Merkez Komitesi, ilçe Parti Komitesi sekreteri düzeyinin üstündeki 7 binden fazla kadronun katıldığı bir genişletilmiş Çalışma Konferansı düzenlendi. Merkez Komitesi, bu konferansa katılan herkesin düşüncesini özgürce söyleyebileceği ve içini dökebileceği bir ortamın yaratılması için, «üç hayır ilkesi»ni ortaya koydu : Başkalarının hatalarını sürekli olarak başlarına karmaya hayır, insanlara damga vurmaya hayır, insanlara sopa sallamaya hayır. Toplantıda, Mao Zedung demokratik merkezîyetçilik üzerine önemli bir konuşma yaptı. Mao Zedung

konusmasında, demokrasinin önemini, demokrasi olmaksızın doğru bir merkeziyetçilik olamayacağı görüşünü derinlemesine işledi ve çeşitli kademelerdeki kadrolara örnek olan bir tutumla, önceki dönemin çalışmalarında yapılan hataların sorumluluğunu üstlendi. Mao Zedung yoldaş zorunluluklar alemi ile özgürlükler alemi arasındaki diyalektik ilişkiyi açıklarken, çalışmalarımızda hâlâ büyük ölçüde körler gibi hareket ettiğimizi, çünkü sosyalist inşanın yasaları konusundaki bilgimizin henüz çok yetersiz olduğunu söyledi. Mao Zedung, bütün Parti üyelerini kitlelere gitmeye, derinlemesine araştırma ve inceleme yapmaya, şeylerin gelişmesini yöneten nesnel yasaları kavramaya çağırdı.*

Bu, Parti Merkez Komitesinin demokrasiyi tam olarak harekete geçirdiği bir diğer toplantıydı. Toplantıdan sonra kadrolar, burada gördükleri demokratik tutumu en alt kademeye kadar götürdüler ve tüm Partiye yaydılar. Merkez Komitesinin içindeki demokrasi, tüm Partide demokrasiyi yükseltti; Parti içindeki demokrasi ise toplumdaki demokrasiyi ilerletti. Siyasi durumdaki bu canlanma, güçlüklerin üstesinden kolayca gelmemizi sağladı ve sosyalist inşa yeniden coşkulu bir ortama kavuştu.

NASIL OLDU DA, LİN BİAO VE DÖRTLÜ ÇETE BU KADAR UZUN SÜRE MEYDANI BOŞ BULDULAR?

Lin Biao ve Dörtlü Çete, Partide ve Kültür Devriminin yönlendirilmesinde iktidarın bir bölümünü gasbettikten sonra, 7 bin kişilik toplantıda yaratılmış olan bu Parti içi ve dışı demokratik havayı kirletmek için azgın bir karşı saldırıya giriştiler. Bizimle düşman arasındaki ilişkiyi ters yüz ettiler, hem kıdemli kadroların hem de başka iyi yoldaşların hatalarını kötü niyetle abarttılar, suçsuz insanla-

* Mao Zedung'un bu konuşması için bkz. Bora dergisi, Sayı 2, s. 89 vd.

rı kasıtlı olarak hapse atıldılar, hattâ bu insanların sayıları milyonlara varan tüm aile fertlerine ve akrabalarına onlarla birlikte acı çektirdiler. Parti ruhunun yerine hizipçiliği geçirdiler, kitlelerin içindeki sürtüşmeleri körüklediler, hattâ bir süre için Parti örgütlerini felce uğrattılar. Bunun sonucunda, toplumda tam bir keşmekeş doğdu ve tedhişçilik aldı yürüdü. Mao Zedung Düşüncesini ve Mao Zedung yoldaşın sözlerini, nalıncı keseri gibi kendilerine yonttular. Bir sürü şeyi putlaştırıp yasak ilan ederek Parti içinde ve dışında, hem genel olarak kitleleri, hem de üst kademelerdeki önderleri düşündüklerini söyleyemez hale getirdiler. Mao Zedung yoldaş 7 bin kişinin katıldığı toplantıda, öngörüyle şunları söylemişti: Halk demokrasisini ve Parti içi demokrasiyi tam anlamıyla uygulamazsanız, «proletarya diktatörlüğü burjuvazinin diktatörlüğüne; hem de gerici, faşist bir diktatörlüğe dönüşür». Ne yazık ki, Mao Zedung yoldaşın bu öngörüsü, Lin Biao ve Dörtlü Çete ipleri ele geçirdiğinde gerçekleşti.

Lin Biao ve Dörtlü Çetenin açığa çıkarılması ve eleştirilmesi derinleştikçe, insanlar şu soruyu kendilerine daha çok sorar oldular: Nasıl oldu da Lin Biao ve Dörtlü Çete, Çin Komünist Partisi gibi böylesine büyük bir Parti içinde, on yılı aşkın bir zaman meydanı boş bulup herkeşe azgınca saldırabildiler? Partinin milyonlarca üyesi vardır; özellikle Guomindang gericilerine ve emperyalistlere karşı başarıyla mücadele etmiş olan sınanmış kıdemli kadrolar, bunun büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. Peki ama bunlar nasıl oldu da Lin Biao ve Dörtlü Çete gibi bir avuç haydut karşısında güçsüz kaldılar? Bundan ne gibi dersler çıkarmak gerekir? Bunun bir tek cevabı vardır: Parti içinde yıllardır normal bir siyasi hayat yoktu ve Parti içinde demokrasi uygulanmıyordu. Bu da, toplumun tüm alanlarında demokrasinin yok olmasına yol açtı. Dolayısıyla bugün çıkarmamız gereken temel ders, Parti içinde tam demokrasinin zorunluluğudur.

3. GENEL TOPLANTININ TARİHİ ÖNEMİ

Dörtlü Çetenin altedilmesinden sonra, Parti Merkez Komitesi Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin etkisini kökünden silmek için önemli bazı önlemler aldı. 11. Parti Kongresi ile 5. Milli Halk Meclisi toplandı ve Marksist çizgi, Marksist ilkeler ve Marksist siyasetler ortaya kondu. Milli ekonomi hızla gelişmeye başladı, parlak bir birlik ve istikrar ortamı doğdu. Parti Merkez Komitesi, gerçeği olgularda aramak ve kitle çizgisini izlemek, Mao Zedung Düşüncesini kapsamlı ve doğru bir biçimde kavramak ve uygulamak, «hatayı, görüldüğü anda düzeltmek» ilkesine sarılmak gibi iyi gelenekleri yeniden canlandırmanın zorunlu olduğunu belirtti. Parti Merkez Komitesi ayrıca, Lin Biao ve Dörtlü Çete tarafından haksız yere suçlanıp damgalanmış olan kişilerin itibarını iade etmenin önemini vurguladı. Bütün bunlar, Parti içinde tam demokrasiyi ve normal bir siyasi hayatı güvence altına almak için mutlaka yapılması gereken şeylerdir. Bir gerçeği sınamak için tek ölçütün pratik olup olmadığı konusunda geçtiğimiz aylarda yapılan tartışma, kafaları özgürleştirmede ve putları yıkmada yardımcı oldu. Ama gene de henüz çok az kişinin düşüncesini gerçekten özgürleştirdiğini görüyoruz. Pek çok kadro, hele eski kadroların bir bölümü, hâlâ diken üstünde oturuyorlar. Bunlar, adım atmadan önce bir sağa bir sola bakmadan edemiyor, bir türlü ilkeleri ve gerçeği savunamıyorlar. Düşünceyi özgürleştirmede ve demokrasiyi tam anlamıyla uygulamazsak, dört modernleşmenin önüne bürokrasi engelinin çıkacağını unutmayalım.

İşte, Parti Merkez Komitesinin geçenlerde düzenlediği çalışma konferansı ve 3. Genel Toplantı böyle bir ortamda yapıldı. Bu toplantılarda, Yenan zamanından beri süregelen iyi gelenekler canlandırıldı ve katılanlar görüşlerini özgürce dile getirdiler. Bu toplantılara canlı bir hava hakim oldu. Eski kadrolar, bir Parti üyesinin gerçeği savunmasını ve hataları düzeltmesini öngören ilkeli tutuma sa-

rıldılar. Eskiden cesaret edip de söyleyemedikleri şeyleri orada söylediler. Yıllardır bir türlü çözülemeyen sorunlara parmak bastılar ve bunları çözdüler. Düşünceleri özgürleştigi için kafalarını kullandılar ve daha iyi iş yapmak, bir an önce dört modernleşmeyi gerçekleştirmek için birbirinden güzel öneriler getirdiler. Toplantıda birçok önemli kararın alınabilmesi, tamamen Parti içi demokrasinin tam anlamıyla sağlanmasıyla oldu. 3. Genel Toplantı, bu uygulamanın bütün Partide, bütün orduda ve ülkedeki tüm milliyetlerden halk içinde başlatılmasını kararlaştırdı.

Bu toplantının Parti tarihinde çok derin bir anlamı vardır. Toplantı, dört modernleşmenin gerçekleştirilmesini Parti çalışmasının odak noktası haline getirmiştir. Bu tarihi kararın yanı sıra, istenen amaca ulaşmak için gerekli örgütsel güvenceyi sağlamış, yani her şeyden önce Parti Merkez Komitesinde tam demokrasiye ve Parti içi demokrasiye tam bir işlerlik kazandırmıştır.

Mao Zedung yoldaş çok önceden şuna işaret etmişti: «Ülkemiz küçük çapta üretimin ve ataerkil sistemin hâlâ hakim olduğu bir ülkedir ve ülkeyi bir bütün olarak ele alırsak henüz demokratik bir hayat yoktur. Bunun sonucu olarak da, bu durum Partimizde Parti hayatında demokrasinin yetersizliği şeklinde kendini gösterir. Bu olgu, bütün Partinin insiyatifini sonuna kadar kullanmasını engellemektedir. Bu durum aynı şekilde, birleşik cephede ve kitle hareketlerinde demokrasinin yetersizliğine yol açmıştır.» («Çin Komünist Partisinin Milli Savaşdaki Rolü»)* Bunlar söyleneli kırk yıl oldu. Bu arada Partimiz çok tecrübe kazandı ve bu konuda çok ders çıkardı; gelgelelim, bu sorun henüz tam olarak çözülmüş değildir. Gerçekler bugün bizi bunu köklü bir şekilde çözmeye zorluyor. Artık Parti Merkez Komitesi bu konuda örnek olduğuna göre, bütün Parti bundan öğrenmeli, demokrasiyi a'abildiğine geliştirmeli, Parti içi normal siyasi hayatı ve tam

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt II, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1975, s. 208. — Aydınlık Yayınlarının notu

demokrasiyi güvence altına almalıdır. Demokrasi güvence altına alınıp yüksekte tutulduğu sürece, Partimiz için ve dört modernleşmenin bir an önce başarı kazanması için büyük umut var demektir.

Beijing Review

23 Şubat 1979, Sayı 8

PARTİ KOMİTELERİNDE KOLLEKTİF ÖNDERLİK İLKESİNİ YÜKSEKTE TUTALIM¹

Çin Komünist Partisi On Birinci Merkez Komitesinin 3. Genel Toplantısında, Merkez Komitesinden başlayarak en alt birime kadar bütün kademelerdeki Parti Komitelerinde, kollektif önderliğin tam anlamıyla uygulanmasına karar verildi. Genel Toplantıdan önce yapılan merkezi çalışma konferansında, Hua Guofeng yoldaş şu öneriyi getirdi: «Parti Merkez Komitesi kollektif bir önderliktir. Bundan böyle Merkez Komitesinin görüşlerini belirtmesi için rapor yollayacak olan yerel yöneticiler ve çeşitli birimler, bu raporları Başkan Hua'ya ve Merkez Komitesine hitabıyla değil, sadece Merkez Komitesine hitabıyla göndermelidirler. Aynı şekilde, merkezdeki Parti organları, hükümet organları ve askeri organlar da alt kademelerdeki organlarla resmi haberleşmelerinde aynı şeyi uygulamalıdır. Bana

1 Partinin güzel geleneklerinden biri olan kollektif önderlik geleneği, son iki yıl içinde yeniden canlandı ve geliştirildi. Ancak, hâlâ kararların tek bir kişi tarafından verildiği birimler vardır; ayrıca, hem üst hem de alt kademelerde bireylerin rolüne gereğinden fazla ağırlık verildiği görülmektedir. İşte Renmin Ribao'nun (Halkın Gazetesi) bu başyazısı, bu olayın nedenlerini ve etkilerini irdeliyor. Başyazı ayrıca kollektif önderlikle kişisel sorumluluk arasındaki ilişkiyi de ele alıyor; kollektif önderlik ilkesine sarılmanın ve demokrasiyi savunmanın önemini vurguluyor.

'bilge önder' demeyin, yalnızca 'yoldaş' deyin. Edebiyat ve sanat eserlerinin beni ön plana çıkarmasını değil, Partiyi yüceltmesini, eski kuşaktan devrimcilerin, işçilerin, köylülerin ve askerlerin kahramanlıklarını övmesini diliyorum.»

Hua Guofeng yoldaşın bu önerisi çok önemlidir. Çünkü yalnızca bir önderin alçak gönüllüğünü dile getirmekle kalmaz, aynı zamanda Marksist ilkelere de uygundur. Bu, Parti hayatımızın istenilen biçimde normale döndüğünü gösteriyor. Demokratik merkezîyetçiliğe ve Partinin kolektif önderliğine bağlı kalınan her iki toplantıda da herkes istediğini söyledi, tartışmalara canlı bir biçimde katıldı, eleştiri ve özeleştiri yaptı. Bu iki toplantıda doğru görüşler gerçekten benimsendi, katılanların bilgeliği özümleildi ve Parti hayatının emin ve sağlıklı bir temele oturulmasına önderlik edildi. Bu güzel davranışı sürdürmeli, Parti içinde ve ülkenin her yerinde yaymalıyız.

DEVİRİM DAVASININ ZAFERİNİN GÜVENCESİ

Kollektif önderlik her zaman için Partimizin şanlı geleneklerinden biri olmuştur. Kızıl Ordunun daha çocukluk çağında olduğu ve sürekli savaştığı yıllarda, Partimiz kolektif önderliğe sıkıca sarıldı. Örneğin 1942'deki Yeniden Düzeltme Hareketi ve 1945'teki 7. Parti Kongresi sırasında, Parti içi ilişkiler ele alınırken, hem olumlu hem de olumsuz tecrübeler çok yönlü bir biçimde özetlendi, Parti içindeki siyasi hayatın ilkeleri daha da yetkinleştirildi, kolektif önderlik sistemi daha da güçlendirildi ve daha sağlam bir temele oturtuldu. Bunun ardından Parti Merkez Komitesinin 1948'de Parti komitesi sisteminin güçlendirilmesi üzerine aldığı karar, bugün hâlâ Partinin kolektif önderliğini sağlamlaştırmada çok önemli bir rol oynamaktadır.*

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt IV, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1977, s. 289. — Aydınlık Yayınlarının notu

Mao Zedung yoldaş 1955'te şu noktayı bir kez daha vurguladı: «Geçmişte çıkarılmış olan çeşitli dersleri ve kişisel bilgeliğin ancak kollektif bilgelikle birleştirildiği zaman çalışmamızda daha az hata yapmamıza yardımcı olacağı gerçeğini gözönünde tutarak, Merkez Komitesi ve bütün kademelerdeki Parti komiteleri kollektif önderlik ilkesine sıkı sıkıya sarılmalıdır.» (Çin Komünist Partisi Milli Konferansında Yapılan Konuşmalar)*

Ne var ki, demokratik merkeziyetçilik bir dönemde gereğince uygulanmadı ve Lin Biao ve Dörtlü Çetenin gemi aızıya almalarına, demokratik merkeziyetçilik ilkesini çiğnemelerine izin verildi. Bunlar, kendilerini Parti Merkez Komitesinin üstünde tutuyorlardı; ellerinin bir işaretiyle insanlar, birimler ve kitle örgütleri karşı-devrimci diye damgalanabiliyordu. Bir kağıda iki-üç kelime çiziktirip bütün ülkede bir kampanya başlatabiliyorlardı. Bunların denetimi altında olan yerlerde, bölümlerde ve birimlerde son derece sinsi ve barbar bir faşist diktatörlük hüküm sürüyordu. Ancak son iki yılda Lin Biao ve Dörtlü Çetenin açığa çıkarılmasından, eleştirilmesinden ve önder kademelerin yeniden harmanlanmasından sonra, Partinin o güzel kollektif önderlik geleneği yeniden canlandırılabilirdi ve geliştirilebilirdi.

Ama Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin kötü etkisi tümüyle ortadan kaldırılabilmiş değildir. Bazı yerlerde her şeye tek başına karar veren kimseler hâlâ vardır. Burarlarda bir tek kişi dışında kimsenin söz hakkı yoktur ve hep o kişinin dediği olmaktadır. Merkezi önderlik değil bireysel önderlik vardır. Bazı önderler öyle küstah ve zorbadırlar ki, kendilerinkinden farklı bir ses çıkar çıkmaz öfkeden deliye dönmektedirler. Bu davranış, Partinin demokratik merkeziyetçiliğine ve kollektif önderliğe taban tabana zıddır ve kesinlikle düzeltilmelidir.

Kollektif önderliğe sarılmak ya da sarılmamak, Par-

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V. Aydınlik Yayınları, İstanbul, 1978, s. 178-179. — Aydınlik Yayınlarının notu

timizin ve devletimizin özüne ilişkin temel bir ilke sorundur. Proletarya partisi ve devleti, demokratik merkezîyetçilik ilkesi temelinde kurulmuştur; merkezi otoriteden en temel birimlere kadar bütün önder organlarda kolektif önderlik hakim kılınmalıdır. Partimizin davası kolektif bir davadır, milyonlarca ve milyonlarca insanın davasıdır. Ancak kolektif bir önderlik kitlelerin isteklerini, bilgeliklerini ve tecrübelerini toparlayabilir, doğru bir önderlik yapılmasını ve devrim davasının zaferini güvence altına alabilir. Ama tüm kararları bir kişi tek başına alırsa, hatalar kaçınılmaz olur.

Mao Zedung yoldaş bir keresinde şöyle demişti : «Bir kişinin söylediğinin yapılmasını doğru bulan anlayışı nasıl olur da haklı görebiliriz? Burada önemli sorunlardan söz ediyorum, yoksa kararlardan sonra gelen sıradan günlük çalışmalardan değil. Eğer bir sorun önemliyse, kolektif olarak tartışılmalı, farklı fikirlere kulak verilmeli ve durumun karmaşıklığı ve farklı görüşler ciddi bir biçimde tahlil edilmelidir. Çeşitli olasılıklar üzerinde kafa yorulmalı; bir durumun çeşitli yönleri üzerine, yani neyin iyi, neyin kötü; neyin kolay, neyin güç; neyin mümkün, neyin imkansız olduğu üzerine tahminler yapılmalıdır. Bu, elden geldiğince dikkatli ve kapsamlı bir biçimde yapılmalıdır. Buna aykırı davranmak, tek adam zorbalığı olur.» (Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Tarafından Toplanan Genişletilmiş Çalışma Konferansında Konuşma)*

Bu tek adam diktatörlüğüne izin verilemez, çünkü tek tek insanların yetenekleri sınırlıdır. Hatta oldukça tecrübeli önder yoldaşların kafaları bile, kolektif önderlikten ve kitlelerden koptukları zaman ister istemez basmakalıplaşacak ve bu yoldaşların uygulanması olanaksız ve yanlış kararlar vermeleri kaçınılmaz olacaktır. Kuşkusuz, kolektif önderlikte hata yapılmaz diye bir şey yoktur, ama önderlik yapan kolektif kitle çizgisi izler ve kolektif önder-

* Bora dergisi; Sayı 2, Aralık 1978, s. 93. — Aydınlık Yayınlarının notu

lik ilkesine bağı kalırsa, bu hatalar zamanında farkedilir ve düzeltilebilir. Dolayısıyla hataların dalbudak sarıp müzminleşmesi engellenmiş olur.

TEK TEK KİŞİLERE O KADAR TEZAHÜRAT YAPMAYALIM

Kollektif önderliği korumak için, On Birinci Parti Komitesinin 3. Genel Toplantısında da kararlaştırıldığı üzere, tek tek kişilere fazla tezahürat yapmama ilkesini uygulamak zorunludur. Bu, aynı zamanda Marksizme karşı temel bir tutum sorunudur. Marksistler tarihi yaratanın halk olduğunu, tarihte itici gücün halk olduğunu savunurlar. Ama tek tek kişilerin de tarihin gelişmesinde önemli bir rol oynadığını görmeliyiz. Proletarya ile geniş kitlelerin devrimci mücadelesinin zafer kazanması, ancak halkın isteklerini özlü bir biçimde dile getiren, halka önderlik eden ve onu mücadele için örgütleyen, uzun yıllar içinde sınamış saygın bir devrimci önder grubu olursa mümkündür.

Başlı başına partimizin tarihi bile, Çin devriminin zafere ulaşmasında hem Mao Zedung, Çu Enlay, Cu De yoldaşların ve eski kuşaktan öteki proleter devrimcilerin seçkin önderliğinin, hem de Mao Zedung Düşüncesinin kılavuzluğunun belirleyici bir rol oynadığını kanıtlar. Devrim mücadelesinde devrimci önderlerin oynadığı büyük rolün önemini reddetmek ya da küçümsemek son derece yanlış ve zararlıdır. Ama bir önderi tanrılaştırmak, onun kişisel rolünü gerçeğe uymayan övgülerle abartmak da aynı ölçüde yanlıştır ve kesinlikle Marksist bir tutum değildir.

Uluslararası komünist hareket içinde bir kişiye büyük önem vermek 1930'lara kadar pek rastlanan bir şey değildi. Bu tür şeyler Sovyetler Birliği'nde moda oldu, Kruşçev ve kafadarları tarafından da körüklendi. Bizim Partimizde 1930'larda, 1940'larda ve 1950'lerde tek tek kişilerin yüceltilmesi gibi bir şeye pek yer verilmedi. Mao Zedung yoldaş 1949'da, Parti önderlerinin doğum günlerinin resmen

kutlanması, kentlere, caddelere ve işletmelere Parti önderlerinin adlarının verilmesinin yasaklanmasını önerdi.

Daha sonra Lin Biao ve Dörtlü Çete, «önderin otoritesini iyice yerleştirmek» için didindiler ve «büyük öndere sınırsız bağlılık» düşüncesini yaydılar; amaçları, Parti ve devlet iktidarını gasbetme konusunda besledikleri çılgınca siyasi emelleri gerçekleştirmektir. Bütün bunlar tepeden tırnağa Marksizme düşman şeylerdi ve kör inancı besliyordu. Daha o günden Mao Zedung yoldaş şuna işaret etmişti: «Şu iyice yerleştirmek de neyin nesi? Söylendiğine göre, guya benim otoritemi yerleştirmek anlamına geliyormuş. Ama kimbilir aslında kimin otoritesi yerleştirilecek? Açık konuşacak olursak, gerçekte kendi otoritesini yerleştirmek istiyor.» Mao Zedung yoldaş bu sözleriyle onların canıyane emellerini son derece isabetli bir biçimde açığa çıkarmıştı. Ne yazık ki, Mao Zedung yoldaşın çeşitli vesilelerle tekrarladığı önerisine uyararak tek tek kişilere daha az tezahürat yapmak yoluna gidilmedi.

Kişiye göklere çıkarma huyunun en üst kademelerden en alta kadar hâlâ sürdüğüne işaret etmeliyiz. Bazı övgüler öylesine ilkesizce yapılıyor ki, bayağılık noktasına varıyor. Örneğin önder yoldaşlardan biri işlere göz atmak için temel birimlere mi gidiyor, hemencecik «Ah, bakın, o kadar işinin içinde, görüşlerini bizzat iletebilmek için taa temel birimlere kadar geldi» deniliyor. Ya da önder bir yoldaş herhangi bir yerde kitlelerle temasa geldiğinde bunun adı «insanların üzerine titremenin ve onları yüreklendirmenin en büyük örneği» oluyor. Önder bir yoldaşın öylesine söylediği bir söz bile «önemli bir talimat» ya da «hem güncel hem tarihi önem taşıyan» bir keramet haline geliyor. Her başarı ille en tepedeki adama mal ediliyor. İleri bir birimden övgüyle söz edildiğinde, hep o birimin başı öne çıkarılıyor.

Birçok birimde önder yoldaşların çevresi hep dalkavuklarla sarılıdır. Bu bayağılığın Partimiz ve önder yoldaşlar üzerinde güçlü bir yozlaştırıcı etkisi var. İşte tam böyle bir tezahürat ve alkış havası yüzünden, zaten sağlıklı

eğilimleri olan bazı önder yoldaşların büsbütün başı dönüyor. Bunlar öylesine kibirli oluyorlar ki, kendilerini kaybedip eskisinden de küstah olabiliyorlar.

Önderlere dalkavukluk etmek, en hafif deyişle, adıktır. Daha ağır bir deyişle, bu gibi yağcıların ardniyetleri vardır. Hangisi doğru olursa olsun buna kesinlikle son verilmelidir. Tüm kademelerdeki önder yoldaşlar kibirliliğe karşı uyanık olmalı, alçak gönüllülükle ve sağduyuyla hareket etmeli, feodal ve kapitalist sınıfların yoz düşünce ve çalışma tarzına karşı bilinçli bir şekilde mücadele etmelidir. Çevreleri onlara övgü yağdırdığı zaman başları dönmemeli, hele bencil hesaplarla yapılan iğrenç iltifatlara karşı uyanık olmalıdırlar. Eğer önder bir yoldaş pohpohlanmaktan hoşlanıyorsa, pohpohlandıkça memnuniyeti artıyorsa, o zaman bilsin ki gerçeklerden ve kitlelerden koparak tepetaklak olması kaçınılmazdır.

TAM DEMOKRASİ

Kollektif önderlik olabilmesi için yönetici organda tam bir demokrasi ortamı olmalıdır. Bu açıdan, özellikle parti komitesi sekreterinin sorumluluğu daha ağırdır. Bir Parti komitesinde sekreter ile üyeler arasındaki ilişki, hiç de bir aile reisiyle ona bağlı aile fertleri arasındaki bir ilişki ya da bir ast-üst ilişkisi değildir. Bu, birey ile kollektif arasındaki bir ilişkidir ve burada azınlığın çoğunluğa, bireyin de örgüte tabi olması ilkesi uygulanmalıdır. Parti komitesinin biçimsel olarak bir araya geldiği, yani sadece komite sekreterinin sözünün geçerli olduğu, komite sekreterinin üyelerin karşı görüşlerini dikkate almayı reddettiği, dolayısıyla üyelerin sadece isim olarak var olduğu göstermelik komite toplantılarına izin veremeyiz. Bütün belli başlı sorunlar, yani Partinin çizgisi, ilkeleri ve siyasetleri, yapılacak düzenlemeler, çalışmaların denetlenmesi ve gözden geçirilmesi, terfiler, atamalar, görevden almalar, sorumlu kadroların yer değiştirmesi ya da sorumlu kadro-

lara ilişkin önlemler, ayrıca kitlelerin çıkarlarını ilgilendiren sorunlar hep komite üyeleri tarafından kollektif bir biçimde tartışılmalıdır. Ortak bir anlayışa ulaşmak ve bu temelde bir karara varmak için, katılan herkesin görüşlerini tam olarak dile getirmesine izin verilmelidir. Bir tek kişinin keyfi kararlar vermesine kesinlikle izin verilemez.

Kollektif bir önderliğin düzgün işlemesi için bir Parti komitesinin bütün üyeleri birbirlerine kendi görevli oldukları alanla ilgili bilgiler vermeli, görüş alışverişinde bulunmalı, birbirlerine destek olmalı ve yardım etmeli, birbirlerini denetlemeli ve birbirlerine karşı anlayışlı davranmalıdırlar. Parti komitesinde eleştiri ve özeleştiri olmalı, özellikle sekreter özeleştiri yapmalı, komite üyeleri de sekreteri eleştirmelidirler. Bunun yanı sıra sağlıklı bir demokratik yaşamı güvence altına alacak önlemler olmalıdır. Komite sürekli olarak tecrübeleri özetlemeli ve çalışmadaki eksikleri ve yanlışları bulup çıkarmalıdır. Çalışma sırasında bir sorun ya da bir terslik çıktığında, önder kadrolar önce kendilerini eleştirmeli ve sorumluluğu kabul etmelidirler. Hiç bir zaman ötekileri suçlamaya çalışmamalı, daha da kötüsü alt kademelikileri sorumlu tutmamalıdırlar. Alt kademelerdekilerin coşkusu ayakta tutmaya da özen göstermek gerekir.

Kollektif önderlik, Parti ve halk içinde tam demokrasi temel alınarak inşa edilmelidir. Doğru önderlik kitlelerden gelip kitlelere gitmek anlamına gelir. Kollektif önderlikten söz ederken, hiç kuşkusuz sırf birkaç önderin bilgisine bel bağlamayı kastetmiyoruz. Tam tersine, her önder kitlelerle geniş bağlar kurmalı, durmadan araştırma yapmalı, kitlelerin bilgisini ve yeteneklerini özümlemeli, onların görüş ve isteklerini tam olarak yansıtmalıdır.

Yönetici bir organ, halktan gelen hammaddeyi işleyen bir fabrikadan başka bir şey değildir. Eğer yönetici bir grubun üyeleri kitlelerle bağlarını sürdürmez, onların görüşlerine kulak vermez de toplantı odalarına kapanıp «bazı şeyler imal etmeye» koyulursa, hiç iyi bir şey üretemez.

ler. Durmadan tabana gitmeli, kitlelerle kaynaşmalı, kitlelerden gelen mektupları dikkatle okumalı, kendilerini arayan insanlarla görüşmeli, kitlelerin görüşlerini ve önerilerini incelemeli, duvar gazetelerinde yazılanları dikkatle izlemelidirler.

Yönetici organlar, Parti içindeki ve dışındaki sıradan insanların çalışmalarını değerlendirmek, eleştirmek ve onlara önerilerde bulunmak üzere düzenli aralıklarla açık düzeltme hareketlerine girişmelidirler. Bütün bunlar önderliğin niteliğinin yükseltilmesine büyük ölçüde yardımcı olur. Bu, teşvik edilmesi gereken bir şeydir.

KİŞİSEL SORUMLULUK

Kollektif önderlik ve kişisel sorumluluk bir madalyonun iki yüzü gibidir. Kişisel sorumluluğu ve işbölümünü kollektif önderlik altında uyguluyoruz. Bütün önemli konuların Parti komitesi tarafından kollektif bir biçimde tartışılması ve bu konularda kollektif bir biçimde karar alınması gerekirken, kararların uygulanması işi tek tek kişilerin sorumluluğu olmalıdır. Her ufak ayrıntının Parti komitesi tarafından tartışılması beklenmemelidir. Çünkü bu çok fazla ve gereğinden uzun toplantılara yol açacak, dolayısıyla komite önemli işlerle uğraşmaktan alıkonacaktır. Her Parti komitesi kararının uygulanmasından belli kişiler sorumlu olmalıdır. Kollektif sorumluluk hiç kimsenin sorumluluğu olmayacağı şeklinde yorumlanamaz.

Biz, cesaretle sorumluluk yüklenme ruhunu ve dolayısıyla yönetici grubun her üyesinin, kollektif önderlik altında, coşkusunu ve inisiyatifini tam olarak harekete geçirmesini, görevli olduğu işte büyük bir titizlikle çalışmasını savunuyoruz. Her şey, tartışılmak için Parti komitesine ve onaylaması ya da onaylamaması için birinci sekretere götürülmemelidir. Bütün kademelerdeki Parti komiteleri sorumluluğu cesaretle omuzlayan bu ruha sahip olmalıdır. Parti Merkez Komitesinin genel çizgisinin ve ilkeleri-

nin ışığında onlardan beklenen, kafalarını özgürleştirmeleri, işlerini güvenle yapmaları, ortaya yeni sorunlar atmaya cesaret etmeleri, kendi çözmeleri gereken sorunları üstlerine bırakmak yerine kendilerinin incelemesi ve çözmesidir.

Şu sırada Parti, çalışmasının ağırlık noktasını değiştiriyor. Sosyalist modernleşme çalışmasını hızlandırmak, şimdiye kadar eşi görülmemiş yeni bir girişimdir. Halk Cumhuriyetimizin kuruluşundan bu yana otuz yıl geçmesine rağmen, oldukça uzun bir süre esas olarak siyasi hareketlere ağırlık verdik. Bugün bile, birçok yoldaşın sosyalist inşa çalışmasıyla ilgili bilgileri yetersiz ve tecrübeleri sınırlıdır. Aslında bu bazı kimseler için tümüyle yabancı bir şeydir ve bu kimseler işlerini az çok körlemesine yapmaktadırlar. Bu büyük devrimde bir an önce yetkin bir önderlik sağlayabilmek için, tüm kademelerdeki önder yoldaşlar bir yandan inceleme ve uygulama yoluyla kendi işlerinde ustalaşmak için vargüçleriyle çalışırken, bir yandan da kollektifin bilgeliğini ve gücünü tam anlamıyla harekete geçirmeye büyük bir dikkat göstermeli ve kollektif önderlik ilkesine sıkı sıkıya sarılmalıdırlar. Böylece, Partimizin bu şanlı geleneği, bu yeni tarihi dönemde daha da güçlenecektir.

Beijing Review

23 Şubat 1979, Sayı 8

DÖRT MODERNLEŞMEYİ GERÇEKLEŞTİRMEK EN ÖNEMLİ SİYASİ GÖREVDİR¹

Fırtınalı geçen, kapsamlı bir sınıf mücadelesinden sonra bugün ülkemizde esas görev nedir ve daha uzun bir süre ne olacaktır? Çin Komünist Partisi On Birinci Merkez Komitesinin 3. Genel Toplantısında, bugünkü görevimizin yurdumuzu modern bir tarıma, sanayiye, yurt savunmasına, bilim ve tekniğe sahip bir ülke olarak elbirliğiyle inşa etme yolunda tüm halkı seferber etmek olduğu belirlendi. Bu göreve sarılmak, Marksızmanın özüne sarılmak demektir. Aynı zamanda bu, Mao Zedung Düşüncesinin yüce bayrağını yükseklere kaldırmak anlamına gelir. Bu, en önemli siyasi görevdir.

SİYASET, EKONOMİNİN YOĞUNLAŞMIŞ İFADESİDİR

Bazıları şu soruyu soruyor : Siz yıllar yılı hep sınıf mücadelesinden söz ettiniz. Nasıl oluyor da şimdi, dört modernleşmeyi gerçekleştirmek en önemli siyasi görev olabiliyor? Bunu soranlara göre, sadece sınıf mücadelesi ve

1 Bugün ve yakın gelecekte esas görevimiz, Çin'i modern bir tarıma, modern bir sanayiye, ileri bir bilim ve tekniğe sahip güçlü bir ülke olarak inşa etme yolunda tüm Çin halkını seferber etmektir. Biz «tepeden tırnağa Batılılaşmaya» karşıyız; modernleşirken kendimize özgü, Çin'e özgü yöntemler kullanmak istiyoruz.

siyasi hareketler en önemli siyasi mücadele olabilir. Oysa dört modernleşme her şeyden önce ekonomik inşayla ilgilidir; dolayısıyla nasıl olur da en önemli siyasi görev olur?

Siyaset sözcüğünden ne anlıyoruz? Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesine göre siyaset, ekonominin yoğunlaşmış ifadesidir. Sınıflı bir toplumda çeşitli sınıfların en temel çıkarları, ekonomik çıkarlardır. Her sınıf kendi ekonomik çıkarlarını savunmak için kaçınılmaz olarak öteki sınıflara karşı sınıf mücadelesi yürütür. Ekonominin yoğunlaşmış olarak ifadesini bulduğu esas biçim, sınıf mücadelesidir. İşte Lenin de, Mao Zedung yoldaş da, düşman sınıflara karşı mücadeleyi kastederek, siyasetin sınıflar arasındaki mücadele olduğunu söylediklerinde, bunu demek istiyorlardı. Ama Lenin ile Mao Zedung yoldaş, hiç bir zaman, özellikle de proletarya siyasi iktidarı ele geçirdikten sonra, sınıf mücadelesini siyasetin biricik içeriği olarak görmediler.

1920 yılı sonlarında, Sovyet halkının iç ve dış düşmanlara karşı verdiği askeri mücadele sona erdiğinde Lenin, ağırlığı yavaş yavaş ekonomiye kaydırmanın zorunlu olduğunu vurgulamıştı. Lenin, şu görüşü savunuyordu : «Şimdi siyasetimiz, esas olarak devletin ekonomik inşası olmalıdır. Yani daha çok tahıl üretmek, daha çok kömür çıkartmak ve bu daha çok tahıl ve kömürü, hiç kimsenin aç kalmaması için, en iyi nasıl kullanmamız gerektiğine karar vermek. Siyasetimiz budur. Ve tüm ajitasyon ve propaganda bunun üzerine kurulmalıdır. Artık az laf çok iş ilkesi geçerli, çünkü lafla emekçilerin karnını doyuramazsınız.» Lenin, burada sorunun özünü dile getirmiştir. Lenin, proletarya diktatörlüğü altında hâlâ sınıf mücadelesinin sürdüğünü apaçık bir dille söylüyor, öte yandan da esas siyasetin sosyalizmin inşası olduğunu vurguluyordu. Çünkü sosyalizmin inşası, proletaryanın temel ekonomik çıkarlarının yoğunlaşmış ifadesinden başka bir şey değildir.

BOŞ LAFTAN KAÇINALIM

Dört modernleşmeyi merkezi görev haline getirmek, Mao Zedung yoldaşın son isteğiydi. Mao Zedung yoldaş, yeni demokratik devrim ülke çapında zafere ulaşmadan hemen önce şöyle demişti : «Parti çalışmasının ağırlık merkezi, köyden kente kaymaktadır.» «Bir kentin yönetimini devraldığınız günden itibaren, gözümüzü üretimi yeniden başlatmaya ve geliştirmeye çevirmeliyiz.» Kentteki öteki işlerin «hepsi, merkezi görev olan üretim ve inşaa görevinin etrafında döner ve ona hizmet ederler». Biz, Mao Zedung Düşüncesine bağlılığımızı sürdürüyoruz. Mao Zedung Düşüncesinin çok önemli bir yanı, Halk Cumhuriyetinin kurulmasından bu yana geçen otuz yılın olumlu ve olumsuz tecrübelerini toparlamak ve böylece Partinin siyasi çalışması da dahil olmak üzere, bütün çalışmaların modernleşme etrafında dönmesini ve ona hizmet etmesini sağlamaktır. Şatafatlı sözler söyleyerek dört modernleşmeyi gerçekleştiremeyiz. Boş laflardan kaçınmalıyız. Üretimde olsun, mesleki ve teknik çalışmada olsun siyaseti eyleme dönüştürmeliyiz. Bugün yaptığımız her şeyin dört modernleşmenin gerçekleşmesine hizmet ettiği ve muazzam bir siyasi önem taşıdığı, her alanda kavranmalıdır. Bu açıdan bugün petrol sanayisinde siyaset, daha çok petrol çıkarmak; maden işçilerinin siyaseti daha çok kömür çıkarmak; köylülerin siyaseti daha çok tahıl üretmek; askerlerin siyaseti sınırları savunmak ve öğrencilerin siyaseti de derslerine çalışmaktır, diyebiliriz. Lenin, «siyasi bilinçlenmenin derecesini ölçmek için yalnızca ekonominin düzelmesine bakmak gerekir» demişti. Gerçeği sınamada tek ölçütün pratik olduğunu hiç bir zaman aklımızdan çıkarmayalım. Her bir birimin ve her bir insanın siyasi düzeyi, çalışmasının pratik sonuçlarıyla ve yaptığı işle ölçülür.

Lenin, o zamanlar halkı daha çok ekonomi konusunda konuşmaya, siyaset konusunda ise daha az konuşmaya çağırmıştı. Şimdiki durumumuz açısından bu çağrı, o gün

olduğu gibi bugün de geçerlidir. Ne var ki Lin Biao ve Dörtlü Çete, ekonomik inşayla ilgilenmenin siyasete sırt çevirmek anlamına geleceğini ileri sürdüler. Bu tutumlarıyla, ekonomik inşadan kopuk bir «kiraathane siyaseti»ni teşvik ettiler. Lenin, «burjuva dünya görüşü, siyaseti ekonomiden koparır» der. İşte Lin Biao ve Dörtlü Çete de, yıllarca böyle bir burjuva dünya görüşünün propaganda-sını yaptılar. «Siyaseti baş köşeye oturtmak» ve «siyaset her şeyin üstündedir» gibi şeyler söylediler. Böylece siyasetle ekonomiyi birbirinden kopardılar ve zıt şeylermiş gibi ele aldılar. Bu görüş, örneğin, «sınıf mücadelesine iyice sarıldığımız sürece, tek bir buğday tanesi bile üretmesek zararı olmaz» ya da «çizgi doğru olduğu sürece, kömür çıkarılmasa bile şölenler yapılır» gibisinden sloganlarda dile getiriliyor. Lin Biao ve Dörtlü Çete, sosyalist insanın ve dört modernleşmenin zorunlu olduğunu temelden inkar etmekle kalmamış, Marksizmi de tahrif etmişlerdir.

İlkeler, izlenecek yol ve görevler, içinde bulunulan nesnel duruma göre saptanmalıdır. Bu, bir proletarya partisinin kitlelere durmadan yeni başarılar kazanmada önderlik edebilmesi açısından önemli bir güvencedir. Yeni demokratik devrim aşamasında ülkemizdeki baş gelişme, bir yanda halkla öteki yanda emperyalizm, feodalizm ve bürokrat-kapitalizm arasındaki çelişmeydi. O sırada en önemli siyasi görev, bu «üç büyük dağ» devirmek ve halkın demokratik diktatörlüğünün hüküm süreceği yeni bir Çin kurmaktır. Yeni Çin kurulduktan, toprak reformu gerçekleştirildikten ve üretim araçları üzerindeki mülkiyetin sosyalist dönüşümü temelde tamamlandıktan sonra, Mao Zedung yoldaş şunları söylemişti: «Devrim dönemlerinin özelliği olan, kitlelerin büyük ve şiddetli sınıf mücadeleleri esas olarak sona ermiştir.»* «Artık temel görevimiz üretici güçlerin kurtarılması olmaktan çıkmış, yeni üretim ilişkileri çerçevesi içinde bu üretici güçlerin korunması

* Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1978, s. 453. — Aydınlık Yayınlarının notu

ve geliştirilmesi olmuştur.» Bu, o andan itibaren sosyalist inşanın ülkemizdeki en önemli siyasi görev olması gerektiği anlamına gelir. Çeşitli nedenlerden dolayı, özellikle de Lin Biao ve Dörtlü Çetenin müdahaleleri yüzünden, çalışmanın bu ağırlık merkezine kaydırılması gerçekleştirilemedi.

Son iki buçuk yıl içindeki büyük siyasi devrim, yani Lin Biao ve Dörtlü Çetenin açığa çıkarılması ve eleştirilmesi sayesinde, yolumuzun üzerindeki büyük engeller kaldırılmış oldu. On Birinci Merkez Komitesinin 3. Genel Toplantısında, Parti çalışmasında ağırlığı sosyalist modernleşmeye verme kararı tam zamanında alınmıştır. Bu karar, nesnel yasaların işleyişine tümüyle uygundur ve tüm halkın isteklerini yansıtmaktadır. Dört modernleşmenin en önemli siyasi görev olduğunu söylememiz, bundan böyle proletarya diktatörlüğüne ve sınıf mücadelesine sarılmaya çağımız anlamına gelmez. 3. Genel Toplantının bildirisinde, şu açık ifade kullanılmaktadır: «Ülkemizde hâlâ, sosyalist modernleşmemizden nefret eden ve onu baltalamaya çalışan bir avuç karşı-devrimci unsur ve canı vardır. Onlara karşı yürüttüğümüz sınıf mücadelesini gevşetmemeli, proletarya diktatörlüğünü zayıflatmamalıyız.» Burada sorun, sınıf mücadelesini doğru değerlendirmek ve bu mücadeleyi ne yumuşatmak, ne de abartmaktır.

BERRAK BİR SİYASİ YÖNELİM

Dört modernleşme hareketimizin berrak bir siyasi yönelimi vardır. Hedefimiz, modern ve güçlü bir sosyalist ülke inşa etmek ve yüce komünizm ülküsünün gerçekleşmesi için gerekli koşulları yaratmaktır. Bu, tüm halkın dört modernleşmeyi başarıyla gerçekleştirmede tutacağı ortak yoldur. Bilim, teknik ve modern yönetim bilimi gibi pek çok alanda yurt dışından öğrenmek zorundayız. Ama bu öğrenmenin hedefi, kendi ülkemizdeki sosyalist modernleşmeyi hızlandırmaktır. Biz «tepeden tırnağa Batılılaşma-

ya» karşıyız. Modernleşirken kendimize özgü, «Çin»e özgü yöntemler kullanmak istiyoruz.

Az sayıda da olsa bazı insanlar, kapitalizmin sosyalizmden daha iyi olduğu görüşünü yayıyorlar. Bu zırvayı temelden çürütmeliyiz. Çin'i yalnızca sosyalizm kurtarabilir. Bu, Çin halkının «4 Mayıs» hareketinden bu yana geçen altmış yıl içinde, bizzat kendi deneyleriyle öğrendiği tarihi bir derstir. Çin sosyalizm yolundan ayrılacak olursa, yeniden yarı-feodal ve yarı-sömürge bir ülke durumuna düşer! Çan Kayşek'in iktidarı altında ve bir dereceye kadar da Lin Biao ve Dörtlü Çete zamanında böyle oldu. Çin halkının ezici çoğunluğu kapitalizmin geri getirilmesine hiç bir zaman göz yummayacaktır. Kapitalizm kapitalizmdir, kapitalist sistem niteliğini değiştiremez; parababaları, emekçileri soyar ve onları sömürürler. Kapitalizm hiç bir zaman ekonomik bunalımlarla başa çıkamaz, bunun sonucu ise akıl almaz boyutlara varan suçlar, yozlaşma ve karamsarlıktan başka bir şey değildir. Biz, kapitalizmin geri getirilmesini önlemek için Lin Biao'nun ve Dörtlü Çetenin feodal-faşist diktatörlüğüne karşı mücadele ettik.

Sosyalist toplumun ilerlemesi sırasında eski toplumun özellikleri hâlâ sürdüğü gibi, karşı-devrimcilerin yanı sıra rüşvet, hırsızlık, vurgunculuk suçlarını işleyenler ve başka suçlar işleyen çeşitli suçlular da varlıklarını sürdürür. Bunlar üzerinde, eskiden olduğu gibi şimdi de diktatörlük uygulanmaktadır. Partinin önderliğine sımsıkı sarılmalıyız. Çin Komünist Partisi olmasaydı, yeni sosyalist Çin'in de olamayacağını bugün herkes biliyor. Marksizm-Leninizme ve Mao Zedung Düşüncesine sarılmalıyız. Mao Zedung Düşüncesi, geçmişte Çin devriminin bayrağıydı, gelecekte de Çin'in sosyalizm davasının ve hegemonyacılığa karşı mücadelenin bayrağı olacaktır. Mao Zedung Düşüncesinin bayrağını her zaman yükseklerde tutacak ve ilerleyeceğiz.

Çin toplumu hakkında sağlam belgelere sahip olmak kamuoyu için özellikle gereklidir. Çünkü dünyanın bu en kalabalık ülkesinde gerçekten büyük değişiklikler oluyor ve söz konusu gelişmeler, süper devlet hegemonyacılığına ve savaş tehlikesine karşı dünya birleşik cephesinin durumunu, dolayısıyla da ülkemizin kaderini yakından ilgilendiriyor. Sosyalizmin ne demek olduğu ve bugünkü Çin' in hangi yolu izlediği, sadece devrimciler tarafından değil bütün Türkiye halkı tarafından tartışılmalı ve öğrenilmelidir. Okuyucu olup biteni kendi kafası ile düşünüp değerlendirebilmelidir. Biz, bu çabaya yardımcı olmak amacıyla türlü resmi Çin metinlerini bir araya getirdik ve bunları incelemeye sunuyoruz.

Çin'in sosyalizmin yolunu mu, kapitalizmin yolunu mu, Marksizm - Leninizm - Mao Zedung düşüncesini mi, revizyonizmi mi izlediği sorusunun yanıtını önyargısız olarak okuyucuya bırakıyoruz.